

GETIN NOBLE

BANK • SPÓŁKA AKCYJNA

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe
GRUPY KAPITAŁOWEJ GETIN NOBLE BANK S.A.

za rok zakończony dnia 31 grudnia 2017 roku
wraz ze sprawozdaniem
niezależnego biegłego rewidenta z badania

Wybrane dane finansowe

	01.01.2017- 31.12.2017	01.01.2016- 31.12.2016 (przekształcone)	01.01.2017- 31.12.2017	01.01.2016- 31.12.2016 (przekształcone)
	tys. zł	tys. zł	tys. EUR	tys. EUR
Wynik z tytułu odsetek	1 296 916	1 316 680	305 538	300 907
Wynik z tytułu prowizji i opłat	154 103	126 387	36 305	28 884
Zysk/ (strata) brutto	(661 028)	(42 365)	(155 730)	(9 682)
Zysk/ (strata) netto	(573 325)	(54 855)	(135 068)	(12 536)
Zysk/ (strata) netto przypadający akcjonariuszom jednostki dominującej	(574 944)	(58 545)	(135 450)	(13 380)
Całkowite dochody/ (straty) za okres	(483 172)	(118 978)	(113 829)	(27 191)
Przepływy pieniężne netto	341 174	278 786	80 376	63 712

	31.12.2017	31.12.2016 (przekształcone)	31.12.2017	31.12.2016 (przekształcone)
	tys. zł	tys. zł	tys. EUR	tys. EUR
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	42 711 803	46 633 758	10 240 428	10 541 085
Suma aktywów	59 835 536	66 159 808	14 345 953	14 954 749
Zobowiązania wobec klientów	48 613 567	53 041 128	11 655 414	11 989 405
Kapitał własny ogółem	4 315 503	4 757 098	1 034 669	1 075 293
Kapitał Tier 1	4 196 859	4 661 062	1 006 224	1 053 585
Kapitał Tier 2	1 329 687	1 363 985	318 801	308 315
Łączny współczynnik kapitałowy	12,6%	15,0%	12,6%	15,0%
Liczba akcji	901 696 125	883 381 106	901 696 125	883 381 106

Wybrane dane finansowe zawierające podstawowe pozycje skonsolidowanego sprawozdania finansowego przeliczono na euro według następujących zasad:

- poszczególne pozycje aktywów, zobowiązań i kapitału własnego przeliczono według średnich kursów ogłoszonych przez Narodowy Bank Polski obowiązujących na dzień 31 grudnia 2017 roku w wysokości 1 EUR = 4,1709 zł oraz na 31 grudnia 2016 roku w wysokości 1 EUR = 4,4240 zł.
- poszczególne pozycje rachunku zysków i strat oraz pozycje dotyczące sprawozdania z przepływów pieniężnych przeliczono według kursów stanowiących średnią arytmetyczną średnich kursów ustalonych przez Narodowy Bank Polski na ostatni dzień każdego zakończonego miesiąca za okres 12 miesięcy zakończony dnia 31 grudnia 2017 roku oraz 31 grudnia 2016 roku (odpowiednio: 1 EUR = 4,2447 zł i 1 EUR = 4,3757 zł).

SPIS TREŚCI:

I.	SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE FINANSOWE.....	4
1.	Skonsolidowany rachunek zysków i strat.....	4
2.	Skonsolidowane sprawozdanie z całkowitych dochodów.....	5
3.	Skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej.....	6
4.	Skonsolidowane sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym.....	7
5.	Skonsolidowane sprawozdanie z przepływów pieniężnych.....	8
II.	NOTY DO SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO.....	9
1.	Podstawowe informacje o Banku.....	9
2.	Skład Zarządu i Rady Nadzorczej Banku.....	10
3.	Informacje o Grupie Kapitałowej.....	11
4.	Zatwierdzenie skonsolidowanego sprawozdania finansowego.....	14
5.	Istotne zasady (polityki) rachunkowości.....	14
6.	Istotne wartości oparte na profesjonalnym osądzie i szacunkach.....	49
7.	Korekty błędów poprzednich okresów.....	54
8.	Wynik z tytułu odsetek.....	56
9.	Wynik z tytułu prowizji i opłat.....	57
10.	Przychody z tytułu dywidend.....	57
11.	Wynik na instrumentach finansowych wycenianych do wartości godziwej przez wynik finansowy oraz wynik z pozycji wymiany.....	58
12.	Wynik na pozostałych instrumentach finansowych.....	58
13.	Wynik na inwestycjach w jednostkach zależnych, stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach.....	58
14.	Wynik z tytułu pozostałych przychodów i kosztów operacyjnych.....	59
15.	Koszty działania.....	59
16.	Wynik z odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości aktywów finansowych i rezerwy na zobowiązania pozabilansowe.....	60
17.	Podatek dochodowy.....	62
18.	Zysk przypadający na jedną akcję.....	65
19.	Kasa, środki w Banku Centralnym.....	65
20.	Należności od banków i instytucji finansowych.....	66
21.	Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu.....	66
22.	Aktywa finansowe wyceniane do wartości godziwej przez wynik finansowy.....	67
23.	Pochodne instrumenty finansowe.....	68
24.	Kredyty i pożyczki udzielone klientom.....	70
25.	Instrumenty finansowe.....	72
26.	Aktywa stanowiące zabezpieczenie zobowiązań.....	74
27.	Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych.....	74
28.	Wartości niematerialne.....	76
29.	Rzeczowe aktywa trwałe.....	77
30.	Nieruchomości inwestycyjne.....	79
31.	Leasing finansowy i operacyjny.....	80
32.	Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży.....	82

GRUPA KAPITAŁOWA GETIN NOBLE BANK S.A.

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2017 roku
(dane w tys. zł)

33. Inne aktywa	82
34. Zobowiązania wobec banków i instytucji finansowych	83
35. Zobowiązania wobec klientów	83
36. Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	84
37. Pozostałe zobowiązania	86
38. Rezerwy	86
39. Kapitał podstawowy	88
40. Pozostałe kapitały	88
41. Dywidendy wypłacone i zaproponowane do wypłaty	88
42. Zobowiązania warunkowe	89
43. Wartość godziwa aktywów i zobowiązań	89
44. Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych	95
45. Informacje dodatkowe do sprawozdania z przepływów pieniężnych	95
46. Informacje dotyczące segmentów działalności	97
47. Transakcje z podmiotami powiązаныmi	98
48. Wynagrodzenie podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych	101
49. Zatrudnienie	101
50. Zdarzenia następujące po zakończeniu okresu sprawozdawczego	101
III. ZARZĄDZANIE RYZYKIEM FINANSOWYM W GRUPIE	103
1. Ryzyko kredytowe	104
2. Ryzyko operacyjne	117
3. Ryzyko utraty płynności	119
4. Ryzyko rynkowe	121
5. Ryzyko związane z pochodnymi instrumentami finansowymi	129
6. Rachunkowość zabezpieczeń	129
7. Zarządzanie kapitałem	131
8. Współczynnik kapitałowy	133
9. Ryzyko braku zgodności	134

I. SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE FINANSOWE

1. Skonsolidowany rachunek zysków i strat

	Nota	01.01.2017- 31.12.2017	01.01.2016- 31.12.2016 (przekształcone)
		tys. zł	tys. zł
DZIAŁALNOŚĆ KONTYNUOWANA			
Przychody z tytułu odsetek	II.8	2 551 697	2 830 096
Koszty z tytułu odsetek	II.8	(1 254 781)	(1 513 416)
Wynik z tytułu odsetek		1 296 916	1 316 680
Przychody z tytułu prowizji i opłat	II.9	317 679	315 653
Koszty z tytułu prowizji i opłat	II.9	(163 576)	(189 266)
Wynik z tytułu prowizji i opłat		154 103	126 387
Przychody z tytułu dywidend	II.10	4 349	11 472
Wynik na instrumentach finansowych wycenianych do wartości godziwej przez wynik finansowy oraz wynik z pozycji wymiany	II.11	50 990	35 182
Wynik na pozostałych instrumentach finansowych	II.12	8 850	85 228
Wynik na inwestycjach w jednostki zależnych, stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach	II.13	152 964	45 420
Pozostałe przychody operacyjne	II.14	61 828	52 506
Pozostałe koszty operacyjne	II.14	(250 044)	(114 727)
Wynik z tytułu pozostałych przychodów i kosztów operacyjnych		(188 216)	(62 221)
Koszty działania	II.15	(894 875)	(859 040)
Wynik z odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości aktywów finansowych i rezerwy na zobowiązania pozabilansowe	II.16	(1 260 723)	(700 116)
Wynik z działalności operacyjnej		(675 642)	(1 008)
Udział w zyskach/ (stratach) jednostek stowarzyszonych	II.27	14 614	(3 388)
Udział w zyskach/ (stratach) wspólnych przedsięwzięć		-	304
Podatek od instytucji finansowych		-	(38 273)
Zysk/ (strata) brutto		(661 028)	(42 365)
Podatek dochodowy	II.17	87 703	(12 490)
Zysk/ (strata) netto		(573 325)	(54 855)
Przypadający:			
akcjonariuszom jednostki dominującej		(574 944)	(58 545)
akcjonariuszom niekontrolującym		1 619	3 690
Zysk/ (strata) na jedną akcję w złotych:	II.18		
podstawowy z zysku za okres przypadającego akcjonariuszom jednostki dominującej		(0,64)	(0,07)
rozwodniony z zysku za okres przypadającego akcjonariuszom jednostki dominującej		(0,64)	(0,07)

W 2017 i 2016 roku w Grupie nie wystąpiła działalność zaniechana.

2. Skonsolidowane sprawozdanie z całkowitych dochodów

	Nota	01.01.2017- 31.12.2017 tys. zł	01.01.2016- 31.12.2016 (przekształcone) tys. zł
Zysk/ (strata) netto za okres		(573 325)	(54 855)
Pozycje, które nie zostaną przeklasyfikowane na zyski lub straty, w tym:		(34)	96
Zyski/ (straty) aktuarialne	II.38	(42)	118
Podatek dochodowy dotyczący pozycji, które nie zostaną przeklasyfikowane na zyski lub straty	II.17	8	(22)
Pozycje, które zostaną przeklasyfikowane na zyski lub straty, w tym:		90 187	(64 219)
Wycena aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży		74 563	(94 024)
Efekt rachunkowości zabezpieczeń przepływów pieniężnych	III.6	36 780	14 744
Podatek dochodowy dotyczący pozycji, które zostaną przeklasyfikowane na zyski lub straty	II.17	(21 156)	15 061
Inne całkowite dochody/ (straty) netto		90 153	(64 123)
Całkowite dochody/ (straty) za okres		(483 172)	(118 978)
Przypadające:			
akcjonariuszom jednostki dominującej		(484 791)	(122 668)
akcjonariuszom niekontrolującym		1 619	3 690

3. Skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej

	Nota	31.12.2017 tys. zł	31.12.2016 (przekształcone) tys. zł	01.01.2016 (przekształcone) tys. zł
AKTYWA				
Kasa, środki w Banku Centralnym	II.19	3 341 593	3 152 195	2 724 472
Należności od banków i instytucji finansowych	II.20	656 216	1 178 205	2 294 916
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	II.21	8 000	12 966	17 870
Aktywa finansowe wyceniane do wartości godziwej przez wynik finansowy	II.22	158 491	171 972	166 817
Pochodne instrumenty finansowe	II.23	584 178	102 136	168 911
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	II.24	42 711 803	46 633 758	49 225 014
Instrumenty finansowe, w tym:	II.25	9 855 529	12 208 924	12 695 546
dostępne do sprzedaży		8 181 036	12 006 283	12 541 224
utrzymywane do terminu wymagalności		1 674 493	202 641	154 322
Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych	II.27	224 046	45 670	57 288
Inwestycje we wspólnych przedsięwzięciach		-	-	172 338
Wartości niematerialne	II.28	236 900	238 919	217 240
Rzeczowe aktywa trwałe	II.29	276 807	284 216	307 678
Nieruchomości inwestycyjne	II.30	628 118	721 534	695 152
Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży	II.32	247 713	415 565	439 432
Aktywa z tytułu podatku dochodowego, w tym:		426 721	348 637	336 030
należności z tytułu bieżącego podatku dochodowego		4 625	-	4 031
aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	II.17	422 096	348 637	331 999
Inne aktywa	II.33	479 421	645 111	896 634
SUMA AKTYWÓW		59 835 536	66 159 808	70 415 338
ZOBOWIĄZANIA I KAPITAŁ WŁASNY				
Zobowiązania				
Zobowiązania wobec banków i instytucji finansowych	II.34	1 848 166	2 595 427	3 828 812
Pochodne instrumenty finansowe	II.23	248 080	1 664 441	1 520 459
Zobowiązania wobec klientów	II.35	48 613 567	53 041 128	55 726 221
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych, w tym:	II.36	4 443 174	3 819 593	4 093 061
zobowiązania podporządkowane		2 664 538	2 438 035	2 133 337
Pozostałe zobowiązania	II.37	345 455	256 945	401 006
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	II.17	1 307	3 942	-
Rezerwy	II.38	20 284	21 234	23 063
Suma zobowiązań		55 520 033	61 402 710	65 592 622
Kapitał własny przypadający akcjonariuszom jednostki dominującej		4 315 498	4 750 289	4 822 711
Kapitał podstawowy	II.39	2 461 630	2 411 630	2 650 143
Niepodzielony wynik z lat ubiegłych		(337 778)	(170 213)	(218 087)
Zysk/ (strata) netto		(574 944)	(58 545)	-
Pozostałe kapitały	II.40	2 766 590	2 567 417	2 390 655
Kapitał akcjonariuszy niekontrolujących		5	6 809	5
Kapitał własny ogółem		4 315 503	4 757 098	4 822 716
SUMA ZOBOWIĄZAŃ I KAPITAŁU WŁASNEGO		59 835 536	66 159 808	70 415 338

GRUPA KAPITAŁOWA GETIN NOBLE BANK S.A.

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2017 roku
(dane w tys. zł)

4. Skonsolidowane sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym

2017	Przypadające akcjonariuszom jednostki dominującej						Razem	Kapitał akcjonariuszy niekontrolujących	Kapitał własny ogółem
	Kapitał podstawowy	Niepodzielony wynik z lat ubiegłych	Zysk/(strata) netto	Pozostałe kapitały					
				Kapitał zapasowy	Kapitał z aktualizacji wyceny	Pozostałe kapitały rezerwowe			
tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	
Na dzień 01.01.2017	2 411 630	(228 758)	-	2 472 942	(184 919)	279 394	4 750 289	6 809	4 757 098
Całkowite dochody/ (straty) za okres	-	-	(574 944)	-	90 153	-	(484 791)	1 619	(483 172)
Podwyższenie kapitału zakładowego jednostki dominującej*	50 000	-	-	-	-	-	50 000	-	50 000
Podział wyniku finansowego za poprzedni rok	-	(109 020)	-	109 020	-	-	-	-	-
Nabycie kontroli w jednostce zależnej	-	-	-	-	-	-	-	5	5
Utrata kontroli w jednostce zależnej	-	-	-	-	-	-	-	(6 119)	(6 119)
Wypłata dywidendy dla udziałowców niekontrolujących	-	-	-	-	-	-	-	(2 309)	(2 309)
Na dzień 31.12.2017	2 461 630	(337 778)	(574 944)	2 581 962	(94 766)	279 394	4 315 498	5	4 315 503

* Bank dokonał podwyższenia kapitału zakładowego poprzez przeprowadzenie emisji prywatnej akcji zwykłych na okaziciela serii B na kwotę 50 000 001,87 zł, które zostały zarejestrowane przez Sąd Rejonowy dla m.st. Warszawy w Warszawie, XII Wydział Gospodarczy KRS w dniu 5 lipca 2017 roku.

2016 (przekształcone)	Przypadające akcjonariuszom jednostki dominującej						Razem	Kapitał akcjonariuszy niekontrolujących	Kapitał własny ogółem
	Kapitał podstawowy	Niepodzielony wynik z lat ubiegłych	Zysk/(strata) netto	Pozostałe kapitały					
				Kapitał zapasowy	Kapitał z aktualizacji wyceny	Pozostałe kapitały rezerwowe			
tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	
Na dzień 01.01.2016	2 650 143	123 044	-	2 470 570	(120 796)	40 881	5 163 842	5	5 163 847
Korekty błędów poprzednich okresów	-	(341 131)	-	-	-	-	(341 131)	-	(341 131)
Na dzień 01.01.2016 po korektach	2 650 143	(218 087)	-	2 470 570	(120 796)	40 881	4 822 711	5	4 822 716
Całkowite dochody za okres	-	-	(58 545)	-	(64 123)	-	(122 668)	3 690	(118 978)
Podział wyniku finansowego za poprzedni rok	-	(2 372)	-	2 372	-	-	-	-	-
Obniżenie kapitału zakładowego jednostki dominującej*	(238 513)	-	-	-	-	238 513	-	-	-
Zbycie udziałów niekontrolujących w jednostce zależnej	-	50 246	-	-	-	-	50 246	4 319	54 565
Dekonsolidacja jednostki zależnej	-	-	-	-	-	-	-	(5)	(5)
Wypłata dywidendy dla udziałowców niekontrolujących	-	-	-	-	-	-	-	(1 200)	(1 200)
Na dzień 31.12.2016	2 411 630	(170 213)	(58 545)	2 472 942	(184 919)	279 394	4 750 289	6 809	4 757 098

* W dniu 25 lutego 2016 roku Komisja Nadzoru Finansowego wydała zgodę na zmiany w statucie Getin Noble Banku S.A. polegające na obniżeniu kapitału zakładowego o kwotę 238 513 tys. zł poprzez zmniejszenie wartości nominalnej akcji z kwoty 1,00 zł do kwoty 0,91 zł. Kwota wynikająca z obniżenia kapitału zakładowego została przeniesiona do utworzonego w tym celu kapitału rezerwowego. W dniu 21 września 2016 roku Sąd zarejestrował scalenie akcji Banku poprzez połączenie każdych 3 akcji zwykłych na okaziciela o dotychczasowej wartości nominalnej 0,91 zł każda, w jedną akcję o nowej wartości nominalnej wynoszącej 2,73 zł, wobec czego stosunek wymiany został ustalony jako 3:1. Scalenie akcji przeprowadzone zostało przy zachowaniu niezmięionej wysokości kapitału zakładowego tj. 2 411 630 419,38 zł.

5. Skonsolidowane sprawozdanie z przepływów pieniężnych

Nota	01.01.2017-	01.01.2016-
	31.12.2017	31.12.2016
	tys. zł	(przekształcone) tys. zł
Przepływy środków pieniężnych z działalności operacyjnej		
Zysk/ (strata) netto	(573 325)	(54 855)
Korekty razem:	1 579 158	1 489 628
Amortyzacja	II.15 84 470	80 219
Udział w (zyskach)/ stratach jednostek stowarzyszonych	II.27 (14 614)	3 388
Udział w (zyskach)/ stratach wspólnych przedsięwzięć	-	(304)
(Zysk)/ strata z działalności inwestycyjnej	(51 977)	31 674
Odsetki i dywidendy	224 074	242 153
Zmiana stanu należności od banków i instytucji finansowych	671 226	967 774
Zmiana stanu aktywów finansowych przeznaczonych do obrotu	4 966	4 904
Zmiana stanu aktywów finansowych wycenianych do wartości godziwej przez wynik finansowy	13 481	(5 155)
Zmiana stanu pochodnych instrumentów finansowych (aktywo)	(498 021)	67 166
Zmiana stanu pożyczek i kredytów udzielonych klientom	3 921 955	2 591 256
Zmiana stanu instrumentów finansowych dostępnych do sprzedaży	4 220 352	458 779
Zmiana stanu instrumentów finansowych utrzymywanych do terminu wymagalności	(1 457 903)	(12 486)
Zmiana stanu innych aktywów	158 974	251 523
Zmiana stanu aktywów trwałych przeznaczonych do sprzedaży	161 917	26 039
Zmiana stanu zobowiązań wobec banków i instytucji finansowych	117 013	(583 041)
Zmiana stanu pochodnych instrumentów finansowych (zobowiązanie)	(1 370 591)	155 534
Zmiana stanu zobowiązań wobec klientów	(4 427 561)	(2 685 093)
Zmiana stanu zobowiązań z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	(38 283)	15 465
Zmiana stanu pozostałych zobowiązań	(2 814)	(144 931)
Zmiana stanu rezerw	(737)	(1 733)
Pozostałe korekty	(54 057)	34 292
Zapłacony podatek dochodowy	(15 618)	(13 019)
Podatek dochodowy	II.17 (67 094)	5 224
Środki pieniężne netto z działalności operacyjnej	1 005 833	1 434 773
Przepływy środków pieniężnych z działalności inwestycyjnej		
Zbycie udziałów w jednostce zależnej/ stowarzyszonej/wspólnym przedsięwzięciu	13	181 434
Zbycie wartości niematerialnych oraz rzeczowych aktywów trwałych	72 242	78 501
Zbycie inwestycyjnych papierów wartościowych	8 450	1 400
Dywidendy otrzymane	II.10 4 349	11 472
Nabycie udziałów w jednostce zależnej	(103 936)	-
Nabycie wartości niematerialnych oraz rzeczowych aktywów trwałych	(85 709)	(197 459)
Nabycie inwestycyjnych papierów wartościowych	(22 399)	(37 233)
Inne wpływy/ (wydatki) inwestycyjne	161	4 343
Środki pieniężne netto wykorzystane w działalności inwestycyjnej	(126 829)	42 458
Przepływy środków pieniężnych z działalności finansowej		
Wpływy z tytułu emisji akcji	50 000	-
Wpływy z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	834 000	340 000
Wykup wyemitowanych dłużnych papierów wartościowych	(263 225)	(628 933)
Splata zaciągniętych kredytów	(914 320)	(650 344)
Dywidendy wypłacone akcjonariuszom niekontrolującym	(2 309)	(1 200)
Zapłacone odsetki	(234 703)	(257 968)
Inne wpływy/ (wydatki) finansowe	(7 273)	-
Środki pieniężne netto wykorzystane w działalności finansowej	(537 830)	(1 198 445)
Zwiększenie/ (zmniejszenie) netto stanu środków pieniężnych i ich ekwiwalentów	341 174	278 786
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty na początek okresu	3 367 640	3 088 854
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty na koniec okresu	3 708 814	3 367 640

II. NOTY DO SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO

1. Podstawowe informacje o Banku

Jednostką dominującą Grupy jest Getin Noble Bank S.A. („Bank”, „jednostka dominująca”, „Emitent”) z siedzibą w Warszawie przy ul. Przyokopowej 33, zarejestrowany na podstawie postanowienia Sądu Rejonowego dla m.st. Warszawy w Warszawie, XII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego w dniu 25 kwietnia 2008 roku pod numerem KRS 0000304735. Jednostce dominującej nadano numer statystyczny REGON 141334039. Podstawą prawną działalności Banku jest Statut sporządzony w formie aktu notarialnego z dnia 5 marca 2008 roku (z późniejszymi zmianami).

W dniu 5 lipca 2017 roku Sąd Rejonowy dla m.st. Warszawy w Warszawie XII Wydział Gospodarczy KRS dokonał wpisu w przedmiocie podwyższenia kapitału zakładowego Banku, poprzez przeprowadzenie emisji prywatnej akcji zwykłych na okaziciela serii B na kwotę 50 000 001,87 zł. Akcje nowej emisji zostały objęte przez LC Corp B.V.

Kapitał podstawowy Banku wynosi 2 461 630 tys. zł i dzieli się na 883 381 106 akcji serii A oraz 18 315 019 akcji serii B o wartości nominalnej 2,73 zł każda. Akcje Banku są akcjami zwykłymi na okaziciela, każdej akcji przysługuje prawo 1 głosu podczas Walnego Zgromadzenia Banku. Wszystkie akcje Banku są dopuszczone do obrotu giełdowego na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie i są notowane pod nazwą skróconą GETINOBLE, oznaczone kodem PLGETBK00012.

W dniu 26 stycznia 2018 roku Zarząd Getin Noble Banku S.A. podjął uchwałę w przedmiocie podwyższenia kapitału zakładowego Banku w ramach kapitału docelowego w drodze subskrypcji prywatnej akcji serii C. Na mocy Uchwały Zarząd Banku postanowił o podwyższeniu kapitału zakładowego z kwoty 2 461 630 421,25 zł do kwoty 2 651 630 416,89 zł, to jest o kwotę 189 999 995,64 zł, w drodze emisji 69 597 068 akcji zwykłych na okaziciela serii C o wartości nominalnej 2,73 zł każda akcja.

Struktura własności znacznych pakietów akcji jednostki dominującej na dzień przekazania niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego zgodnie z informacjami posiadanymi przez Bank przedstawiała się następująco:

	Liczba posiadanych akcji	Liczba posiadanych głosów na WZA	% udział w kapitale podstawowym	% głosów na WZA
LC Corp B.V.	356 874 554	356 874 554	39,58%	39,58%
Leszek Czarnecki (bezpośrednio)	88 208 870	88 208 870	9,78%	9,78%
Getin Holding S.A.	66 771 592	66 771 592	7,41%	7,41%
Pozostali akcjonariusze	389 841 109	389 841 109	43,23%	43,23%
Razem	901 696 125	901 696 125	100,00%	100,00%

Podmiotem dominującym Banku i Grupy Kapitałowej jest dr Leszek Czarnecki, który bezpośrednio oraz za pośrednictwem podmiotów zależnych posiada w sumie 56,93% akcji Getin Noble Banku S.A. Dane dotyczące akcji posiadanych przez dr. Leszka Czarneckiego i jego podmioty zależne przedstawiono w poniższej tabeli:

	Liczba posiadanych akcji	Liczba posiadanych głosów na WZA	% udział w kapitale podstawowym	% głosów na WZA
LC Corp B.V.	356 874 554	356 874 554	39,58%	39,58%
Leszek Czarnecki (bezpośrednio)	88 208 870	88 208 870	9,78%	9,78%
Getin Holding S.A.	66 771 592	66 771 592	7,41%	7,41%
Pozostałe	1 403 191	1 403 191	0,16%	0,16%
Razem	513 258 207	513 258 207	56,93%	56,93%

2. Skład Zarządu i Rady Nadzorczej Banku

Na dzień zatwierdzenia niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego skład organów zarządczych i nadzorujących Getin Noble Bank S.A. był następujący:

Zarząd Getin Noble Banku S.A.

Prezes Zarządu	Artur Klimczak
Wiceprezes Zarządu	Jerzy Pruski
Członkowie Zarządu	Karol Karolkiewicz
	Maciej Kleczkiewicz
	Marcin Kuksinowicz
	Marcin Romanowski
	Maciej Szczechura

Rada Nadzorcza Getin Noble Banku S.A.

Przewodniczący Rady Nadzorczej	dr Leszek Czarnecki
Wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej	Krzysztof Bielecki
Członkowie Rady Nadzorczej	Barbara Bakalarska
	Remigiusz Baliński
	Mariusz Grendowicz
	Jacek Lisik

W dniu 14 grudnia 2016 roku Pan Krzysztof Rosiński złożył rezygnację z pełnienia funkcji Prezesa Zarządu Banku ze skutkiem na dzień 9 stycznia 2017 roku. Jednocześnie Rada Nadzorcza Banku postanowiła powołać Wiceprezesa Zarządu Pana Artura Klimczaka na stanowisko Prezesa Zarządu Banku, pod warunkiem i ze skutkiem od dnia wyrażenia przez Komisję Nadzoru Finansowego zgody na powierzenie Panu Arturowi Klimczakowi funkcji Prezesa Zarządu. Rada Nadzorcza powierzyła jednocześnie Panu Arturowi Klimczakowi pełnienie od dnia 10 stycznia 2017 roku obowiązków Prezesa Zarządu Banku.

Rada Nadzorcza Banku postanowiła również powołać Pana Krzysztofa Rosińskiego na stanowisko Wiceprezesa Zarządu Banku, ze skutkiem od dnia 10 stycznia 2017 roku.

W dniu 31 stycznia 2017 roku Rada Nadzorcza Banku powołała ze skutkiem na dzień 1 lutego 2017 roku Pana Jerzego Pruskiego na stanowisko Wiceprezesa Zarządu Banku.

Z dniem 6 lutego 2017 roku Pan Krzysztof Rosiński zrezygnował z zasiadania w Zarządzie Banku i pełnienia w nim funkcji Wiceprezesa Zarządu.

W dniu 11 kwietnia 2017 roku Rada Nadzorcza podjęła uchwałę o powołaniu dotychczasowych Członków Zarządu do pełnienia swoich funkcji na wspólną trzyletnią kadencję rozpoczynającą się z dniem podjęcia przez Zwyczajne Walne Zgromadzenie Banku uchwały o zatwierdzeniu sprawozdania finansowego za rok 2016, z wyjątkiem Pana Marcina Deca, który zrezygnował z kandydowania na Członka Zarządu na kolejną kadencję.

W dniu 30 maja 2017 roku Komisja Nadzoru Finansowego wyraziła zgodę na powołanie Pana Artura Klimczaka na stanowisko Prezesa Zarządu Getin Noble Banku S.A.

W dniu 19 czerwca 2017 roku Pan Krzysztof Basiaga złożył rezygnację z pełnienia funkcji w Zarządzie Banku ze skutkiem na dzień 30 września 2017 roku.

W dniu 27 czerwca 2017 roku Rada Nadzorcza Banku powołała ze skutkiem na dzień 1 października 2017 roku Pana Marcina Romanowskiego na stanowisko Członka Zarządu Banku. Jednocześnie Pan Radosław Stefurak złożył rezygnację z pełnienia funkcji Członka Zarządu Banku ze skutkiem na dzień 30 września 2017 roku.

W dniu 7 września 2017 roku Rada Nadzorcza Banku podjęła uchwałę o powołaniu, ze skutkiem na dzień 11 września 2017 roku, do składu Zarządu Pana Marcina Kuksinowicza jako Członka Zarządu oraz Pana Macieja Kleczkiewicza jako Członka Zarządu.

Na posiedzeniu w dniu 12 czerwca 2017 roku Rada Nadzorcza podjęła uchwały o wyborze na Przewodniczącą Rady Nadzorczej Pana dr. Leszka Czarneckiego oraz o wyborze na Wiceprzewodniczącą Rady Nadzorczej Pana Krzysztofa Bieleckiego.

W dniu 10 października 2017 roku Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Banku podjęło uchwałę o powołaniu do składu Rady Nadzorczej Pani Barbary Bakalarskiej jako Członka Rady Nadzorczej na trzyletnią wspólną kadencję rozpoczynającą się z dniem podjęcia uchwały, tj. od 10 października 2017 roku.

W okresie 12 miesięcy zakończonym dnia 31 grudnia 2017 roku oraz do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego nie wystąpiły inne zmiany w składzie Zarządu i Rady Nadzorczej Banku.

3. Informacje o Grupie Kapitałowej

Grupa Kapitałowa Getin Noble Bank S.A. („Grupa Kapitałowa”, „Grupa”) składa się z Getin Noble Banku S.A. jako podmiotu dominującego oraz jego spółek zależnych. Bank posiada także udziały w jednostkach stowarzyszonych.

Czas trwania poszczególnych jednostek wchodzących w skład Grupy Kapitałowej jest nieoznaczony.

Getin Noble Bank S.A. jest bankiem uniwersalnym, który dysponuje ofertą produktową w zakresie finansowania oraz oszczędzania i inwestowania, a także zapewnia szeroki wachlarz usług dodatkowych, dostępnych przy wykorzystaniu różnych kanałów kontaktu z klientem – poczynając od tradycyjnych placówek bankowych, aż po najnowocześniejsze rozwiązania technologiczne wykorzystane w ramach bankowości internetowej i placówkach bankowych nowej generacji.

Bankowość detaliczną Bank prowadzi pod marką Getin Bank, który specjalizuje się w obsłudze depozytowej klientów oraz sprzedaży kredytów detalicznych. Getin Bank oferuje również produkty inwestycyjne oraz jest aktywnym podmiotem w segmencie usług finansowych skierowanych do klienta firmowego oraz jednostek samorządowych. Pion bankowości prywatnej (private banking) dedykowany dla zamożnych klientów prowadzony jest pod marką Noble Bank.

Ofertę własną Banku uzupełniają produkty spółek zależnych, m. in. usługi concierge, usługi maklerskie związane z rynkiem papierów wartościowych i towarów giełdowych. W ramach współpracy ze spółkami powiązаныmi Grupa oferuje także usługi z zakresu lokowania środków pieniężnych poprzez oferowanie jednostek uczestnictwa, doradztwo w zakresie inwestycji, zarządzanie portfelami inwestycyjnymi, tworzenie i zarządzanie funduszami inwestycyjnymi oraz usługi w zakresie pośrednictwa finansowo-kredytowego, oszczędnościowego, inwestycyjnego, a także finansów osobistych.

Informacje dotyczące jednostek zależnych objętych niniejszym skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym Grupy Kapitałowej Getin Noble Bank S.A. przedstawiają się następująco:

	Procentowa wielkość udziałów/ praw do głosów posiadanych przez Grupę	
	31.12.2017	31.12.2016
Noble Funds Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych S.A.	-*	70,03%
Noble Securities S.A.	100%	100%
Noble Concierge sp. z o.o.	100%	100%
BPI Bank Polskich Inwestycji S.A.	100%	100%
Sax Development sp. z o.o.	100%	100%
Property Fundusz Inwestycyjny Zamknięty Aktywów Niepublicznych ¹⁾	100%	100%
ProEkspert sp. z o.o.	100%	100%
ProEkspert sp. z o.o. sp. k. ²⁾	-	100%
Debtor Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty	100%	100%
Open Finance Wierzytelności Detalicznych Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty	81,26%	-
GNB Leasing Plan DAC ³⁾	0%	0%
GNB Auto Plan 2017 sp. z o.o. ³⁾	0%	-

* od 1 czerwca 2017 roku jednostka stowarzyszona ujmowana zgodnie z metodą praw własności

- ¹⁾ Property Fundusz Inwestycyjny Zamknięty Aktywów Niepublicznych posiada 100% udziałów w 9 spółkach celowych.
- ²⁾ Spółka została rozwiązana.
- ³⁾ Spółka specjalnego przeznaczenia, z którą Bank przeprowadził transakcję sekurytyzacji wierzytelności; Grupa nie posiada zaangażowania kapitałowego w tej jednostce.

Wszystkie jednostki zależne są objęte konsolidacją metodą pełną.

Na dzień 31 grudnia 2017 roku Grupa posiadała 42,91% udziału w kapitale własnym jednostki stowarzyszonej Open Finance S.A., wycenianej metodą praw własności (42,15% na dzień 31 grudnia 2016 roku).

W dniu 1 czerwca 2017 roku zostało zarejestrowane przez właściwy sąd rejestrowy połączenie Open Finance Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych S.A. z Noble Funds Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych S.A. W wyniku tej transakcji Bank utracił samodzielną kontrolę nad połączonym podmiotem. Obecnie udział Grupy w kapitale własnym połączonej jednostki stowarzyszonej, wycenianej od 1 czerwca 2017 roku metodą praw własności, wynosi 37,62%.

Ze względu na istotę powiązań między Getin Noble Bankiem S.A. a spółkami specjalnego przeznaczenia – GNB Leasing Plan DAC oraz GNB Auto Plan 2017 sp. z o.o., z którymi Bank przeprowadził transakcje sekurytyzacji wierzytelności, spółki zostały objęte konsolidacją metodą pełną, pomimo iż Grupa nie posiada zaangażowania kapitałowego w tych jednostkach.

Na dzień 31 grudnia 2017 i 2016 roku udział w ogólnej liczbie głosów posiadany przez Bank w podmiotach podporządkowanych jest równy udziałowi w kapitałach tych jednostek.

3.1. Zmiany w Grupie Kapitałowej w 2017 roku

Utrata kontroli w Noble Funds TFI S.A.

W dniu 1 czerwca 2017 roku nastąpiła rejestracja przez sąd rejestrowy połączenia Open Finance Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych S.A. (OF TFI, spółka przejmowana) z Noble Funds Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych S.A. (NF TFI, spółka przejmująca). W wyniku transakcji połączenia oraz zmian korporacyjnych dokonanych w połączonym NF TFI nastąpiła utrata kontroli GNB nad NF TFI.

Utrata kontroli w Noble Funds TFI S.A. w sprawozdaniu skonsolidowanym Grupy została ujęta w dacie rejestracji połączenia Open Finance TFI S.A. z Noble Funds TFI S.A., tj. 1 czerwca 2017 roku. W rezultacie transakcji połączenia udział Banku w kapitale zakładowym spółki spadł do 37,62% i ze względu na utrzymanie znaczącego wpływu w sprawozdaniu skonsolidowanym zostały rozpoznane udziały w jednostce stowarzyszonej ujmowanej według metody praw własności. Na dzień 1 czerwca 2017 roku w skonsolidowanym sprawozdaniu Grupy Getin Noble Bank S.A. zostały wyłączone aktywa oraz zobowiązania Noble Funds TFI S.A. w ich wartości bilansowej oraz wartość bilansowa udziałów niekontrolujących, ujęto inwestycję utrzymaną w byłej jednostce zależnej w wartości godziwej, a powstała różnica została odniesiona jako zysk w rachunku zysków i strat. Wartość godziwa inwestycji stanowiącej 37,62% udziału w Noble Funds TFI S.A. została ustalona na podstawie niezależnej wyceny połączonej spółki dokonanej przez zewnętrzny podmiot na dzień połączenia. Przy wycenie posiadanego pakietu akcji nie zastosowano dyskonta z tytułu udziałów mniejszościowych ze względu na fakt, że Bank zachował znaczący wpływ na Noble Funds TFI S.A. pozwalający mu na uczestniczenie w podejmowaniu decyzji dotyczących polityki finansowej i operacyjnej spółki. Wzięto tu pod uwagę także aktualną strukturę akcjonariatu spółki po fuzji i fakt, że żaden z akcjonariuszy samodzielnie nie kontroluje spółki.

Do końca maja 2017 roku Noble Funds TFI S.A. jako jednostka zależna była konsolidowana metodą pełną, od dnia 1 czerwca 2017 roku ujmowana jest według metody praw własności.

Rozliczenie księgowe nabycia jednostki stowarzyszonej nie zostało zakończone przed końcem 2017 roku, a wartości pozycji zaprezentowanych w nocie II.13, których rozliczenie nie jest zakończone są tymczasowe.

GRUPA KAPITAŁOWA GETIN NOBLE BANK S.A.

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2017 roku
(dane w tys. zł)

Nabycie certyfikatów inwestycyjnych Open Finance Wierzytelności Detalicznych NSFIZ

W dniu 15 marca 2017 roku nastąpiło rozliczenie transakcji nabycia przez Getin Noble Bank S.A. 1 013 000 certyfikatów inwestycyjnych Open Finance Wierzytelności Detalicznych Niestandaryzowanego Sekurytyzacyjnego Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego (OFWD NSFIZ) od Open Life TUŻ S.A., dających prawo do 52,33% głosów na Zgromadzeniu Inwestorów Funduszu. Cena nabycia certyfikatów inwestycyjnych wyniosła 106 598 tys. i odpowiada wartości aktywów netto funduszu na certyfikat inwestycyjny (WANCI) z ostatniego dnia wyceny poprzedzającej zawarcie umowy, tj. 10 marca 2017 roku. Celem dokonania inwestycji w OFWD NSFIZ przez Getin Noble Bank S.A. jest zapewnienie bieżącej płynności funduszu oraz zarządzanie ryzykiem reputacyjnym.

Na dzień przejęcia w sprawozdaniu skonsolidowanym Grupy ujęto udziały niedające kontroli w jednostce przejmowanej w kwocie 97 092 tys. zł odzwierciedlającej proporcjonalny udział pozostałych inwestorów w wartości bilansowej aktywów netto funduszu. Ze względu na treść ekonomiczną certyfikatów inwestycyjnych (tj. instrument finansowy dający posiadaczowi prawo przedstawienia go emitentowi do wykupienia), udziały niedające kontroli w OFWD NSFIZ zostały sklasyfikowane zgodnie z MSR 32 jako zobowiązanie finansowe Grupy, a zmiana wartości aktywów netto przypisanych posiadaczom tych certyfikatów inwestycyjnych jest ujmowana jako zysk/strata w skonsolidowanym rachunku zysków i strat. Poniżej przedstawiono podstawowe wielkości finansowe OFWD NSFIZ na dzień nabycia kontroli oraz rozliczenie nabycia jednostki zależnej zgodnie z MSSF 3:

	tys. zł
Należności od banków	13 097
Portfel wierzytelności	336 642
Inne aktywa	384
SUMA AKTYWÓW	350 123
Zobowiązania wobec banków	50 046
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	91 089
Pozostałe zobowiązania	5 295
SUMA ZOBOWIĄZAŃ	146 430
Wartość godziwa możliwych do zidentyfikowania aktywów netto na dzień przejęcia	203 693
Udział Banku w wartości godziwej aktywów netto na dzień przejęcia	106 598
Wartość godziwa przekazanej zapłaty na dzień przejęcia	106 598
Wartość firmy/ (zysk z okazynego nabycia)	-
Suma kosztów transakcyjnych związanych z przejęciem	172

Na dzień przejęcia wartość brutto należności z tytułu posiadanych portfeli wierzytelności (w cenach nabycia) wynikająca z zawartych umów wynosiła 349 962 tys. zł. Wartość bilansowa tych wierzytelności na dzień przejęcia odzwierciedla wartość oczekiwanych przepływów pieniężnych dokonanych w oparciu o najlepsze szacunki. Pozostałe całkowite straty funduszu w okresie od daty przejęcia wyniosły 63 799 tys. zł, a gdyby połączenie miało miejsce na początku okresu sprawozdawczego – wyniosłyby 83 125 tys. zł.

W kolejnych transakcjach Bank nabył 559 668 certyfikatów inwestycyjnych Funduszu i zwiększył swój udział do 81,26% na dzień 31 grudnia 2017 roku.

Sekurytyzacja portfela kredytów samochodowych

W dniu 14 lipca 2017 roku Bank zawarł znaczące umowy dotyczące transakcji sekurytyzacji portfela wierzytelności z kredytów samochodowych. Główną umową jest Umowa sekurytyzacji dotycząca sprzedaży przez Getin Noble Bank S.A. wierzytelności z tytułu kredytów samochodowych o wartości 700 mln zł do spółki GNB Auto Plan 2017 sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie („SPV”) za cenę pozostającego do spłaty salda kapitałowego. W wyniku podjętych działań spółka specjalnego przeznaczenia wyemitowała obligacje uprzywilejowane o wartości 500 mln zł.

3.2. Zmiany dotyczące udziałów w jednostkach stowarzyszonych

Nabycie akcji Open Finance S.A.

W związku z faktem, że podwyższenie kapitału zakładowego Open Finance S. A. w drodze emisji akcji serii E, emitowanych na podstawie uchwały Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia spółki z dnia 29 sierpnia 2016 roku nie doszło do skutku, w I półroczu 2017 roku spółka przeprowadziła ofertę publiczną Akcji Serii E oraz subskrypcję prywatną Akcji Serii F.

Na podstawie umowy objęcia akcji zawartej przez Getin Noble Bank S. A. z Open Finance S. A. oraz w wykonaniu umowy przedwstępnej, Bank przyjął ofertę objęcia 8 698 635 sztuk Akcji Serii F spółki na zasadach subskrypcji prywatnej. Łączna cena emisyjna Akcji Serii F zaoferowanych Bankowi przez spółkę wyniosła 10 090,4 tys. zł. i została zapłacona w dniu 28 kwietnia br. Ponadto w ramach oferty publicznej Bank nabył 297 147 Akcji Serii E po cenie emisyjnej w wysokości 1,16 zł, które zostały opłacone w dniu 31 maja 2017 roku. Transakcje zostały zawarte poza rynkiem regulowanym.

W dniu 30 czerwca 2017 roku Sąd Rejonowy dla m. st. Warszawy w Warszawie, XII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego wydał postanowienie o zarejestrowaniu podwyższenia kapitału zakładowego spółki Open Finance S.A. Obecnie po rejestracji akcji Bank posiada 42,91% udziału w kapitale zakładowym spółki po jego podwyższeniu oraz 42,91% udziału w ogólnej liczbie głosów.

4. Zatwierdzenie skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało zatwierdzone przez Zarząd jednostki dominującej w dniu 23 kwietnia 2018 roku.

5. Istotne zasady (polityki) rachunkowości

5.1. Oświadczenie o zgodności

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej (MSSF) zatwierdzonymi przez UE, a w zakresie nieuregulowanym powyższymi standardami zgodnie z wymogami Ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości z późniejszymi zmianami i wydanymi na jej podstawie przepisami wykonawczymi, jak również wymogami odnoszącymi się do emitentów papierów wartościowych dopuszczonych lub będących przedmiotem ubiegania się o dopuszczenie do obrotu na rynku oficjalnych notowań giełdowych. MSSF obejmują standardy i interpretacje wydane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości.

5.2. Podstawa sporządzenia sprawozdania finansowego

W niniejszym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym zastosowano koncepcję wartości godziwej dla nieruchomości inwestycyjnych oraz instrumentów finansowych wycenianych do wartości godziwej przez wynik finansowy, w tym instrumentów pochodnych, oraz instrumentów finansowych dostępnych do sprzedaży, za wyjątkiem tych, dla których nie można wiarygodnie ustalić wartości godziwej. Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych są wyceniane metodą praw własności. Pozostałe składniki aktywów i zobowiązań finansowych (w tym kredyty i pożyczki udzielone klientom) wykazywane są według zamortyzowanego kosztu pomniejszonego o odpisy z tytułu utraty wartości lub w cenie nabycia pomniejszonej o odpisy z tytułu utraty wartości.

Getin Noble Bank S.A. jest w trakcie realizacji Planu trwałej poprawy rentowności („Plan”, „PPN”), będącego programem postępowania naprawczego w rozumieniu art. 142 Prawa bankowego i zaakceptowanego przez Komisję Nadzoru Finansowego w dniu 23 września 2016 roku.

GRUPA KAPITAŁOWA GETIN NOBLE BANK S.A.

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2017 roku
(dane w tys. zł)

W II kwartale 2017 roku w związku z odnotowanym w I kwartale tego roku wyższym poziomem odpisów z tytułu utraty wartości aktywów, Bank rozpoczął w uzgodnieniu z Komisją Nadzoru Finansowego prace nad aktualizacją PPN. W dniu 30 sierpnia 2017 roku Komisja Nadzoru Finansowego zaakceptowała dokument pt. Plan trwałej poprawy rentowności Getin Noble Bank S.A. na lata 2017-2021. Aktualizacja Programu Postępowania Naprawczego na lata 2016-2019 („Zaktualizowany PPN”), będący aktualizacją realizowanego przez Bank programu postępowania naprawczego. Istotą Zaktualizowanego PPN jest poprawa rentowności działania Banku oraz sukcesywny wzrost adekwatności kapitałowej, pozwalający na osiągnięcie w ostatnim okresie objętym PPN wskaźników kapitałowych spełniających wymogi połączonego bufora (Zaktualizowany PPN zakłada przejściowe niespełnianie minimalnych wymogów kapitałowych).

Wprowadzone w IV kwartale 2017 roku zmiany regulacyjne związane z:

- wejściem w życie Rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 25 maja 2017 roku dot. wyższych 150% wag ryzyka dla ekspozycji zabezpieczonych hipotekami na nieruchomościach,
- rekomendacją KNF z dnia 24 października 2017 roku w zakresie emitowanych obligacji podporządkowanych, aby minimalna wartość nominalna jednej obligacji podporządkowanej wynosiła co najmniej 400 tys. zł

wpłynęły negatywnie na poziom adekwatności kapitałowej Banku, w efekcie czego zmianie uległa część założeń uwzględnionych przez Bank w PPN. Poczynając od 1 stycznia 2018 roku Bank nie spełniał minimalnego wymaganego poziomu połączonego bufora kapitałowego, w związku z czym zgodnie z art. 60 ust. 1 ustawy z dnia 5 sierpnia 2015 roku o nadzorze makroostrożnościowym nad systemem finansowym i zarządzaniu kryzysowym w systemie finansowym przygotował i wystąpił do KNF z wnioskiem o zatwierdzenie Planu Ochrony Kapitału.

Plan określa dodatkowe działania w stosunku do wskazanych w PPN, jakie Bank zamierza podjąć w celu zwiększenia funduszy własnych do poziomu zapewniającego pokrycie wymogów połączonego bufora kapitałowego; opierają się one na dwóch kluczowych założeniach zgodnych z koncepcją przyjętą w PPN tj.: optymalizacji bieżących wyników, przy jednoczesnej minimalizacji okresu niespełniania wymogów kapitałowych oraz koncentracji na budowie bazy kapitałowej w oparciu o fundusze najwyższej jakości (Tier 1). Tym samym Bank planuje istotne podniesienie kapitału w postaci m.in. emisji akcji oraz instrumentów AT1 gwarantowanych przez Głównego Akcjonariusza dr. Leszka Czarneckiego w łącznej kwocie ok. 1 mld zł. Bank otrzymał od Głównego Akcjonariusza list wsparcia potwierdzający powyższe plany wyrażone w Planie Ochrony Kapitału zatwierdzonym przez Zarząd i Radę Nadzorczą w dniu 23 kwietnia 2018 roku. Zarząd Banku wyraża przekonanie, że pozytywna decyzja dotycząca akceptacji POK przez KNF zostanie podjęta w najbliższym czasie. Plan Ochrony Kapitału zakłada osiągnięcie minimalnych poziomów połączonego bufora kapitałowego do końca 2019 roku. Zdaniem Zarządu Banku założenia będące podstawą Zaktualizowanego PPN oraz Planu Ochrony Kapitału są racjonalne oraz możliwe do osiągnięcia i nie istnieją na dzień zatwierdzenia niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego zagrożenia dla jego realizacji.

Jak opisano w nocie III.3 niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego w okresie sprawozdawczym Bank utrzymywał również nadzorcze miary płynności na poziomie wymaganym przez Komisję Nadzoru Finansowego. W tabeli poniżej przedstawiono nadzorcze miary płynności Getin Noble Banku S.A.:

Nadzorcze miary płynności	Wartość minimalna	Wartość na dzień	
		31.12.2017	31.12.2016
M1 Luka płynności krótkoterminowej (w mln zł)	0,00	4 573	5 647
M2 Współczynnik płynności krótkoterminowej	1,00	1,68	1,96
M3 Współczynnik pokrycia aktywów niepiętnych funduszami własnymi	1,00	2,10	2,56
M4 Współczynnik pokrycia aktywów niepiętnych i aktywów o ograniczonej płynności funduszami własnymi i środkami obcymi stabilnymi	1,00	1,21	1,24

W związku z powyższym, w ocenie Zarządu Banku nie występuje istotna niepewność co do możliwości kontynuowania działalności przez Bank oraz Grupę Kapitałową. Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone przy założeniu kontynuowania działalności gospodarczej przez Grupę w dającej się przewidzieć przyszłości, tj. przez okres co najmniej 12 miesięcy od końca okresu sprawozdawczego.

Ponadto posiadając nadal istotny portfel kredytów w walutach obcych Bank jest narażony na potencjalne wprowadzenie ustawowych regulacji związanych z restrukturyzacją walutowych kredytów hipotecznych, co może negatywnie wpłynąć na sytuację finansową Banku.

W dniu 13 października 2017 roku Sejm rozpoczął pracę nad skierowanym przez Prezydenta RP projektem ustawy zmieniającej ustawę o wsparciu kredytobiorców znajdujących się w trudnej sytuacji finansowej, którzy zaciągnęli kredyt. Projekt ten zakłada uatrakcyjnienie obecnie obowiązujących warunków wsparcia kredytobiorców poprzez podniesienie minimum dochodowego umożliwiającego wnioskowanie o wsparcie, zwiększenie limitu wsparcia oraz wydłużenie maksymalnego okresu wykorzystywania wsparcia oraz okresu na spłatę zobowiązań z tego tytułu, a także wprowadzenie dla kredytów walutowych Funduszu Restrukturyzacyjnego. Wprowadzony Fundusz miałby pozwalać na dobrowolne przewalutowanie kredytów walutowych na złotowe na warunkach uzgodnionych z klientem – czyli z umorzeniem uzgodnionej z kredytobiorcą części zadłużenia wynikającego ze zmiany kursu walut. Fundusz ten miałby być finansowany przez banki posiadające portfele kredytów hipotecznych walutowych. Składka miałaby wynieść maksymalnie 0,5% wartości bilansowej kredytów podlegających restrukturyzacji i być płacona kwartalnie. Projekt nie wskazuje, jak długo Fundusz miałby być zasilany składkami przez banki.

Wprowadzenie nowelizacji ustawy zgodnie z przedłożonym projektem może spowodować wzrost obciążeń Banku z tytułu uczestnictwa w systemie wsparcia kredytobiorców znajdujących się w trudnej sytuacji finansowej. Ponieważ na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego nie wiadomo, czy i w jakim kształcie przedstawiony przez Prezydenta RP projekt ustawy o zmianie ustawy o wsparciu kredytobiorców znajdujących się w trudnej sytuacji finansowej, którzy zaciągnęli kredyt mieszkaniowy wejdzie w życie, dlatego Bank nie jest w stanie w wiarygodny sposób oszacować jego potencjalnego wpływu na współczynniki kapitałowe, sytuację finansową i wyniki Banku.

5.3. Podmiot uprawniony do badania sprawozdania finansowego

Podmiotem uprawnionym do przeprowadzenia badania skonsolidowanego sprawozdania finansowego jest Ernst & Young Audyt Polska spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp. k. z siedzibą w Warszawie.

5.4. Waluta funkcjonalna i waluta sprawozdawcza

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone w polskich złotych (zł), a wszystkie wartości, o ile nie wskazano inaczej, podane są w tysiącach złotych (tys. zł). Polski złoty jest walutą funkcjonalną jednostki dominującej i innych spółek uwzględnionych w niniejszym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym oraz walutą sprawozdawczą skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

5.5. Zmiany w stosowanych standardach i interpretacjach

Zmiany do istniejących standardów zastosowane po raz pierwszy w sprawozdaniu finansowym Grupy za 2017 rok

Zasady (polityki) rachunkowości zastosowane do sporządzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego są spójne z tymi, które zastosowano przy sporządzaniu sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej za rok zakończony 31 grudnia 2016 roku, za wyjątkiem zastosowania następujących zmian do istniejących standardów obowiązujących dla okresów rocznych rozpoczynających się w dniu lub po 1 stycznia 2017 roku:

- Zmiany do MSR 7 *Sprawozdanie z przepływów pieniężnych* – Inicjatywa w odniesieniu do ujawnień; zatwierdzone w UE w dniu 6 listopada 2017 roku,
- Zmiany do MSR 12 *Podatek dochodowy* – Ujmowanie aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego od niezrealizowanych strat; zatwierdzone w UE w dniu 6 listopada 2017 roku,
- Zmiany do MSSF 12 *Ujawnianie informacji na temat udziałów w innych jednostkach* w ramach zmian wynikających z przeglądu MSSF 2014-2016; zatwierdzone w UE w dniu 7 lutego 2018 roku.

Standardy i interpretacje, które zostały już opublikowane i zatwierdzone przez UE, ale jeszcze nie weszły w życie

Zatwierdzając niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe, następujące nowe standardy oraz zmiany do standardów zostały wydane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości (RMSR) i zatwierdzone do stosowania w UE, ale nie weszły jeszcze w życie:

- MSSF 9 *Instrumenty finansowe* – zatwierdzony w UE w dniu 22 listopada 2016 roku (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2018 roku lub po tej dacie),
- MSSF 15 *Przychody z umów z klientami* oraz zmiany do MSSF 15 *Data wejścia w życie MSSF 15* – zatwierdzony w UE w dniu 22 września 2016 roku (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2018 roku lub po tej dacie),
- MSSF 16 *Leasing* – zatwierdzony w UE w dniu 31 października 2017 roku (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2019 roku lub po tej dacie),
- Zmiany do MSSF 4 *Umowy ubezpieczeniowe* – Zastosowanie MSSF 9 *Instrumenty finansowe* wraz z MSSF 4 *Umowy ubezpieczeniowe* – zatwierdzone w UE w dniu 3 listopada 2017 roku (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2018 roku lub po tej dacie),
- Wyjaśnienia do MSSF 15 *Przychody z umów z klientami* – zatwierdzone w UE w dniu 31 października 2017 roku (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2018 roku lub po tej dacie),
- *Zmiany wynikające z przeglądu MSSF 2014-2016* – zatwierdzone w UE w dniu 7 lutego 2018 roku (zmiany do MSSF 1 i MSR 28 obowiązują w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2018 roku lub po tej dacie),
- Zmiany do MSSF 2 *Płatności na bazie akcji* – Klasyfikacja i wycena transakcji płatności na bazie akcji – zatwierdzone w UE w dniu 26 lutego 2018 roku (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2018 roku lub po tej dacie),
- Zmiany do MSR 40 *Nieruchomości inwestycyjne* – Przeniesienia nieruchomości inwestycyjnych – zatwierdzone w UE w dniu 14 marca 2018 roku (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2018 roku lub po tej dacie),
- Zmiany do MSSF 9 *Instrumenty finansowe* – Kontrakty z cechami przedpłat z ujemną rekompensatą – zatwierdzone w UE w dniu 22 marca 2018 roku (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2019 roku lub po tej dacie),
- KIMSF 22 *Transakcje w walucie obcej i płatności zaliczkowe* – zatwierdzona w UE w dniu 28 marca 2018 roku (obowiązująca w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2018 roku lub po tej dacie).

W okresie objętym sprawozdaniem finansowym Grupa nie zdecydowała się na wcześniejsze zastosowanie powyższych nowych standardów.

MSSF 15 Przychody z umów z klientami

Nowy standard został opublikowany przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości w dniu 28 maja 2014 roku, zatwierdzony w Unii Europejskiej w dniu 22 września 2016 roku i obowiązuje dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2018 roku lub po tej dacie.

MSSF 15 zastąpił wszystkie dotychczas funkcjonujące regulacje i interpretacje w zakresie rozpoznawania przychodów. Zasady przewidziane w MSSF 15 dotyczą wszystkich umów skutkujących przychodami z wyłączeniem: umów leasingowych objętych MSR 17 *Leasing*, umów ubezpieczeniowych objętych MSSF 4 *Umowy ubezpieczeniowe*, instrumentów finansowych i innych praw lub zobowiązań umownych objętych MSSF 9 *Instrumenty finansowe*, MSSF 10 *Skonsolidowane sprawozdania finansowe*, MSSF 11 *Wspólne ustalenia umowne*, MSR 27 *Jednostkowe sprawozdania finansowe*, MSR 28 *Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach*.

Podstawową zasadą nowego standardu jest ujmowanie przychodów w taki sposób, aby wskazać transfer towarów lub usług na rzecz klientów w takiej kwocie, która odzwierciedla wysokość wynagrodzenia (tj. płatność), którego Grupa spodziewa się w zamian za te towary lub usługi.

Głównym kryterium ujęcia przychodów nie jest już moment przeniesienia „ryzyka i korzyści” zgodnie z MSR 18, lecz moment wypełnienia zobowiązania do wykonania świadczenia, co następuje z chwilą przeniesienia kontroli. Decyduje on o ujęciu przychodu zgodnie z MSSF 15. Oczekuje się jednak, że moment ten, w większości przypadków pokrywa się z momentem przeniesienia ryzyka i korzyści w rozumieniu MSR 18.

Wszelkie towary lub usługi sprzedawane w pakietach, które da się wyodrębnić w świetle zawartej z klientem umowy, należy ujmować oddzielnie. Ponadto wszelkie upusty i rabaty dotyczące ceny transakcyjnej należy co do zasady alokować do poszczególnych elementów pakietu. W przypadku, gdy wysokość przychodu jest zmienna, kwoty zmienne są zaliczane do przychodów, o ile istnieje duże prawdopodobieństwo, że w przyszłości nie nastąpi odwrócenie ujęcia przychodu w wyniku przeszacowania wartości. Ponadto, zgodnie z MSSF 15 koszty poniesione w celu pozyskania i zabezpieczenia kontraktu z klientem należy aktywować i rozliczać w czasie przez okres konsumowania korzyści z tego kontraktu.

Nowe zasady będą stosowane przy wykorzystaniu modelu pięciu kroków:

1. Identyfikacja umowy z klientem
2. Identyfikacja zobowiązań do wykonania świadczenia wynikającego z umowy
3. Ustalenie ceny transakcyjnej
4. Przypisanie ceny transakcyjnej do zobowiązań do wykonania świadczenia
5. Ujęcie przychodu w momencie realizacji zobowiązania do wykonania świadczenia

Grupa przeprowadziła analizę wpływu wdrożenia MSSF 15 na sposób ujmowania przychodów z umów z klientami. Pierwsza faza prac dotyczyła analizy różnic pomiędzy MSSF 15 a dotychczas obowiązującymi zasadami w obszarze ujmowania przychodów. Rozważono następujące obszary pod kątem wystąpienia potencjalnych różnic w związku z wdrożeniem przepisów nowego standardu:

- identyfikacja odrębnych dóbr oraz usług w ramach umowy z klientem, tj. poziom agregacji elementów przyrzeczonych w umowie,
- sposób alokacji wynagrodzenia z tytułu umowy do różnych dóbr oraz usług zidentyfikowanych w ramach umowy,
- decyzja: ujmowanie przychodu w czasie albo ujmowanie przychodu w określonym momencie (punkcie czasu),
- sposób pomiaru stopnia wykonania prac w przypadku przychodu ujmowanego w czasie,
- ocena wpływu wartości pieniądza w czasie na podstawie zapisów umownych,
- wpływ na sposób ujmowania przychodu w przypadku modyfikacji umowy,
- sposób uwzględnienia tzw. wynagrodzenia zmiennego, np. kar umownych w ujęciu przychodu z tytułu umowy,
- kapitalizacja kosztów związanych z umową.

W następnym kroku Grupa zidentyfikowała rodzaje uzyskiwanych przychodów, które co do zasady powinny być rozpoznawane zgodnie z MSSF 15:

- wynagrodzenie z tytułu umów, w których Grupa jest pośrednikiem (sprzedaż produktów inwestycyjnych i ubezpieczeniowych),
- dodatkowe wynagrodzenie wypłacane przez organizacje rozliczeniowe/ kartowe dotyczące działań marketingowych i promocyjnych,
- przychody ze sprzedaży rzeczowych aktywów trwałych, w tym nieruchomości przejętych za długi,
- prowizje z tyt. kredytów i pożyczek, za karty kredytowe i prowadzenie rachunków bankowych w odniesieniu do opłat i prowizji, które nie są częścią efektywnej stopy procentowej,
- przychody z działalności maklerskiej.

Grupa nie zidentyfikowała żadnych istotnych kategorii przychodów i kosztów, których sposób rozpoznawania lub ujęcia musiałby ulec zmianie w wyniku implementacji MSSF 15.

Z uwagi na fakt, iż Grupa oferuje przede wszystkim instrumenty finansowe w postaci kredytów i pożyczek, od których przychód jest rozpoznawany na podstawie efektywnej stopy procentowej – wpływ wdrożenia MSSF 15 nie będzie istotny z punktu widzenia zapewnienia jasnego i rzetelnego obrazu sytuacji majątkowo-finansowej oraz wyniku finansowego Grupy.

W zakresie ujawnień informacji wymaganych przez MSSF 15 Grupa ocenia, iż ze względu na stosunkowo jednorodny charakter prowadzonej przez Grupę działalności operacyjnej, wpływ MSSF 15 nie będzie istotny. Jednak zakłada się możliwość dokonania modyfikacji dotychczasowych ujawnień, jeżeli ich zmiana umożliwi użytkownikom sprawozdań finansowych lepsze zapoznanie się z charakterem, kwotą, terminami uzyskania oraz niepewnością związaną z przychodami i przepływami pieniężnymi wynikającymi z umów z klientami. Jednocześnie Grupa zaktualizuje Politykę Rachunkowości w zakresie ujmowania przychodów.

MSSF 9 Instrumenty finansowe

Komisja Europejska Rozporządzeniem nr 2016/2067 z dnia 22 listopada 2016 roku zatwierdziła Międzynarodowy Standard Sprawozdawczości Finansowej nr 9 *Instrumenty Finansowe* (MSSF 9) w wersji opublikowanej przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości w dniu 24 lipca 2014 roku, który zastąpi istniejący standard MSR 39 *Instrumenty finansowe: ujmowanie i wycena*. MSSF 9 będzie obowiązywał dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2018 roku.

Nowy standard wprowadza zmiany zasad klasyfikacji i wyceny aktywów finansowych, model utraty wartości instrumentów finansowych oparty na koncepcji "straty oczekiwanej" oraz nowe podejście do rachunkowości zabezpieczeń.

Klasyfikacja i wycena instrumentów finansowych

Według wymogów MSSF 9, klasyfikacja aktywów finansowych odbywa się w momencie początkowego ujęcia składnika aktywów w bilansie i zależy od:

- modelu biznesowego w zakresie zarządzania aktywami finansowymi, który określany jest na poziomie odzwierciedlającym sposób, w jaki zarządza się łącznie grupami aktywów finansowych, aby zrealizować określony cel biznesowy, oraz
- charakterystyki umownych przepływów pieniężnych, tj. od tego, czy umowne przepływy pieniężne stanowią wyłącznie spłatę kwoty głównej i odsetek od kwoty głównej pozostałej do spłaty (tzw. kryterium SPPI – ang. *solely payments of principal and interest*).

W zależności od modelu biznesowego Grupy, aktywa finansowe mogą zostać zaklasyfikowane jako:

- utrzymywane w celu uzyskiwania przepływów pieniężnych wynikających z umowy (wyceniane w zamortyzowanym koszcie, jeśli spełniają warunki SPPI),
- utrzymywane w celu uzyskiwania umownych przepływów pieniężnych lub w celu sprzedaży (wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody, jeśli spełniają warunki SPPI),

- zarządzane w celu realizowania przepływów pieniężnych poprzez sprzedaż aktywów oraz inne (wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy).

Aktywa finansowe podlegają przeklasyfikowaniu wtedy i tylko wtedy, gdy Grupa zmienia model biznesowy w zakresie zarządzania aktywami finansowymi. W takim przypadku Grupa dokonuje przeklasyfikowania wszystkich aktywów finansowych, na które zmiana ta miała wpływ.

Grupa może w momencie początkowego ujęcia dokonać nieodwołalnego wyboru odnośnie do określonych inwestycji w instrumenty kapitałowe, które w przeciwnym razie byłyby wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy, aby ujmować późniejsze zmiany wartości godziwej przez inne całkowite dochody. Dywidendy wynikające z takiej inwestycji ujmuje się w wyniku finansowym.

Klasyfikacja instrumentów pochodnych nie uległa zmianie po wejściu w życie MSSF 9, wyceniane są nadal do wartości godziwej przez wynik finansowy.

Grupa przeprowadziła analizę aktywów finansowych pod kątem spełnienia warunków testu charakterystyk przepływów pieniężnych oraz przypisania ich do odpowiedniego modelu biznesowego w celu właściwej klasyfikacji instrumentów finansowych zgodnie z MSSF 9. Wprowadzone zmiany w klasyfikacji i wycenie instrumentów finansowych dotyczą następujących składników aktywów:

- Kredyty i pożyczki udzielone klientom – portfel kredytów stokowych, których kontraktowe przepływy pieniężne nie stanowią jedynie spłat kapitału i odsetek od niespłaconego kapitału został zaklasyfikowany jako wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy. Pozostałe kredyty i pożyczki udzielone klientom są utrzymywane w celu uzyskiwania przepływów pieniężnych wynikających z umowy i spełniają kryteria SPPI, dlatego nadal są wyceniane według zamortyzowanego kosztu.
- Bank dokonał oceny modelu biznesowego dla obligacji korporacyjnych, które zgodnie z MSR 39 były klasyfikowane jako dostępne do sprzedaży i wyceniane według wartości godziwej przez inne całkowite dochody i stwierdził, że portfel ten spełnia kryteria modelu biznesowego, którego celem jest otrzymywanie przepływów pieniężnych wynikających z umowy. W związku z tym oraz spełnieniem kryteriów SPPI zgodnie z MSSF 9 te obligacje korporacyjne zostały sklasyfikowane jako wyceniane według zamortyzowanego kosztu.
- Instrumenty kapitałowe, które zgodnie z MSR 39 były klasyfikowane jako dostępne do sprzedaży i wyceniane według wartości godziwej przez inne całkowite dochody, zostały nieodwołalnie wyznaczone zgodnie z MSSF 9 do wyceny według wartości godziwej przez inne całkowite dochody. Zmiany wartości godziwej tych papierów wartościowych nie będą przeklasyfikowane do rachunku zysków i strat w momencie ich zbycia.
- Portfel wierzytelności, który zgodnie z MSR 39 był klasyfikowany jako dostępny do sprzedaży i wyceniany według wartości godziwej przez inne całkowite dochody, został zgodnie z MSSF 9 sklasyfikowany jako wyceniany w wartości godziwej przez wynik finansowy.

Zastosowanie nowego standardu nie miało wpływu na zasady klasyfikacji i wyceny zobowiązań finansowych, z wyjątkiem instrumentów pochodnych, gdyż MSSF 9 w znacznym stopniu zachowuje dotychczasowe wymogi MSR 39.

Rachunkowość zabezpieczeń

Grupa skorzystała z wyboru, jaki daje MSSF 9 i kontynuuje stosowanie zasad rachunkowości zabezpieczeń zgodnych z MSR 39. W związku z tym, w zakresie rachunkowości zabezpieczeń, wejście w życie MSSF 9 nie miało wpływu na sytuację finansową Grupy.

Utrata wartości

W MSSF 9 wprowadzony został nowy model utraty wartości oparty o koncepcję „oczekiwanych strat kredytowych” (ang. *expected credit loss*, dalej: ECL), który zastąpił model „strat poniesionych” (ang. *incurred loss*) obowiązujący w MSR 39.

W związku z tą zmianą, od 2018 roku Grupa kalkuluje odpisy z tytułu utraty wartości w oparciu o ECL, uwzględniając prognozy i spodziewane przyszłe warunki ekonomiczne w kontekście oceny ryzyka kredytowego ekspozycji, co nie było możliwe w modelach zgodnych z MSR 39.

Model utraty wartości oparty o koncepcję ECL ma zastosowanie do składników aktywów finansowych zakwalifikowanych do kategorii aktywów finansowych wycenianych w zamortyzowanym koszcie lub w wartości godziwej przez inne całkowite dochody, z wyjątkiem instrumentów kapitałowych.

Zmiana obowiązującej koncepcji straty poniesionej na rzecz straty oczekiwanej ma daleko idące konsekwencje w zakresie modelowania parametrów ryzyka kredytowego oraz wysokości utworzonych odpisów. W nowej koncepcji, nie ma zastosowania parametr okresu identyfikacji straty LIP (ang. *Loss Identification Period*), jak również nie występuje kategoria odpisów IBNR (ang. *Incurring But Not Reported*). Zgodnie z MSSF 9, w miejsce odpisów IBNR oraz odpisów dla ekspozycji niepracujących, odpis z tytułu utraty wartości jest wyznaczany w następujących etapach:

1. Koszyk 1: 12-miesięczna oczekiwana strata kredytowa – oczekiwana strata związana z przypadkami wystąpienia utraty wartości w ciągu 12 miesięcy od daty bilansowej, dla takich ekspozycji, dla których od momentu początkowego ujęcia do daty bilansowej nie zidentyfikowano znacznego wzrostu ryzyka kredytowego i nie stwierdzono utraty wartości,
2. Koszyk 2: oczekiwana strata kredytowa w całym okresie życia – oczekiwana strata związana z przypadkami wystąpienia utraty wartości w całym okresie oczekiwanej życia składnika aktywów finansowych, dla takich ekspozycji, dla których od momentu początkowego ujęcia do daty bilansowej zidentyfikowano znaczny wzrost ryzyka kredytowego,
3. Koszyk 3: oczekiwana strata kredytowa w całym okresie życia – oczekiwana strata związana z przypadkami wystąpienia utraty wartości w całym okresie oczekiwanej życia składnika aktywów finansowych, dla takich ekspozycji, dla których od momentu początkowego ujęcia do daty bilansowej stwierdzono utratę wartości.

Nowy sposób kalkulacji utraty wartości aktywów finansowych ma również wpływ na sposób rozpoznania przychodu odsetkowego. W szczególności, przychód odsetkowy od składników aktywów znajdujących się w koszykach 1 i 2 jest wyznaczany poprzez przyłożenie efektywnej stopy procentowej do ekspozycji brutto, natomiast w koszyku 3 poprzez przyłożenie efektywnej stopy procentowej do zamortyzowanego kosztu składnika aktywów, uwzględniającego odpisy z tytułu utraty wartości (podobnie jak dla aktywów ze stwierdzoną utratą wartości w MSR 39).

Zastosowanie modelu utraty wartości opartego na koncepcji ECL miało największy wpływ na wysokość odpisów w zakresie ekspozycji zaklasyfikowanych do koszyka 2. Koszyk ten jest nową konstrukcją w MSSF 9, zakładającą oszacowanie strat w horyzoncie dożywnym bez konieczności zidentyfikowania przesłanek utraty wartości, a jedynie przy znacznym zwiększeniu ryzyka kredytowego w porównaniu do momentu rozpoznania składnika aktywów w bilansie. Takie podejście powoduje wcześniejsze rozpoznanie całości straty w okresie życia składnika aktywów, a co za tym idzie, zwiększenie wysokości odpisów.

W ramach przebudowy metodyk wyceny aktywów wdrożono do stosowania m.in. nową definicję default zgodną z rekomendacjami EBA i zapisami MSSF9, opracowano kryteria transferu ekspozycji pomiędzy koszykami, skonstruowano nowe modele pozwalające na szacowanie wieloletnich parametrów ryzyka dostosowanych do oczekiwań Grupy w zakresie kształtowania się przyszłej sytuacji makroekonomicznej. W procesie modelowania oczekiwanej ekspozycji na moment wejścia w default dla ekspozycji rewolwingowych bez zdefiniowanych harmonogramów, wdrożono modele wartości bilansowej i pozabilansowej w oparciu o historyczne wzorce behawioralne spłat i pociągnięć do momentu wejścia ekspozycji w default. W zakresie modelowania transferu pomiędzy koszykiem 1 i koszykiem 2, opracowano model istotnego wzrostu ryzyka kredytowego w oparciu o porównanie prawdopodobieństwa defaultu lifetime z momentu pierwotnego ujęcia ekspozycji z prawdopodobieństwem defaultu lifetime z momentu oceny. Model uwzględnia podstawowe dostępne charakterystyki ekspozycji z momentu pierwotnego ujęcia oraz momentu obecnej oceny, tj. scoring/ rating, dane behawioralne itp. Dodatkowo w zakresie kryteriów klasyfikacji ekspozycji do Stage2 zastosowano takie kryteria jak np.

GRUPA KAPITAŁOWA GETIN NOBLE BANK S.A.

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2017 roku
(dane w tys. zł)

opóźnienie w spłacie 30 DPD, przesłanki związane z pogorszeniem sytuacji ekonomiczno-finansowej kredytobiorców. W zakresie modeli LGD wprowadzono zmiany do metodyk uwzględniające m.in. zmiany w klasyfikacji default, czy też uwzględnienie horyzontu lifetime. Wzrost poziomu odpisów w związku z wprowadzeniem modeli oraz metodyki zgodnie z MSSF 9 jest związany z wieloma czynnikami, w tym z:

- wprowadzeniem nowej definicji default,
- w Koszyku 1 – wydłużeniem obecnie stosowanych LIP do 12 miesięcy,
- w Koszyku 2 – rozpoznawaniem ekspozycji ze znaczącym wzrostem ryzyka i przejściem z okresu identyfikacji straty LIP na okres lifetime,
- w Koszyku 3 – modyfikacją obecnie stosowanych metodyk szacowania LGD.

Dane porównawcze

Zgodnie z zapisami MSSF 9 Grupa postanowiła nie przekształcać danych porównywalnych dla okresów wcześniejszych w odniesieniu do zmian dotyczących klasyfikacji i wyceny oraz utraty wartości, a różnice w wartości bilansowej składników aktywów wynikające z zastosowania MSSF 9 zostały ujęte jako element niepodzielonego wyniku z lat ubiegłych w kapitale własnym na dzień 1 stycznia 2018 roku.

W tabeli poniżej przedstawiono wpływ wdrożenia MSSF 9 na klasyfikację i wartość aktywów finansowych i zobowiązań na dzień 1 stycznia 2018 roku.

	Kategoria wyceny wg MSR 39	Kategoria wyceny wg MSSF 9	Wartość bilansowa wg MSR 39 na 31.12.2017 tys. zł	Zmiana z tytułu		Wartość bilansowa wg MSSF 9 na 01.01.2018 tys. zł
				reklasyfikacji tys. zł	aktualizacji wyceny/ odpis ECL tys. zł	
AKTYWA						
Należności od banków i instytucji finansowych	Zamortyzowany koszt	Zamortyzowany koszt	656 216	-	(1 245)	654 971
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	Zamortyzowany koszt	Zamortyzowany koszt	42 711 803	166 549	(1 136 585)	41 741 767
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	Zamortyzowany koszt	Wartość godziwa przez wynik	55 714	(785)	-	54 929
Instrumenty finansowe dostępne do sprzedaży	Wartość godziwa przez inne całkowite dochody	Wartość godziwa przez inne całkowite dochody	7 551 555	-	-	7 551 555
Instrumenty finansowe dostępne do sprzedaży	Wartość godziwa przez inne całkowite dochody	Wartość godziwa przez inne całkowite dochody	247 612	-	-	247 612
Instrumenty finansowe dostępne do sprzedaży	Wartość godziwa przez inne całkowite dochody	Zamortyzowany koszt	381 869	52 878	(8 278)	426 469
Instrumenty finansowe utrzymywane do terminu	Zamortyzowany koszt	Zamortyzowany koszt	1 674 493	-	(12 123)	1 662 370
Razem aktywa			53 279 262	218 642	(1 158 231)	52 339 673
ZOBOWIĄZANIA						
Rezerwy	Zgodnie z MSR 37	Zgodnie z MSSF 9	20 284	-	27 042	47 326
Pochodne instrumenty finansowe	Wartość godziwa przez wynik	Wartość godziwa przez wynik	248 080	4 264	-	252 344
Razem zobowiązania			268 364	4 264	27 042	299 670

Wartość pozostałych pozycji aktywów finansowych zaprezentowanych w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej nie uległa istotnej zmianie w wyniku pierwszego zastosowania MSSF 9.

Ze względu na toczące się dyskusje związane z wdrożeniem zapisów MSSF 9, zwłaszcza w zakresie klasyfikacji i wyceny instrumentów finansowych zawierających mnożnik oraz brak praktyki rynkowej w innych kwestiach, ostatecznie efekt zmian może się różnić od zaprezentowanego.

Łączny wpływ wdrożenia MSSF 9 na kapitał własny Grupy wyniósł -800,0 mln zł, z czego najistotniejszą pozycję stanowił wzrost wartości odpisów na aktywa finansowe -973,6 mln zł netto.

Pozostałe zmiany są związane z przeklasyfikowaniem portfeli aktywów finansowych, ujęciem odsetek nieregularnych w wartości bilansowej oraz ujęciem korekty z tytułu ryzyka kredytowego kontrahenta (CVA, DVA). Grupa ujęła także aktywa z tytułu podatku dochodowego w kwocie 170,9 mln zł.

Wpływ MSSF 9 na adekwatność kapitałową

W dniu 27 grudnia 2017 roku zostało opublikowane Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/2395 zmieniające rozporządzenie (UE) 575/2013 w odniesieniu do możliwych zastosowań rozwiązań przejściowych dotyczących złagodzenia wpływu wprowadzenia MSSF 9 na fundusze własne oraz dotyczących traktowania jako duże ekspozycje niektórych ekspozycji wobec podmiotów sektora publicznego denominowanych w walucie krajowej dowolnego państwa członkowskiego. Rozporządzenie daje możliwość uwzględnienia przez Bank w swoim kapitale podstawowym Tier 1 pewnej części zwiększonych rezerw na oczekiwane straty kredytowe w okresie przejściowym tj. od 1 stycznia 2018 roku do 31 grudnia 2022 roku z tytułu pierwszego zastosowania MSSF 9, jeżeli bilans otwarcia na dzień zastosowania odzwierciedla spadek kapitału podstawowego Tier 1 w wyniku zwiększonych rezerw na oczekiwane straty łącznie z odpisem na oczekiwane straty w całym okresie z tytułu aktywów finansowych dotkniętych utratą wartości ze względu na ryzyko kredytowe w porównaniu z bilansem zamknięcia na dzień poprzedni.

Zarząd Banku podjął decyzję o zastosowaniu ulg w okresie przejściowym i zgodnie z zapisami Rozporządzenia poinformował o tym Komisję Nadzoru Finansowego. Po zastosowaniu rozwiązań przejściowych łączny współczynnik kapitałowy Grupy nie zmienił się. W przypadku niezastosowania rozwiązań przejściowych i uwzględnienia pełnego wpływu wdrożenia MSSF 9 łączny współczynnik obniżyłby się o 208 punktów bazowych.

MSSF 16 Leasing

MSSF 16 wprowadza nowe zasady ujmowania leasingu. Główną zmianą jest wyeliminowanie klasyfikacji leasingu na leasing operacyjny i leasing finansowy, a zamiast tego wprowadzenie jednego modelu księgowego leasingu, co będzie miało wpływ głównie na ujmowanie umów leasingowych zarówno w sprawozdaniu z sytuacji finansowej, jak i w rachunku zysków i strat leasingobiorcy. Grupa nie zakończyła jeszcze analizy wpływu nowego standardu. Grupa ocenia, że zastosowanie nowego standardu będzie miało wpływ na ujmowanie, prezentację, wycenę oraz ujawnienia aktywów będących przedmiotem leasingu operacyjnego oraz odpowiadających im zobowiązań w sprawozdaniu finansowym Grupy jako leasingobiorcy.

Nowe standardy oraz zmiany do istniejących standardów wydane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości (RMSR), ale jeszcze niezatwierdzone do stosowania w UE

MSSF w kształcie zatwierdzonym przez UE nie różnią się obecnie w znaczący sposób od regulacji wydanych przez RMSR, z wyjątkiem poniższych nowych standardów, zmian do standardów oraz nowej interpretacji, które według stanu na dzień 23 kwietnia 2018 roku nie zostały jeszcze zatwierdzone do stosowania w UE (poniższe daty wejścia w życie odnoszą się do standardów w wersji pełnej):

- MSSF 14 *Regulacyjne rozliczenia międzyokresowe* – obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2016 roku lub po tej dacie; Komisja Europejska postanowiła nie rozpoczynać procesu zatwierdzania tego tymczasowego standardu do stosowania na terenie UE do czasu wydania jego ostatecznej wersji,
- MSSF 17 *Umowy ubezpieczeniowe* – obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2021 roku lub po tej dacie,
- Zmiany do MSSF 10 *Skonsolidowane sprawozdania finansowe* oraz MSR 28 *Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach* – Sprzedaż lub wniesienie aktywów pomiędzy inwestorem a jego jednostką

- stowarzyszoną lub wspólnym przedsięwzięciem oraz późniejsze zmiany; prace prowadzące do zatwierdzenia niniejszych zmian zostały przez UE odłożone bezterminowo,
- KIMSF 23 *Niepewność związana z ujmowaniem podatku dochodowego*; obowiązująca w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2019 roku lub po tej dacie,
 - Zmiany do MSR 28 *Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach* – Udziały długoterminowe w jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach; obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2019 roku lub po tej dacie,
 - *Zmiany wynikające z przeglądu MSSF 2015-2017*; obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2019 roku lub po tej dacie,
 - Zmiany do MSR 19 *Świadczenia pracownicze* – Zmiany Programu, Ograniczenia lub Rozliczenia; obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2019 roku lub po tej dacie,
 - Zmiany do *References to the Conceptual Framework in IFRS Standards*; obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2020 roku lub po tej dacie.

Daty wejścia w życie są datami wynikającymi z treści standardów ogłoszonych przez Radę ds. Międzynarodowej Sprawozdawczości Finansowej. Daty stosowania standardów w UE mogą różnić się od dat stosowania wynikających z treści standardów i są ogłaszane w momencie zatwierdzenia do stosowania przez UE.

Według szacunków Grupy, wyżej wymienione nowe standardy, zmiany do istniejących standardów oraz nowe interpretacje nie miałyby istotnego wpływu na skonsolidowane sprawozdanie finansowe, jeżeli zostałyby zastosowane przez Grupę na dzień bilansowy.

5.6. Zmiany prezentacji danych

Dane porównawcze za okres 12 miesięcy zakończony dnia 31 grudnia 2016 roku prezentowane w niniejszym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym zostały przekształcone tak, by uwzględnić zmiany prezentacyjne wprowadzone w bieżącym okresie sprawozdawczym.

Zmiana prezentacji odsetek

Zmiana prezentacyjna dotyczy przeniesienia przychodów/ kosztów odsetkowych od aktywów/ zobowiązań podlegających ujemnej stopie procentowej pomiędzy „Przychodami z tytułu odsetek” i „Kosztami z tytułu odsetek”.

Pozycja w skonsolidowanym rachunku zysków i strat za okres 01.01.2016 - 31.12.2016	Dane opublikowane tys. zł	Korekta prezentacyjna tys. zł	Dane przekształcone tys. zł
Przychody z tytułu odsetek, w tym:	2 752 123	77 973	2 830 096
od należności od banków i instytucji finansowych	4 530	4 893	9 423
od instrumentów finansowych dostępnych do sprzedaży i utrzymywanych do terminu wymagalności	243 100	4 398	247 498
od pochodnych instrumentów finansowych	226 029	68 682	294 711
Koszty z tytułu odsetek, w tym:	1 435 443	77 973	1 513 416
od zobowiązań wobec banków i instytucji finansowych	46 978	4 893	51 871
od instrumentów finansowych dostępnych do sprzedaży i utrzymywanych do terminu wymagalności	-	4 398	4 398
od pochodnych instrumentów finansowych	(54 082)	68 682	14 600
Wynik z tytułu odsetek	1 316 680	-	1 316 680

Wartość „ujemnych” odsetek ujętych w skonsolidowanym rachunku zysków i strat za 2017 rok wynosi 87 105 tys. zł.

Zmiana prezentacji odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości portfela przeznaczanego do sprzedaży

Od 2017 roku zmieniono prezentację odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości portfela wierzycelności przeznaczanego do sprzedaży, który został przeniesiony z pozycji „Pozostałe koszty operacyjne”. W związku z wprowadzoną zmianą prezentacyjną dane porównywalne zostały przekształcone.

Pozycja w skonsolidowanym rachunku zysków i strat za okres 01.01.2016 - 31.12.2016	Dane przed przekształceniem tys. zł	Korekta prezentacyjna tys. zł	Dane przekształcone tys. zł
Pozostałe koszty operacyjne, w tym:	135 636	(20 909)	114 727
utworzenie rezerw i odpisów z tytułu utraty wartości pozostałych aktywów	29 283	(20 909)	8 374
Wynik z odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości aktywów finansowych i rezerwy na zobowiązania pozabilansowe, w tym:	659 554	20 909	680 463
portfel wierzycelności przeznaczony do sprzedaży	-	20 909	20 909

Przekształcenie danych porównawczych w rachunku zysków i strat w związku ze zmianą prezentacji nie miało wpływu na wysokość wyniku Grupy za 2016 rok.

5.7. Zasady konsolidacji

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe obejmuje sprawozdanie finansowe Getin Noble Banku S.A., jako jednostki dominującej, oraz sprawozdania jego jednostek zależnych. Sprawozdania finansowe Banku i jego jednostek zależnych wykorzystane do sporządzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego dotyczą stanu na ten sam dzień bilansowy. W przypadku, gdy koniec okresu sprawozdawczego jednostki dominującej różni się od końca okresu sprawozdawczego jednostki zależnej, jednostka zależna przygotowuje, do celów konsolidacji, dodatkowe informacje finansowe według stanu na ten sam dzień, na jaki sporządzane jest sprawozdanie Banku, w celu umożliwienia jednostce dominującej dokonania konsolidacji informacji finansowych jednostki zależnej.

Jednostka dominująca sporządza skonsolidowane sprawozdanie finansowe, stosując jednolite zasady (politykę) rachunkowości w odniesieniu do podobnych transakcji oraz innych zdarzeń następujących w zbliżonych okolicznościach. Jeżeli członek grupy kapitałowej stosuje zasady rachunkowości odmienne od zasad (polityki) rachunkowości przyjętych w skonsolidowanych sprawozdaniach finansowych, sprawozdanie tego członka grupy jest odpowiednio korygowane w trakcie sporządzania skonsolidowanego sprawozdania finansowego, w celu uzyskania zgodności z zasadami (polityką) rachunkowości grupy kapitałowej.

Jednostki zależne

Bank, niezależnie od charakteru zaangażowania w danej jednostce, określa swój status jednostki dominującej, oceniając, czy sprawuje kontrolę nad jednostką, w której dokonano inwestycji. Inwestor sprawuje kontrolę nad jednostką, w której dokonano inwestycji, w przypadku, gdy z tytułu swojego zaangażowania w tę jednostkę podlega ekspozycji na zmienne wyniki finansowe, lub gdy ma prawa do zmiennych wyników finansowych, oraz ma możliwość wywierania wpływu na wysokość tych wyników finansowych poprzez sprawowanie władzy nad tą jednostką.

Tak więc Bank sprawuje kontrolę nad jednostką, w której dokonano inwestycji, wtedy i tylko wtedy, gdy jednocześnie:

- sprawuje władzę nad jednostką, w której dokonano inwestycji,
- z tytułu swojego zaangażowania w jednostce, w której dokonano inwestycji, podlega ekspozycji na zmienne wyniki finansowe lub posiada prawa do zmiennych wyników finansowych, oraz
- posiada możliwość wykorzystania sprawowanej władzy nad jednostką, w której dokonano inwestycji, do wywierania wpływu na wysokość swoich wyników finansowych.

Konsolidacja jednostki, w której dokonano inwestycji, rozpoczyna się od dnia, w którym Bank uzyskuje kontrolę nad tą jednostką, a ustaje wtedy, gdy Bank traci nad nią kontrolę.

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe:

- a) łączy podobne pozycje aktywów, zobowiązań, kapitału własnego, przychodów, kosztów i przepływów pieniężnych Banku oraz jego jednostek zależnych,
- b) kompensuje (wyłącza) wartość bilansową inwestycji jednostki dominującej w każdej z jednostek zależnych oraz tej części kapitału własnego każdej z jednostek zależnych, która odpowiada udziałowi jednostki dominującej,
- c) wyłącza w całości aktywa i zobowiązania, kapitał własny, przychody, koszty i przepływy pieniężne grupy kapitałowej odnoszące się do transakcji między jednostkami tej grupy kapitałowej (zyski i straty na transakcjach wewnątrz tej grupy, które są ujęte jako aktywa, wyłącza się w całości). Różnice przejściowe, wynikające z wyłączenia zysków i strat na transakcjach wewnątrz grupy kapitałowej, ujmuje się zgodnie z MSR 12.

Bank przypisuje zysk lub stratę i każdy składnik innych całkowitych dochodów do właścicieli jednostki dominującej oraz do udziałów niekontrolujących. Bank przedstawia udziały niekontrolujące w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej w kapitale własnym, oddzielnie od kapitału własnego właścicieli jednostki dominującej. Zmiany w udziale własnościowym jednostki dominującej w jednostce zależnej, które nie skutkują utratą przez jednostkę dominującą kontroli nad jednostką zależną, stanowią transakcje kapitałowe. W przypadku, gdy zmienia się część kapitału własnego posiadanego przez udziały niekontrolujące, Bank dokonuje korekty wartości bilansowej udziałów kontrolujących i niekontrolujących, w celu odzwierciedlenia zmian we względnych udziałach w jednostce zależnej. Wszelkie różnice pomiędzy kwotą korekty udziałów niekontrolujących a wartością godziwą kwoty zapłaconej lub otrzymanej Bank odnosi bezpośrednio na kapitał własny i przypisuje to do właścicieli jednostki dominującej.

Jeżeli Bank utraci kontrolę nad jednostką zależną, to:

- a) wyłącza aktywa (w tym wartość firmy) i zobowiązania byłej jednostki zależnej w ich wartości bilansowej na dzień utraty kontroli,
- b) wyłącza wartość bilansową udziałów niekontrolujących byłej jednostki zależnej na dzień utraty kontroli (w tym przypisane do nich wszelkie składniki innych całkowitych dochodów),
- c) ujmuje wartość godziwą otrzymanej zapłaty wynikającej z transakcji, zdarzenia lub okoliczności, które doprowadziły do utraty kontroli,
- d) ujmuje wydanie akcji, w przypadku, gdy transakcja, zdarzenie lub okoliczności, które doprowadziły do utraty kontroli wiąże się z wydaniem akcji byłej jednostki zależnej,
- e) kwotę ujętą w innych całkowitych dochodach związaną z byłą jednostką zależną poddaje przekwalifikowaniu do rachunku zysków i strat lub przenosi bezpośrednio do zysków zatrzymanych,
- f) ujmuje wszelkie inwestycje utrzymane w byłej jednostce zależnej w ich wartości godziwej na dzień utraty kontroli, a następnie ujmuje je i wszelkie kwoty wzajemnych zobowiązań byłej jednostki zależnej i jednostki dominującej zgodnie z odpowiednimi MSSF,
- g) ujmuje wszelkie powstałe różnice związane z utratą kontroli jako zysk lub stratę w rachunku zysków i strat możliwych do przypisania jednostce dominującej.

Jednostki stowarzyszone i wspólne przedsięwzięcia

Jednostkami stowarzyszonymi są te jednostki, na które inwestor wywiera znaczący wpływ. Znaczący wpływ jest to władza pozwalająca na uczestniczenie w podejmowaniu decyzji na temat polityki finansowej i operacyjnej jednostki, w której dokonano inwestycji, niepolegająca jednak na sprawowaniu kontroli lub współkontroli nad polityką tej jednostki.

Jeżeli Bank posiada bezpośrednio lub pośrednio (np. poprzez jednostki zależne) 20% lub więcej praw głosu w jednostce, w której dokonano inwestycji, to zakłada się, że Bank wywiera znaczący wpływ na tę jednostkę, chyba że można w sposób oczywisty wykazać, że jest inaczej. Natomiast jeśli Bank posiada bezpośrednio lub pośrednio (np. poprzez jednostki zależne) mniej niż 20% praw głosu w jednostce, w której dokonano inwestycji, to można założyć, że nie wywiera on na tę jednostkę

znaczącego wpływu, chyba że można w sposób oczywisty taki wpływ wykazać. Bank traci znaczący wpływ na jednostkę, w której dokonano inwestycji, w momencie, gdy traci władzę pozwalającą na uczestniczenie w podejmowaniu decyzji w sprawie polityki finansowej i operacyjnej jednostki, w której dokonano inwestycji.

Wspólne przedsięwzięcie to wspólne ustalenie umowne, w ramach którego strony sprawujące współkontrolę nad ustaleniem umownym mają prawa do aktywów netto tego ustalenia. Współkontrola jest to określony w umowie podział kontroli nad ustaleniem umownym, który występuje tylko wówczas, gdy decyzje dotyczące istotnej działalności wymagają jednomyślnej zgody stron sprawujących współkontrolę.

W odniesieniu do ujmowania inwestycji w jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach Grupa stosuje metodę praw własności, według której inwestycja jest początkowo ujmowana według kosztu, a następnie po dniu nabycia jej wartość jest korygowana odpowiednio o zmianę udziału inwestora w aktywach netto jednostki, w której dokonano inwestycji. Zysk lub strata inwestora obejmuje jego udział w zysku lub stracie jednostki, w której dokonano inwestycji, a inne całkowite dochody inwestora obejmują jego udział w innych całkowitych dochodach jednostki, w której dokonano inwestycji. Jeżeli udział jednostki w stratach jednostki stowarzyszonej lub wspólnego przedsięwzięcia jest równy lub wyższy od jego udziału w jednostce stowarzyszonej lub wspólnym przedsięwzięciu, jednostka zaprzestaje ujmowania swojego udziału w dalszych stratach.

Zyski i straty wynikające z „oddolnych” i „odgórných” transakcji pomiędzy Bankiem i jego jednostkami zależnymi a jednostką stowarzyszoną lub wspólnym przedsięwzięciem ujmuje się w sprawozdaniu finansowym Grupy jedynie w stopniu odzwierciedlającym udziały niepowiązanych inwestorów w jednostce stowarzyszonej lub wspólnym przedsięwzięciu. Udział inwestora w zyskach lub stratach jednostki stowarzyszonej lub wspólnego przedsięwzięcia z tytułu tych transakcji podlega wyłączeniu.

Każdorazowo na koniec okresu sprawozdawczego Grupa ocenia istnienie przesłanek, które wskazują, czy konieczne jest dokonanie odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości w odniesieniu do jej inwestycji netto w jednostce stowarzyszonej lub wspólnym przedsięwzięciu. W przypadku istnienia takiej przesłanki, Grupa dokonuje oszacowania wartości odzyskiwalnej, tj. wartości użytkowej lub wartości godziwej pomniejszonej o koszty sprzedaży, w zależności od tego, która z nich jest wyższa. W przypadku gdy wartość bilansowa składnika aktywów przewyższa jego wartość odzyskiwalną, Grupa ujmuje w rachunku zysków i strat odpis z tytułu utraty wartości.

5.8. Przeliczanie pozycji wyrażonych w walucie obcej

Transakcje wyrażone w walutach innych niż polski złoty są przeliczane przy zastosowaniu kursu obowiązującego w dniu zawarcia transakcji. Na dzień bilansowy aktywa i zobowiązania pieniężne wyrażone w walutach innych niż polski złoty są przeliczane przy zastosowaniu odpowiednio obowiązującego na koniec okresu sprawozdawczego średniego kursu ustalonego dla danej waluty przez Narodowy Bank Polski. Powstałe z przeliczenia różnice kursowe ujmowane są w odpowiednich pozycjach rachunku zysków i strat. Aktywa i zobowiązania niepieniężne ujmowane według kosztu historycznego wyrażonego w walucie obcej są wykazywane po kursie historycznym z dnia transakcji. Aktywa i zobowiązania niepieniężne ujmowane według wartości godziwej wyrażonej w walucie obcej są przeliczane po kursie z dnia dokonania wyceny do wartości godziwej.

5.9. Aktywa i zobowiązania finansowe

Grupa klasyfikuje aktywa finansowe do następujących kategorii:

- inwestycje utrzymywane do terminu wymagalności,
- aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy,
- pożyczki i należności,
- aktywa finansowe dostępne do sprzedaży,

O klasyfikacji aktywów i zobowiązań finansowych decyduje Zarząd w momencie ich początkowego ujęcia na podstawie charakterystyki instrumentów i kryteriów MSR 39.

Inwestycje utrzymywane do terminu wymagalności

Inwestycje utrzymywane do terminu zapadalności są to aktywa finansowe niebędące instrumentami pochodnymi, o określonych lub możliwych do określenia płatnościach oraz ustalonym terminie wymagalności, które Grupa zamierza i ma możliwość utrzymać w posiadaniu do upływu terminu wymagalności, inne niż:

- wyznaczone przy początkowym ujęciu jako wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy,
- wyznaczone jako dostępne do sprzedaży,
- spełniające definicję pożyczek i należności.

Aktywa lub zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy

Składnikiem aktywów finansowych lub zobowiązaniem finansowym wycenianym w wartości godziwej przez wynik finansowy jest składnik aktywów finansowych lub zobowiązanie finansowe spełniające którykolwiek z poniższych warunków:

- a) jest klasyfikowany jako przeznaczony do obrotu. Składnik aktywów finansowych lub zobowiązanie finansowe kwalifikuje się jako przeznaczone do obrotu, jeśli są:
 - nabyte lub zaciągnięte głównie w celu sprzedaży lub odkupienia w bliskim terminie,
 - częścią portfela określonych instrumentów finansowych, którymi zarządza się łącznie, i dla których istnieje potwierdzenie aktualnego faktycznego wzoru generowania krótkoterminowych zysków,
 - instrumentami pochodnymi, z wyłączeniem instrumentów pochodnych będących umowami gwarancji finansowych lub wyznaczonych i będących efektywnymi instrumentami zabezpieczającymi,
- b) został zgodnie z MSR 39 zakwalifikowany do tej kategorii w momencie początkowego ujęcia.

Pożyczki i należności

Pożyczki i należności to niezaliczane do instrumentów pochodnych aktywa finansowe o ustalonych lub możliwych do ustalenia płatnościach, nienotowane na aktywnym rynku, inne niż:

- a) aktywa finansowe, które jednostka zamierza sprzedać natychmiast lub w bliskim terminie, które kwalifikuje się jako przeznaczone do obrotu i te, które przy początkowym ujęciu zostały wyznaczone przez jednostkę jako wyceniane według wartości godziwej przez wynik finansowy,
- b) aktywa finansowe wyznaczone przez jednostkę przy początkowym ujęciu jako dostępne do sprzedaży,
- c) aktywa finansowe, których posiadacz może nie odzyskać zasadniczo pełnej kwoty inwestycji początkowej z innego powodu niż pogorszenie obsługi kredytu, które kwalifikuje się jako dostępne do sprzedaży.

Instrumenty finansowe dostępne do sprzedaży

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży są to aktywa finansowe niebędące instrumentami pochodnymi, które zostały zaklasyfikowane jako dostępne do sprzedaży lub nienależące do żadnej z wcześniej wymienionych trzech kategorii aktywów.

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży są ujmowane według wartości godziwej, powiększonej o koszty transakcji, które mogą być bezpośrednio przypisane do nabycia lub emisji składnika aktywów finansowych. Skutki zmiany wartości godziwej aktywów dostępnych do sprzedaży (jeśli istnieje cena rynkowa ustalona na aktywnym rynku albo których wartość godziwa może być ustalona w inny wiarygodny sposób), odnoszone są na kapitał z aktualizacji wyceny do momentu wyłączenia składnika aktywów z bilansu lub rozpoznania utraty wartości, kiedy to skumulowane zyski lub straty ujęte w kapitale własnym ujmują się w rachunku zysków i strat. Zmiany wartości godziwej odnoszone na kapitał z aktualizacji wyceny prezentowane są w sprawozdaniu z całkowitych dochodów.

Zobowiązania finansowe

Zobowiązania finansowe to każde zobowiązanie będące:

- a) wynikającym z umowy obowiązkiem:
 - wydania środków pieniężnych lub innego składnika aktywów finansowych innej jednostce,
 - wymiany aktywów finansowych lub zobowiązań finansowych z inną jednostką na potencjalnie niekorzystnych warunkach,
- b) kontraktem, który będzie rozliczony lub może być rozliczony we własnych instrumentach kapitałowych jednostki i jest:
 - instrumentem niepochodnym, z którego wynika lub może wynikać obowiązek dostarczenia przez jednostkę zmiennej liczby własnych instrumentów kapitałowych,
 - instrumentem pochodnym, który będzie rozliczony lub może być rozliczony w inny sposób, niż przez wymianę ustalonej kwoty środków pieniężnych lub innego składnika aktywów finansowych na ustaloną liczbę własnych instrumentów kapitałowych jednostki. Z tego powodu, własne instrumenty kapitałowe jednostki nie obejmują instrumentów, które same są umowami o przyszłe otrzymanie lub wydanie własnych instrumentów kapitałowych przez jednostkę.

Ujmowanie, usunięcie z bilansu oraz wycena aktywów i zobowiązań finansowych

Nabywanie i sprzedaż aktywów finansowych rozpoznawane są na dzień dokonania transakcji (a nie w momencie wpływu lub wypływu środków pieniężnych) oraz wykazuje się je w księgach rachunkowych i sprawozdaniu finansowym okresu, którego dotyczą.

Składnik aktywów finansowych zostaje usunięty z bilansu, gdy Grupa traci kontrolę nad prawami umownymi składającymi się na dany instrument finansowy; zazwyczaj ma to miejsce w przypadku sprzedaży instrumentu lub gdy wszystkie przepływy środków pieniężnych, korzyści i ryzyka przypisane danemu instrumentowi przechodzą na niezależną stronę trzecią.

W szczególności Grupa dokonuje spisania należności kredytowych z bilansu w ciężar utworzonych odpisów z tytułu utraty wartości, gdy te należności są nieściągalne, to znaczy:

- koszty dalszej windykacji należności przekraczać będą wpływy z windykacji,
- nie jest możliwe ustalenie majątku dłużnika nadającego się do egzekucji i nie jest znane miejsce pobytu dłużnika,
- roszczenia uległy przedawnieniu bądź umorzeniu,
- nieskuteczność egzekucji należności Banku stwierdzona została odpowiednim dokumentem właściwego organu postępowania egzekucyjnego bądź Bank uzyskał postanowienie o zakończeniu postępowania upadłościowego lub oddaleniu wniosku o ogłoszenie upadłości w związku z brakiem majątku dłużnika.

Grupa przestaje ujmować zobowiązanie finansowe (lub część zobowiązania finansowego) wtedy i tylko wtedy, gdy zobowiązanie wygasło – to znaczy, kiedy obowiązek określony w umowie został wypełniony, umorzony, wygasł lub gdy nastąpiła istotna modyfikacja warunków umowy.

Wartość aktywów i zobowiązań oraz wynik finansowy ustala się i wykazuje w księgach rachunkowych rzetelnie i jasno przedstawiając sytuację majątkową i finansową Grupy. W momencie początkowego ujęcia składnik aktywów finansowych lub zobowiązanie finansowe wycenia się według wartości godziwej, powiększonej, w przypadku składnika aktywów lub zobowiązania finansowego niekwalifikowanych jako wyceniane według wartości godziwej przez wynik finansowy, o koszty transakcji, które mogą być bezpośrednio przypisane do nabycia lub emisji składnika aktywów finansowych lub zobowiązania finansowego. Na potrzeby wyceny składnika aktywów finansowych po początkowym ujęciu, kwalifikuje się go w dniu nabycia lub powstania do następujących kategorii:

- inwestycje utrzymywane do terminu wymagalności,

- aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy,
- pożyczki i należności,
- aktywa finansowe dostępne do sprzedaży.

Po początkowym ujęciu, Grupa wycenia aktywa finansowe, w tym instrumenty pochodne będące aktywami, w wartości godziwej, nie dokonując pomniejszenia o koszty transakcji, jakie mogą być poniesione przy sprzedaży lub innym sposobie wyzbycia się aktywów. Wyjątek stanowią następujące aktywa finansowe:

- a) pożyczki i należności, które wycenia się według zamortyzowanego kosztu z zastosowaniem metody efektywnej stopy procentowej,
- b) inwestycje utrzymywane do terminu wymagalności, które wycenia się według zamortyzowanego kosztu z zastosowaniem efektywnej stopy procentowej,
- c) inwestycje w instrumenty kapitałowe nieposiadające kwotowań cen rynkowych z aktywnego rynku, i których wartość godziwa nie może być wiarygodnie zmierzona, a także powiązane z nimi instrumenty pochodne, które muszą być rozliczone przez dostawę niekwotowanych instrumentów kapitałowych wycenia się według kosztu.

Instrumenty finansowe dostępne do sprzedaży są wyceniane w bilansie według wartości godziwej. Skutki zmiany wartości godziwej, z wyjątkiem odpisów aktualizacyjnych z tytułu utraty wartości oraz różnic kursowych, odnoszone są na kapitał z aktualizacji wyceny do momentu wyłączenia składnika aktywów z bilansu lub rozpoznania utraty wartości, kiedy to skumulowane zyski lub straty ujęte w kapitale własnym ujmuje się w rachunku zysków i strat. Zmiany wartości godziwej odnoszone na kapitał z aktualizacji wyceny prezentowane są w sprawozdaniu z całkowitych dochodów. Odsetki wyliczone przy zastosowaniu metody efektywnej stopy procentowej są ujmowane w rachunku zysków i strat.

Po początkowym ujęciu, Grupa wycenia wszystkie zobowiązania finansowe według zamortyzowanego kosztu z zastosowaniem metody efektywnej stopy procentowej, z wyjątkiem:

- a) zobowiązań finansowych wycenianych według wartości godziwej przez wynik finansowy. Takie zobowiązania, w tym instrumenty pochodne będące zobowiązaniami, wycenia się w wartości godziwej, z wyjątkiem zobowiązania będącego instrumentem pochodnym powiązany z i rozliczany przez dostawcę instrumentu kapitałowego niekwotowanego na aktywnym rynku, którego wartość godziwa nie może być wiarygodnie zmierzona, który wycenia się według kosztu,
- b) zobowiązań finansowych powstałych w wyniku przeniesienia składnika aktywów finansowych, których nie kwalifikuje się do wyłączenia z bilansu lub powstałych w wyniku zastosowania podejścia wynikającego z utrzymania zaangażowania.
- c) umów gwarancji finansowych – po początkowym ujęciu, wystawca takiej umowy wycenia ją według wartości wyższej z:
 - kwoty będącej najbardziej właściwym szacunkiem nakładów niezbędnych do wypełnienia obecnego obowiązku wynikającego z gwarancji finansowej, przy uwzględnieniu prawdopodobieństwa jej realizacji
 - kwoty rozpoznanej w momencie początkowego ujęcia, skorygowanej o rozliczoną kwotę prowizji zgodnie z zapisami MSR 18.

Grupa nie kompensuje aktywów i zobowiązań, chyba że jest to wymagane lub dopuszczone przez standard bądź interpretację. Aktywa i zobowiązania finansowe Grupa kompensuje i wykazuje w bilansie w kwocie netto jedynie w przypadku, gdy istnieje ważny tytuł prawny do dokonania kompensaty ujętych kwot oraz gdy rozliczenie ma zostać dokonane w kwocie netto lub realizacja danego składnika aktywów i uregulowanie zobowiązania następują jednocześnie.

5.10. Pochodne instrumenty finansowe

Instrument pochodny jest to instrument finansowy spełniający wszystkie trzy poniższe warunki:

- a) jego wartość zmienia się ze zmianą określonej stopy procentowej, ceny instrumentu finansowego, ceny towaru, kursu walutowego, indeksu ceny lub stóp, ratingu kredytowego lub indeksu kredytowego czy też innej zmiennej, przy założeniu, że w przypadku zmiennej niefinansowej, zmienna ta nie jest specyficzna dla strony kontraktu (czasami zwana instrumentem bazowym),

- b) nie wymaga żadnej początkowej inwestycji netto lub wymaga początkowej inwestycji netto mniejszej niż dla innych rodzajów kontraktów, dla których oczekuje się podobnych reakcji na zmiany czynników rynkowych,
- c) jego rozliczenie nastąpi w przyszłości.

Pochodne instrumenty finansowe nie będące przedmiotem rachunkowości zabezpieczeń ujmowane są w dniu zawarcia transakcji i na koniec okresu sprawozdawczego w wartości godziwej. Zmiany wartości godziwej Grupa ujmuje w rachunku wyników w pozycji „Wynik na instrumentach finansowych wycenianych do wartości godziwej przez wynik finansowy oraz wynik z pozycji wymiany” w korespondencji odpowiednio z należnościami/ zobowiązaniami z tytułu pochodnych instrumentów finansowych.

Efekt ostatecznego rozliczenia transakcji pochodnych wykazuje się w rachunku zysków i strat w pozycji „Wynik na instrumentach finansowych wycenianych do wartości godziwej przez wynik finansowy oraz wynik z pozycji wymiany”.

Kwoty bazowe transakcji pochodnych wykazywane są w pozycjach pozabilansowych w dniu zawarcia transakcji i przez cały okres ich trwania. Pozycje pozabilansowe wyrażone w walutach obcych podlegają przeszacowaniu na koniec dnia według średniego kursu NBP (fixing z dnia wyceny).

Wartość godziwą pochodnych instrumentów finansowych znajdujących się na rynku stanowi cena rynkowa. W pozostałych przypadkach jest to wartość godziwa określona na podstawie modelu wyceny, do którego dane pozyskano z aktywnego rynku (w szczególności w przypadku instrumentów typu IRS i CIRS metodą zdyskontowanych przepływów pieniężnych).

5.11. Wbudowane instrumenty pochodne

Instrumenty pochodne wbudowane w inne instrumenty finansowe są traktowane jako odrębne instrumenty pochodne i wyceniane do wartości godziwej, jeśli spełniają definicję instrumentu pochodnego, właściwości ekonomiczne i ryzyka związane z wbudowanymi instrumentami pochodnymi nie są ściśle związane z właściwościami ekonomicznymi i ryzykami właściwymi dla instrumentu bazowego oraz instrument bazowy nie jest wyceniany do wartości godziwej przez wynik finansowy. Wbudowane instrumenty pochodne wyceniane są do wartości godziwej, a ich zmiany są ujmowane w rachunku zysków i strat.

5.12. Rachunkowość zabezpieczeń

Grupa przyjęła politykę rachunkowości w zakresie rachunkowości zabezpieczeń przepływów pieniężnych zabezpieczających ryzyko stopy procentowej zgodną z MSR 39 wprowadzonym przez Rozporządzenie Komisji Europejskiej. ‘Carve out’ w MSR 39 wprowadzonym przez Rozporządzenie Komisji Europejskiej umożliwia Grupie wyznaczenie grupy instrumentów pochodnych jako instrumentu zabezpieczającego oraz znosi niektóre ograniczenia wynikające z MSR 39 w zakresie zabezpieczenia depozytów (z możliwością wypłaty na żądanie) oraz w zakresie przyjęcia strategii zabezpieczającej mniej niż 100% przepływów. Zgodnie z MSR 39 wprowadzonym przez Rozporządzenie Komisji Europejskiej rachunkowość zabezpieczeń może mieć zastosowanie do depozytów, a nieefektywność zabezpieczenia ma miejsce tylko wtedy, gdy ponownie oszacowana wartość przepływów pieniężnych w danym przedziale czasowym jest niższa niż zabezpieczana wartość dotycząca danego przedziału czasowego. W rachunkowości zabezpieczeń zabezpieczenia klasyfikowane są jako:

- zabezpieczenie wartości godziwej, zabezpieczające przed ryzykiem zmian wartości godziwej ujętego składnika aktywów lub zobowiązania, lub
- zabezpieczenie przepływów środków pieniężnych, zabezpieczające przed zmianami przepływów środków pieniężnych, które przypisać można konkretnemu rodzajowi ryzyka związanego z ujętym składnikiem aktywów, zobowiązaniem lub prognozowaną transakcją, lub
- zabezpieczenie inwestycji netto w jednostce zagranicznej.

Zabezpieczenie ryzyka walutowego uprawdopodobnionego przyszłego zobowiązania jest rozliczane jako zabezpieczenie

przepływów pieniężnych.

W momencie ustanowienia zabezpieczenia, Grupa formalnie wyznacza i dokumentuje powiązanie zabezpieczające, jak również cel zarządzania ryzykiem oraz strategię ustanowienia zabezpieczenia. Dokumentacja zawiera identyfikację instrumentu zabezpieczającego, zabezpieczanej pozycji lub transakcji, charakter zabezpieczanego ryzyka, a także sposób oceny efektywności instrumentu zabezpieczającego w kompensowaniu zagrożenia zmianami wartości godziwej zabezpieczanej pozycji lub przepływów pieniężnych związanych z zabezpieczanym ryzykiem. Oczekuje się, że zabezpieczenie będzie wysoce skuteczne w kompensowaniu zmian wartości godziwej lub przepływów pieniężnych wynikających z zabezpieczanego ryzyka. Efektywność zabezpieczenia jest oceniana z częstotliwością miesięczną w celu sprawdzenia, czy jest wysoce efektywne we wszystkich okresach sprawozdawczych, na które zostało ustanowione.

Zabezpieczenie wartości godziwej

Zabezpieczenie wartości godziwej to zabezpieczenie przed zmianami wartości godziwej ujętego składnika aktywów lub zobowiązania lub nie ujętego uprawdopodobnionego przyszłego zobowiązania, albo wyodrębnionej części takiego składnika aktywów, zobowiązania lub uprawdopodobnionego przyszłego zobowiązania, które przypisać można konkretnemu rodzajowi ryzyka i które mogłyby wpływać na wynik finansowy.

Grupa stosuje zabezpieczenia portfelowe wartości godziwej depozytów złotych opartych na stałej stopie procentowej przed ryzykiem zmiany wartości godziwej z tytułu ryzyka zmiany referencyjnej stopy procentowej WIBOR. Instrumentem zabezpieczającym w tego rodzaju zabezpieczeniach portfelowych jest całość lub część portfela instrumentów pochodnych typu IRS. Grupa wyznacza powiązania zabezpieczające na podstawie analizy wrażliwości wartości godziwej zabezpieczanego portfela depozytów oraz portfela instrumentów zabezpieczających na ryzyko zmiany referencyjnej stopy procentowej WIBOR. Analiza ta oparta jest o miary „BPV” oraz „duration”. Efektywność powiązania zabezpieczającego jest mierzona z częstotliwością miesięczną.

W zabezpieczeniach portfelowych wartości godziwej koszty z tytułu odsetek od zabezpieczanej części portfela depozytów korygowane są o naliczone przychody lub koszty z tytułu odsetek od zabezpieczającej transakcji IRS, dotyczące danego okresu sprawozdawczego. Równocześnie zmiana wartości godziwej instrumentów pochodnych wyznaczonych jako instrument zabezpieczający w danym okresie wykazywana jest w rachunku zysków i strat w pozycji „Wynik na instrumentach finansowych wycenianych do wartości godziwej przez wynik finansowy oraz wynik z pozycji wymiany” – w tej samej pozycji co zmiana wartości godziwej pozycji zabezpieczanej wynikającej z zabezpieczanego rodzaju ryzyka. Zmiana wartości godziwej części portfela depozytów złotych wyznaczonych w danym okresie jako pozycja zabezpieczana koryguje w sprawozdaniu z sytuacji finansowej „Zobowiązania wobec klientów”. Korekta wartości bilansowej zabezpieczanego portfela depozytów jest amortyzowana liniowo od miesiąca następującego po miesiącu dokonania korekty przez okres pozostały do upływu terminu wymagalności zabezpieczanych przepływów pieniężnych. Kwota amortyzacji koryguje „Koszty z tytułu odsetek” w rachunku zysków i strat.

Zabezpieczenie przepływów środków pieniężnych

Grupa dokonuje zabezpieczenia zmienności przepływów pieniężnych dla portfela kredytów hipotecznych indeksowanych do waluty CHF i EUR wydzielonym portfelem jednoznacznie określonych transakcji zabezpieczających CIRS float-to-fixed CHF/PLN i EUR/PLN oraz zabezpieczenia zmienności przepływów pieniężnych dla portfela depozytów w PLN wydzielonym z rzeczywistych transakcji CIRS portfelem jednoznacznie określonych transakcji zabezpieczających IRS fixed-to-float. W trakcie okresu zabezpieczenia Grupa dokonuje pomiarów efektywności powiązania zabezpieczającego. Zmiana wartości godziwej instrumentów zabezpieczających wykazywana jest w kapitale z aktualizacji wyceny w wielkości, w jakiej zabezpieczenie jest efektywne. Nieefektywna część zabezpieczenia ujmowana jest w rachunku zysków i strat w pozycji „Wynik na instrumentach finansowych wycenianych do wartości godziwej przez wynik finansowy oraz wynik z pozycji wymiany”. Część efektywna zgromadzona w kapitale z aktualizacji wyceny podlega stopniowej reklasyfikacji do rachunku

zysków i strat według opracowanego przez Grupę harmonogramu, w okresie do wygaśnięcia pierwotnego portfela (amortyzacja liniowa).

Grupa zaprzestaje stosowania zasad rachunkowości zabezpieczeń, jeżeli instrument zabezpieczający wygasa, zostaje sprzedany, rozwiązany lub wykonany, jeżeli zabezpieczenie przestaje spełniać kryteria rachunkowości zabezpieczeń lub gdy Grupa unieważni powiązanie zabezpieczające.

5.13. Utrata wartości aktywów finansowych

Na każdy koniec okresu sprawozdawczego Grupa ocenia, czy istnieją obiektywne przesłanki utraty wartości składnika aktywów finansowych. Jeżeli takie przesłanki istnieją, Grupa ustala kwoty odpisów z tytułu utraty wartości. Strata z tytułu utraty wartości jest ponoszona, gdy istnieją obiektywne dowody utraty wartości wynikające z jednego lub więcej zdarzeń mających miejsce po początkowym ujęciu składnika aktywów, a zdarzenie powodujące stratę ma wpływ na oczekiwane przyszłe przepływy pieniężne wynikające ze składnika aktywów finansowych lub grupy aktywów finansowych, których wiarygodne oszacowanie jest możliwe.

Kredyty, wykupione wierzytelności, pozostałe należności

Wartość udzielonych kredytów, pożyczek i wierzytelności, w tym skupionych wierzytelności jest poddawana okresowej ocenie w celu stwierdzenia czy wystąpiła utrata ich wartości oraz wyznaczenia odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości zgodnie z MSR 39.

Jeżeli istnieją obiektywne dowody, że została poniesiona strata z tytułu utraty wartości pożyczek i należności lub inwestycji utrzymywanych do terminu wymagalności wycenianych w zamortyzowanym koszcie, to kwota odpisu aktualizującego równa się różnicy pomiędzy wartością bilansową składnika aktywów a wartością bieżącą oszacowanych przyszłych przepływów pieniężnych (z wyłączeniem przyszłych strat kredytowych, które nie zostały poniesione). Wartość bilansową składnika aktywów obniża się poprzez zastosowanie rachunku rezerw. Kwotę straty ujmuje się w rachunku zysków i strat. Grupa rozważa najpierw czy istnieją obiektywne dowody utraty wartości pojedynczych składników aktywów finansowych, które indywidualnie są znaczące, a także indywidualnie lub łącznie w przypadku aktywów finansowych, które nie są znaczące. Jeśli Grupa stwierdzi, że nie istnieją obiektywne dowody utraty wartości indywidualnie ocenianego składnika aktywów finansowych to włącza ten składnik do grupy aktywów finansowych o podobnej charakterystyce ryzyka kredytowego i łącznie ocenia je pod względem utraty wartości.

Pożyczki, kredyty i wierzytelności, które są uznawane za indywidualnie istotne, są poddawane indywidualnej ocenie pod kątem utraty wartości (na dzień 31 grudnia 2017 roku Grupa przyjmuje próg dla ekspozycji indywidualnie znaczących na poziomie salda kapitałowego 2 mln zł). Utrata wartości danej pożyczki, kredytu lub wierzytelności jest stwierdzana i w konsekwencji rozpoznawany jest odpis z tytułu utraty wartości w sytuacji gdy istnieją obiektywne przesłanki świadczące o utracie wartości w wyniku wystąpienia jednego lub większej liczby zdarzeń, które będą miały wpływ na przyszłe szacunkowe przepływy pieniężne z tytułu tych pożyczek, kredytów lub wierzytelności. Do zdarzeń takich zaliczają się:

- brak lub opóźnienia w spłatach odsetek lub kapitału pożyczki/ kredytu,
- ekspozycja znajduje się w stanie kwarantanny po ustaniu przesłanki związanej z brakiem lub opóźnieniami w spłacie opisanymi w punkcie powyżej,
- znaczące trudności finansowe dłużnika przejawiające się obniżeniem kategorii ryzyka kredytowego,
- nieznanie miejsca pobytu i nieujawniony majątek kontrahenta,
- pożyczka/ kredyt stała się wymagalna w całości w wyniku wypowiedzenia umowy (ekspozycja została przekazana do windykacji),
- został złożony wniosek o ogłoszenie upadłości dłużnika lub wniosek o wszczęcie postępowania naprawczego,

- został ustanowiony zarząd komisaryczny lub dłużnik zawiesił działalność (w przypadku instytucji bankowych),
- Bank złożył wniosek o wszczęcie postępowania egzekucyjnego lub powziął wiadomość o wyznaczeniu terminu licytacji nieruchomości stanowiącej zabezpieczenie roszczeń Banku w postępowaniu egzekucyjnym prowadzonym z wniosku innego wierzyciela,
- pożyczka/kredyt jest kwestionowana przez dłużnika na drodze postępowania sądowego,
- restrukturyzacja pożyczki/ kredytu (zgodnie z opisem zamieszczonym w części dotyczącej restrukturyzacji ekspozycji),
- wyłudzenie pożyczki/kredytu,
- zarażenie pożyczki/kredytu utratą wartości przez inną pożyczkę/ kredyt tego samego kredytobiorcy w ramach określonych grup produktowych,
- niespełnienie warunków przejścia do stanu kwarantanny,
- problemy kontrahenta detalicznego wynikające z utraty pracy lub obniżenia dochodów, niespłacanie zadłużenia w innych instytucjach finansowych lub znaczące pogorszenie wyników oceny scoringowej,
- zgon klienta.

Jeżeli dla aktywów indywidualnie znaczących została stwierdzona utrata wartości, ale w wyniku oszacowania przepływów pieniężnych nie stwierdzono konieczności utworzenia bądź dalszego utrzymywania odpisów aktualizujących, Grupa nalicza grupowy odpis aktualizujący na zaistniałe lecz niezareportowane straty.

Odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości w przypadku kredytu (pożyczki) będącego przedmiotem indywidualnej oceny jest ustalany jako różnica pomiędzy wartością bilansową tego kredytu a wartością bieżącą szacowanych przyszłych przepływów pieniężnych zdyskontowanych w oparciu o pierwotną efektywną stopę procentową kredytu. W przypadku kredytów dla których zostało ustanowione zabezpieczenie, bieżąca wartość szacowanych przyszłych przepływów pieniężnych uwzględnia przepływy pieniężne, które mogą zostać uzyskane z egzekucji przedmiotu zabezpieczenia, pomniejszone o koszty egzekucji oraz sprzedaży przedmiotu zabezpieczenia jeżeli egzekucja jest prawdopodobna. Wartość bilansowa kredytu jest obniżana o kwotę odpowiadającą mu odpisu z tytułu utraty wartości.

Homogeniczne grupy kredytów, które są jednostkowo nieistotne oraz istotne indywidualnie kredyty, w odniesieniu do których podczas oceny indywidualnej nie stwierdzono utraty wartości, są poddawane grupowej ocenie utraty wartości kredytów, w tym z tytułu strat poniesionych, ale nieujawnionych (IBNR). W celu wyznaczenia grupowej utraty wartości Grupa dokonuje podziału kredytów na portfele o podobnej charakterystyce ryzyka kredytowego oraz bada wystąpienie obiektywnych przesłanek utraty wartości. Przesłanki identyfikujące obiektywny dowód wystąpienia utraty wartości to:

- brak lub opóźnienia w spłatach odsetek lub kapitału pożyczki/ kredytu,
- ekspozycja znajduje się w stanie kwarantanny po ustaniu przesłanki związanej z brakiem lub opóźnieniami w spłacie opisanymi w punkcie powyżej,
- znaczące trudności finansowe dłużnika przejawiające się obniżeniem kategorii ryzyka kredytowego,
- nieznanе miejsce pobytu i nieujawniony majątek kontrahenta,
- pożyczka/ kredyt stała się wymagalna w całości w wyniku wypowiedzenia umowy (ekspozycja została przekazana do windykacji),
- pożyczka/ kredyt jest kwestionowana przez dłużnika na drodze postępowania sądowego,
- restrukturyzacja pożyczki/ kredytu (zgodnie z opisem zamieszczonym w części dotyczącej restrukturyzacji ekspozycji),
- wyłudzenie pożyczki/kredytu,
- zarażenie pożyczki/ kredytu utratą wartości przez inną pożyczkę/kredyt tego samego kredytobiorcy w ramach określonych grup produktowych,
- niespełnienie warunków przejścia do stanu kwarantanny,
- problemy kontrahenta detalicznego wynikające z utraty pracy lub obniżenia dochodów, niespłacanie zadłużenia w innych instytucjach lub znaczące pogorszenie wyników oceny scoringowej,
- zgon klienta.

Proces oceny grupowej składa się z dwóch elementów:

- ustalenia grupowych odpisów aktualizacyjnych dla ekspozycji indywidualnie nieznaczających, dla których zaraportowano utratę wartości,
- ustalenia wysokości odpisów na straty poniesione, ale jeszcze niezaraportowane (IBNR) – dla ekspozycji, dla których nie stwierdzono utraty wartości.

Wartość bieżącą oczekiwanych przyszłych przepływów pieniężnych dla ekspozycji wycenianych w ujęciu grupowym szacuje się w oparciu o oczekiwane przyszłe przepływy pieniężne zdyskontowane efektywną stopą procentową właściwą dla danej grupy oraz historyczne dane dotyczące przeterminowania, czasu pozostawiania ekspozycji w utracie wartości oraz spłaty zadłużenia w poszczególnych grupach ekspozycji.

Na podstawie danych historycznych wyznaczane są parametry portfelowe niezbędne do określenia wysokości odpisów m.in. PD (prawdopodobieństwo niewypłacalności), RR (stopa odzysku) oraz CR (wskaźnik uzdrowień). Dodatkowo na potrzeby ujęcia w ocenie grupowej w kalkulacji odpisów scenariusza spłaty ekspozycji zgodnie z umową wyznaczane jest dodatkowe PD dla ekspozycji, dla których nie została zaraportowana przesłanka utraty wartości dotycząca braku lub opóźnień w spłacie (prawdopodobieństwo niewypłacalności wyznaczane w zależności od typu zaraportowanej przesłanki utraty wartości). Na potrzeby estymacji stóp odzysków (RR) oraz wskaźników uzdrowień (CR) wykorzystywane są informacje o atrybutach ekspozycji na moment zaraportowania przesłanki utraty wartości dotyczącej braku lub opóźnień w spłacie takich jak: wartość ekspozycji, miesiąc trwania ekspozycji czy informacja o poziomie LTV (dla portfela kredytów hipotecznych). Wszystkie parametry portfelowe są wyznaczane niezależnie dla każdej grupy produktowej przy wykorzystaniu metod statystycznych. Estymacja parametrów jest dokonywana na historycznej bazie ekspozycji z częstotliwością miesięczną, przy jednoczesnym ograniczaniu wpływu danych nieadekwatnych do aktualnego poziomu ryzyka portfela kredytowego, np. nie uwzględnianiu w estymacji PD danych starszych niż 12 miesięcy, a na potrzeby CR danych starszych niż 24 miesiące. Na potrzeby estymacji RR Grupa wykorzystuje szeregi czasowe długości 60 miesięcy. W uzasadnionych przypadkach możliwa jest dodatkowa ekspercka korekta parametrów portfelowych w celu odzwierciedlenia oddziaływania bieżących warunków. Zgodnie z przyjętymi przez Grupę zasadami, metodyka estymacji parametrów oraz przyjęte założenia (w tym podział na homogeniczne grupy kredytów) podlegają regularnemu przeglądowi, w celu zmniejszenia rozbieżności pomiędzy ich rzeczywistymi a prognozowanymi wartościami.

Dla określenia wartości odpisu dla każdego zdefiniowanego portfela określa się również maksymalny okres kwarantanny dla ekspozycji będących w stanie kwarantanny, okres uprawdopodobnienia się restrukturyzacji, warunki przejścia ekspozycji z utraty wartości w stan kwarantanny i inne.

Dla potrzeb określenia wartości odpisu IBNR dla zdefiniowanych portfeli Grupa przeprowadza analizy długości okresu, w którym następuje ujawnienie strat poniesionych, czyli tzw. LIP (ang. *loss identification period*). Analizy te przeprowadzane są na podstawie obserwowanych wpływów na rachunki w Banku oraz przeterminowań i wejścia w utratę wartości dla danego klienta. Grupa przeprowadza również back testy poziomu LIP na podstawie bezpośredniego telefonicznego ankietowania klientów. Natomiast na potrzeby estymowania prawdopodobieństwa niewypłacalności dla ekspozycji z zaraportowanymi przesłankami utraty wartości innymi niż brak spłat lub opóźnienia w spłacie, Grupa przyjmuje okres LIPNONPERF równy 12 miesięcy.

Dla potrzeb naliczania odpisów dla ekspozycji pozabilansowych Grupa szacuje wartość współczynnika konwersji kredytowej (CCF) pozwalający na określenie wpływu środków udostępnionych przez Bank klientowi do momentu rozpoznania utraty wartości. Grupa szacuje CCF dla zdefiniowanych homogenicznych grup produktowych na danych historycznych.

Inwestycje utrzymywane do terminu wymagalności

Grupa przeprowadza analizę, czy zaistniały obiektywne podstawy do stwierdzenia, że nastąpiła utrata wartości indywidualnych inwestycji utrzymywanych do terminu zapadalności. Jeżeli istnieją obiektywne dowody na utratę wartości,

kwotę odpisu aktualizacyjnego stanowi różnica między wartością bilansową składnika aktywów a bieżącą wartością oszacowanych przyszłych przepływów pieniężnych (z wyłączeniem przyszłych strat kredytowych, które nie zostały poniesione), zdyskontowanych z zastosowaniem efektywnej stopy procentowej z dnia wystąpienia przesłanki dla danego składnika aktywów finansowych.

Jeżeli w następnym okresie wysokość straty z tytułu utraty wartości zmniejszy się na skutek zdarzenia, które nastąpiło po wystąpieniu utraty wartości, wówczas uprzednio dokonany odpis z tytułu utraty wartości jest odwracany poprzez dokonanie odpowiedniej korekty salda odpisów aktualizujących. Kwota dokonanego odwrócenia wykazywana jest w wyniku finansowym.

Instrumenty finansowe dostępne do sprzedaży

Na koniec każdego okresu sprawozdawczego Grupa przeprowadza analizę, czy zaistniały obiektywne podstawy do stwierdzenia, że nastąpiła utrata wartości indywidualnych aktywów i/lub portfela aktywów finansowych. Dowody wskazujące, że aktywo finansowe lub grupa aktywów finansowych trwale utraciła wartość mogą wynikać z występowania jednej lub kilku przesłanek m.in. znaczących trudności finansowych emitenta, niespłacenia lub zalegania ze spłatą wymagalnych zobowiązań, przyznania emitentowi udogodnień w spłacie zobowiązań, których by nie otrzymał w innych okolicznościach, innych możliwych do zaobserwowania danych, które mogą wskazywać na możliwy do ustalenia spadek oszacowanych przyszłych przepływów pieniężnych wynikających ze składnika aktywów finansowych, które pojawiły się po dacie ich początkowego ujęcia w księgach Grupy.

Jeżeli występują obiektywne przesłanki, że nastąpiła utrata wartości składnika aktywów finansowych dostępnego do sprzedaży, to kwota stanowiąca różnicę pomiędzy ceną nabycia tego składnika aktywów (pomniejszona o wszelkie spłaty kapitału i odsetki) i jego bieżącą wartością godziwą, pomniejszoną o wszelkie odpisy z tytułu utraty wartości tego składnika uprzednio ujęte w wyniku finansowym, zostaje wyksięgowana z kapitału własnego i przekwalifikowana do wyniku finansowego. Nie można ujmować w wyniku finansowym odwrócenia odpisu z tytułu utraty wartości instrumentów kapitałowych kwalifikowanych jako dostępne do sprzedaży. Jeżeli w następnym okresie wartość godziwa instrumentu dłużnego dostępnego do sprzedaży wzrośnie, a wzrost ten może być obiektywnie łączony ze zdarzeniem następującym po ujęciu odpisu z tytułu utraty wartości w wyniku finansowym, to kwotę odwracanego odpisu ujmuje się w wyniku finansowym.

5.14. Transakcje kupna/ sprzedaży papierów wartościowych z przyrzeczeniem odsprzedaży/ odkupu

Transakcje repo i reverse-repo oraz transakcje sell-buy back i buy-sell back są operacjami sprzedaży lub kupna papierów wartościowych z udzielonym przyrzeczeniem odkupu lub odsprzedaży w umownym terminie i po określonej cenie.

Transakcje sprzedaży papierów wartościowych z udzielonym przyrzeczeniem odkupu (repo oraz sell-buy back) na moment zawarcia ujmuje się w „Zobowiązaniach wobec banków i instytucji finansowych”. Zakupione papiery wartościowe z przyrzeczeniem odsprzedaży (reverse-repo oraz buy-sell back) ujmuje się jako „Należności od banków i instytucji finansowych”.

Transakcje repo i reverse repo są wyceniane według zamortyzowanego kosztu, natomiast papiery wartościowe będące przedmiotem transakcji z przyrzeczeniem odkupu nie są usuwane z bilansu i podlegają wycenie według zasad określonych dla poszczególnych portfeli papierów wartościowych. Różnica między ceną sprzedaży i odkupu jest traktowana odpowiednio jako przychody/ koszty odsetkowe i rozliczana jest w czasie trwania umowy z zastosowaniem efektywnej stopy procentowej.

5.15. Udzielone zobowiązania warunkowe

W ramach działalności operacyjnej Grupa zawiera transakcje, które w momencie ich zawarcia nie są ujmowane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej jako aktywa lub zobowiązania, lecz powodują powstanie zobowiązań warunkowych.

Zobowiązanie warunkowe jest:

- możliwym obowiązkiem, który powstaje na skutek zdarzeń przeszłych, których istnienie zostanie potwierdzone dopiero w momencie wystąpienia lub niewystąpienia jednego lub większej ilości niepewnych przyszłych zdarzeń, które nie w pełni podlegają kontroli Grupy;
- obecnym obowiązkiem, który powstaje na skutek zdarzeń przeszłych, ale nie jest ujmowany w sprawozdaniu z sytuacji finansowej, ponieważ nie jest prawdopodobne, aby konieczne było wydatkowanie środków pieniężnych lub innych aktywów w celu wypełnienia obowiązku lub kwoty zobowiązania nie można oszacować w sposób wiarygodny.

Na udzielone zobowiązania pozabilansowe obarczone ryzykiem braku wywiązania się zleceniodawcy z warunków umowy tworzone są rezerwy zgodnie z MSR 37. Udzielone gwarancje finansowe są ujmowane i rozpoznawane zgodnie z MSR 39.

5.16. Kompensowanie aktywów i zobowiązań finansowych

Składniki aktywów finansowych i zobowiązań finansowych kompensuje się i wykazuje w sprawozdaniu z sytuacji finansowej w kwocie netto, jeżeli Grupa posiada ważny tytuł prawny do dokonania kompensaty ujętych kwot oraz zamierza przeprowadzić rozliczenie w kwocie netto lub jednocześnie zrealizować dany składnik aktywów i uregulować zobowiązanie.

5.17. Rzeczowe aktywa trwałe

Rzeczowe aktywa trwałe wykazywane są według ceny nabycia lub kosztu wytworzenia pomniejszonych o umorzenie oraz odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości. Wartość początkowa środka trwałego obejmuje jego cenę nabycia powiększoną o wszystkie koszty bezpośrednio związane z zakupem i przystosowaniem składnika majątku do stanu zdatnego do używania. W skład kosztu wchodzi również koszt wymiany części składowych maszyn i urządzeń w momencie poniesienia, jeśli spełnione są kryteria rozpoznania. Koszty poniesione po dacie oddania środka trwałego do używania, takie jak koszty konserwacji i napraw, obciążają wynik finansowy w momencie ich poniesienia.

Środki trwałe w momencie ich nabycia zostają podzielone na części składowe będące pozycjami o istotnej wartości, do których można przyporządkować odrębny okres ekonomicznej użyteczności. Amortyzacja jest naliczana metodą liniową przez szacowany okres użytkowania danego składnika aktywów.

Typ środków trwałych	Szacowany okres użytkowania
Inwestycje w obiektach obcych	czas trwania umowy najmu – do 10 lat
Budynki	od 40 do 66,6 lat
Maszyny i urządzenia techniczne	od 4 do 14 lat
Zespoły komputerowe	od 2 do 10 lat
Środki transportu	od 2,5 do 5 lat
Sprzęt biurowy, meble	od 2 do 10 lat

Wartość końcową, okres użytkowania oraz metodę amortyzacji składników aktywów weryfikuje się i w razie konieczności koryguje na koniec każdego roku obrotowego.

Dana pozycja rzeczowych aktywów trwałych może zostać usunięta ze sprawozdania z sytuacji finansowej po dokonaniu jej zbycia lub w przypadku, gdy nie są spodziewane żadne ekonomiczne korzyści wynikające z dalszego użytkowania takiego składnika aktywów. Wszelkie zyski lub straty wynikające z usunięcia danego składnika aktywów

ze sprawozdania z sytuacji finansowej (obliczone jako różnica pomiędzy ewentualnymi wpływami ze sprzedaży netto a wartością bilansową danej pozycji) są ujmowane w wyniku finansowym w okresie, w którym dokonano usunięcia.

Inwestycje rozpoczęte dotyczą środków trwałych będących w toku budowy lub montażu i są wykazywane według cen nabycia lub kosztu wytworzenia. Środki trwałe w budowie nie podlegają amortyzacji do czasu zakończenia budowy i przekazania środka trwałego do użytkowania. W wartości bilansowej rzeczowych aktywów trwałych są ujmowane także wydatki związane z ulepszeniem, podwyższeniem wartości środka trwałego.

5.18. Nieruchomości inwestycyjne

Nieruchomość inwestycyjna to nieruchomość (grunt, budynek lub część budynku albo oba te elementy), którą Grupa traktuje jako źródło przychodów z czynszów lub utrzymuje w posiadaniu ze względu na przyrost ich wartości, względnie obie te korzyści, przy czym nieruchomość taka nie jest wykorzystywana przy świadczeniu usług lub czynnościach administracyjnych, ani też przeznaczona na sprzedaż w ramach zwykłej działalności.

Nieruchomość inwestycyjną ujmuje się w aktywach wtedy i tylko wtedy, gdy uzyskanie przez Grupę przyszłych korzyści ekonomicznych związanych z tą nieruchomością jest prawdopodobne oraz można wiarygodnie wycenić jej cenę nabycia lub koszt wytworzenia. Nieruchomość inwestycyjną początkowo wycenia się w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia. Przy początkowej wycenie uwzględnia się koszty bezpośrednio związane z transakcją zakupu. Wartość początkową nieruchomości przyjętej przez Bank w trybie art. 453 KC na podstawie umowy o świadczenie w miejscu wykonania, stanowi cena z aktu notarialnego lub prawomocnego postanowienia sądu powiększona o wszelkie koszty bezpośrednio związane z tą transakcją. Wartość początkową nieruchomości przejętej w postępowaniu egzekucyjnym w zamian za częściową/ całkowitą redukcję wierzytelności z tytułu udzielonego kredytu/ pożyczki stanowi cena wskazana w prawomocnym postanowieniu sądu o przysądzeniu własności nieruchomości na rzecz Banku, powiększona o koszty postępowania sądowego i egzekucyjnego bezpośrednio związane z transakcją przejęcia.

Po początkowym ujęciu nieruchomości inwestycyjna wyceniana jest według modelu wartości godziwej, a zyski lub straty wynikające ze zmiany wartości godziwej ujmuje się w wyniku za okres, w którym nastąpiła zmiana, w pozycji „Pozostałe przychody/ koszty operacyjne”. Wartość godziwą nieruchomości inwestycyjnej ustala się zgodnie z wytycznymi MSSF 13.

Nieruchomość inwestycyjna jest usuwana z bilansu w przypadku jej zbycia lub w przypadku stałego wycofania z użytkowania, gdy nie są spodziewane żadne przyszłe korzyści z jej sprzedaży. Wszelkie zyski lub straty wynikające z usunięcia nieruchomości inwestycyjnej z bilansu są ujmowane w rachunku zysków i strat w tym okresie, w którym dokonano takiego usunięcia.

Przeniesienia aktywów do nieruchomości inwestycyjnych dokonuje się tylko wówczas, gdy następuje zmiana sposobu ich użytkowania potwierdzona przez zakończenie użytkowania składnika aktywów przez Grupę lub zawarcie umowy leasingu operacyjnego. Jeżeli składnik aktywów wykorzystywany przez Grupę staje się nieruchomością inwestycyjną, Grupa stosuje zasady obowiązujące dla rzeczowych aktywów trwałych aż do dnia zmiany sposobu użytkowania tej nieruchomości.

5.19. Wartości niematerialne

Wartości niematerialne nabyte w oddzielnej transakcji wycenia się przy początkowym ujęciu w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia. Cena nabycia wartości niematerialnych nabytych w transakcji połączenia jednostek jest równa ich wartości godziwej na dzień połączenia. Po początkowym ujęciu, wartości niematerialne o ograniczonym okresie użytkowania są wykazywane w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia pomniejszonym o umorzenie i odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości. W wartościach niematerialnych kapitalizowane są następujące nakłady na

prace rozwojowe:

- wydatki na usługi wykorzystane przy wytwarzaniu wartości niematerialnej,
- wydatki na świadczenia pracownicze bezpośrednio związane z wytworzeniem danego składnika.

Nakłady poniesione na wartości niematerialne wytworzone we własnym zakresie, z wyjątkiem nakładów na prace rozwojowe, są ujmowane w kosztach okresu, w którym zostały poniesione.

Grupa ustala, czy okres użytkowania wartości niematerialnych jest ograniczony czy nieokreślony. Wartości niematerialne o ograniczonym okresie użytkowania są amortyzowane przez okres użytkowania oraz poddawane testom na utratę wartości każdorazowo, gdy istnieją przesłanki wskazujące na utratę ich wartości. Szacowany okres użytkowania oprogramowania komputerowego wynosi 2-10 lat. Relacje z klientami depozytowymi podlegają amortyzacji liniowej przez okres, w jakim zgodnie z założeniami spodziewana jest realizacja większości korzyści ze składników wartości niematerialnych. Okres i metoda amortyzacji wartości niematerialnych o ograniczonym okresie użytkowania są weryfikowane przynajmniej na koniec każdego roku obrotowego. Zmiany w oczekiwanym okresie użytkowania lub oczekiwanym sposobie konsumowania korzyści ekonomicznych pochodzących z danego składnika aktywów są ujmowane poprzez zmianę odpowiednio okresu lub metody amortyzacji i traktowane jak zmiany wartości szacunkowych. Odpis amortyzacyjny składników wartości niematerialnych o ograniczonym okresie użytkowania ujmuje się w wyniku finansowym w ciężar tej kategorii, która odpowiada funkcji danego składnika wartości niematerialnych.

Wartości niematerialne o nieokreślonym okresie użytkowania oraz te, które nie są użytkowane, poddawane są corocznie testowi na utratę wartości, w odniesieniu do poszczególnych aktywów lub na poziomie ośrodka wypracowującego środki pieniężne. Okresy użytkowania są także poddawane corocznej weryfikacji, a w razie potrzeby, korygowane z efektem od początku roku obrotowego.

Zyski lub straty wynikające z usunięcia wartości niematerialnych ze sprawozdania z sytuacji finansowej są wyceniane według różnicy pomiędzy wpływami ze sprzedaży netto a wartością bilansową danego składnika aktywów i są ujmowane w wyniku finansowym w momencie jego wyksięgowania.

Relacje z klientami

Zgodnie z MSSF 3 możliwe do zidentyfikowania wartości niematerialne jednostki przejmowanej podlegają ujęciu odrębnie od wartości firmy bez względu na to, czy przed transakcją nabycia kontroli były one ujmowane w bilansie tej jednostki, czy też nie. W wyniku transakcji nabycia przez Getin Noble Bank S.A. zorganizowanych części przedsiębiorstwa zidentyfikowano wartości niematerialne spełniające kryteria odrębnego ujęcia w bilansie Banku – relacje z klientami depozytowymi (tzw. Core Deposit Intangible). Z punktu widzenia Banku odzwierciedlają one korzyść w postaci tańszego źródła finansowania działalności odpowiadającą różnicy pomiędzy kosztem uzyskania finansowania ze źródeł zewnętrznych a kosztem oprocentowania przejętych rachunków bieżących oraz strumienia przychodów pozaodsetkowych, pomniejszonych o odpowiednie koszty. Wycena do wartości godziwej polega na określeniu wartości bieżącej przyszłych korzyści, stanowiących różnicę pomiędzy kosztem finansowania Banku ze źródeł zewnętrznych (np. rynku międzybankowego) a kosztem oprocentowania rachunków bieżących oszacowanych dla przewidywanego okresu utrzymania klienta depozytowego na podstawie historycznych zachowań klientów i wskaźnika ich odejść z Banku.

Relacje z klientami depozytowymi podlegają amortyzacji liniowej przez okres w jakim zgodnie z założeniami spodziewana jest realizacja większości korzyści ze składników wartości niematerialnych.

Wartość firmy

Wartość firmy z tytułu przejęcia jednostki jest początkowo ujmowana według ceny nabycia stanowiącej nadwyżkę

kosztów połączenia jednostek nad udziałem jednostki przejmującej w wartości godziwej netto, możliwych do zidentyfikowania aktywów, zobowiązań i zobowiązań warunkowych. Po początkowym ujęciu, wartość firmy jest wykazywana według ceny nabycia pomniejszonej o wszelkie skumulowane odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości. Test na utratę wartości przeprowadza się raz na rok lub częściej, jeśli wystąpią ku temu przesłanki. Wartość firmy nie podlega amortyzacji. Odpis z tytułu utraty wartości ustalany jest poprzez oszacowanie odzyskiwalnej wartości ośrodka wypracowującego środki pieniężne, do którego została alokowana dana wartość firmy. W przypadku, gdy odzyskiwalna wartość ośrodka wypracowującego środki pieniężne jest niższa niż wartość bilansowa ujęty zostaje odpis z tytułu utraty wartości.

5.20. Połączenie jednostek niepozostających pod wspólną kontrolą

Połączenie jednostek niepozostających pod wspólną kontrolą, to połączenie odrębnych jednostek w jedną jednostkę sprawozdawczą. Wynikiem połączenia jednostek gospodarczych jest objęcie kontroli przez jednostkę dominującą nad jednostkami przejmowanymi. Połączenia jednostek gospodarczych niepozostających pod wspólną kontrolą rozlicza się metodą nabycia. Metoda nabycia postrzega połączenie jednostek gospodarczych z perspektywy tej jednostki, którą identyfikuje się jako jednostkę przejmującą. Jednostka przejmująca ujmuje przejęte aktywa, zobowiązania i wzięte na siebie zobowiązania warunkowe, w tym te z nich, które nie były wcześniej ujęte przez jednostkę przejmowaną.

Zastosowanie metody nabycia polega na wykonaniu następujących czynności:

- identyfikacji jednostki przejmującej,
- ustaleniu kosztu połączenia jednostek gospodarczych,
- przypisaniu na dzień przejścia kosztu połączenia jednostek gospodarczych przejmowanym aktywom oraz brany na siebie zobowiązaniom i zobowiązaniom warunkowym.

Jednostka przejmująca ustala koszt połączenia jednostek gospodarczych w kwocie równej wartości godziwej, na dzień wymiany aktywów wydanych, zobowiązań zaciągniętych lub wziętych na siebie oraz instrumentów kapitałowych wyemitowanych przez jednostkę przejmującą w zamian za kontrolę nad jednostką przejmowaną.

5.21. Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży oraz działalność zaniechana

Do aktywów trwałych przeznaczonych do sprzedaży klasyfikowane są aktywa trwałe, w przypadku, gdy ich wartość bilansowa zostanie odzyskana przede wszystkim w drodze transakcji sprzedaży a nie poprzez ich dalsze wykorzystanie. Ten warunek może być spełniony tylko, kiedy wystąpienie transakcji sprzedaży jest wysoce prawdopodobne, a składnik aktywów jest dostępny do natychmiastowej sprzedaży w swoim obecnym stanie. Klasyfikacja składnika aktywów jako przeznaczonego do sprzedaży zakłada zamiar kierownictwa Banku do dokonania transakcji sprzedaży w ciągu roku od momentu dokonania klasyfikacji.

Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży ujmuje się w kwocie niższej z dwóch wartości: wartości bilansowej na dzień klasyfikacji lub wartości godziwej pomniejszonej o koszty zbycia tych aktywów. Dla aktywów zaliczonych do tej kategorii nie nalicza się amortyzacji.

W przypadku, gdy kryteria klasyfikacji do grupy aktywów trwałych przeznaczonych do sprzedaży nie są spełnione Grupa zaprzestaje ich ujmowania jako przeznaczonych do sprzedaży i dokonuje reklasyfikacji do właściwej kategorii aktywów.

W takim przypadku ten składnik aktywów jest wyceniany w kwocie niższej z dwóch wartości:

- jego wartości bilansowej z dnia poprzedzającego klasyfikację tego składnika jako przeznaczonego do sprzedaży, skorygowanej o amortyzację lub aktualizację wyceny, która zostałaby ujęta, gdyby nie został zaklasyfikowany jako przeznaczony do sprzedaży,

- jego wartości odzyskiwanej z dnia podjęcia decyzji o braku jego sprzedaży.

Działalność zaniechana to element przedsięwzięcia Grupy, który został zbyty lub jest zakwalifikowany jako przeznaczony do sprzedaży, jak również stanowi odrębną, ważną dziedzinę działalności jednostki lub jej geograficzny obszar działalności, albo jest jednostką zależną nabytą wyłącznie z zamiarem odsprzedaży. Klasyfikacja do działalności zaniechanej następuje w momencie zbycia lub w momencie, gdy działalność spełnia kryteria działalności przeznaczonej do sprzedaży, jeśli ten moment nastąpił wcześniej.

5.22. Utrata wartości niefinansowych aktywów trwałych

Wartość bilansowa poszczególnych składników aktywów podlega okresowej weryfikacji pod kątem utraty wartości. Jeśli Grupa identyfikuje przesłanki wskazujące na wystąpienie utraty wartości, to następnie ustala się, czy bieżąca wartość księgowa danego składnika aktywów jest wyższa od wartości, jaką można uzyskać w drodze jego dalszego użytkowania lub sprzedaży, czyli szacowana jest wartość odzyskiwalna danego składnika aktywów. W przypadku, gdy wartość odzyskiwalna jest niższa od bieżącej wartości bilansowej danego składnika aktywów rozpoznawana jest utrata wartości, której odpis jest ujmowany w wyniku finansowym.

Wartość odzyskiwalna składnika aktywów jest ustalana jako większa z dwóch wielkości: ceny możliwej do uzyskania ze sprzedaży pomniejszonej o koszty sprzedaży oraz wartości użytkowej danego składnika aktywów. Wartość użytkowa jest ustalana jako szacowane przyszłe przepływy pieniężne generowane przez dany składnik aktywów zdyskontowane stopą rynkową powiększoną o marżę na ryzyko specyficzne dla danej klasy aktywów.

Odpis z tytułu utraty wartości może być odwrócony tylko do wysokości wartości bilansowej aktywa, która, po uwzględnieniu skumulowanej amortyzacji, zostałaby wyznaczona, gdyby nie nastąpiła utrata wartości.

5.23. Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych

Jako środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych Grupa wykazuje: kasę i środki na rachunkach bieżących w banku centralnym oraz rachunki bieżące i depozyty jednodniowe w innych bankach.

5.24. Koszty rozliczane w czasie oraz przychody przyszłych okresów

Koszty rozliczane w czasie (aktywa) dotyczą tych wydatków, których rozliczenie w ciężar wyniku finansowego nastąpi stosownie do upływu czasu w przyszłych okresach sprawozdawczych. Koszty rozliczane w czasie (aktywa) są ujmowane w pozycji „Inne aktywa”.

Składnikami kosztów rozliczanych w czasie (zobowiązania) są rozliczenia międzyokresowe kosztów świadczeń wykonanych na rzecz Grupy, które zostaną rozliczone w następnych okresach. Salda te wykazuje się w pozycji „Pozostałe zobowiązania”. Przychody przyszłych okresów stanowią między innymi otrzymane kwoty przyszłych świadczeń oraz niektóre rodzaje dochodów pobranych z góry, których rozliczenie w wyniku finansowym nastąpi w przyszłych okresach sprawozdawczych. Są one ujmowane również w pozycji „Pozostałe zobowiązania”.

5.25. Świadczenia pracownicze

Zgodnie z regulacją zawartą zarówno w Kodeksie Pracy, jak i w Regulaminach Wynagradzania Pracowników, pracownicy Grupy posiadają uprawnienia do odpraw emerytalno-rentowych. Odprawy z tego tytułu są wypłacane jednorazowo w sytuacji przejścia pracownika na emeryturę lub rentę, a ich wysokość uzależniona jest od stażu pracy danego pracownika i jego indywidualnego poziomu wynagrodzenia. Grupa tworzy rezerwę na przyszłe zobowiązania z tego tytułu w celu przyporządkowania kosztów do okresów, których dotyczą. Według MSR 19 odprawy emerytalno-rentowe są programami określonych świadczeń po okresie zatrudnienia. Wartość bieżąca tych zobowiązań na koniec każdego okresu

sprawozdawczego jest obliczana przez niezależnego aktuarusza. Naliczone zobowiązania są równe zdyskontowanym płatnościom, które w przyszłości zostaną dokonane, z uwzględnieniem rotacji zatrudnienia i dotyczą okresu sprawozdawczego. Informacje demograficzne oraz informacje o rotacji zatrudnienia oparte są o dane historyczne.

Zgodnie z zapisami zawartymi w Polityce Wynagradzania, Regulaminie Wynagradzania oraz Regulaminie Premiowania pracownikom Banku może zostać przyznana premia. Pracownik może być objęty systemem premiowym, jeżeli został on przewidziany dla danej jednostki organizacyjnej Banku lub dla danego stanowiska. Zakres podmiotowy każdej regulacji premiowej jest określany każdorazowo w samej regulacji. Zasady premiowania osób zajmujących kierownicze stanowiska są określone w Polityce zmiennych składników wynagradzania lub w Zasadach premiowania danej jednostki.

5.26. Rezerwy

Rezerwę tworzy się wówczas, gdy na Grupie ciąży istniejący obowiązek (prawny lub zwyczajowo oczekiwany) wynikający ze zdarzeń przeszłych i gdy prawdopodobne jest, że wypełnienie obowiązku spowoduje konieczność wypływu środków zawierających w sobie korzyści ekonomiczne oraz można dokonać wiarygodnego szacunku kwoty tego zobowiązania.

Grupa tworzy następujące rezerwy ujmowane w zobowiązaniach w pozycji „Rezerwy”:

a) odprawy emerytalne

Poziom rezerw ustalany jest na podstawie wyceny przeprowadzanej przez niezależnego aktuarusza i aktualizowany na koniec każdego roku obrotowego. Rezerwa tworzona jest w ciężar kosztów za wyjątkiem zysków lub strat aktuarialnych, które odnoszone są w kapitał z aktualizacji wyceny.

b) zobowiązania pozabilansowe

Bank tworzy rezerwę na zobowiązania warunkowe dotyczące finansowania obarczone ryzykiem wystąpienia straty z tytułu utraty wartości aktywów. Jeśli na dzień bilansowy w odniesieniu do zobowiązań warunkowych istnieją obiektywne dowody utraty wartości aktywów, Bank tworzy rezerwę równą różnicy pomiędzy statystycznie oszacowaną częścią zaangażowania pozabilansowego (ekwiwalent bilansowy bieżących pozycji pozabilansowych) i wartością bieżącą oszacowanych przyszłych przepływów pieniężnych.

c) inne

Grupa tworzy rezerwy na zobowiązania pewne lub o dużym stopniu prawdopodobieństwa, których kwotę można w sposób wiarygodny oszacować. Zobowiązania takie mogą wynikać między innymi z zawartych kontraktów, jak też z toczących się postępowań sądowych.

5.27. Leasing

Grupa jako leasingobiorca

Umowy leasingu finansowego, które przenoszą na Grupę zasadniczo całe ryzyko i wszystkie korzyści wynikające z posiadania przedmiotu leasingu, są ujmowane w sprawozdaniu w sytuacji finansowej na dzień rozpoczęcia leasingu według niższej z następujących wartości: wartości godziwej środka trwałego stanowiącego przedmiot leasingu lub wartości bieżącej minimalnych opłat leasingowych. Opłaty leasingowe są rozdzielane pomiędzy pozostałe koszty operacyjne i zmniejszenie salda zobowiązania z tytułu leasingu w sposób umożliwiający uzyskanie stałej stopy odsetek od pozostałego do spłaty zobowiązania. Pozostałe koszty operacyjne są ujmowane bezpośrednio w ciężar wyniku finansowego. Środki trwałe użytkowane na mocy umów leasingu finansowego są amortyzowane przez krótszy z dwóch okresów: szacowany okres użytkowania środka trwałego lub okres leasingu.

Umowy leasingu, zgodnie z którymi leasingodawca zachowuje zasadniczo całe ryzyko i wszystkie korzyści wynikające z posiadania przedmiotu leasingu, zaliczane są do leasingu operacyjnego. Opłaty z tytułu leasingu operacyjnego ujmowane

są w rachunku zysków i strat w pozycji „koszty działania” metodą liniową przez okres trwania leasingu.

Grupa jako leasingodawca

Grupa prezentuje aktywa oddane w leasing operacyjny w ramach odpowiedniej grupy środków trwałych – zgodnie z charakterem tych aktywów. Aktywa trwałe będące przedmiotami umów leasingu operacyjnego amortyzowane są metodą liniową przez okres trwania umowy leasingu z uwzględnieniem wartości rezydualnej. Wartość rezydualna ustalana jest w kwocie, którą według przewidywań Grupa mogłaby uzyskać obecnie, uwzględniając wiek i stan aktywa jaki będzie na koniec umowy leasingu, po pomniejszeniu o szacowane koszty zbycia.

Przychody z tytułu leasingu operacyjnego ujmuje się jako przychód metodą liniową przez okres trwania umowy, chyba że zastosowanie innej systematycznej metody lepiej odzwierciedla sposób rozłożenia w czasie korzyści czerpanych z oddanego w leasing składnika aktywów.

5.28. Pozostałe należności

Pozostałe należności ujmowane są w kwocie wymaganej zapłaty pomniejszonej o odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości. W przypadku, gdy wpływ wartości pieniądza w czasie jest istotny, wartość należności jest ustalana poprzez zdyskontowanie prognozowanych przyszłych przepływów pieniężnych do wartości bieżącej, przy zastosowaniu stopy dyskontowej brutto odzwierciedlającej aktualne oceny rynkowe wartości pieniądza w czasie. Jeśli zastosowana została metoda polegająca na dyskontowaniu, zwiększenie należności w związku z upływem czasu jest ujmowane w rachunku zysków i strat.

5.29. Pozostałe zobowiązania

Pozostałe zobowiązania ujmowane są w kwocie wymaganej zapłaty. W przypadku, gdy wpływ wartości pieniądza w czasie jest istotny, wartość zobowiązań jest ustalana poprzez zdyskontowanie prognozowanych przyszłych przepływów pieniężnych do wartości bieżącej, przy zastosowaniu stopy dyskontowej brutto odzwierciedlającej aktualne oceny rynkowe wartości pieniądza w czasie. Jeśli zastosowana została metoda polegająca na dyskontowaniu, zwiększenie zobowiązań w związku z upływem czasu jest ujmowane w rachunku zysków i strat.

5.30. Kapitał własny

Kapitał własny stanowią kapitały i fundusze tworzone zgodnie z obowiązującym prawem, właściwymi ustawami oraz statutem, na który składają się: kapitał podstawowy, skupione akcje własne, zyski zatrzymane oraz pozostałe kapitały.

Kapitał podstawowy

Kapitał podstawowy wykazywany jest według wartości nominalnej, zgodnie ze statutem oraz wpisem do rejestru sądowego.

Skupione akcje własne

Jeżeli spółka nabywa własne instrumenty kapitałowe, to kwotę zapłaconą łącznie z kosztami bezpośrednio się do tego odnoszącymi, ujmuje się jako zmianę w kapitale własnym spółki. Nabyte akcje własne w cenie nabycia ujmuje się jako akcje własne do momentu ich anulowania bądź sprzedaży.

Zyski zatrzymane (niepodzielony wynik z lat ubiegłych)

Zyski zatrzymane tworzone są z wyniku finansowego roku bieżącego oraz wyników finansowych z lat ubiegłych, które nie zostały przeznaczone na pozostałe kapitały lub rozdystrybuowane do akcjonariuszy.

Dywidendy za rok obrotowy, które zostały zatwierdzone przez Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy, ale nie zostały wypłacone na koniec okresu sprawozdawczego, ujawnia się w pozycji „Pozostałe zobowiązania” w sprawozdaniu z sytuacji finansowej.

Pozostałe kapitały

a) Kapitał zapasowy

Kapitał ze sprzedaży akcji powyżej wartości nominalnej (nadwyżka ceny emisyjnej nad ceną nominalną) pomniejszony o bezpośrednie, poniesione koszty z nią związane oraz tworzony z odpisów z zysku. Kapitał zapasowy obejmuje również kapitał wynikający z rozliczenia połączenia jednostek.

b) Kapitał z aktualizacji wyceny

Kapitał z aktualizacji wyceny instrumentów finansowych dostępnych do sprzedaży, kapitał z aktualizacji wyceny zabezpieczeń przepływów pieniężnych, wycena świadczenia w formie opcji na akcje, zyski lub straty aktuarialne oraz wartości podatku odroczonego dla pozycji stanowiących różnice przejściowe odniesione na kapitał z aktualizacji wyceny.

c) Kapitał rezerwowy

Kapitał rezerwowy tworzony z odpisów z zysku oraz z innych źródeł na pokrycie szczególnych strat lub wydatków. W tej pozycji prezentowany jest również Fundusz ogólnego ryzyka.

Wszystkie opisane pozycje kapitałów, w przypadku nabycia/połączenia jednostek, dotyczą zdarzeń od dnia objęcia kontroli nad jednostką do dnia utraty nad nią kontroli.

5.31. Płatności w formie akcji własnych

Transakcje rozliczane w instrumentach kapitałowych

Koszt transakcji rozliczanych z pracownikami w instrumentach kapitałowych jest wyceniany przez odniesienie do wartości godziwej na dzień przyznania praw. Wartość godziwa ustalana jest w oparciu o wybrany model. Przy wycenie transakcji rozliczanych w instrumentach kapitałowych nie są uwzględniane żadne warunki dotyczące efektywności/wyników, poza tymi, które są związane z ceną akcji jednostki („uwarunkowania rynkowe”).

Koszt transakcji rozliczanych w instrumentach kapitałowych jest ujmowany wraz z odpowiadającym mu wzrostem wartości kapitału własnego w okresie, w którym spełnione zostały warunki dotyczące efektywności/ wyników, kończącym się w dniu, w którym określone pracownicy zdobędą pełne uprawnienia do świadczeń („dzień nabycia praw”). Skumulowany koszt ujęty z tytułu transakcji rozliczanych w instrumentach kapitałowych na koniec każdego okresu sprawozdawczego do dnia nabycia praw odzwierciedla stopień upływu okresu nabywania praw oraz liczbę nagród, do których prawa – w opinii Zarządu jednostki na ten dzień, opartej na możliwie najlepszych szacunkach liczby instrumentów kapitałowych – zostaną ostatecznie nabyte. Żadne koszty nie są ujmowane z tytułu nagród, do których prawa nie zostaną ostatecznie nabyte, z wyjątkiem nagród, w przypadku których nabycie praw zależy od warunków rynkowych, które są traktowane jako nabyte bez względu na fakt spełnienia uwarunkowań rynkowych, pod warunkiem spełnienia wszystkich innych warunków dotyczących efektywności.

W przypadku modyfikacji warunków przyznawania nagród rozliczanych w instrumentach kapitałowych, w ramach spełnienia wymogu minimum ujmuje się koszty, jak w przypadku gdyby warunki te nie uległy zmianie. Ponadto, ujmowane są koszty z tytułu każdego wzrostu wartości transakcji w wyniku modyfikacji, wycenione na dzień zmiany.

W przypadku anulowania nagrody rozliczanej w instrumentach kapitałowych jest ona traktowana w taki sposób, jakby prawa do niej zostały nabyte w dniu anulowania, a wszelkie jeszcze nieujęte koszty z tytułu nagrody są niezwłocznie ujmowane. Jednakże w przypadku zastąpienia anulowanej nagrody nową nagrodą – określoną jako nagroda zastępcza w dniu jej przyznania, nagroda anulowana i nowa nagroda są traktowane tak, jakby stanowiły modyfikację pierwotnej nagrody, tj. w sposób opisany w paragrafie powyżej. Rozważający wpływ wyemitowanych opcji jest uwzględniany przy ustalaniu wielkości zysku przypadającego na jedną akcję jako

dodatkowe rozwodnienie akcji.

Transakcje rozliczane w środkach pieniężnych

Transakcje rozliczane w środkach pieniężnych są początkowo wyceniane w wartości godziwej ustalonej na dzień przyznania z zastosowaniem odpowiedniego modelu po uwzględnieniu zasad i warunków przyznania opcji. Ustalona w powyższy sposób wartość godziwa jest odpisywana w koszty przez cały okres aż do nabycia uprawnień, drugostronnie – z ujęciem stosownego zobowiązania. Wartość tego zobowiązania jest przeszacowywana na koniec każdego okresu sprawozdawczego aż do dnia rozliczenia włącznie, przy czym zmiany w wartości godziwej są ujmowane w wyniku finansowym.

5.32. Przychody

Przychody są ujmowane w takiej wysokości, w jakiej jest prawdopodobne, że Grupa uzyska korzyści ekonomiczne związane z daną transakcją oraz gdy kwotę przychodów można wycenić w wiarygodny sposób. Przy ujmowaniu przychodów obowiązują również kryteria przedstawione poniżej.

Wynik z tytułu odsetek

W przychodach i kosztach z tytułu odsetek ujmuje się wszystkie przychody i koszty odsetkowe dotyczące instrumentów finansowych wycenianych według zamortyzowanego kosztu przy zastosowaniu metody efektywnej stopy procentowej oraz aktywów dostępnych do sprzedaży. W przychodach odsetkowych są prezentowane również rozliczane w czasie integralne koszty bezpośrednie związane z udzielonymi kredytami i pożyczkami, włączając w to integralne i bezpośrednie koszty wewnętrzne.

Metodą zamortyzowanego kosztu Grupa wycenia następujące aktywa i zobowiązania finansowe:

- udzielone kredyty i pożyczki oraz inne należności – nie przeznaczone do obrotu,
- aktywa finansowe utrzymywane do terminu zapadalności,
- zobowiązania finansowe, niezaklasyfikowane w momencie ich początkowego ujęcia jako zobowiązania wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy i nie będące instrumentami pochodnymi.

Efektywna stopa procentowa jest stopą, która dyskontuje oczekiwany strumień przyszłych płatności pieniężnych do bieżącej wartości bilansowej netto przez okres do zapadalności lub do momentu następnej rynkowej wyceny określonego składnika aktywów i zobowiązań finansowych, zaś jej ustalenie obejmuje wszelkie należne bądź kasowe opłaty i przepływy płacone lub otrzymywane przez Grupę w ramach umowy danego instrumentu, z wyłączeniem przyszłych możliwych strat kredytowych.

W skład opłat/ prowizji rozliczanych w czasie metodą efektywnej stopy procentowej wchodzi np. opłaty za pozytywne rozpatrzenie wniosku kredytowego, prowizje za udzielenie kredytu, prowizje za uruchomienie kredytu itp. Elementem prowizji jest również wynagrodzenie z tytułu ubezpieczeń, gdy występuje bezpośrednie powiązanie produktu kredytowego z produktem ubezpieczeniowym. Wnoszenie tego typu opłat stanowi integralną część zwrotu generowanego przez określony instrument finansowy. Do tej kategorii zaliczają się również opłaty i koszty związane ze zmianą warunków umownych, co powoduje modyfikację pierwotnie wyliczonej efektywnej stopy procentowej.

Jeżeli istnieje prawdopodobieństwo zawarcia określonych umów pożyczkowych, opłaty z tytułu zobowiązania Grupy do ich zawarcia są uznawane jako wynagrodzenie za stałe zaangażowanie w nabycie instrumentu finansowego, odraczone w czasie i ujmowane jako korekta efektywnego zwrotu w momencie zawarcia określonej umowy (metodą efektywnej stopy procentowej lub metodą liniową w zależności od charakteru produktu). W przypadku aktywów,

w stosunku do których zidentyfikowano utratę wartości przychody odsetkowe naliczane są do wyniku finansowego na bazie ekspozycji netto, określonej jako różnica między wartością brutto ekspozycji a odpisem z tytułu utraty wartości, i przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej użytej do wyliczenia odpisu z tytułu utraty wartości.

Wynik z tytułu odsetek zawiera również wynik na odsetkach naliczonych oraz zapłaconych związanych z instrumentami pochodnymi typu IRS i CIRS oraz punkty SWAP.

Wynik z tytułu prowizji i opłat

Opłaty i prowizje, które są rozpoznawane jednorazowo lub rozkładane w czasie metodą liniową, są ujmowane w pozycji wyniku z tytułu prowizji i opłat. Przychody z tytułu prowizji i opłat obejmują przychody z opłat i prowizji wynikających z usług transakcyjnych za wykonanie ważnej czynności. Do takich przychodów zaliczane są jednorazowo ujmowane wszelkie opłaty za czynności, gdzie Grupa występuje jako agent lub wykonuje usługi typu dystrybucja jednostek funduszy inwestycyjnych, produktów inwestycyjnych i strukturyzowanych, przychody i koszty z tytułu prowizji i opłat bankowych nie stanowiące integralnej części efektywnej stopy procentowej należności kredytowych.

Bank oferując klientom produkty ubezpieczeniowe ujmuje wynagrodzenie otrzymywane za usługi ubezpieczeniowe na podstawie profesjonalnego osądu czy sprzedaż ubezpieczenia jest ograniczona wyłącznie do świadczenia usługi oferowania produktów ubezpieczeniowych, czy też usługa sprzedaży ubezpieczenia jest powiązana ze sprzedażą instrumentu finansowego. Zasady oceny treści ekonomicznej oferowanych instrumentów finansowych oraz produktów ubezpieczeniowych, w których sprzedaży Bank uczestniczy przedstawiono w nocie 6.1 niniejszego sprawozdania.

W wyniku oceny bezpośredniego powiązania produktu ubezpieczeniowego z instrumentem finansowym Grupa może stwierdzić:

- występowanie bezpośredniego powiązania skutkującego ujęciem wynagrodzenia z tytułu oferowania produktów ubezpieczeniowych zgodnie z metodą zamortyzowanego kosztu oraz rozliczania metodą efektywnej stopy procentowej i ujmowania w przychodzie odsetkowym,
- brak bezpośredniego powiązania skutkującego ujęciem wynagrodzenia z tytułu oferowania produktów ubezpieczeniowych w przychodach z tytułu prowizji zgodnie z wymogami MSR 18,
- występowanie produktu złożonego z instrumentu finansowego oraz produktu ubezpieczeniowego skutkującego podziałem wynagrodzenia z tytułu oferowania produktu ubezpieczeniowego na podstawie wydzielenia wartości godziwej oferowanego instrumentu finansowego oraz wartości godziwej produktu ubezpieczeniowego sprzedawanego łącznie z tym instrumentem.

W przypadku zidentyfikowania produktu złożonego, wynagrodzenie z tytułu sprzedaży produktu ubezpieczeniowego dzielone jest pomiędzy część stanowiącą element zamortyzowanego kosztu instrumentu finansowego oraz część stanowiącą wynagrodzenie za wykonywanie czynności pośrednictwa. Podział wynagrodzenia dokonywany jest w proporcji wartości godziwej instrumentu finansowego oraz wartości godziwej usługi pośrednictwa w stosunku do sumy obu tych wartości. Wycena wartości godziwej usługi pośrednictwa oraz instrumentu finansowego przeprowadzana jest w oparciu o dane rynkowe. W przypadku świadczenia czynności lub usług posprzedażowych wynikających z oferowanego produktu ubezpieczeniowego, odpowiednia część wynagrodzenia alokowanego do usługi pośrednictwa rozliczana jest w okresie obowiązywania umowy ubezpieczenia zgodnie z metodą zaawansowania usługi, przy uwzględnieniu zasady współmierności przychodów i kosztów. Wynagrodzenie to ujmowane jest w przychodach z tytułu prowizji.

Grupa dokonuje szacunku części wynagrodzenia, które będzie zwracane (np. z tytułu wypowiedzenia przez klienta umowy ubezpieczenia, przedpłat lub innych tytułów) w okresach po sprzedaży produktu ubezpieczeniowego. Oszacowana część wynagrodzenia odraczana jest w czasie do wysokości przewidywanych zwrotów. W części odnoszącej się do przychodów rozliczanych według zamortyzowanego kosztu przewidywane zwroty uwzględniane są w wynagrodzeniu ujmowanym w zamortyzowanym koszcie instrumentu finansowego. W sytuacji, gdy zostanie dokonany podział wynagrodzenia dla

produktu złożonego, przewidywane zwroty dotyczące części rozliczanej metodą efektywnej stopy procentowej oraz ujętej jako wynagrodzenie za czynność pośrednictwa ubezpieczeniowego przypisane są do tych elementów w sposób analogiczny jak zostało podzielone wynagrodzenie.

Grupa dokonuje szacunku ponoszonych kosztów związanych ze sprzedażą produktów ubezpieczeniowych zgodnie ze stosowaną metodą rozliczania przychodów i kosztów w zależności od formy sprzedaży produktów ubezpieczeniowych.

Grupa dokonuje podziału kosztów związanych ze sprzedażą produktu ubezpieczeniowego na bezpośrednio związane oraz pozostałe niepowiązane bezpośrednio koszty, w tym koszty stałe (ujmowane w momencie poniesienia).

Koszty bezpośrednio związane ze sprzedażą produktu ubezpieczeniowego rozliczane są zgodnie z zasadą współmierności przychodów i kosztów jako:

- element amortyzowanego kosztu instrumentu finansowego, jeżeli całość przychodów związanych ze sprzedażą produktu ubezpieczeniowego rozliczana jest metodą efektywnej stopy procentowej, lub
- odpowiednio w proporcji zastosowanej przy podziale przychodów na rozpoznawane w ramach kalkulacji kosztu amortyzowanego i przychodów rozpoznawanych jednorazowo lub rozliczanych w czasie jako wynagrodzenie z tytułu wykonania usługi pośrednictwa, jeżeli dokonany został podział wynagrodzenia dla produktu złożonego.

Przychody z pośrednictwa w sprzedaży produktów finansowych

Grupa ujawnia w księgach rachunkowych przychody z tytułu pośrednictwa finansowego w sprzedaży produktów finansowych oraz odpowiadające im koszty sprzedaży tych produktów na podstawie wystawionych faktur sprzedaży oraz szacunków. Wysokość przychodów ustala się w wartości godziwej zapłaty otrzymanej bądź należnej. Zgodnie z MSR 18 przychód z tytułu pośrednictwa w sprzedaży danego produktu finansowego jest uznawany w sprawozdaniu z całkowitych dochodów w przypadku spełnienia następujących warunków:

- jednostka przekazała nabywcy znaczące ryzyko i korzyści z tytułu własności produktu (poprzez dostarczenie wniosku kredytowego/wniosku o produkt inwestycyjny bądź ubezpieczeniowy w postaci wymaganej przez dany bank/institucję finansową);
- jednostka nie kontynuuje zarządzania produktami w stopniu związanym z tytułem własności i nie sprawuje nad nimi efektywnej kontroli;
- kwotę przychodów można obliczyć w wiarygodny sposób.

Wynik na instrumentach finansowych wycenianych do wartości godziwej przez wynik finansowy oraz wynik z pozycji wymiany

Wynik na instrumentach finansowych wycenianych do wartości godziwej przez wynik finansowy i wynik z pozycji wymiany obejmuje zyski i straty z wyceny do wartości godziwej aktywów i zobowiązań finansowych przeznaczonych do obrotu, aktywów i zobowiązań finansowych zaklasyfikowanych w momencie ich początkowego ujęcia jako wyceniane do wartości godziwej przez wynik finansowy oraz instrumentów pochodnych, a także zyski i straty z transakcji kupna/sprzedaży walut oraz przeliczonych aktywów i zobowiązań wyrażonych w walutach obcych po obowiązującym na dzień bilansowy średnim kursie ustalonym dla danej waluty przez NBP.

Wynik na pozostałych instrumentach finansowych

Na wynik na pozostałych instrumentach finansowych składają się zrealizowane zyski i straty powstałe na skutek zbycia aktywów finansowych z portfela dostępnych do sprzedaży oraz utrzymywanych do terminu wymagalności.

5.33. Pozostałe przychody i koszty operacyjne

Do pozostałych przychodów i kosztów operacyjnych zaliczane są koszty i przychody nie związane bezpośrednio z działalnością bankową Grupy. Są to w szczególności: wynik z tytułu sprzedaży środków trwałych, zyski/ straty netto z korekt wyceny wartości godziwej nieruchomości inwestycyjnych, przychody i koszty z wynajmu, przychody z tytułu

sprzedaży pozostałych usług, otrzymane i zapłacone odszkodowania, kary i grzywny, a także koszty windykacji, opłat sądowych oraz koszty promocji dla klientów. Ponadto, w pozostałych przychodach operacyjnych ujmowany jest zysk z okazijnego nabycia powstały w wyniku rozliczenia połączenia jednostek lub przedsięwzięć zgodnie z MSSF 3.

5.34. Dywidendy

Przychody z tytułu dywidendy są ujmowane w momencie ustalenia praw akcjonariuszy lub udziałowców do jej otrzymania, jeżeli dywidenda ta jest wypłacana z zysków wypracowanych po dacie nabycia.

5.35. Podatek dochodowy

Podatek bieżący

Zobowiązania i należności z tytułu bieżącego podatku za okres bieżący i okresy poprzednie wycenia się w wysokości kwot przewidywanej zapłaty na rzecz organów podatkowych (podlegających zwrotowi od organów podatkowych) z zastosowaniem stawek i przepisów podatkowych, które prawnie lub faktycznie już obowiązywały na dzień bilansowy.

Podatek odroczony

Na potrzeby sprawozdawczości finansowej, podatek odroczony jest obliczany metodą zobowiązań bilansowych w stosunku do wszystkich różnic przejściowych występujących na koniec okresu sprawozdawczego między wartością podatkową aktywów i zobowiązań a ich wartością bilansową wykazaną w sprawozdaniu finansowym.

Rezerwa na podatek odroczony ujmowana jest w odniesieniu do wszystkich dodatnich różnic przejściowych:

- z wyjątkiem sytuacji, gdy rezerwa na podatek odroczony powstaje w wyniku początkowego ujęcia wartości firmy lub początkowego ujęcia składnika aktywów bądź zobowiązania przy transakcji nie stanowiącej połączenia jednostek i w chwili jej zawierania nie mającej wpływu ani na wynik finansowy brutto, ani na dochód do opodatkowania czy stratę podatkową oraz
- w przypadku dodatnich różnic przejściowych wynikających z inwestycji w jednostkach zależnych lub stowarzyszonych i udziałów we wspólnych przedsięwzięciach – z wyjątkiem sytuacji, gdy terminy odwracania się różnic przejściowych podlegają kontroli inwestora lub gdy prawdopodobne jest, iż w dającej się przewidzieć przyszłości różnice przejściowe nie ulegną odwróceniu.

Aktywa z tytułu podatku odroczonego ujmowane są w odniesieniu do wszystkich ujemnych różnic przejściowych, jak również niewykorzystanych ulg podatkowych i niewykorzystanych strat podatkowych przeniesionych na następne lata, w takiej wysokości, w jakiej jest prawdopodobne, że zostanie osiągnięty dochód do opodatkowania, który pozwoli wykorzystać ww. różnice, aktywa i straty:

- z wyjątkiem sytuacji, gdy aktywa z tytułu odroczonego podatku dotyczące ujemnych różnic przejściowych powstają w wyniku początkowego ujęcia składnika aktywów bądź zobowiązania przy transakcji nie stanowiącej połączenia jednostek i w chwili jej zawierania nie mają wpływu ani na wynik finansowy brutto, ani na dochód do opodatkowania czy stratę podatkową oraz
- w przypadku ujemnych różnic przejściowych z tytułu inwestycji w jednostkach zależnych lub stowarzyszonych oraz udziałów we wspólnych ustaleniach umownych, składnik aktywów z tytułu odroczonego podatku jest ujmowany w sprawozdaniu z sytuacji finansowej jedynie w takiej wysokości, w jakiej jest prawdopodobne, iż w dającej się przewidzieć przyszłości ww. różnice przejściowe ulegną odwróceniu i osiągnięty zostanie dochód do opodatkowania, który pozwoli na potrącenie ujemnych różnic przejściowych.

Wartość bilansowa składnika aktywów z tytułu odroczonego podatku jest weryfikowana na koniec każdego okresu sprawozdawczego i ulega stosownemu obniżeniu o tyle, o ile przestało być prawdopodobne osiągnięcie dochodu do opodatkowania wystarczającego do częściowego lub całkowitego zrealizowania składnika aktywów z tytułu

odroczonego podatku dochodowego. Nieujęty składnik aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego podlega ponownej ocenie na koniec każdego okresu sprawozdawczego i jest ujmowany do wysokości odzwierciedlającej prawdopodobieństwo osiągnięcia w przyszłości dochodów do opodatkowania, które pozwolą na odzyskanie tego składnika aktywów.

Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego oraz rezerwy na podatek odroczony wyceniane są z zastosowaniem stawek podatkowych, które według przewidywań będą obowiązywać w okresie, gdy składnik aktywów zostanie zrealizowany lub rezerwa rozwiązana, przyjmując za podstawę stawki i przepisy podatkowe obowiązujące na dzień bilansowy lub takie, których obowiązywanie w przyszłości jest pewne na dzień bilansowy.

Podatek dochodowy dotyczący pozycji ujmowanych poza zyskiem lub stratą jest ujmowany w innych całkowitych dochodach dotyczący pozycji ujętych w innych całkowitych dochodach lub bezpośrednio w kapitale własnym dotyczący pozycji ujętych bezpośrednio w kapitale własnym.

Grupa kompensuje ze sobą aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego z rezerwami z tytułu odroczonego podatku dochodowego wtedy i tylko wtedy, gdy posiada możliwy do wyegzekwowania tytuł prawny do przeprowadzenia kompensat należności ze zobowiązaniami z tytułu bieżącego podatku i odroczony podatek dochodowy ma związek z tym samym podatnikiem i tym samym organem podatkowym.

6. Istotne wartości oparte na profesjonalnym osądzie i szacunkach

6.1. Profesjonalny osąd

W procesie stosowania zasad (polityki) rachunkowości wobec zagadnień podanych poniżej, największe znaczenie, oprócz szacunków księgowych, miał profesjonalny osąd kierownictwa.

Wynagrodzenia z tytułu ubezpieczeń

Grupa stosuje poniższe zasady ujmowania w przychodach prowizyjnych prowizji uzyskanych z tytułu oferowania klientom przez Bank produktów ubezpieczeniowych:

Bank oferując klientom produkty ubezpieczeniowe ujmuje wynagrodzenie otrzymywane za usługi ubezpieczeniowe na podstawie profesjonalnego osądu czy sprzedaż ubezpieczenia jest ograniczona wyłącznie do świadczenia usługi oferowania produktów ubezpieczeniowych, czy też usługa sprzedaży ubezpieczenia jest powiązana ze sprzedażą instrumentu finansowego. Ocena bazuje na treści ekonomicznej oferowanych instrumentów finansowych oraz produktów ubezpieczeniowych, w których sprzedaży Bank uczestniczy. Celem osądu jest rozróżnienie na bazie treści ekonomicznej przychodów stanowiących:

- integralną część wynagrodzenia z tytułu oferowanego dodatkowo instrumentu finansowego,
- wynagrodzenie za usługę agencyjną lub pośrednictwa,
- wynagrodzenie za świadczenie dodatkowych czynności po dokonaniu sprzedaży.

Bezpośrednie powiązanie produktu ubezpieczeniowego z instrumentem finansowym występuje w szczególności, gdy jest spełniony co najmniej jeden z dwóch warunków:

- instrument finansowy jest oferowany przez Bank zawsze z produktem ubezpieczeniowym tj. obydwie transakcje zostały zawarte w tym samym czasie lub zostały zawarte w sekwencji, w której każda kolejna transakcja wynika z poprzedniej,
- produkt ubezpieczeniowy jest oferowany przez Bank wyłącznie z instrumentem finansowym tj. nie ma możliwości zakupu w Banku produktu ubezpieczeniowego identycznego co do formy prawnej, warunków i treści ekonomicznej bez połączzonego zakupu instrumentu finansowego.

Bank dodatkowo przeprowadza analizę treści ekonomicznej produktu ubezpieczeniowego, w tym spełnienia kryteriów niezależności umów ubezpieczenia od oferowanych instrumentów finansowych poprzez ustalenie:

- stopnia sprzedaży produktów łączonych tj. procentowego udziału instrumentów finansowych z ochroną ubezpieczeniową do liczby umów dotyczących instrumentów finansowych w portfelu Banku, w podziale na instrumenty finansowe oraz produkty ubezpieczeniowe lub grupy ubezpieczeń zgodnie z ofertą produktową Banku,
- średniego rzeczywistego rocznego oprocentowania poszczególnych instrumentów finansowych w portfelu Banku w podziale na zawierające ochronę ubezpieczeniową i bez ochrony ubezpieczeniowej, w podziale na instrumenty finansowe oraz produkty ubezpieczeniowe i grupy ubezpieczeń zgodnie z ofertą produktową Banku,
- możliwości przystąpienia do ochrony ubezpieczeniowej bez posiadania instrumentu finansowego,
- przy braku wymogu Banku zawarcia przez klienta umowy ubezpieczenia do nabywanego przez niego instrumentu finansowego, liczby zbliżonych w zakresie warunków i zasad umów ubezpieczenia zawartych w innych zakładach ubezpieczeń niż zakład ubezpieczeń, którego produkty są oferowane przez Bank łącznie z instrumentem finansowym (procentowy udział w całym portfelu kredytowym – w podziale na instrumenty finansowe zgodnie z ofertą produktową Banku),
- poziomu rezygnacji i wysokości zwracanego wynagrodzenia, w podziale na instrumenty finansowe oraz produkty ubezpieczeniowe lub grupy ubezpieczeń, zgodnie z ofertą produktową Banku,
- liczby umów ubezpieczenia kontynuowanych po wcześniejszej spłacie kredytu lub pożyczki, wraz z informacją o produktach kredytowych, z którymi były powiązane,
- zakresu czynności wykonywanych przez Bank na rzecz zakładu ubezpieczeń w trakcie trwania umowy ubezpieczenia,
- efektów analizy raportów zarządczych dotyczących wyników poszczególnych linii biznesowych, instrumentów finansowych zgodnie z ofertą produktową Banku, usług bankowych.

W wyniku oceny bezpośredniego powiązania Grupa może stwierdzić:

- występowanie bezpośredniego powiązania skutkującego ujęciem wynagrodzenia z tytułu oferowania produktów ubezpieczeniowych zgodnie z metodą zamortyzowanego kosztu oraz rozliczania metodą efektywnej stopy procentowej i ujmowania w przychodzie odsetkowym,
- brak bezpośredniego powiązania skutkujący ujęciem wynagrodzenia z tytułu oferowania produktów ubezpieczeniowych w przychodach z tytułu prowizji zgodnie z MSR 18,
- występowanie produktu złożonego z instrumentu finansowego oraz produktu ubezpieczeniowego skutkującego podziałem wynagrodzenia z tytułu oferowania produktu ubezpieczeniowego na podstawie wydzielenia wartości godziwej oferowanego instrumentu finansowego oraz wartości godziwej produktu ubezpieczeniowego sprzedawanego łącznie z tym instrumentem finansowym.

W przypadku zidentyfikowania produktu złożonego wynagrodzenie z tytułu sprzedaży produktu ubezpieczeniowego dzielone jest pomiędzy część stanowiącą element zamortyzowanego kosztu instrumentu finansowego oraz część stanowiącą wynagrodzenie za wykonywanie czynności pośrednictwa. Podział wynagrodzenia dokonywany jest w proporcji wartości godziwej instrumentu finansowego oraz wartości godziwej usługi pośrednictwa w stosunku do sumy obu tych wartości. Bank uwzględnia obecnie jako przychód rozpoznawany jednorazowo do 30% przychodów z działalności bancassurance związanych z kredytami. Pozostała część przychodów rozpoznawana jest w czasie przez ekonomiczny okres trwania umowy kredytowej wg zamortyzowanego kosztu. Wycena wartości godziwej usługi pośrednictwa oraz instrumentu finansowego przeprowadzana jest w oparciu o dane rynkowe. W przypadku świadczenia czynności lub usług posprzedażowych wynikających z oferowanego produktu ubezpieczeniowego, odpowiednia część wynagrodzenia alokowanego do usługi pośrednictwa rozliczana jest w okresie obowiązywania umowy ubezpieczenia zgodnie z metodą zaawansowania usługi, przy uwzględnieniu zasady współmierności przychodów i kosztów.

Bank dokonuje szacunku części wynagrodzenia, które będzie zwracane (np. z tytułu wypowiedzenia przez klienta umowy ubezpieczenia, przedpłat lub innych tytułów) w okresach po sprzedaży produktu ubezpieczeniowego. Oszacowana część wynagrodzenia odraczana jest w czasie do wysokości przewidywanych zwrotów.

Bank dokonuje szacunku ponoszonych kosztów związanych ze sprzedażą produktów ubezpieczeniowych zgodnie ze stosowaną metodą rozliczania przychodów i kosztów w zależności od formy sprzedaży produktów ubezpieczeniowych.

Bank dokonuje podziału kosztów związanych ze sprzedażą produktu ubezpieczeniowego na bezpośrednio związane oraz pozostałe niepowiązane bezpośrednio koszty, w tym koszty stałe (ujmowane w momencie poniesienia). Koszty bezpośrednio związane ze sprzedażą produktu ubezpieczeniowego rozliczane są zgodnie z zasadą współmierności przychodów i kosztów.

Klasyfikacja umów leasingowych

Grupa dokonuje klasyfikacji leasingu jako operacyjnego lub finansowego w oparciu o ocenę, w jakim zakresie ryzyko i pożytki z tytułu posiadania przedmiotu leasingu przypadają w udziale leasingodawcy, a w jakim leasingobiorcy. Ocena ta opiera się na treści ekonomicznej każdej transakcji.

Współczynniki portfelowe w wycenie ekspozycji

Na podstawie danych historycznych wyznaczane są parametry portfelowe niezbędne do określenia wysokości odpisów m.in. PD (prawdopodobieństwo niewypłacalności), RR (stopa odzysku) oraz CR (wskaźnik uzdrowień). Dodatkowo na potrzeby ujęcia w ocenie grupowej w kalkulacji odpisów scenariusza spłaty ekspozycji zgodnie z umową wyznaczane jest dodatkowe PD dla ekspozycji, dla których nie została zaraportowana przesłanka utraty wartości dotycząca braku lub opóźnień w spłacie (prawdopodobieństwo niewypłacalności wyznaczane w zależności od typu zaraportowanej przesłanki utraty wartości). Na potrzeby estymacji stóp odzysków (RR) oraz wskaźników uzdrowień (CR) wykorzystywane są informacje o atrybutach ekspozycji na moment zaraportowania przesłanki utraty wartości dotyczącej braku lub opóźnień w spłacie takich jak: wartość ekspozycji, miesiąc trwania ekspozycji czy informacja o poziomie LTV (dla portfela kredytów hipotecznych). Wszystkie parametry portfelowe są wyznaczane niezależnie dla każdej grupy produktowej przy wykorzystaniu metod statystycznych. Estymacja parametrów jest dokonywana na historycznej bazie ekspozycji z częstotliwością miesięczną, przy jednoczesnym ograniczaniu wpływu danych nieadekwatnych do aktualnego poziomu ryzyka portfela kredytowego, np. nie uwzględnianiu w estymacji PD danych starszych niż 12 miesięcy, a na potrzeby CR danych starszych niż 24 miesiące. Na potrzeby estymacji RR Grupa wykorzystuje szeregi czasowe długości 60 miesięcy. W uzasadnionych przypadkach możliwa jest dodatkowa ekspercka korekta parametrów portfelowych w celu odzwierciedlenia oddziaływania bieżących warunków. Zgodnie z przyjętymi przez Grupę zasadami, metodyka estymacji parametrów oraz przyjęte założenia (w tym podział na homogeniczne grupy kredytów) podlegają regularnemu przeglądowi, w celu zmniejszenia rozbieżności pomiędzy ich rzeczywistymi a prognozowanymi wartościami.

Dla określenia wartości odpisu dla każdego zdefiniowanego portfela określa się również maksymalny okres kwarantanny dla ekspozycji będących w stanie kwarantanny, okres uprawdopodobnienia się restrukturyzacji, warunki przejścia ekspozycji z utraty wartości w stan kwarantanny i inne.

Dla potrzeb określenia wartości odpisu IBNR dla zdefiniowanych portfeli Grupa przeprowadza analizy długości okresu, w którym następuje ujawnienie strat poniesionych, czyli tzw. LIP (ang. *loss identification period*). Analizy te przeprowadzane są na podstawie obserwowanych wpływów na rachunki w Banku oraz przeterminowań i wejścia w utratę wartości dla danego klienta. Grupa przeprowadza również back testy poziomu LIP na podstawie bezpośredniego telefonicznego ankietowania klientów. Natomiast na potrzeby estymowania prawdopodobieństwa niewypłacalności dla ekspozycji z zaraportowanymi przesłankami utraty wartości innymi niż brak spłat lub opóźnienia w spłacie Grupa przyjmuje okres LIPNONPERF równy 12 miesięcy.

Konsolidacja jednostki specjalnego przeznaczenia

W związku z przeprowadzoną w listopadzie 2015 roku transakcją sekurytyzacji wierzytelności wynikających z nabytych przez Getin Noble Bank S.A. portfeli umów leasingu dokonano analizy ryzyk, korzyści oraz istoty działalności spółki specjalnego

przeznaczenia GNB Leasing Plan Ltd. (SPV) w świetle zapisów MSSF 10. Na bazie wyciągniętych wniosków uznano, iż z istoty powiązań między SPV a Bankiem wynika, że SPV jest kontrolowana przez Bank. W związku z tym SPV została objęta konsolidacją metodą pełną, pomimo iż Grupa nie posiada zaangażowania kapitałowego w tej jednostce.

W związku z przeprowadzoną w lipcu 2017 roku transakcją sekurytyzacji wierzytelności z portfela kredytów samochodowych Getin Noble Banku S.A. dokonano analizy ryzyk, korzyści oraz istoty działalności spółki specjalnego przeznaczenia GNB Auto Plan 2017 sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie (SPV) w świetle zapisów MSSF 10. Na bazie wyciągniętych wniosków uznano, iż z istoty powiązań między SPV a Bankiem wynika, że SPV jest kontrolowana przez Bank. W związku z tym SPV została objęta konsolidacją metodą pełną, pomimo iż Grupa nie posiada zaangażowania kapitałowego w tej jednostce.

6.2. Niepewność szacunków

Sporządzenie sprawozdania finansowego zgodnie z MSSF wymaga dokonania przez Grupę szacunków oraz przyjęcia założeń, które mają wpływ na kwoty prezentowane w sprawozdaniu finansowym. Szacunki i założenia, które podlegają ciągłej ocenie przez kierownictwo Grupy, oparte są o doświadczenia historyczne i inne czynniki, w tym oczekiwania co do przyszłych zdarzeń, które w danej sytuacji wydają się uzasadnione. Mimo, że szacunki te opierają się na najlepszej wiedzy dotyczącej warunków bieżących i działań, które Grupa podejmuje, rzeczywiste rezultaty mogą się od tych szacunków różnić. Szacunki dokonywane na koniec każdego okresu sprawozdawczego odzwierciedlają warunki, które istniały na te daty (np. kurs walutowy, stopy procentowe, ceny rynkowe). Obszary, dla których Grupa dokonała szacunków obejmują:

Utrata wartości kredytów i pożyczek udzielonych klientom

Na koniec każdego okresu sprawozdawczego Grupa ocenia, czy istnieją obiektywne dowody utraty wartości danego składnika lub grupy aktywów finansowych. Grupa ocenia czy istnieją przesłanki wskazujące na możliwe do wiarygodnego zmniejszenie szacowanych przyszłych przepływów pieniężnych dotyczących portfela kredytowego, zanim zmniejszenie to będzie można przyporządkować do konkretnego kredytu w celu oszacowania utraty wartości. Szacunki mogą uwzględniać możliwe do zaobserwowania dane wskazujące na wystąpienie niekorzystnej zmiany sytuacji płatniczej kredytobiorców należących do określonej grupy lub sytuacji gospodarczej w danym kraju lub jego części, co ma związek z problemami występującymi w tej grupie aktywów. Metodologia i założenia, na podstawie których określa się szacunkowe kwoty przepływów pieniężnych i okresy, w których one nastąpią są poddawane regularnym przeglądom w celu identyfikacji różnic pomiędzy szacunkową a rzeczywistą wielkością strat.

Niepewność związana jest z szacunkami utraty wartości portfela (zarówno w odniesieniu do ekspozycji, dla których zostały zaraportowane przesłanki utraty wartości jak i dla ekspozycji, dla których strata zaszła, ale nie została zaraportowana – dla tych ekspozycji tworzony jest odpis tzw. IBNR na zaistniałe, ale niezaraportowane straty), co wynika z przyjętych założeń oraz specyfiki stosowanych modeli statystycznych.

Instrumenty pochodne oraz aktywa i zobowiązania finansowe wyceniane do wartości godziwej przez wynik finansowy

Wartość godziwą instrumentów pochodnych, aktywów finansowych i zobowiązań finansowych nie notowanych na aktywnych rynkach ustala się stosując powszechnie uznane techniki wyceny. Wszystkie modele są zatwierdzane przed ich zastosowaniem, a także kalibrowane w celu zapewnienia, że otrzymane wyniki odzwierciedlają faktyczne dane i porównywalne ceny rynkowe. W miarę możliwości w modelach wykorzystywane są wyłącznie dane możliwe do zaobserwowania, pochodzące z aktywnego rynku, jednakże w pewnych okolicznościach stosowane jest oszacowanie niepewności przez Bank (takich jak ryzyko kontrahenta, zmienności i korelacje rynkowe). Zmiana założeń dotyczących tych czynników może wpłynąć na wyceny niektórych instrumentów finansowych.

Wartość godziwa nieruchomości inwestycyjnych

Grupa dokonuje szacunków wartości godziwej nieruchomości inwestycyjnych. Szacunek odzwierciedla warunki rynkowe na dzień wyceny i jest dokonywany na podstawie aktualnych wycen nieruchomości.

Utraty wartości innych aktywów trwałych

Na koniec każdego okresu sprawozdawczego Grupa ocenia istnienie przesłanek, które wskazują czy nastąpiła utrata wartości składników aktywów trwałych. W przypadku zidentyfikowania takiej przesłanki, Grupa dokonuje oszacowania wartości odzyskiwalnej. Oszacowanie wartości użytkowej składnika aktywów trwałych wiąże się, między innymi, z przyjęciem założeń w zakresie szacunków co do kwot, terminów przyszłych przepływów pieniężnych, które Grupa może uzyskać z tytułu danego składnika aktywów trwałych, innych czynników. Szacując wartość godziwą pomniejszoną o koszty sprzedaży Grupa opiera się na dostępnych danych rynkowych na ten temat lub wycenach sporządzonych przez niezależnych rzeczoznawców, które co do zasady również opierają się na szacunkach.

Wycena rezerw z tytułu odpraw emerytalnych

Rezerwa z tytułu odpraw emerytalnych została oszacowana za pomocą metod aktuarialnych przez niezależnego aktuarium, przyjęte w tym celu założenia są aktualizowane na koniec każdego roku obrotowego.

Utrata wartości firmy

Po początkowym ujęciu, wartość firmy jest wykazywana według ceny nabycia pomniejszonej o wszelkie skumulowane odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości. Test na utratę wartości przeprowadza się raz w roku oraz każdorazowo w przypadku wystąpienia przesłanek utraty wartości firmy.

Grupa ocenia, czy na datę bilansową nie zaistniały przesłanki powodujące, iż wartość bilansowa wartości firmy nie jest niższa od jej wartości odzyskiwanej. W tym celu sporządzany jest corocznie test na utratę wartości w odniesieniu do wartości firmy – niezależnie od tego, czy istnieją przesłanki, które wskazują, iż nastąpiła utrata wartości. Test przeprowadzany jest zgodnie z MSR 36.

Wartość odzyskiwalna szacowana jest na podstawie wartości użytkowej ośrodków wypracowujących środki pieniężne (CGU), które zostały przyporządkowane do wartości firmy. CGU odpowiadają najniższemu poziomowi, na którym wartość firmy jest monitorowana na potrzeby zarządcze, nie wyżej niż na poziomie segmentu.

Wartość użytkowa jest bieżącą, szacunkową wartością przyszłych przepływów pieniężnych, których uzyskania Grupa oczekuje z tytułu dalszego użytkowania CGU. Wartość użytkowa uwzględnia wartość rezydualną CGU, która obliczana jest poprzez ekstrapolację projekcji przepływów pieniężnych poza okres prognozy, przy zastosowaniu określonej stopy wzrostu.

Prognozy dotyczące przyszłych przepływów opiewają na okres 5 lat oraz opierają się na:

- historycznych danych odzwierciedlających potencjał CGU w zakresie generowania przepływów pieniężnych,
- projekcji bilansu oraz rachunku zysków i strat CGU na dzień sporządzania testu na utratę wartości,
- prognozach bilansu i rachunku zysków i strat na okres objęty prognozą,
- założeniach zawartych w budżecie Grupy,
- analizie przyczyn rozbieżności pomiędzy prognozami a faktycznie uzyskanymi przepływami środków pieniężnych.

Przyszłe przepływy będące podstawą obliczenia wartości użytkowej odzwierciedlają wartość potencjalnych dywidend/ dokapitalizowania przy założeniu określonego poziomu wypracowanego zysku oraz poziomu kapitału regulacyjnego, koniecznego do utrzymania założonego poziomu adekwatności kapitałowej. Wartość bieżąca przyszłych przepływów obliczana jest przy zastosowaniu adekwatnej stopy dyskontowej, uwzględniającej stopę wolną od ryzyka, premię za ryzyko, premię za niską kapitalizację oraz premię za ryzyko specyficzne. Wartość bieżąca przyszłych przepływów przyrównywana jest do bilansowej wartości (na dzień sporządzania testu) dla sumy wartości firmy oraz wartości aktywów netto CGU (funduszy własnych oraz zysku CGU).

Składnik aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego

Grupa rozpoznaje składnik aktywów z tytułu podatku odroczonego bazując na założeniu, że w przyszłości zostanie osiągnięty zysk podatkowy pozwalający na jego wykorzystanie. Pogorszenie uzyskiwanych wyników podatkowych w przyszłości mogłoby spowodować, że założenie to stałoby się nieuzasadnione.

Okresy użytkowania rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych

Szacując długość okresu użytkowania poszczególnych rodzajów rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych uwzględniane są m.in.:

- dotychczasowe przeciętne okresy użytkowania odzwierciedlające tempo zużycia fizycznego, intensywności wykorzystania itp.,
- utrata przydatności z przyczyn technologicznych,
- okres sprawowania kontroli nad składnikiem aktywów oraz prawne i inne ograniczenia okresu użytkowania,
- zależność okresu użytkowania składników aktywów od okresu użytkowania pozostałych aktywów,
- inne okoliczności mające wpływ na okres użytkowania tego rodzaju aktywów.

W przypadku, gdy okres korzystania ze składnika aktywów wynika z tytułów umownych, okres użytkowania odpowiada okresowi wynikającemu z tych tytułów umownych, bądź też w sytuacji, kiedy szacowany okres użytkowania jest krótszy, przyjmuje się szacowany okres użytkowania. Grupa corocznie dokonuje weryfikacji przyjętych okresów użyteczności na podstawie bieżących szacunków.

Mimo, że zastosowane szacunki opierają się na najlepszej wiedzy, rzeczywiste rezultaty mogą różnić się od przyjętych szacunków. Zgodność rzeczywistych wyników i dokonanych szacunków jest weryfikowana w okresach sprawozdawczych.

6.3. Zmiana szacunków

W bieżącym okresie sprawozdawczym Grupa nie zmieniła obszarów, dla których dokonała szacunków.

7. Korekty błędów poprzednich okresów

Badanie utraty wartości inwestycji w jednostkę stowarzyszoną Open Finance S.A.

W okresie 2014-2016, tj. od momentu kiedy wycena rynkowa/ wartość godziwa posiadanej inwestycji w jednostkę stowarzyszoną Open Finance S.A. w wyniku spadku kursu akcji spółki na GPW w 2014 roku o 84% (z 16,48 zł za akcję do 2,56 zł za akcję) była istotnie niższa od wartości bilansowej inwestycji, na każdą datę bilansową Grupa dokonywała weryfikacji, czy wystąpiła utrata wartości inwestycji w jednostkę stowarzyszoną zgodnie z MSR 36 poprzez porównywanie jej wartości bilansowej z wartością użytkową inwestycji szacowaną w oparciu o planowane wyniki Grupy Kapitałowej Open Finance S.A. Przepływy wynikające z prognozowanych wyników finansowych Grupy Kapitałowej Open Finance S.A. były powiększane o dokonane szacunki efektów finansowych zidentyfikowanych obszarów synergii działalności jednostki stowarzyszonej z Getin Noble Bankiem S.A., a następnie po zdyskontowaniu uwzględniane były w wyznaczeniu wartości odzyskiwalnej inwestycji w jednostkę stowarzyszoną.

Stosowane podejście zakładało, iż występująca istotna różnica pomiędzy wartością godziwą a bilansową nie ma charakteru trwałego, a osiągnięte wyniki finansowe Grupy Open Finance S.A. będą zbliżone do planowanych.

Bank w poprzednich okresach niepoprawnie oceniał prawdopodobieństwo realizacji prognoz finansowych będących podstawą testu na utratę wartości inwestycji. Wskazują na to też utrzymywanie się niskiej wyceny rynkowej akcji Open Finance S.A. oraz brak realizacji planowanych wyników finansowych Grupy Open Finance. Dokonano w efekcie retrospektywnej korekty zasad wyznaczania wartości użytkowej przyjmując, iż właściwszą metodą wyliczenia wartości

użytkowej inwestycji jest wartość procentowego udziału Banku w skonsolidowanych aktywach netto ujętych w skonsolidowanych sprawozdaniach finansowych Grupy Kapitałowej Open Finance S.A. skorygowanych o wartość firmy oraz znak towarowy Home Broker S.A. w związku z ujednoczeniem zasad rachunkowości jednostki stowarzyszonej i Getin Noble Banku S.A. (szczegółowo korekta ta została opisana w sprawozdaniu finansowym Getin Noble Banku S.A. za 2011 rok). Bank dokonał ponownej oceny inwestycji w Open Finance S.A. pod kątem utraty wartości na koniec poprzednich okresów i dokonał korekty błędu oraz retrospektywnego przekształcenia sald otwarcia aktywów i kapitału własnego najwcześniejszego prezentowanego okresu, ponieważ błąd został popełniony w okresach wcześniejszych od najwcześniejszego prezentowanego w niniejszym sprawozdaniu finansowym okresie.

Badanie utraty wartości w odniesieniu do wartości firmy z przejęcia Banku Przemysłowego S.A.

Wartość firmy powstała z przejęcia w 2004 roku Banku Przemysłowego S.A. w Łodzi. Zgodnie z MSR 36 Bank sporządzał corocznie test na utratę wartości w odniesieniu do wartości firmy – niezależnie od tego, czy istniały przesłanki, które wskazywały, iż nastąpiła utrata wartości. Wartość odzyskiwalna szacowana była na podstawie wartości użytkowej ośrodków wypracowujących środki pieniężne (CGU) przyporządkowanych do wartości firmy. Wartość użytkową CGU stanowiła bieżąca, szacunkowa wartość przyszłych przepływów pieniężnych za okres 5 lat z uwzględnieniem wartości końcowej (rezydualnej) CGU. Wartość rezydualna CGU obliczana była poprzez ekstrapolację projekcji przepływów pieniężnych poza okres prognozy, przy zastosowaniu długoterminowej stopy wzrostu przyjętej na poziomie założonego przez NBP długoterminowego celu inflacyjnego.

Prognozy przyszłych przepływów pieniężnych ujętych w modelu opierały się na historycznych danych odzwierciedlających potencjał CGU w zakresie generowania przepływów pieniężnych, projekcji bilansu oraz rachunku zysków i strat CGU na dzień sporządzania testu na utratę wartości oraz prognozach bilansu i rachunku zysków i strat Banku na okres objęty prognozą z zatwierdzonych przez Zarząd i Radę Nadzorczą Getin Noble Banku S.A. planów, a także założeniach zawartych w budżetach Banku na kolejne lata.

W 2017 roku, w trakcie weryfikacji sporządzonego testu na utratę wartości w odniesieniu do wartości firmy zdiagnozowano błąd polegający na nieuwzględnieniu w modelu alokacji na GCU kosztów pobocznych nieprzypisanych bezpośrednio do CGU (tzw. kosztów ogólnego zarządu oraz kosztów opłat na rzecz BFG). W związku z tym, Bank dokonał ponownego przeliczenia modelu wartości firmy na koniec poprzednich okresów i dokonał korekty błędu oraz retrospektywnego przekształcenia sald otwarcia aktywów i kapitału własnego najwcześniejszego prezentowanego okresu, ponieważ błąd został popełniony w okresach wcześniejszych od najwcześniejszego prezentowanego w niniejszym sprawozdaniu finansowym okresie.

Odpis z tytułu utraty wartości istotnej ekspozycji kredytowej

Bank posiada w swoim portfelu kredytowym istotną ekspozycję związaną z udzielonym inwestycyjnym kredytem konsorcjalnym na refinansowanie kredytu budowlanego oraz finansowanie wydatków inwestycyjnych netto związanych z realizacją projektu – budowa galerii handlowej. W 2016 roku Bank dokonując testu impairmentowego ekspozycji niepoprawnie zinterpretował zdarzenia związane z pojawiającymi się problemami w realizacji projektu (przekroczenia planowanych kosztów budowy, opóźnienia w zakończeniu inwestycji, spór kredytobiorcy z głównym wykonawcą).

Przyjmując, iż nie są to zdarzenia mogące mieć wpływ na utratę wartości ekspozycji Bank nie dokonał estymacji możliwej istotnej obniżki wartości zabezpieczenia, która w rzeczywistości wystąpiła. Potwierdzeniem tego była również wartość ofert zakupu wierzytelności, jakie konsorcjum banków finansujących projekt otrzymało. Uwzględniając powyższe, Bank ustalił, że odpis powinien być dokonany w roku 2016 i w związku z tym dokonał korekty błędu oraz retrospektywnego przekształcenia sald otwarcia aktywów i kapitału własnego na dzień 31 grudnia 2016 roku.

GRUPA KAPITAŁOWA GETIN NOBLE BANK S.A.

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2017 roku
(dane w tys. zł)

Dane porównawcze za poprzednie okresy zaprezentowane w niniejszym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym są zaprezentowane tak, jak gdyby błędy poprzednich okresów nigdy nie miały miejsca. Poniżej ujawniono korekty dotyczące każdej pozycji sprawozdania finansowego, na którą wpłynęły opisane wyżej błędy:

Korekta 1 – dotyczy korekty wartości inwestycji w jednostkę stowarzyszoną Open Finance S.A.

Korekta 2 – dotyczy korekty wartości w odniesieniu do wartości firmy z przejęcia Banku Przemysłowego S.A.

Korekta 3 – dotyczy korekty wartości odpisu z tytułu utraty wartości istotnej ekspozycji kredytowej.

01.01.2016	Dane opublikowane tys. zł	Korekta 1 tys. zł	Korekta 2 tys. zł	Dane skorygowane tys. zł
Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych	347 112	(289 824)	-	57 288
Wartości niematerialne	268 547	-	(51 307)	217 240
Aktywa z tytułu podatku dochodowego, w tym:	336 030	-	-	336 030
należności z tytułu bieżącego podatku dochodowego	4 031	-	-	4 031
aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	331 999	-	-	331 999
Niepodzielony wynik z lat ubiegłych	123 044	(289 824)	(51 307)	(218 087)

31.12.2016	Dane opublikowane tys. zł	Korekta 1 tys. zł	Korekta 2 tys. zł	Korekta 3 tys. zł	Dane skorygowane tys. zł
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	46 665 793	-	-	(32 035)	46 633 758
Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych	323 112	(277 442)	-	-	45 670
Wartości niematerialne	290 226	-	(51 307)	-	238 919
Aktywa z tytułu podatku dochodowego, w tym:	345 191	(2 641)	-	6 087	348 637
należności z tytułu bieżącego podatku dochodowego	-	-	-	-	-
aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	345 191	(2 641)	-	6 087	348 637
Niepodzielony wynik z lat ubiegłych	170 918	(289 824)	(51 307)	-	(170 213)
Zysk/ (strata) netto	(42 338)	9 741	-	(25 948)	(58 545)

01.01.2016 – 31.12.2016	Dane opublikowane tys. zł	Korekta 1 tys. zł	Korekta 3 tys. zł	Dane skorygowane tys. zł
Wynik z odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości aktywów finansowych i rezerwy na zobowiązania pozabilansowe	(680 463)	12 382	(32 035)	(700 116)
Podatek dochodowy	(15 936)	(2 641)	6 087	(12 490)
Zysk netto	(38 648)	9 741	(25 948)	(54 855)
Przypadający:				
akcjonariuszom jednostki dominującej	(42 338)	9 741	(25 948)	(58 545)
akcjonariuszom niekontrolującym	3 690	-	-	3 690
Zysk/ (strata) na jedną akcję w złotych:				
podstawowy z zysku za okres przypadającego	(0,05)			(0,07)
rozwodniony z zysku za okres przypadającego	(0,05)			(0,07)

8. Wynik z tytułu odsetek

	01.01.2017- 31.12.2017	01.01.2016- 31.12.2016 (przekształcone)
	tys. zł	tys. zł
Przychody z tytułu:		

GRUPA KAPITAŁOWA GETIN NOBLE BANK S.A.

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2017 roku
(dane w tys. zł)

kredytów i pożyczek udzielonych klientom	2 010 553	2 250 743
należności od banków i instytucji finansowych	8 310	9 423
instrumentów finansowych dostępnych do sprzedaży i utrzymywanych do terminu wymagalności	213 700	247 498
pochodnych instrumentów finansowych	293 056	294 711
rezerwy obowiązkowej	26 078	27 721
Razem przychody z tytułu odsetek	2 551 697	2 830 096
w tym:		
przychody związane z aktywami finansowymi, dla których rozpoznano utratę wartości	214 145	200 658
przychody obliczone z zastosowaniem metody efektywnej stopy procentowej, odnoszące się do aktywów finansowych niewycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy	2 258 641	2 535 385
Koszty z tytułu:		
zobowiązań wobec klientów	999 460	1 275 930
zobowiązań wobec banków i instytucji finansowych	45 434	51 871
instrumentów finansowych dostępnych do sprzedaży i utrzymywanych do terminu wymagalności	7 516	4 398
pochodnych instrumentów finansowych	7 213	14 600
wyemitowanych dłużnych papierów wartościowych	195 158	166 617
Razem koszty z tytułu odsetek	1 254 781	1 513 416
w tym:		
koszty obliczone z zastosowaniem metody efektywnej stopy procentowej, odnoszące się do zobowiązań finansowych niewycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy	1 247 568	1 498 816
Wynik z tytułu odsetek	1 296 916	1 316 680

Szczegóły dotyczące przekształcenia danych porównawczych w związku ze zmianą prezentacji przychodów/ kosztów odsetkowych od aktywów/ zobowiązań podlegających ujemnej stopie procentowej zostały zaprezentowane w nocie II. 5.6.

9. Wynik z tytułu prowizji i opłat

	01.01.2017- 31.12.2017 tys. zł	01.01.2016- 31.12.2016 tys. zł
Przychody z tytułu:		
kredytów i pożyczek	18 629	25 735
obsługi rachunków bankowych	33 586	37 019
kart płatniczych i kredytowych	39 696	45 805
produktów inwestycyjnych i zarządzania aktywami	110 555	103 893
ubezpieczeń	84 192	67 853
działalności maklerskiej	29 756	33 651
pozostałe przychody z tytułu prowizji i opłat	1 265	1 697
Razem przychody z tytułu prowizji i opłat	317 679	315 653
Koszty z tytułu:		
kredytów i pożyczek	12 453	10 836
kart płatniczych i kredytowych	45 877	45 995
produktów inwestycyjnych i bankowych oraz zarządzania aktywami	83 055	105 421
ubezpieczeń	4 633	9 239
działalności maklerskiej	8 100	7 964
pozostałe koszty z tytułu prowizji i opłat	9 458	9 811
Razem koszty z tytułu prowizji i opłat	163 576	189 266
Wynik z tytułu prowizji i opłat	154 103	126 387

10. Przychody z tytułu dywidend

	01.01.2017- 31.12.2017 tys. zł	01.01.2016- 31.12.2016 tys. zł
Dywidendy otrzymane:		

GRUPA KAPITAŁOWA GETIN NOBLE BANK S.A.

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2017 roku
(dane w tys. zł)

z papierów wartościowych zaklasyfikowanych jako dostępne do sprzedaży	1 318	5 521
z papierów wartościowych zaklasyfikowanych jako aktywa finansowe wyceniane do wartości godziwej przez wynik finansowy	3 031	5 951
Razem przychody z tytułu dywidend	4 349	11 472

11. Wynik na instrumentach finansowych wycenianych do wartości godziwej przez wynik finansowy oraz wynik z pozycji wymiany

	01.01.2017- 31.12.2017 tys. zł	01.01.2016- 31.12.2016 tys. zł
Wynik na instrumentach finansowych wycenianych do wartości godziwej przez wynik finansowy, w tym:	(24 409)	(1 538)
na instrumentach dłużnych	2 633	3 249
na instrumentach kapitałowych i certyfikatach inwestycyjnych	(3 070)	(4 421)
na instrumentach pochodnych	(23 972)	(366)
Wycena zobowiązania do wartości godziwej przez wynik finansowy	17 884	-
Różnice kursowe dotyczące kredytów walutowych i indeksowanych	30 846	16 293
Pozostałe różnice kursowe	26 669	20 427
Razem wynik na instrumentach finansowych wycenianych do wartości godziwej przez wynik finansowy oraz wynik z pozycji wymiany	50 990	35 182

12. Wynik na pozostałych instrumentach finansowych

	01.01.2017- 31.12.2017 tys. zł	01.01.2016- 31.12.2016 tys. zł
Wynik na instrumentach finansowych wycenianych w wartości godziwej z odniesieniem zmian na pozostałe całkowite dochody, w tym:		
na instrumentach dłużnych	63	17 586
na instrumentach kapitałowych	7 623	67 642
na portfelu wierzytelności	1 164	-
Razem wynik na pozostałych instrumentach finansowych	8 850	85 228

W wyniku na instrumentach kapitałowych w 2016 roku ujęto wynik ze sprzedaży akcji Biura Informacji Kredytowej S.A. w wysokości 48,3 mln zł oraz przychód z tytułu rozliczenia transakcji VISA Europe Ltd w wysokości 22,4 mln zł.

13. Wynik na inwestycjach w jednostkach zależnych, stowarzyszonych i wspólnych przedsiębiorstwach

W dniu 1 czerwca 2017 roku nastąpiła rejestracja przez sąd rejestrowy połączenia Open Finance Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych S.A. (OF TFI, spółka przejmowana) z Noble Funds Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych S.A. (NF TFI, spółka przejmująca). W wyniku transakcji połączenia oraz zmian korporacyjnych dokonanych w połączonym NF TFI nastąpiła utrata kontroli GNB nad NF TFI.

Poniżej zaprezentowano wynik Grupy z tytułu rozliczenia utraty kontroli w Noble Funds TFI S.A.:

	tys. zł
Wartość godziwa udziałów rezydualnych na dzień utraty kontroli	165 161
Wartość bilansowa aktywów na dzień utraty kontroli	(18 316)
Wartość bilansowa udziałów niekontrolujących na dzień utraty kontroli	6 119
Zysk Grupy	152 964

W 2016 roku Getin Noble Bank S.A. dokonał sprzedaży 50,72% posiadanych udziałów we wspólnym przedsięwzięciu Getin Leasing S.A. Zysk brutto Grupy z tytułu tej transakcji wyniósł 45 420 tys. zł.

14. Wynik z tytułu pozostałych przychodów i kosztów operacyjnych

	01.01.2017- 31.12.2017	01.01.2016- 31.12.2016 (przekształcone)
	tys. zł	tys. zł
Pozostałe przychody operacyjne:		
przychody z czynszów	7 945	8 255
przychody ze sprzedaży produktów i usług, towarów i materiałów	11 045	10 633
odzyskane koszty sądowe i windykacji	9 051	8 204
rozwiązanie rezerw i odpisów z tytułu utraty wartości pozostałych aktywów	2 160	2 635
zysk ze sprzedaży niefinansowych aktywów trwałych	964	3 211
przychody z tytułu odzyskanych należności nieściągalnych	5 252	728
przychody z działalności maklerskiej	4 806	6 032
przychody ze sprzedaży wierzytelności	1 705	2
otrzymane odszkodowania, kary i grzywny	899	1 081
przychody od organizacji kartowych dot. działań promocyjnych	7 239	178
rozwiązanie niewykorzystanej części rezerwy na koszty	5 417	2 655
pozostałe przychody	5 345	8 892
Razem pozostałe przychody operacyjne	61 828	52 506

	01.01.2017- 31.12.2017	01.01.2016- 31.12.2016 (przekształcone)
	tys. zł	tys. zł
Pozostałe koszty operacyjne:		
koszty czynszów	3 859	2 849
koszty sprzedanych produktów, towarów i materiałów	12 727	11 695
windykacja i monitoring należności, w tym koszty sądowe	73 796	39 791
utworzenie rezerw i odpisów z tytułu utraty wartości pozostałych aktywów	23 446	7 658
koszty rezerwy na niewykorzystane urlopy	1 172	716
koszty związane z produktami inwestycyjnymi	550	1 910
koszty promocji i nagród dla klientów	12 409	16 786
straty netto z korekt wyceny wartości godziwej nieruchomości inwestycyjnych ¹⁾	109 317	17 607
zapłacone odszkodowania, kary i grzywny	1 693	4 759
strata na sprzedaży i likwidacji niefinansowych aktywów trwałych	2 033	2 496
przekazane darowizny	874	1 034
pozostałe koszty	8 168	7 426
Razem pozostałe koszty operacyjne	250 044	114 727
Wynik z tytułu pozostałych przychodów i kosztów operacyjnych	(188 216)	(62 221)

Szczegóły dotyczące przekształcenia danych porównawczych w związku ze zmianą prezentacji odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości portfela wierzytelności zostały zaprezentowane w nocie II. 5.6.

¹⁾ Strata z korekt wyceny wartości godziwej nieruchomości inwestycyjnych w 2017 roku jest przede wszystkim wynikiem przeszacowania wartości gruntów niezabudowanych, w tym działek rolnych, które stanowią istotną część nieruchomości inwestycyjnych Grupy. Po wejściu w życie w kwietniu 2016 roku nowych zapisów ustawy o kształtowaniu ustroju rolnego zaobserwowano na rynku obrotu nieruchomościami rolnymi wyraźny spadek cen, a także znacząco mniejszą ilość zawieranych umów kupna-sprzedaży.

15. Koszty działania

	01.01.2017- 31.12.2017	01.01.2016- 31.12.2016
	tys. zł	tys. zł
Świadczenia pracownicze	399 163	386 696

GRUPA KAPITAŁOWA GETIN NOBLE BANK S.A.

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2017 roku
(dane w tys. zł)

wynagrodzenia	337 415	327 230
narzuty na wynagrodzenia i inne świadczenia na rzecz pracowników	61 748	59 466
Zużycie materiałów i energii	20 591	20 965
Usługi obce, w tym:	240 811	240 792
marketing i reklama	35 101	28 163
usługi IT	42 461	40 079
wynajem i dzierżawa	91 529	101 231
usługi ochrony i cash processingu	6 754	6 017
usługi telekomunikacyjne i pocztowe	26 302	30 405
usługi prawne i doradcze	11 266	8 727
inne usługi obce	27 398	26 170
Podatki i opłaty	15 109	12 093
Amortyzacja	84 470	80 219
Pozostałe koszty	17 398	5 545
Razem koszty działania bez opłat na rzecz Bankowego Funduszu Gwarancyjnego	777 542	746 310
Opłaty na rzecz Bankowego Funduszu Gwarancyjnego, w tym:	117 333	112 730
składka na fundusz gwarancyjny banków	70 553	70 702
składka na fundusz przymusowej restrukturyzacji (poprzednio ostrożnościowa)	46 780	34 342
opłata z tytułu upadłości Banku Spółdzielczego w Nadarzynie	-	7 686
Razem koszty działania	894 875	859 040

16. Wynik z odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości aktywów finansowych i rezerwy na zobowiązania pozabilansowe

	01.01.2017- 31.12.2017	01.01.2016- 31.12.2016 (przekształcone)
	tys. zł	tys. zł
Kredyty i pożyczki udzielone klientom, w tym:	1 018 217	678 731
korporacyjne	67 709	132 448
samochodowe	43 774	31 117
hipoteczne	563 991	254 103
detaliczne	342 743	261 063
Należności od banków	(463)	(476)
Instrumenty finansowe dostępne do sprzedaży	31 025	(1 175)
Portfel wierzytelności przeznaczony do sprzedaży	138 878	20 909
Zobowiązania pozabilansowe	(679)	609
Inne aktywa finansowe	73 745	-
Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych	-	1 518
Razem wynik z odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości aktywów finansowych i rezerwy na zobowiązania pozabilansowe	1 260 723	700 116

Szczegóły dotyczące przekształcenia danych porównawczych w związku ze zmianą prezentacji odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości portfela wierzytelności zostały zaprezentowane w nocie II. 5.6.

Wzrost odpisów z tytułu kredytów i pożyczek udzielonych klientom w 2017 roku wynikał z przeprowadzonego przeglądu i aktualizacji scenariuszy i wartości wykorzystywanych w ramach oceny ekspozycji indywidualnie istotnych z rozpoznaną utratą wartości. W 2017 roku zrealizowano też mniej sprzedaży portfeli kredytów z utratą wartości niż w latach poprzednich.

W pozycji „Inne aktywa finansowe” ujęto odpis na odroczone płatności za sprzedane pakiety wierzytelności, dla których zidentyfikowano przesłanki wystąpienia utraty wartości.

GRUPA KAPITAŁOWA GETIN NOBLE BANK S.A.

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2017 roku
(dane w tys. zł)

2017	Kredyty i pożyczki udzielone klientom	Należności od banków	Instrumenty finansowe dostępne do sprzedaży	Portfel wierzytelności przeznaczony do sprzedaży	Zobowiązania pozabilansowe	Inne aktywa finansowe	Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych	Razem
	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł
Wartość odpisów aktualizujących / rezerw na początek okresu	2 695 237	625	10 204	20 909	3 474	-	291 342	3 021 791
Zmiana stanu rezerw netto ujęta w rachunku zysków i strat	1 018 217	(463)	31 025	138 878	(679)	73 745	-	1 260 723
Wykorzystanie - spisane	(129 006)	-	-	-	-	-	-	(129 006)
Wykorzystanie - sprzedaż portfela	(177 223)	-	-	-	-	-	-	(177 223)
Inne zmniejszenia netto	(211 131)	-	-	-	-	-	-	(211 131)
Wartość odpisów aktualizujących / rezerw na koniec okresu	3 196 094	162	41 229	159 787	2 795	73 745	291 342	3 765 154

* Pozycja „inne zmniejszenia netto” wynika z przyjętej przez Grupę metodologii kalkulacji odpisów, zgodnie z którą korekta przychodu odsetkowego wg MSR 39 jest ujmowana jako korekta reklasyfikacyjna pomiędzy przychodami odsetkowymi a wynikiem z tytułu odpisów aktualizujących należności kredytowe. Pozycja ta odzwierciedla również zmiany z tytułu wyceny odpisów aktualizujących naliczonych w walucie.

2016 (przekształcone)	Kredyty i pożyczki udzielone klientom	Należności od banków	Instrumenty finansowe dostępne do sprzedaży	Portfel wierzytelności przeznaczony do sprzedaży	Zobowiązania pozabilansowe	Inne aktywa finansowe	Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych	Razem
	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł
Wartość odpisów aktualizujących / rezerw na początek okresu	2 372 122	1 101	11 379	-	2 865	-	289 824	2 677 291
Zmiana stanu rezerw netto ujęta w rachunku zysków i strat	678 731	(476)	(1 175)	20 909	609	-	1 518	700 116
Wykorzystanie - spisane	(78 465)	-	-	-	-	-	-	(78 465)
Wykorzystanie - sprzedaż portfela	(134 717)	-	-	-	-	-	-	(134 717)
Inne zmniejszenia netto	(142 434)	-	-	-	-	-	-	(142 434)
Wartość odpisów aktualizujących / rezerw na koniec okresu	2 695 237	625	10 204	20 909	3 474	-	291 342	3 021 791

17. Podatek dochodowy

Bieżący podatek dochodowy od osób prawnych obliczany jest zgodnie z polskimi przepisami podatkowymi. Podstawę obliczeń stanowi wynik bilansowy brutto skorygowany o koszty nie stanowiące kosztów uzyskania przychodów, dochody nie podlegające opodatkowaniu oraz inne przychody i koszty zmieniające podstawę opodatkowania określone w ustawie z dnia 15 lutego 1992 roku o podatku dochodowym od osób prawnych wraz z późniejszymi zmianami.

Na potrzeby sprawozdawczości finansowej, podatek odroczony jest obliczany metodą zobowiązań bilansowych w stosunku do różnic przejściowych występujących na dzień bilansowy między wartością podatkową aktywów i zobowiązań a ich wartością bilansową wykazaną w sprawozdaniu finansowym.

	01.01.2017- 31.12.2017	01.01.2016- 31.12.2016 (przekształcone)
	tys. zł	tys. zł
Skonsolidowany rachunek zysków i strat		
Bieżący podatek dochodowy	10 939	10 147
Bieżące obciążenie podatkowe	10 939	10 170
Korekty dotyczące bieżącego podatku z lat ubiegłych	-	(23)
Odroczony podatek dochodowy	(98 642)	2 343
Związany z powstaniem i odwróceniem się różnic przejściowych	(94 886)	(17 633)
Rozliczenie straty podatkowej z lat ubiegłych	186	19 976
Strata podatkowa roku bieżącego	(3 942)	-
Podatek ujęty w skonsolidowanym rachunku zysków i strat	(87 703)	12 490
Skonsolidowane sprawozdanie z całkowitych dochodów		
Odroczony podatek dochodowy		
Związany z instrumentami finansowymi dostępnymi do sprzedaży	14 168	(17 862)
Związany z rachunkowością zabezpieczeń przepływów pieniężnych	6 988	2 801
Związany z zyskami/ stratami aktuarialnymi	(8)	22
Podatek ujęty w skonsolidowanym sprawozdaniu z całkowitych dochodów	21 148	(15 039)
Razem podstawowe składniki podatku dochodowego	(66 555)	(2 549)

	01.01.2017- 31.12.2017	01.01.2016- 31.12.2016 (przekształcone)
	tys. zł	tys. zł
Uzgodnienie obciążenia wyniku finansowego przed opodatkowaniem		
Zysk/ (strata) brutto przed podatkiem	(661 028)	(42 365)
Podatek według stawki 19%	(125 595)	(8 049)
Wpływ trwałych różnic pomiędzy zyskiem/(stratą) brutto przed podatkiem a dochodem do opodatkowania podatkiem dochodowym, w tym:	37 892	20 539
Wpływ zastosowania różnych stawek podatkowych	3 016	504
Wpływ konsolidacji funduszy niepodlegających opodatkowaniu	35 680	76
Wpływ jednostek wycenianych metodą praw własności	(2 777)	644
Wpływ przychodów nie podlegających opodatkowaniu (dywidendy)	(826)	(2 179)
Wpływ kosztów nie stanowiących kosztów uzyskania przychodu (w tym opłata BFG)	26 402	9 228
Wpływ odpisu z tyt. utraty wartości inwestycji w jednostce stowarzyszonej	-	288
Podatek od instytucji finansowych	-	7 272
Wpływ rozliczenia utraty kontroli w jednostce zależnej, zbycia jednostek	(29 084)	(2 940)
Wpływ pozostałych różnic trwałych	5 481	7 646
Razem obciążenie wyniku brutto	(87 703)	12 490

2017	Zmiany w okresie				Stan na 31.12.2017 tys. zł
	Stan na 01.01.2017	Odniesione na wynik finansowy	Odniesione na inne całkowite dochody	Nabycia/ zbycia jednostek	
	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	
Odsetki naliczone od papierów wartościowych i instrumentów pochodnych	49 452	(9 869)	-	-	39 583
Odsetki naliczone od kredytów i należności od banków	52 468	(21 245)	-	-	31 223
Prowizje zapłacone do rozliczenia w czasie	69 038	(5 329)	-	-	63 709
Różnica pomiędzy amortyzacją podatkową a bilansową	18 522	2 433	-	-	20 955
Wycena instrumentów finansowych dostępnych do sprzedaży	931	-	3 286	-	4 217
Rezerwa na amortyzację przejętych wartości niematerialnych	5 468	(391)	-	-	5 077
Pozostałe	6 987	(3 026)	-	(11)	3 950
Rezerwa na odroczony podatek dochodowy	202 866	(37 427)	3 286	(11)	168 714
Odsetki naliczone od zobowiązań z tytułu depozytów, instrumentów pochodnych, papierów wartościowych	92 171	(14 242)	-	-	77 929
Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości kredytów, pożyczek i zobowiązań pozabilansowych	271 664	64 594	-	-	336 258
Strata podatkowa	100 272	3 759	-	-	104 031
Prowizje otrzymane do rozliczenia w czasie	8 643	(1 011)	-	-	7 632
Rezerwy na koszty działania	16 775	(2 320)	-	(1 279)	13 176
Wycena instrumentów finansowych dostępnych do sprzedaży	22 097	-	(10 882)	-	11 215
Wycena instrumentów zabezpieczających przepływy pieniężne	22 193	-	(6 988)	-	15 205
Wycena nieruchomości inwestycyjnych	6 735	13 387	-	-	20 122
Pozostałe	7 011	(2 952)	8	(132)	3 935
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	547 561	61 215	(17 862)	(1 411)	589 503
Aktywa netto	344 695	98 642	(21 148)	(1 400)	420 789

2016 (przekształcone)	Zmiany w okresie				Stan na 31.12.2016 tys. zł
	Stan na 01.01.2016	Odniesione na wynik finansowy	Odniesione na inne całkowite dochody	Nabycia/ zbycia jednostek	
	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	
Odsetki naliczone od papierów wartościowych i instrumentów pochodnych	41 845	7 607	-	-	49 452
Odsetki naliczone od kredytów i lokat międzybankowych	71 027	(18 559)	-	-	52 468
Prowizje rozliczane wg efektywnej stopy procentowej	63 909	5 129	-	-	69 038
Różnica pomiędzy amortyzacją podatkową a bilansową	19 338	(816)	-	-	18 522
Wycena instrumentów finansowych dostępnych do sprzedaży	5 037	-	(4 106)	-	931
Rezerwa na amortyzację przejętych wartości niematerialnych	5 860	(392)	-	-	5 468
Wycena inwestycji we wspólne przedsięwzięcie	25 809	(25 809)	-	-	-
Pozostałe	2 491	4 496	-	-	6 987
Rezerwa na odroczony podatek dochodowy	235 316	(28 344)	(4 106)	-	202 866
Odsetki naliczone od zobowiązań z tytułu depozytów, instrumentów pochodnych, papierów wartościowych	103 931	(11 760)	-	-	92 171
Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości kredytów, pożyczek i zobowiązań pozabilansowych	250 478	21 186	-	-	271 664
Strata podatkowa	120 248	(19 976)	-	-	100 272
Prowizje rozliczane w czasie	12 170	(3 527)	-	-	8 643
Rezerwy na koszty działania	12 449	4 326	-	-	16 775
Wycena instrumentów finansowych dostępnych do sprzedaży	8 341	-	13 756	-	22 097
Wycena instrumentów zabezpieczających przepływy pieniężne	24 994	-	(2 801)	-	22 193
Naliczona składka na Fundusz Wsparcia Kredytobiorców	25 471	(25 471)	-	-	-
Wycena nieruchomości inwestycyjnych	2 546	4 189	-	-	6 735
Pozostałe	6 687	346	(22)	-	7 011
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	567 315	(30 687)	10 933	-	547 561
Aktywa netto	331 999	(2 343)	15 039	-	344 695

Aktywa z tytułu podatku odroczonego ujęte są w wysokości przewidywanej do realizacji przez wykorzystanie przyszłych dochodów do opodatkowania oszacowanych na podstawie dokumentów: *Strategia na lata 2016-2018*, *Plan trwałej poprawy rentowności Getin Noble Bank S.A. na lata 2017-2021 Aktualizacja Programu Postępowania Naprawczego na lata 2016-2019* oraz *Plan Ochrony Kapitału*, zatwierdzonych przez Zarząd i Radę Nadzorczą Banku. Realizacja aktywów z tytułu podatku odroczonego jest uzależniona od spełniania się założeń przyjętych w tych dokumentach oraz założeń w zakresie momentu uprawdopodobnienia się odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości kredytów i pożyczek udzielonych klientom.

Regulacje dotyczące podatku od towarów i usług, podatku dochodowego od osób prawnych oraz obciążeń związanych z ubezpieczeniami społecznymi podlegają częstym zmianom. Te częste zmiany powodują brak wypracowanej praktyki rynkowej, niespójne interpretacje oraz ustanowione precedensy, które mogą mieć zastosowanie. Obowiązujące przepisy zawierają również niejasności, które powodują różnice w opiniach, co do interpretacji prawnej przepisów podatkowych, zarówno pomiędzy organami państwowymi jak i organami państwowymi i przedsiębiorstwami.

Rozliczenia podatkowe oraz inne obszary działalności (na przykład kwestie celne czy dewizowe) mogą być przedmiotem kontroli organów, które uprawnione są do nakładania wysokich kar i grzywien, a wszelkie dodatkowe zobowiązania podatkowe, wynikające z kontroli, muszą zostać zapłacone wraz z odsetkami. Te warunki powodują, że ryzyko podatkowe w Polsce jest większe niż w krajach o bardziej dojrzałym systemie podatkowym.

W konsekwencji, kwoty prezentowane i ujawniane w sprawozdaniach finansowych mogą się zmienić w przyszłości w wyniku pokontrolnych decyzji organów kontroli podatkowej.

Z dniem 15 lipca 2016 roku do Ordynacji Podatkowej zostały wprowadzone zmiany w celu uwzględnienia postanowień Ogólnej Klauzuli Zapobiegającej Nadużyciom (GAAR). GAAR ma zapobiegać powstawaniu i wykorzystywaniu sztucznych struktur prawnych tworzonych w celu uniknięcia zapłaty podatku w Polsce. GAAR definiuje unikanie opodatkowania jako czynność dokonaną przede wszystkim w celu osiągnięcia korzyści podatkowej. Zgodnie z GAAR taka czynność nie skutkuje osiągnięciem korzyści podatkowej, jeżeli sposób działania był sztuczny i nie miał uzasadnienia ekonomicznego i gospodarczego. Wszelkie występowanie (i) nieuzasadnionego dzielenia operacji, (ii) angażowania podmiotów pośredniczących mimo braku uzasadnienia ekonomicznego lub gospodarczego, (iii) elementów wzajemnie się znoszących lub kompensujących oraz (iv) inne działania o podobnym działaniu do wcześniej wspomnianych, mogą być potraktowane jako przesłanka istnienia sztucznych czynności podlegających przepisom GAAR. Nowe regulacje będą wymagać znacznie większego osądu przy ocenie skutków podatkowych poszczególnych transakcji.

Klauzulę GAAR należy stosować w odniesieniu do transakcji dokonanych po jej wejściu w życie oraz do transakcji, które zostały przeprowadzone przed wejściem w życie klauzuli GAAR, ale dla których po dacie wejścia klauzuli w życie korzyści były lub są nadal osiągane. Wdrożenie powyższych przepisów umożliwi polskim organom kontroli podatkowej kwestionowanie realizowanych przez podatników prawnych ustaleń i porozumień, takich jak restrukturyzacja i reorganizacja grupy.

Getin Noble Bank S.A. na bieżąco identyfikuje ryzyka wynikające z obowiązywania klauzuli GAAR i podejmuje działania mające na celu ich minimalizowanie.

W grudniu 2016 roku Mazowiecki Urząd Celno-Skarbowy (MUCS) rozpoczął w Getin Noble Bank S.A. postępowanie podatkowe w zakresie podatku dochodowego od osób prawnych za 2011 rok. Na chwilę obecną MUCS analizuje dokumenty źródłowe przedłożone przez Bank w grudniu 2017 roku, w odpowiedzi na otrzymane w listopadzie 2017 roku wezwanie o przedstawienie dokumentów źródłowych. Postanowieniem z dnia 9 kwietnia 2018 roku MUCS wyznaczył nowy termin zakończenia postępowania kontrolnego na 20 czerwca 2018 roku.

18. Zysk przypadający na jedną akcję

Podstawowy zysk/ (strata) przypadający na jedną akcję

Podstawowy zysk przypadający na jedną akcję oblicza się poprzez podzielenie zysku netto za okres przypadającego na zwykłych akcjonariuszy jednostki dominującej przez średnią ważoną liczbę wyemitowanych akcji zwykłych występujących w ciągu danego okresu.

	01.01.2017- 31.12.2017	01.01.2016- 31.12.2016 (przekształcone)
Zysk/ (strata) za okres przypadający akcjonariuszom jednostki dominującej (w tys. zł)	(574 944)	(58 545)
Średnia ważona liczba akcji zwykłych	894 721 364	883 381 106
Podstawowy zysk/ (strata) przypadający na jedną akcję (w zł)	(0,64)	(0,07)

Rozwodniony zysk/ (strata) przypadający na jedną akcję

Rozwodniony zysk przypadający na jedną akcję oblicza się poprzez podzielenie zysku netto za okres przypadającego na zwykłych akcjonariuszy jednostki dominującej przez średnią ważoną liczbę wyemitowanych akcji zwykłych występujących w ciągu okresu skorygowaną o średnią ważoną akcji zwykłych, które zostałyby wyemitowane na konwersji wszystkich rozważających potencjalnych instrumentów kapitałowych w akcje zwykłe.

W 2017 i 2016 roku Getin Noble Bank S.A. nie emitował instrumentów o rozważającym wpływie. Wartość rozwodnionego zysku/ (straty) przypadającego na jedną akcję jest równa wartości podstawowego zysku/ (straty) przypadającego na jedną akcję.

19. Kasa, środki w Banku Centralnym

	31.12.2017 tys. zł	31.12.2016 tys. zł
Gotówka	210 392	179 465
Rachunek bieżący w Banku Centralnym	3 131 201	2 972 719
Inne środki	-	11
Razem kasa, środki w Banku Centralnym	3 341 593	3 152 195

Bank może wykorzystywać w ciągu dnia środki na rachunkach w Banku Centralnym do bieżących rozliczeń pieniężnych, musi jednak zapewnić utrzymanie średniego miesięcznego salda na tych rachunkach w odpowiedniej wysokości wynikającej z deklaracji rezerwy obowiązkowej.

W dniu 30 stycznia 2018 roku Zarząd Narodowego Banku Polskiego wyraził zgodę na zwolnienie Getin Noble Banku S.A. z obowiązku utrzymywania 55% wymaganej rezerwy obowiązkowej począwszy od dnia 31 stycznia 2018 roku, nie dłużej niż do dnia 31 grudnia 2018 roku.

Środki na rachunku rezerwy obowiązkowej były oprocentowane w wysokości 0,9 stopy referencyjnej NBP. Na dzień 31 grudnia 2017 i 2016 roku oprocentowanie to wynosiło 1,35%. Od dnia 1 stycznia 2018 roku wysokość oprocentowania środków rezerwy obowiązkowej wynosi 0,5%.

20. Należności od banków i instytucji finansowych

	31.12.2017 tys. zł	31.12.2016 tys. zł
Rachunki bieżące	653 170	1 178 576
Lokaty i inne należności	3 208	254
Razem należności od banków i instytucji finansowych	656 378	1 178 830
Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości	(162)	(625)
Razem należności od banków i instytucji finansowych netto	656 216	1 178 205

	31.12.2017 tys. zł	31.12.2016 tys. zł
Wartość należności oprocentowanych stopą zmienną	655 937	1 178 142
Wartość należności oprocentowanych stopą stałą	279	63
Razem należności od banków i instytucji finansowych netto	656 216	1 178 205

	31.12.2017 tys. zł	31.12.2016 tys. zł
Bieżące należności i depozyty O/N	653 170	1 178 576
Należności terminowe o okresie spłaty:	3 208	254
do 1 miesiąca	269	116
od 1 miesiąca do 3 miesięcy	167	11
od 3 miesięcy do 1 roku	551	51
od 1 roku do 5 lat	2 221	76
Razem należności od banków i instytucji finansowych	656 378	1 178 830
Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości	(162)	(625)
Razem należności od banków i instytucji finansowych netto	656 216	1 178 205

W pozycji należności bieżące zaprezentowano rachunki bieżące innych banków oraz należności z tytułu zabezpieczeń pieniężnych.

21. Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu

	31.12.2017 tys. zł	31.12.2016 tys. zł
Instrumenty kapitałowe, w tym:	1 530	3 600
notowane na giełdach	1 530	1 189
nienotowane na giełdach	-	2 411
Instrumenty dłużne, w tym emitowane przez:	5 751	8 379
banki i podmioty finansowe	642	14
podmioty niefinansowe	5 109	8 365
Certyfikaty inwestycyjne	719	987
Razem aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	8 000	12 966

Wartość godziwa akcji spółek notowanych na giełdzie została ustalona w oparciu o publikowane notowania cen z aktywnego rynku.

22. Aktywa finansowe wyceniane do wartości godziwej przez wynik finansowy

	31.12.2017 tys. zł	31.12.2016 tys. zł
Udziały i akcje w innych jednostkach, w tym:	158 491	161 882
nienotowane	158 491	161 882
Prawa do akcji w innych jednostkach, w tym:	-	10 090
nienotowane	-	10 090
Razem aktywa finansowe wyceniane do wartości godziwej przez wynik finansowy	158 491	171 972

Aktywa finansowe wyceniane do wartości godziwej przez wynik finansowy obejmują wyłącznie aktywa finansowe zaklasyfikowane do tej kategorii w momencie początkowego ujęcia.

Udziały i akcje w innych, nienotowanych jednostkach obejmują pakiet 858 334 akcji zwykłych imiennych Towarzystwa Ubezpieczeń Europa S.A. (TU Europa), o łącznej wartości nominalnej 3 433 tys. zł, stanowiących łącznie 9,08% kapitału zakładowego spółki i uprawniających łącznie do 9,08% głosów na walnym zgromadzeniu akcjonariuszy.

Wartość godziwa akcji TU Europa na dzień 31 grudnia 2016 i 2017 roku została oszacowana na podstawie wyceny spółki sporządzonej przez niezależny podmiot specjalizujący się w tego typu usługach. Do wyceny wykorzystano kombinację trzech metod:

- metody wskaźnikowej opartej o wskaźniki Cena/ Zysk w szeregu dokonanych porównań retrospektywnych oraz prospektywnych,
- metody wskaźnikowej opartej o wskaźnik Cena/ Wartość księgową, gdzie wskaźnik ten został ustalony dla grupy porównawczej na dzień 31 grudnia 2017 roku,
- metody dochodowej zakładającej modelowanie wyniku finansowego jednostki w kolejnych latach i jej zdolności do wypłaty dywidendy przy założeniu utrzymania odpowiedniego poziomu marginesu wypłacalności.

GRUPA KAPITAŁOWA GETIN NOBLE BANK S.A.

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2017 roku
(dane w tys. zł)

23. Pochodne instrumenty finansowe

Poniższa tabela prezentuje wartości nominalne instrumentów bazowych i wartość godziwą pochodnych instrumentów finansowych według terminów wymagalności:

	31.12.2017	do 1 m-ca	od 1 do 3 m-cy	od 3 m-cy do 1 roku	od 1 roku do 5 lat	powyżej 5 lat	Razem	Wartość godziwa	
		tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	aktywa tys. zł	zobowiązania tys. zł
Transakcje walutowe	Swap walutowy	3 124 345	1 816 675	-	-	-	4 941 020	244	13 192
	Zakup	1 555 637	908 302	-	-	-	2 463 939		
	Sprzedaż	1 568 708	908 373	-	-	-	2 477 081		
	CIRS	1 136 475	1 883 870	3 408 377	23 232 540	-	29 661 262	543 892	224 699
	Zakup	571 210	930 244	1 751 185	11 735 499	-	14 988 138		
	Sprzedaż	565 265	953 626	1 657 192	11 497 041	-	14 673 124		
	FX/Skup/Sprzedaż	-	-	-	-	57 833	57 833	1 245	52
	Zakup	-	-	-	-	31 654	31 654		
	Sprzedaż	-	-	-	-	26 179	26 179		
	Forward	29 160	10 756	49 908	-	-	89 824	1 239	677
Zakup	14 765	5 485	25 162	-	-	45 412			
Sprzedaż	14 395	5 271	24 746	-	-	44 412			
Transakcje stopy procentowej	Swap na stopę procentową (IRS)	-	44 618	-	514 874	286 710	846 202	14 154	2 017
	Zakup	-	22 309	-	257 437	143 355	423 101		
	Sprzedaż	-	22 309	-	257 437	143 355	423 101		
	Opcje	7 134	10 702	64 210	1 256 914	-	1 338 960	3 691	4 307
	Zakup	3 567	5 351	32 105	628 375	-	669 398		
Sprzedaż	3 567	5 351	32 105	628 539	-	669 562			
Pozostałe transakcje	Transakcje futures na akcje	-	1 450	131	-	-	1 581	-	-
	Zakup	-	31	118	-	-	149		
	Sprzedaż	-	1 419	13	-	-	1 432		
	Kontrakty na indeksy i surowce	-	322	4 584	4 333	109 895	119 134	4 385	943
	Zakup	-	161	2 292	2 370	58 875	63 698		
	Sprzedaż	-	161	2 292	1 963	51 020	55 436		
	Opcje na akcje	-	-	-	165 658	-	165 658	13 183	-
	Zakup	-	-	-	165 658	-	165 658		
	Inne	-	-	-	-	89	89	2 145	2 193
	Zakup	-	-	-	-	33	33		
Sprzedaż	-	-	-	-	56	56			
Razem pochodne instrumenty finansowe		4 297 114	3 768 393	3 527 210	25 174 319	454 527	37 221 563	584 178	248 080

GRUPA KAPITAŁOWA GETIN NOBLE BANK S.A.

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2017 roku
(dane w tys. zł)

	31.12.2016	do 1 m-ca	od 1 do 3 m-cy	od 3 m-cy do 1 roku	od 1 roku do 5 lat	powyżej 5 lat	Razem	Wartość godziwa	
		tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	aktywa tys. zł	zobowiązania tys. zł
Transakcje walutowe	Swap walutowy	6 519 917	1 162 068	-	-	-	7 681 985	11 473	12 547
	Zakup	3 253 508	586 058	-	-	-	3 839 566		
	Sprzedaż	3 266 409	576 010	-	-	-	3 842 419		
	CIRS	-	1 238 380	7 115 381	26 687 979	-	35 041 740	7 199	1 628 030
	Zakup	-	581 796	3 429 486	12 716 190	-	16 727 472		
	Sprzedaż	-	656 584	3 685 895	13 971 789	-	18 314 268		
	FX/Skup/Sprzedaż	-	116	37 177	-	7 427	44 720	851	228
	Zakup	-	-	28 715	-	869	29 584		
	Sprzedaż	-	116	8 462	-	6 558	15 136		
	Forward	36 852	65 728	7 000	-	-	109 580	883	2 000
	Zakup	18 496	32 951	3 496	-	-	54 943		
	Sprzedaż	18 356	32 777	3 504	-	-	54 637		
Opcje	-	5 082	22 130	-	-	27 212	6 409	6 409	
Zakup	-	2 541	11 065	-	-	13 606			
Sprzedaż	-	2 541	11 065	-	-	13 606			
Transakcje stopy procentowej	Swap na stopę procentową (IRS)	-	-	-	462 478	400 254	862 732	16 556	2 459
	Zakup	-	-	-	231 239	200 127	431 366		
	Sprzedaż	-	-	-	231 239	200 127	431 366		
	Opcje	8 234	-	16 470	1 619 795	-	1 644 499	8 673	9 217
	Zakup	4 117	-	8 235	809 794	-	822 146		
Sprzedaż	4 117	-	8 235	810 001	-	822 353			
Pozostałe transakcje	Kontrakty na indeksy i surowce	6 011	20 096	139 675	-	-	165 782	9 292	2 770
	Zakup	4 682	19 043	65 960	-	-	89 685		
	Sprzedaż	1 329	1 053	73 715	-	-	76 097		
	Opcje na akcje	-	-	-	-	165 658	165 658	39 393	-
	Zakup	-	-	-	-	165 658	165 658		
	Inne	6	-	2 068	-	-	2 074	1 407	781
	Zakup	-	-	1 454	-	-	1 454		
Sprzedaż	6	-	614	-	-	620			
Razem pochodne instrumenty finansowe	6 571 020	2 491 470	7 339 901	28 770 252	573 339	45 745 982	102 136	1 664 441	

24. Kredyty i pożyczki udzielone klientom

	31.12.2017	31.12.2016 (przekształcone)
	tys. zł	tys. zł
Kredyty i pożyczki	39 647 939	43 489 589
Skupione wierzytelności	6 172 465	5 753 081
Należności z tytułu kart płatniczych i kredytowych	87 493	86 325
Razem	45 907 897	49 328 995
Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości	(3 196 094)	(2 695 237)
Razem netto	42 711 803	46 633 758

31.12.2017	Wartość brutto bez utraty wartości	Wartość brutto z utratą wartości	Odpisy na kredyty i pożyczki bez utraty wartości	Odpisy na kredyty i pożyczki z utratą wartości	Razem wartość netto
	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł
kredyty korporacyjne	9 896 706	816 738	(7 094)	(371 157)	10 335 193
kredyty samochodowe	1 529 389	340 671	(6 209)	(200 809)	1 663 042
kredyty hipoteczne	23 687 761	4 679 794	(42 550)	(1 819 079)	26 505 926
kredyty detaliczne	3 557 014	1 399 824	(40 092)	(709 104)	4 207 642
Razem	38 670 870	7 237 027	(95 945)	(3 100 149)	42 711 803

31.12.2016 (przekształcone)	Wartość brutto bez utraty wartości	Wartość brutto z utratą wartości	Odpisy na kredyty i pożyczki bez utraty wartości	Odpisy na kredyty i pożyczki z utratą wartości	Razem wartość netto
	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł
kredyty korporacyjne	9 393 646	824 655	(11 212)	(329 709)	9 877 380
kredyty samochodowe	1 807 894	335 144	(7 075)	(180 227)	1 955 736
kredyty hipoteczne	27 228 415	4 795 828	(43 903)	(1 440 840)	30 539 500
kredyty detaliczne	3 630 551	1 312 862	(39 741)	(642 530)	4 261 142
Razem	42 060 506	7 268 489	(101 931)	(2 593 306)	46 633 758

31.12.2017	Kredyty z utratą wartości wg modelu wyceny					
	Wg modelu wyceny indywidualnej			Wg modelu wyceny grupowej		
	Wartość brutto	Odpisy	Wartość netto	Wartość brutto	Odpisy	Wartość netto
	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł
kredyty korporacyjne	326 275	(196 147)	130 128	490 463	(175 010)	315 453
kredyty samochodowe	-	-	-	340 671	(200 809)	139 862
kredyty hipoteczne	1 479 144	(689 267)	789 877	3 200 650	(1 129 812)	2 070 838
kredyty detaliczne	21 365	(9 502)	11 863	1 378 459	(699 602)	678 857
Razem	1 826 784	(894 916)	931 868	5 410 243	(2 205 233)	3 205 010

31.12.2016 (przekształcone)	Kredyty z utratą wartości wg modelu wyceny					
	Wg modelu wyceny indywidualnej			Wg modelu wyceny grupowej		
	Wartość brutto	Odpisy	Wartość netto	Wartość brutto	Odpisy	Wartość netto
	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł
kredyty korporacyjne	320 690	(168 256)	152 434	503 965	(161 453)	342 512
kredyty samochodowe	-	-	-	335 144	(180 227)	154 917
kredyty hipoteczne	1 675 276	(527 358)	1 147 918	3 120 552	(913 482)	2 207 070
kredyty detaliczne	24 884	(4 912)	19 972	1 287 978	(637 618)	650 360
Razem	2 020 850	(700 526)	1 320 324	5 247 639	(1 892 780)	3 354 859

GRUPA KAPITAŁOWA GETIN NOBLE BANK S.A.

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2017 roku
(dane w tys. zł)

	31.12.2017	31.12.2016 (przekształcone)
	tys. zł	tys. zł
Kredyty i pożyczki udzielone klientom o okresie spłaty:		
do 1 miesiąca	6 003 595	5 144 559
od 1 do 3 miesięcy	765 363	977 046
od 3 miesięcy do 1 roku	3 700 928	4 010 810
od 1 roku do 5 lat	11 499 916	13 111 687
powyżej 5 lat	23 938 095	26 084 893
Razem	45 907 897	49 328 995
Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości	(3 196 094)	(2 695 237)
Razem netto	42 711 803	46 633 758

	31.12.2017	31.12.2016 (przekształcone)
	tys. zł	tys. zł
Kredyty i pożyczki udzielone klientom, w tym:		
udzielone jednostkom budżetowym	1 179 110	1 122 499
udzielone podmiotom finansowym innym niż banki	1 553 148	451 234
udzielone podmiotom niefinansowym innym niż osoby fizyczne	8 649 881	9 934 599
udzielone osobom fizycznym	31 329 664	35 125 426
Razem	42 711 803	46 633 758

	31.12.2017	31.12.2016
Wartość kredytów i pożyczek o stałej stopie procentowej (w mln zł)	1 987	936
% całego portfela kredytów i pożyczek	4,65%	2,01%

W 2017 roku Grupa Kapitałowa Getin Noble Bank S.A. dokonała sprzedaży wierzytelności, na które składały się kredyty z utratą wartości i należności spisane z ksiąg. Nominalna wartość kapitału portfela objętego umowami cesji wyniosła łącznie 347 mln zł.

W 2016 roku Grupa sprzedała portfele wierzytelności, których nominalna wartość kapitału wyniosła łącznie 934 mln zł (wartość bilansowa portfela wynosiła 818 mln zł, z czego 755 mln zł stanowił portfel wierzytelności leasingowych nie będących w utracie wartości).

Kredyty we frankach szwajcarskich

Poniżej przedstawiono strukturę oraz jakość kredytów hipotecznych denominowanych i indeksowanych we frankach szwajcarskich:

31.12.2017	Wartość brutto bez utraty wartości tys. zł	Wartość brutto z utratą wartości tys. zł	Odpisy na kredyty i pożyczki bez utraty wartości tys. zł	Odpisy na kredyty i pożyczki z utratą wartości tys. zł	Razem wartość netto tys. zł
kredyty hipoteczne	9 039 963	1 247 923	(27 184)	(316 174)	9 944 528

31.12.2016	Wartość brutto bez utraty wartości tys. zł	Wartość brutto z utratą wartości tys. zł	Odpisy na kredyty i pożyczki bez utraty wartości tys. zł	Odpisy na kredyty i pożyczki z utratą wartości tys. zł	Razem wartość netto tys. zł
kredyty hipoteczne	11 243 005	1 817 478	(31 066)	(317 504)	12 711 913

25. Instrumenty finansowe

Instrumenty finansowe dostępne do sprzedaży

	31.12.2017 tys. zł	31.12.2016 tys. zł
Dłużne instrumenty finansowe dostępne do sprzedaży brutto	7 798 340	11 882 782
emitowane przez banki centralne	799 785	824 780
emitowane przez banki i inne podmioty finansowe	349 709	315 727
emitowane przez podmioty niefinansowe	35 886	25 560
emitowane przez Skarb Państwa	6 612 960	10 716 715
Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości	(5 111)	(5 051)
emitowane przez podmioty niefinansowe	(5 111)	(5 051)
Razem dłużne instrumenty finansowe dostępne do sprzedaży netto	7 793 229	11 877 731
Kapitałowe instrumenty finansowe dostępne do sprzedaży brutto	144 319	133 705
emitowane przez banki i inne podmioty finansowe	139 103	78 834
emitowane przez podmioty niefinansowe	5 216	54 871
Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości	(4 124)	(5 153)
emitowane przez podmioty niefinansowe	(4 124)	(5 153)
Razem kapitałowe instrumenty finansowe dostępne do sprzedaży netto	140 195	128 552
Portfel wierzytelności	279 606	-
Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości portfela wierzytelności	(31 994)	-
Portfel wierzytelności netto	247 612	-
Razem instrumenty finansowe dostępne do sprzedaży	8 181 036	12 006 283

	01.01.2017- 31.12.2017 tys. zł	01.01.2016- 31.12.2016 tys. zł
Instrumenty finansowe dostępne do sprzedaży na początek okresu	12 006 283	12 541 224
Zwiększenia (nabycia)	99 405 626	164 950 592
Zmniejszenia (sprzedaż i wykup)	(101 815 016)	(165 348 273)
(Utworzenia)/ rozwiązania odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości	(31 025)	1 175
Przekwalifikowanie do instrumentów finansowych utrzymywanych do terminu wymagalności	(1 454 067)	(13 792)
Zmiany wartości godziwej	78 849	(124 643)
Inne zmniejszenia, w tym wyksięgowanie sald zdekonsolidowanej spółki zależnej	(9 614)	-
Instrumenty finansowe dostępne do sprzedaży na koniec okresu	8 181 036	12 006 283

	31.12.2017 tys. zł	31.12.2016 tys. zł
Instrumenty finansowe dostępne do sprzedaży o terminie zapadalności:	7 798 340	11 882 782
do 1 miesiąca	1 276 889	1 750 966
od 1 do 3 miesięcy	155 114	31 414
od 3 miesięcy do 1 roku	2 086 736	1 361 723
od 1 roku do 5 lat	4 130 776	8 025 056
powyżej 5 lat	148 825	713 623
Instrumenty finansowe o nieokreślonym terminie zapadalności	423 925	133 705
Razem instrumenty finansowe dostępne do sprzedaży brutto	8 222 265	12 016 487
Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości	(41 229)	(10 204)
Razem instrumenty finansowe dostępne do sprzedaży netto	8 181 036	12 006 283

Instrumenty finansowe utrzymywane do terminu wymagalności

	31.12.2017	31.12.2016
	tys. zł	tys. zł
Instrumenty finansowe utrzymywane do terminu wymagalności brutto	1 674 493	202 641
emitowane przez Skarb Państwa	1 461 145	-
emitowane przez jednostki samorządowe	173 233	160 347
emitowane przez podmioty niefinansowe	40 115	42 294
Utrata wartości instrumentów finansowych utrzymywanych do terminu wymagalności	-	-
Razem instrumenty finansowe utrzymywane do terminu wymagalności netto	1 674 493	202 641

	31.12.2017	31.12.2016
	tys. zł	tys. zł
Instrumenty finansowe utrzymywane do terminu wymagalności o terminie:	1 674 493	202 641
do 1 miesiąca	1 922	606
od 1 do 3 miesięcy	4 194	4 274
od 3 miesięcy do 1 roku	22 011	3 880
od 1 roku do 5 lat	828 779	60 366
powyżej 5 lat	817 587	133 515
Razem instrumenty finansowe utrzymywane do terminu wymagalności brutto	1 674 493	202 641
Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości	-	-
Razem instrumenty finansowe utrzymywane do terminu wymagalności netto	1 674 493	202 641

	01.01.2017- 31.12.2017	01.01.2016- 31.12.2016
	tys. zł	tys. zł
Instrumenty finansowe utrzymywane do terminu wymagalności na początek okresu	202 641	154 322
Zwiększenia (nabycia)	18 549	43 211
Zmniejszenia (sprzedaż i wykup)	(8 250)	(9 400)
Przekwalifikowanie z instrumentów finansowych dostępnych do sprzedaży	1 454 067	13 792
Naliczone odsetki i korekty z tytułu rozliczenia według zamortyzowanego kosztu	7 486	716
Instrumenty finansowe utrzymywane do terminu wymagalności na koniec okresu	1 674 493	202 641

W styczniu 2017 roku Getin Noble Bank S.A. na podstawie wewnętrznej analizy horyzontu utrzymywania inwestycji w portfelu dokonał przekwalifikowania obligacji skarbowych o wartości nominalnej 1,5 mld zł z portfela instrumentów dostępnych do sprzedaży do portfela instrumentów finansowych utrzymywanych do terminu wymagalności.

Decyzja została podjęta w związku z następującymi okolicznościami: papiery zostały zakupione i były utrzymywane w celu zamknięcia otwartej luki stopy procentowej, na którą uprzednio był narażony Bank; w ocenie Banku nastąpiła zmiana perspektyw inflacji globalnej wynikającej przede wszystkim ze zmiany perspektyw kształtowania się inflacji w USA oraz Bank ma zamiar utrzymywać przekwalifikowane papiery do terminu zapadalności.

	dzień przekwalifikowania	31.12.2017
	tys. zł	tys. zł
Wartość bilansowa przekwalifikowanych papierów wartościowych	1 454 067	1 461 149
Wartość godziwa przekwalifikowanych papierów wartościowych	1 454 067	1 493 902

Efektywna stopa procentowa na dzień przekwalifikowania wynosiła od 2,24 pp. do 2,80 pp., natomiast przepływy pieniężne, które Bank spodziewał się odzyskać na dzień przekwalifikowania to kwota 1 754 161 tys. zł.

Na dzień przekwalifikowania wartość godziwa straty z wyceny przekwalifikowanych papierów wartościowych ujęta w pozostałych kapitałach wynosiła 46 193 tys. zł netto. Do dnia 31 grudnia 2017 roku w rachunku wyników rozliczona

została kwota 6 203 tys. zł. Pozostała do rozliczenia kwota straty z wyceny przekwalifikowanych papierów wartościowych ujęta w pozostałych kapitałach wynosi 39 990 tys. zł na koniec 2017 roku. W przypadku, gdyby papiery nie zostały przekwalifikowane, Bank rozpoznałby mniejszą stratę w innych całkowitych dochodach o kwotę 26 530 tys. zł netto.

26. Aktywa stanowiące zabezpieczenie zobowiązań

	Wartość bilansowa aktywów stanowiących zabezpieczenie	
	31.12.2017 tys. zł	31.12.2016 tys. zł
Z portfela instrumentów finansowych dostępnych do sprzedaży:		
Obligacje skarbowe stanowiące zabezpieczenie funduszu ochrony środków gwarantowanych BFG	318 818	317 975
Obligacje skarbowe stanowiące zabezpieczenie zobowiązania do zapłaty składek do BFG	39 643	-
Obligacje skarbowe stanowiące zabezpieczenie otrzymanych kredytów	1 752 252	2 825 074
Obligacje skarbowe stanowiące zabezpieczenie zobowiązań z tytułu transakcji repo	126 624	259 953
Obligacje skarbowe stanowiące zabezpieczenie spłaty wierzytelności	119 273	92 601
Razem aktywa stanowiące zabezpieczenie zobowiązań	2 356 610	3 495 603

Getin Noble Bank S.A. będzie utrzymywał portfel aktywów stanowiących zabezpieczenie kredytów do momentu spłaty tych zobowiązań. Zgodnie z art. 369 ustawy o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym, systemie gwarantowania depozytów oraz przymusowej restrukturyzacji Getin Noble Bank S.A. tworzy fundusz środków gwarantowanych w wysokości określonej uchwałą Rady BFG. Podstawą jest suma środków pieniężnych zgromadzonych w Banku na wszystkich rachunkach stanowiących podstawę obliczenia kwoty rezerwy obowiązkowej.

27. Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych

Grupa Getin Noble Banku S.A. posiada udziały w następujących jednostkach stowarzyszonych:

31.12.2017	Procentowa wielkość udziałów/ praw do głosów posiadanych przez Bank	Wartość brutto tys. zł	Odpis aktualizujący z tyt. utraty wartości tys. zł	Wartość bilansowa tys. zł
Open Finance S.A.	42,91%	348 120	(291 342)	56 778
Noble Funds Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych S.A. *	37,62%	167 268	-	167 268
Razem inwestycje w jednostkach stowarzyszonych		515 388	(291 342)	224 046

* do dnia 1 czerwca 2017 roku jednostka zależna Grupy.

31.12.2016 (przekształcone)	Procentowa wielkość udziałów/ praw do głosów posiadanych przez Bank	Wartość brutto tys. zł	Odpis aktualizujący z tyt. utraty wartości tys. zł	Wartość bilansowa tys. zł
Open Finance S.A.	42,15%	337 012	(291 342)	45 670
Razem inwestycje w jednostkach stowarzyszonych		337 012	(291 342)	45 670

01.01.2017-

01.01.2016-

GRUPA KAPITAŁOWA GETIN NOBLE BANK S.A.

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2017 roku
(dane w tys. zł)

	31.12.2017	31.12.2016
	tys. zł	(przekształcone) tys. zł
Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych na początek okresu	45 670	57 288
Wartość początkowa udziału w Noble Funds TFI S.A.	165 161	-
Nabycie udziałów w Open Finance S.A.	10 435	-
Udział w zysku/ (stracie) Open Finance S.A.*	673	(10 100)
Udział w zysku Noble Funds TFI S.A.	6 334	-
Otrzymane wypłaty z zysku	(4 227)	-
Odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości	-	(1 518)
Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych na koniec okresu	224 046	45 670

* Udział w zysku jednostek stowarzyszonych ujęty w skonsolidowanym rachunku zysków i strat został skorygowany o eliminację udziału Banku w niezrealizowanych zyskach z tytułu transakcji pomiędzy Bankiem a spółkami Grupy Open Finance S.A.

Poniżej przedstawiono podsumowanie danych finansowych jednostek stowarzyszonych. Wykazane poniżej informacje stanowią kwoty ze zaudytowanego skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej Open Finance S.A. oraz niezaudytowanego sprawozdania finansowego Noble Funds TFI S.A. sporządzonych zgodnie z MSSF.

Grupa Kapitałowa Open Finance S.A.	31.12.2017	31.12.2016
	tys. zł	tys. zł
Aktywa trwałe	553 816	550 966
Aktywa obrotowe	66 754	80 581
Zobowiązania krótkoterminowe	124 560	121 636
Zobowiązania długoterminowe	126 805	122 296

Grupa Kapitałowa Open Finance S.A.	01.01.2017- 31.12.2017	01.01.2016- 31.12.2016
	tys. zł	tys. zł
Przychody ze sprzedaży	351 655	317 831
Zysk/ (strata) netto *	(18 173)	(23 941)
Całkowite dochody razem *	(18 173)	(23 941)

* Przypadający akcjonariuszom jednostki dominującej

Wartość inwestycji Getin Noble Banku S.A. w spółce Open Finance S.A., dla której istnieją opublikowane notowania rynkowe według kursu giełdowego na dzień 31 grudnia 2017 roku wynosiła 43,1 mln zł.

Noble Funds TFI S.A.	31.12.2017
	tys. zł
Aktywa trwałe	7 185
Aktywa obrotowe	65 405
Zobowiązania krótkoterminowe	5 435
Zobowiązania długoterminowe	117

Noble Funds TFI S.A.	01.06.2017- 31.12.2017
	tys. zł
Przychody ze sprzedaży	110 186
Zysk/ (strata) netto	17 041
Całkowite dochody razem	17 041

28. Wartości niematerialne

	31.12.2017	31.12.2016 (przekształcone)
	tys. zł	tys. zł
Patenty i licencje	178 596	151 996
Inne wartości niematerialne	27 830	34 744
Nakłady na wartości niematerialne	30 474	52 179
Razem wartości niematerialne	236 900	238 919

Getin Noble Bank S.A. ujmuje na dzień 31 grudnia 2017 roku wartości niematerialne w postaci relacji z klientami depozytowymi (ang. *Core Deposit Intangible*) w kwocie 27 764 tys. zł, które zostały zidentyfikowane i wycenione w transakcji nabycia zorganizowanej części przedsiębiorstwa DnB Nord Polska S.A. oraz DZ Bank Polska S.A. w wartości początkowej 58 807 tys. zł. Relacje z klientami odzwierciedlają korzyści w postaci uzyskania tańszego źródła finansowania działalności Banku i są wycenione według bieżącej wartości przyszłych korzyści w postaci różnicy pomiędzy kosztem finansowania działalności Banku ze źródeł zewnętrznych a kosztem oprocentowania przejętych rachunków bieżących z uwzględnieniem oszacowanych zachowań klientów.

Relacje z klientami depozytowymi podlegają amortyzacji liniowej przez okres 104 miesięcy, tj. okres w jakim zgodnie z założeniami spodziewana jest realizacja większości korzyści ze składników wartości niematerialnych. Pozostały okres amortyzacji od końca 2017 roku to odpowiednio 49 miesięcy dla relacji zidentyfikowanych w transakcji nabycia zorganizowanej części przedsiębiorstwa DnB Nord Polska S.A. i 52 miesiące dla relacji zidentyfikowanych w transakcji nabycia zorganizowanej części przedsiębiorstwa DZ Bank Polska S.A.

2017	Patenty i licencje	Wartość firmy	Inne wartości niematerialne	Nakłady na wartości niematerialne	Razem
	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł
Wartość brutto na dzień 01.01.2017	316 841	51 307	61 970	52 179	482 297
Zwiększenia, w tym:	60 479	-	25	19 726	80 230
nabycie	22 448	-	25	19 726	42 199
przeniesienie z inwestycji	38 031	-	-	-	38 031
Zmniejszenia, w tym:	(18 964)	-	(144)	(40 094)	(59 202)
likwidacja i sprzedaż	(17 907)	-	(144)	-	(18 051)
przeniesienie z inwestycji	-	-	-	(38 031)	(38 031)
inne zmniejszenia*	(1 057)	-	-	(2 063)	(3 120)
Wartość brutto na dzień 31.12.2017	358 356	51 307	61 851	31 811	503 325
Umorzenie na dzień 01.01.2017	148 164	-	27 226	-	175 390
Zwiększenia, w tym:	30 016	-	6 939	-	36 955
odpis amortyzacyjny za okres	30 016	-	6 939	-	36 955
Zmniejszenia, w tym:	(15 526)	-	(144)	-	(15 670)
likwidacja i sprzedaż	(14 831)	-	(144)	-	(14 975)
Inne zmniejszenia*	(695)	-	-	-	(695)
Umorzenie na dzień 31.12.2017	162 654	-	34 021	-	196 675
Odpisy aktualizujące na dzień 01.01.2017	16 681	51 307	-	-	67 988
Zwiększenia	3 502	-	-	1 337	4 839
Zmniejszenia	(3 077)	-	-	-	(3 077)
Odpisy aktualizujące na dzień 31.12.2017	17 106	51 307	-	1 337	69 750
Wartość netto na dzień 01.01.2017	151 996	-	34 744	52 179	238 919
Wartość netto na dzień 31.12.2017	178 596	-	27 830	30 474	236 900

* w tym wyksięgowanie sald zdekonsolidowanej jednostki zależnej.

GRUPA KAPITAŁOWA GETIN NOBLE BANK S.A.

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2017 roku
(dane w tys. zł)

2016	Patenty i licencje	Wartość firmy	Inne wartości niematerialne	Nakłady na wartości niematerialne	Razem
	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł
Wartość brutto na dzień 01.01.2016	266 605	51 307	61 964	47 798	427 674
Zwiększenia, w tym:	50 252	-	6	31 527	81 785
nabycie	24 119	-	6	31 090	55 215
przeniesienie z inwestycji	26 036	-	-	-	26 036
inne zwiększenia	97	-	-	437	534
Zmniejszenia, w tym:	(16)	-	-	(27 146)	(27 162)
likwidacja i sprzedaż	(16)	-	-	-	(16)
przeniesienie z inwestycji	-	-	-	(26 036)	(26 036)
inne zmniejszenia	-	-	-	(1 110)	(1 110)
Wartość brutto na dzień 31.12.2016	316 841	51 307	61 970	52 179	482 297
Umorzenie na dzień 01.01.2016	122 373	-	20 073	-	142 446
Zwiększenia, w tym:	25 807	-	7 153	-	32 960
odpis amortyzacyjny za okres	25 807	-	7 153	-	32 960
Zmniejszenia, w tym:	(16)	-	-	-	(16)
likwidacja i sprzedaż	(16)	-	-	-	(16)
Umorzenie na dzień 31.12.2016	148 164	-	27 226	-	175 390
Odpisy aktualizujące na dzień 01.01.2016	16 681	51 307	-	-	67 988
Odpisy aktualizujące na dzień 31.12.2016	16 681	51 307	-	-	67 988
Wartość netto na dzień 01.01.2016	127 551	-	41 891	47 798	217 240
Wartość netto na dzień 31.12.2016	151 996	-	34 744	52 179	238 919

29. Rzeczowe aktywa trwałe

	31.12.2017	31.12.2016
	tys. zł	tys. zł
Grunty i budynki	143 784	169 624
Maszyny i urządzenia	113 394	100 851
Środki transportu	8 469	713
Pozostałe środki trwałe, w tym wyposażenie	8 983	10 554
Środki trwałe w budowie	2 177	2 474
Razem rzeczowe aktywa trwałe	276 807	284 216

W 2017 i 2016 roku nie występowały ograniczenia prawa dotyczące tytułu prawnego Grupy do rzeczowych aktywów trwałych tytułem zabezpieczenia zobowiązań.

Kwota otrzymanych odszkodowań uzyskanych od stron trzecich z tytułu utraty wartości lub utracenia pozycji rzeczowych aktywów trwałych ujętych w rachunku wyników w roku 2017 wyniosła 61 tys. zł (103 tys. zł w 2016 roku).

GRUPA KAPITAŁOWA GETIN NOBLE BANK S.A.

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2017 roku
(dane w tys. zł)

2017	Grunty i budynki tys. zł	Maszyny i urządzenia tys. zł	Środki transportu tys. zł	Pozostałe środki trwałe tys. zł	Środki trwałe w budowie tys. zł	Razem tys. zł
Wartość brutto na dzień 01.01.2017	317 531	262 855	3 369	40 673	2 474	626 902
Zwiększenia, w tym:	6 051	47 648	9 324	2 777	659	66 459
nabycie	5 516	46 710	8 682	2 777	659	64 344
przeniesienie z nieruchomości inwestycyjnych	535	-	-	-	-	535
przeniesienie ze środków trwałych w budowie	-	938	-	-	-	938
inne zwiększenia	-	-	642	-	-	642
Zmniejszenia, w tym:	(44 829)	(36 471)	(2 770)	(9 815)	(956)	(94 841)
likwidacja i sprzedaż	(25 546)	(35 355)	(1 460)	(9 113)	(1)	(71 475)
przeniesienie do nieruchomości inwestycyjnych	(17 295)	-	-	-	-	(17 295)
przeniesienie do aktywów trwałych przeznaczonych do sprzedaży	(1 705)	-	-	-	-	(1 705)
przeniesienie ze środków trwałych w budowie	-	-	-	-	(938)	(938)
inne zmniejszenia*	(283)	(1 116)	(1 310)	(702)	(17)	(3 428)
Wartość brutto na dzień 31.12.2017	278 753	274 032	9 923	33 635	2 177	598 520
Umorzenie na dzień 01.01.2017	137 504	159 891	2 656	29 957	-	330 008
Zwiększenia, w tym:	14 008	28 780	1 132	4 190	-	48 110
odpis amortyzacyjny za okres	14 008	28 780	537	4 190	-	47 515
inne zwiększenia	-	-	595	-	-	595
Zmniejszenia, w tym:	(26 417)	(29 351)	(2 334)	(9 504)	-	(67 606)
likwidacja i sprzedaż	(24 383)	(28 480)	(1 085)	(8 860)	-	(62 808)
przeniesienie do nieruchomości inwestycyjnych	(1 886)	-	-	-	-	(1 886)
przeniesienie do aktywów trwałych przeznaczonych do sprzedaży	(54)	-	-	-	-	(54)
inne zmniejszenia *	(94)	(871)	(1 249)	(644)	-	(2 858)
Umorzenie na dzień 31.12.2017	125 095	159 320	1 454	24 643	-	310 512
Odpisy aktualizujące na dzień 01.01.2017	10 403	2 113	-	162	-	12 678
Zwiększenia	90	-	-	-	-	90
Zmniejszenia	(619)	(795)	-	(153)	-	(1 567)
Odpisy aktualizujące na dzień 31.12.2017	9 874	1 318	-	9	-	11 201
Wartość netto na dzień 01.01.2017	169 624	100 851	713	10 554	2 474	284 216
Wartość netto na dzień 31.12.2017	143 784	113 394	8 469	8 983	2 177	276 807

* w tym wyksięgowanie sald zdekonsolidowanej jednostki zależnej.

2016	Grunty i budynki tys. zł	Maszyny i urządzenia tys. zł	Środki transportu tys. zł	Pozostałe środki trwałe tys. zł	Środki trwałe w budowie tys. zł	Razem tys. zł
Wartość brutto na dzień 01.01.2016	327 665	247 597	7 448	40 663	2 438	625 811
Zwiększenia, w tym:	5 187	20 079	591	427	1 549	27 833
nabycie	510	19 636	591	427	1 549	22 713
przeniesienie z nieruchomości inwestycyjnych	4 677	-	-	-	-	4 677
przeniesienie ze środków trwałych w budowie	-	443	-	-	-	443
Zmniejszenia, w tym:	(15 321)	(4 821)	(4 670)	(417)	(1 513)	(26 742)
likwidacja i sprzedaż	(14 324)	(3 039)	(2 924)	(408)	(1 070)	(21 765)
przeniesienie do nieruchomości inwestycyjnych	(538)	-	-	-	-	(538)
przeniesienie do aktywów trwałych przeznaczonych do sprzedaży	(459)	-	-	-	-	(459)
przeniesienie ze środków trwałych w budowie	-	-	-	-	(443)	(443)
inne zmniejszenia	-	(1 782)	(1 746)	(9)	-	(3 537)
Wartość brutto na dzień 31.12.2016	317 531	262 855	3 369	40 673	2 474	626 902
Umorzenie na dzień 01.01.2016	138 048	136 822	6 030	23 406	-	304 306
Zwiększenia, w tym:	13 517	26 451	361	6 930	-	47 259
odpis amortyzacyjny za okres	13 517	26 451	361	6 930	-	47 259
Zmniejszenia, w tym:	(14 061)	(3 382)	(3 735)	(379)	-	(21 557)
likwidacja i sprzedaż	(14 056)	(2 747)	(2 051)	(370)	-	(19 224)
przeniesienie do aktywów trwałych przeznaczonych do sprzedaży	(5)	-	-	-	-	(5)
inne zmniejszenia	-	(635)	(1 684)	(9)	-	(2 328)
Umorzenie na dzień 31.12.2016	137 504	159 891	2 656	29 957	-	330 008
Odpisy aktualizujące na dzień 01.01.2016	10 403	2 231	-	162	1 031	13 827
Zwiększenia	-	-	-	-	-	-
Zmniejszenia	-	(118)	-	-	(1 031)	(1 149)
Odpisy aktualizujące na dzień 31.12.2016	10 403	2 113	-	162	-	12 678
Wartość netto na dzień 01.01.2016	179 214	108 544	1 418	17 095	1 407	307 678
Wartość netto na dzień 31.12.2016	169 624	100 851	713	10 554	2 474	284 216

30. Nieruchomości inwestycyjne

Nieruchomości inwestycyjne to grunty niezabudowane, zabudowane oraz lokale stanowiące odrębną własność, które Grupa nabyła lub przejęła w zamian za częściową lub całkowitą redukcję wierzytelności z tytułu udzielonego kredytu/ pożyczki i które traktuje jako źródło przychodów z czynszów lub utrzymuje w posiadaniu ze względu na przyrost ich wartości. Nie występują ograniczenia realizacji korzyści z nieruchomości inwestycyjnych lub przekazania przychodu i zysku z tego tytułu.

Do wyceny nieruchomości inwestycyjnych Grupa stosuje model wartości godziwej, zgodnie z którym po początkowej wycenie nieruchomość jest wyceniana w wartości godziwej, a zmiany wartości godziwej wykazywane są w wyniku.

Straty netto z korekt wyceny za 2017 rok zostały ujęte w pozostałych kosztach operacyjnych w rachunku zysków i strat.

Wartość godziwa nieruchomości inwestycyjnych Grupy na dzień 31 grudnia 2017 roku została obliczona na podstawie wyceny przeprowadzonej na ten dzień przez niezależnych rzeczoznawców oraz Zespół Wycen Nieruchomości w Getin Noble Banku S.A., którzy posiadają kwalifikacje odpowiednie do przeprowadzania wycen nieruchomości, a także aktualne doświadczenie w takich wycenach dokonywanych w lokalizacjach, w których znajdują się aktywa Grupy. Wyceny nieruchomości inwestycyjnych przeprowadzono poprzez odniesienie do rynkowych cen transakcyjnych dotyczących

podobnych nieruchomości z zastosowaniem metody korygowania ceny średniej lub porównywania parami w podejściu porównawczym. W przypadku braku odnotowanych transakcji obiektami podobnymi wartość nieruchomości określono w podejściu dochodowym metodą inwestycyjną, techniką kapitalizacji prostej. W szacowaniu wartości godziwej nieruchomości zastosowano podejście najkorzystniejszego i najlepszego zastosowania nieruchomości (co stanowi aktualne zastosowanie tych nieruchomości).

Wartość godziwa nieruchomości inwestycyjnych została sklasyfikowana na poziomie 3 w hierarchii wartości godziwej.

	01.01.2017- 31.12.2017 tys. zł	01.01.2016- 31.12.2016 tys. zł
Wartość godziwa nieruchomości inwestycyjnych na początek okresu	721 534	695 152
Zwiększenia, w tym:	87 682	127 749
nabycie/ przejęcie nieruchomości	52 402	124 782
przeniesienie z aktywów przeznaczonych do sprzedaży	19 871	2 429
przeniesienie z rzeczowych aktywów trwałych	15 409	538
Zmniejszenia, w tym:	(72 795)	(83 760)
zbycie nieruchomości	(9 085)	(6 689)
przeniesienie do aktywów przeznaczonych do sprzedaży	(62 975)	(66 635)
przeniesienie do rzeczowych aktywów trwałych	(535)	(4 677)
inne zmniejszenia	(200)	(5 759)
Straty netto z korekt wyceny wartości godziwej	(108 303)	(17 607)
Wartość godziwa nieruchomości inwestycyjnych na koniec okresu	628 118	721 534

W 2017 i 2016 roku w skonsolidowanym rachunku zysków i strat ujęto następujące kwoty przychodów i kosztów związanych z nieruchomościami inwestycyjnymi:

	01.01.2017- 31.12.2017 tys. zł	01.01.2016- 31.12.2016 tys. zł
Przychody z czynszów dotyczących nieruchomości inwestycyjnych	4 665	5 069
Bezpośrednie koszty operacyjne dotyczące nieruchomości inwestycyjnych, które w danym okresie przyniosły przychody z czynszów	456	658
Bezpośrednie koszty operacyjne dotyczące nieruchomości inwestycyjnych, które nie przyniosły w danym okresie przychodów z czynszów	2 588	2 388

31. Leasing finansowy i operacyjny

Zobowiązania z tytułu umów leasingu finansowego

Grupa użytkuje samochody, sprzęt komputerowy, urządzenia techniczne oraz pozostałe wyposażenie w ramach leasingu finansowego. Zgodnie z zawartymi umowami przedmiot leasingu przez cały okres trwania umowy pozostaje w użytkowaniu Grupy. W zamian za uzyskane prawa do używania przedmiotu leasingu Grupa zobowiązana jest do wniesienia opłat leasingowych w wysokościach i terminach określonych w umowach leasingu. Po zakończeniu umowy leasingu Grupie przysługuje prawo do nabycia przedmiotu leasingu pod warunkiem wcześniejszego wywiązania się ze wszystkich zobowiązań wobec leasingodawcy. W przypadku, gdy Grupa nie skorzysta z opcji zakupu przedmiotu leasingu, zobowiązana jest do jego zwrotu leasingodawcy. Niektóre umowy leasingu przewidują możliwość przedłużenia okresu leasingu. Nie występują żadne inne restrykcje. Nie występują warunkowe opłaty leasingowe.

	Minimalne opłaty leasingowe		Wartość bieżąca minimalnych opłat leasingowych	
	31.12.2017 tys. zł	31.12.2016 tys. zł	31.12.2017 tys. zł	31.12.2016 tys. zł
Zobowiązania leasingowe:	15 222	12 358	14 736	12 139
do 1 roku	305	4 790	304	4 762
od 1 roku do 5 lat	14 917	7 568	14 432	7 377
Przyszłe obciążenia finansowe	(486)	(219)		
Wartość bieżąca minimalnych opłat leasingowych	14 736	12 139		

Na dzień 31 grudnia 2017 roku wartość bilansowa netto środków trwałych użytkowanych przez Grupę na podstawie umów leasingu finansowego wynosiła 19 638 tys. zł (18 354 tys. zł na dzień 31 grudnia 2016 roku).

Umowy leasingu operacyjnego – Grupa jako leasingodawca

Grupa uzyskuje przychody z tytułu najmu powierzchni biurowych, budynków oraz lokali użytkowych i mieszkalnych w posiadanych nieruchomościach inwestycyjnych oraz z dzierżawy gruntów rolnych. Umowy te są traktowane jako umowy leasingu operacyjnego. Umowy te nie przewidują ponoszenia przez leasingobiorcę opłat warunkowych, z postanowień umów leasingowych nie wynikają też ograniczenia. Umowy zawierane są głównie na czas określony 2-5 lat, z możliwością przedłużenia umowy.

	31.12.2017 tys. zł	31.12.2016 tys. zł
Opłaty o pozostałym od dnia bilansowego terminie spłaty:		
do 1 roku	4 066	3 335
powyżej 1 roku do 5 lat	7 654	5 202
powyżej 5 lat	977	-
Razem przyszłe minimalne opłaty z tytułu umów nieodwoływanego leasingu operacyjnego	12 697	8 537

Przyszłe minimalne opłaty leasingowe ustalono tylko dla umów zawartych na czas określony.

Umowy leasingu operacyjnego – Grupa jako leasingobiorca

Umowy leasingu operacyjnego, w których Grupa występuje jako leasingobiorca, dotyczą najmu samochodów oraz nieruchomości użytkowanych przez Grupę w ramach zwykłej działalności operacyjnej. Zgodnie z zawartymi umowami przez cały okres trwania umowy przedmiot leasingu pozostaje w używaniu Grupy. W zamian za uzyskane prawa do używania przedmiotu leasingu Grupa zobowiązana jest do wniesienia opłat leasingowych w wysokościach i terminach określonych w umowach leasingu. Niektóre umowy zawierają możliwość przedłużenia umowy.

Opłaty leasingowe z tytułu leasingu operacyjnego ujmowane są jako koszty w rachunku zysków i strat metodą liniową przez okres trwania leasingu. Wartość minimalnych opłat leasingowych z tytułu leasingu operacyjnego ujętych jako koszt 2017 roku wyniosła 95 538 tys. zł (106 215 tys. zł w 2016 roku).

W 2017 i 2016 roku nie wystąpiły istotne warunkowe opłaty leasingowe ani nieodwołalne umowy subleasingowe.

	31.12.2017 tys. zł	31.12.2016 tys. zł
Opłaty o pozostałym od dnia bilansowego terminie spłaty:		
do 1 roku	54 704	44 323
powyżej 1 roku do 5 lat	111 215	95 285
powyżej 5 lat	2 078	6 255
Razem przyszłe minimalne opłaty z tytułu umów nieodwoływanego leasingu operacyjnego	167 997	145 863

Przyszłe minimalne opłaty leasingowe ustalono tylko dla umów zawartych na czas określony.

32. Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży

Do aktywów trwałych przeznaczonych do sprzedaży na dzień 31 grudnia 2017 roku i 2016 roku zaklasyfikowano nieruchomości nieużytkowane przez Grupę oraz wyodrębniony portfel kredytów hipotecznych udzielonych przez Getin Noble Bank S.A., których oczekiwany termin zbycia wynosi jeden rok.

	31.12.2017 tys. zł	31.12.2016 tys. zł
Nieruchomości	15 668	21 604
Portfel kredytów hipotecznych	232 045	393 961
Razem aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży	247 713	415 565

	01.01.2017- 31.12.2017 tys. zł	01.01.2016- 31.12.2016 tys. zł
Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży na początek okresu	415 565	439 432
Zwiększenia, w tym:	64 536	87 050
przeniesienie z rzeczowych aktywów trwałych	1 561	454
przeniesienie z nieruchomości inwestycyjnych	62 975	66 635
przeniesienie z kredytów i pożyczek udzielonych klientom	-	19 961
Zmniejszenia, w tym:	(232 388)	(110 917)
przeniesienie do nieruchomości inwestycyjnych	(19 871)	(2 429)
zbycie/ likwidacja	(49 587)	(62 488)
korekta z tyt. wyceny do wartości godziwej/ odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości	(137 943)	(20 909)
inne zmniejszenia	(24 987)	(25 091)
Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży na koniec okresu	247 713	415 565

Grupa Getin Noble Bank S.A. prowadzi aktywne działania mające na celu dokonanie sprzedaży wierzytelności hipotecznych znajdujących się w portfelu Debtor NS FIZ. W 2017 roku Bank prowadził zaawansowane rozmowy z inwestorem amerykańskim, jednak w związku z brakiem ostatecznego porozumienia, co do kształtu transakcji oraz zmianami strukturalnymi po stronie inwestora transakcja nie została sfinalizowana.

Aktualnie trwają intensywne prace zmierzające do sprzedaży portfela wierzytelności w trybie zwyczajnym w drodze postępowania przetargowego.

33. Inne aktywa

	31.12.2017 tys. zł	31.12.2016 tys. zł
Należności od dłużników różnych, w tym:	552 792	635 923
należności z tytułu podatków, dotacji i ubezpieczeń społecznych	21 330	14 218
rozliczenia kart płatniczych	22 092	16 006
pozostałe należności *	509 370	605 699
Koszty do rozliczenia w czasie	21 361	25 946
Regresy i kaucje	4 522	3 695
Pozostałe aktywa	5 951	7 239
Razem inne aktywa	584 626	672 803
Odpisy aktualizujące	(105 205)	(27 692)
Razem inne aktywa netto	479 421	645 111

* W pozycji „pozostałe należności” na dzień 31 grudnia 2017 roku wykazano należności z tytułu odroczonej płatności m. in. za sprzedaż portfeli wierzytelności (78 mln zł; 125 mln zł na koniec 2016 roku) i sprzedaż akcji i udziałów (168 mln zł; 188 mln zł na koniec 2016 roku).

	01.01.2017- 31.12.2017 tys. zł	01.01.2016- 31.12.2016 tys. zł
Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości innych aktywów na początek okresu	27 692	23 092
Zwiększenia ujęte w rachunku zysków i strat	77 045	2 797
Zmniejszenia ujęte w rachunku zysków i strat	(532)	(291)
Inne zwiększenia	1 000	2 094
Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości innych aktywów na koniec okresu	105 205	27 692

34. Zobowiązania wobec banków i instytucji finansowych

	31.12.2017 tys. zł	31.12.2016 tys. zł
Rachunki bieżące	85 415	65 884
Depozyty innych banków i instytucji finansowych	212 784	49 205
Otrzymane kredyty i pożyczki	1 548 343	2 478 626
Pozostałe zobowiązania wobec innych banków	1 624	1 712
Razem zobowiązania wobec banków i instytucji finansowych	1 848 166	2 595 427

	31.12.2017 tys. zł	31.12.2016 tys. zł
Zobowiązania oprocentowane stopą zmienną	1 786 061	2 548 080
Zobowiązania oprocentowane stopą stałą	62 105	47 347
Razem zobowiązania wobec banków i instytucji finansowych	1 848 166	2 595 427

	31.12.2017 tys. zł	31.12.2016 tys. zł
Zobowiązania bieżące	237 720	69 455
Zobowiązania terminowe o okresie spłaty:	1 610 446	2 525 972
do 1 miesiąca	57 950	3 375
od 1 miesiąca do 3 miesięcy	463 756	70 149
od 3 miesięcy do 1 roku	524 040	881 628
od 1 roku do 5 lat	478 487	1 473 111
powyżej 5 lat	86 213	97 709
Razem zobowiązania wobec banków i instytucji finansowych	1 848 166	2 595 427

35. Zobowiązania wobec klientów

	31.12.2017 tys. zł	31.12.2016 tys. zł
Zobowiązania wobec klientów firmowych	6 690 170	7 853 932
środki na rachunkach bieżących i depozyty O/N	2 327 735	1 741 631
depozyty terminowe	4 362 435	6 112 301
Zobowiązania wobec jednostek budżetowych	2 304 468	2 424 948
środki na rachunkach bieżących i depozyty O/N	1 347 073	1 455 464
depozyty terminowe	957 395	969 484
Zobowiązania wobec osób fizycznych	39 618 929	42 762 248
środki na rachunkach bieżących i depozyty O/N	9 661 322	7 193 419
depozyty terminowe	29 957 607	35 568 829
Razem zobowiązania wobec klientów	48 613 567	53 041 128

	31.12.2017 tys. zł	31.12.2016 tys. zł
Rachunki bieżące i depozyty O/N	13 336 130	10 390 514
Zobowiązania terminowe o okresie spłaty:	35 277 437	42 650 614
do 1 miesiąca	8 086 361	8 533 760
od 1 miesiąca do 3 miesięcy	11 816 259	13 794 276
od 3 miesięcy do 6 miesięcy	7 533 723	9 613 762
powyżej 6 miesięcy do 1 roku	4 803 320	5 623 194
od 1 roku do 5 lat	2 845 720	4 067 272
powyżej 5 lat	192 054	1 018 350
Razem zobowiązania wobec klientów	48 613 567	53 041 128

	31.12.2017 tys. zł	31.12.2016 tys. zł
Zobowiązania oprocentowane stopą zmienną	13 585 181	11 010 030
Zobowiązania oprocentowane stopą stałą	35 028 386	42 031 098
Razem zobowiązania wobec klientów	48 613 567	53 041 128

36. Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych

	31.12.2017 tys. zł	31.12.2016 tys. zł
Zobowiązania z tytułu emisji, w tym:	4 401 168	3 780 722
obligacji podporządkowanych	2 630 557	2 406 851
pozostałych obligacji	1 770 611	1 365 855
bankowych papierów wartościowych	-	8 016
Odsetki, w tym:	42 006	38 871
od obligacji podporządkowanych	33 981	31 184
od pozostałych obligacji	8 025	7 656
od bankowych papierów wartościowych	-	31
Razem zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	4 443 174	3 819 593

	31.12.2017 tys. zł	31.12.2016 tys. zł
Zobowiązania oprocentowane stopą zmienną	4 427 484	3 800 659
Zobowiązania oprocentowane stopą stałą	15 690	18 934
Razem zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	4 443 174	3 819 593

	31.12.2017 tys. zł	31.12.2016 tys. zł
Zobowiązania o okresie spłaty:		
do 1 miesiąca	7 118	5 126
od 1 miesiąca do 3 miesięcy	428 581	21 006
od 3 miesięcy do 1 roku	374 726	281 317
od 1 roku do 5 lat	1 265 012	3 147 094
powyżej 5 lat	2 367 737	365 050
Razem zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	4 443 174	3 819 593

GRUPA KAPITAŁOWA GETIN NOBLE BANK S.A.

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2017 roku
(dane w tys. zł)

2017 roku miały miejsce następujące emisje i wykupy obligacji przez Getin Noble Bank S.A.:

Rodzaje wyemitowanych papierów	Data emisji	Data zapadalności	Liczba papierów	Wartość nominalna tys. zł
Obligacje Getin Noble Bank serii PP6-IV	2017-01-31	2024-01-31	42 000	42 000
Obligacje Getin Noble Bank serii PP6-V	2017-04-04	2024-04-04	55 000	55 000
Obligacje Getin Noble Bank serii PP6-VI	2017-04-27	2024-04-29	62 000	62 000
Obligacje Getin Noble Bank serii PP6-VII	2017-05-31	2024-05-31	40 000	40 000
Obligacje Getin Noble Bank serii PP6-VIII	2017-06-28	2024-06-28	40 000	40 000
Obligacje Getin Noble Bank serii PP6-IX	2017-07-26	2024-07-26	30 000	30 000
Obligacje Getin Noble Bank serii PP6-X	2017-08-30	2024-08-30	40 000	40 000
Obligacje Getin Noble Bank serii PP6-XI	2017-10-10	2024-10-10	25 000	25 000
Razem			334 000	334 000

Rodzaje wykupionych papierów	Data emisji	Data wykupu	Liczba papierów	Wartość nominalna tys. zł
Obligacje Getin Noble Bank serii SP-I	2015-03-23	2017-03-03	28	28
Obligacje Getin Noble Bank serii SP-I	2015-03-23	2017-04-20	356	356
Obligacje Getin Noble Bank serii SP-I	2015-03-23	2017-05-02	42	42
Obligacje Getin Noble Bank serii SP-I	2015-03-23	2017-06-12	257	257
Obligacje Getin Noble Bank serii SP-I	2015-03-23	2017-06-23	229	229
Obligacje Getin Noble Bank GNB14001	2014-06-30	2017-06-30	6 089	60 890
Obligacje Getin Noble Bank serii SP-I	2015-03-23	2017-07-05	95	95
Obligacje Getin Noble Bank serii SP-I	2015-03-23	2017-07-19	92	92
Obligacje Getin Noble Bank serii B	2011-08-10	2017-08-10	350	35 000
Obligacje Getin Noble Bank serii SP-I	2015-03-23	2017-08-18	285	285
Obligacje Getin Noble Bank serii C	2011-09-01	2017-09-01	50 000	50 000
Obligacje Getin Noble Bank serii D	2011-09-20	2017-09-20	20 000	20 000
Obligacje Getin Noble Bank serii SP-I	2015-03-23	2017-10-03	652	652
Obligacje Getin Noble Bank serii SP-I	2015-03-23	2017-10-04	17	17
Obligacje Getin Noble Bank serii SP-I	2015-03-23	2017-10-10	71	71
Obligacje Getin Noble Bank 17/10/2017	2011-10-17	2017-10-17	45 000	45 000
Obligacje Getin Noble Bank serii SP-I	2015-03-23	2017-10-24	164	164
Obligacje Getin Noble Bank serii SP-I	2015-03-23	2017-12-08	47	47
Obligacje Getin Noble Bank GNB14018	2014-12-19	2017-12-19	5 000	50 000
Razem			128 774	263 225

W dniu 21 marca 2016 roku Bank złożył do Komisji Nadzoru Finansowego wniosek o *zatwierdzenie Planu trwałej poprawy rentowności Getin Noble Bank S.A. na lata 2016-2019*, będącego programem postępowania naprawczego w rozumieniu art. 142 Prawa bankowego. Zdarzenie to, zgodnie z Warunkami Emisji Obligacji Kuponowych uprawnia obligatariuszy do pisemnego żądania wcześniejszego wykupu obligacji po cenie nominalnej określonej w Warunkach Emisji, powiększonej o odsetki narosłe do dnia wcześniejszego wykupu. W związku z powyższym, w 2017 roku i do dnia publikacji niniejszego sprawozdania finansowego Bank dokonał wcześniejszego wykupu obligacji na kwotę 3,03 mln zł (wartość nominalna). Pozostała kwota, która może być jeszcze przedstawiona do wcześniejszego wykupu wynosi maksymalnie 14,93 mln zł (wartości nominalnej).

W 2017 roku w ramach przeprowadzonej przez Getin Noble Bank S.A. transakcji sekuryzacji portfela wierzytelności spółka GNB Auto Plan 2017 sp. z o.o. przeprowadziła niepubliczną emisję obligacji o wartości 500 mln zł zabezpieczonych poprzez zastaw rejestrowy na majątku spółki, w szczególności na wierzytelnościach wynikających z kredytów samochodowych. Na oprocentowanie wyemitowanych obligacji składa się marża w wysokości 1,2% i WIBOR (3M).

W raportowanym okresie sprawozdawczym nie wystąpiły przypadki nieterminowego wywiązywania się przez Grupę z tytułu spłaty kapitału, wypłaty odsetek i wykupu własnych dłużnych papierów wartościowych.

37. Pozostałe zobowiązania

	31.12.2017 tys. zł	31.12.2016 tys. zł
Rozrachunki międzybankowe	72 906	58 744
Wierzyciele różni, w tym:	107 213	95 335
zobowiązania wobec budżetu	31 264	34 899
z tytułu kart płatniczych	1 674	175
pozostałe	74 275	60 261
Zobowiązania wobec BFG	35 188	-
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	14 736	12 139
Rozliczenia międzyokresowe bierne	30 162	32 634
Rezerwa na niewykorzystane urlopy	12 942	-
Przychody przyszłych okresów	14 593	12 869
Zobowiązania związane z działalnością maklerską	1 453	6 977
Zobowiązania z tytułu udziałów niekontrolujących w OFWD	26 215	-
Pozostałe zobowiązania	30 047	38 247
Razem pozostałe zobowiązania	345 455	256 945

38. Rezerwy

2017	Rezerwa na restrukturyzację tys. zł	Rezerwa na sprawy sporne tys. zł	Rezerwa na świadczenia pracownicze tys. zł	Rezerwa na udzielone zobowiązania i gwarancje tys. zł	Razem tys. zł
Rezerwy na 01.01.2017	103	4 170	13 487	3 474	21 234
Utworzenie/ aktualizacja	-	15 003	261	1 761	17 025
Wykorzystanie	(87)	(1 717)	(86)	-	(1 890)
Rozwiązanie	(16)	(1 612)	-	(2 440)	(4 068)
Inne zmniejszenia	-	-	(12 017)	-	(12 017)
Rezerwy na 31.12.2017	-	15 844	1 645	2 795	20 284

2016	Rezerwa na restrukturyzację tys. zł	Rezerwa na sprawy sporne tys. zł	Rezerwa na świadczenia pracownicze tys. zł	Rezerwa na udzielone zobowiązania i gwarancje tys. zł	Razem tys. zł
Rezerwy na 01.01.2016	-	4 477	15 721	2 865	23 063
Utworzenie/ aktualizacja	3 248	1 293	918	6 158	11 617
Wykorzystanie	(3 145)	(1 600)	(730)	-	(5 475)
Rozwiązanie	-	-	(2 344)	(5 549)	(7 893)
Inne zmniejszenia	-	-	(78)	-	(78)
Rezerwy na 31.12.2016	103	4 170	13 487	3 474	21 234

Rezerwa na świadczenia pracownicze dotyczy odpraw emerytalnych i rentowych i tworzona jest indywidualnie dla każdego pracownika na podstawie wyceny aktuarialnej sporządzanej przez niezależną firmę doradztwa aktuarialnego. Podstawą do wyznaczania wartości rezerw jest przewidywana kwota odprawy emerytalnej lub rentowej, jaką Grupa zobowiązuje się wypłacić na podstawie regulaminu wynagradzania pracowników. Naliczone rezerwy są równe zdyskontowanym płatnościom, które w przyszłości zostaną dokonane, z uwzględnieniem rotacji zatrudnienia i

GRUPA KAPITAŁOWA GETIN NOBLE BANK S.A.

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2017 roku
(dane w tys. zł)

dotyczą okresu do dnia kończącego okres sprawozdawczy. Poniżej zaprezentowano zmiany w stanie zobowiązań z tytułu przyszłych świadczeń pracowniczych:

	01.01.2017- 31.12.2017 tys. zł	01.01.2016- 31.12.2016 tys. zł
Wartość bieżąca zobowiązania na początek okresu	1 469	1 356
Koszty ujęte w rachunku zysków i strat, w tym:	210	296
koszty bieżącego zatrudnienia	168	164
koszty przeszłego zatrudnienia	-	97
koszty odsetek	42	35
Koszty ujęte w innych całkowitych dochodach, w tym:	42	(118)
(zyski)/ straty aktuarialne powstałe na skutek korekt założeń ex post	(17)	(86)
straty aktuarialne powstałe na skutek zmian założeń demograficznych	(3)	63
zyski aktuarialne powstałe na skutek zmian założeń finansowych	62	(95)
Wyplacone świadczenia	(76)	(65)
Zbycie jednostki zależnej	-	-
Wartość bieżąca zobowiązania na koniec okresu	1 645	1 469
Wartość bilansowa zobowiązań krótkoterminowych	250	273
Wartość bilansowa zobowiązań długoterminowych	1 395	1 196

Do dyskontowania przyszłych wypłat świadczeń przyjęto stopę dyskontową w wysokości 3,3%, tj. na poziomie rentowności najbezpieczniejszych długoterminowych papierów wartościowych notowanych na polskim rynku kapitałowym według stanu na dzień wyceny. Wpływ zwiększenia/ zmniejszenia stopy dyskonta na zmianę wartości rezerwy na odprawy emerytalne i rentowe przedstawia poniższa tabela:

	31.12.2017		31.12.2016	
	+0,25 pp. tys. zł	-0,25 pp. tys. zł	+0,25 pp. tys. zł	-0,25 pp. tys. zł
Rezerwa na odprawy emerytalne i rentowe	1 550	1 648	1 428	1 513

Sprawy sądowe

W 2017 i 2016 roku Getin Noble Bank S.A. ani żadna jego jednostka zależna nie był stroną w żadnym postępowaniu dotyczącym zobowiązań lub wierzytelności, którego wartość stanowiłaby co najmniej 10% kapitałów własnych Grupy. Ponadto, łączna wysokość roszczeń we wszystkich toczących się na dzień 31 grudnia 2017 roku postępowaniach dotyczących zobowiązań Banku i jego jednostek zależnych również nie przekroczyła 10% kapitałów własnych Grupy.

Łączna wartość przedmiotu sporu w postępowaniach sądowych dotyczących umów kredytowych indeksowanych w CHF na dzień 31 grudnia 2017 roku wyniosła 193 mln zł.

Na dzień 31 grudnia 2017 roku Grupa utworzyła rezerwy na sprawy sporne prowadzone przeciwko Bankowi i spółkom zależnym, które w opinii Grupy wiążą się z ryzykiem wypływu środków z tytułu wypełnienia obowiązku. Wartość rezerw utworzonych na dzień 31 grudnia 2017 roku wynosi 15 844 tys. zł (4 170 tys. zł na dzień 31 grudnia 2016 roku).

W 2017 roku Bank utworzył 5 mln zł rezerwy w związku z toczącym się postępowaniem o uchylenie decyzji Prezesa UOKiK pod sygn. RKT-61-35/12/SB w sprawie praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów w zakresie oferowania ochrony ubezpieczeniowej w ramach grupowych ubezpieczeń na życie. Postanowieniem Sądu II instancji z dnia 23 stycznia 2018 roku Bank został zobowiązany do zapłaty kwoty 5 mln zł.

W 2017 roku w dalszym ciągu toczyły się przeciwko Getin Noble Bankowi S.A. trzy postępowania grupowe: pozew o odszkodowanie z tytułu zwrotu utraconych przez klientów środków złożony w 2011 roku (sprawa została zawieszona przez Sąd Apelacyjny) i dwa pozwy z 2014 roku w sprawie kredytów indeksowanych do waluty CHF (na dzień

31 grudnia 2017 roku nie zapadło prawomocne postanowienie o dopuszczeniu sprawy do rozpoznania w postępowaniu grupowym). Na koniec 2017 roku Grupa nie tworzyła rezerw na sprawy sądowe dotyczące pozwów grupowych. Na podstawie przeprowadzonej oceny ryzyka związanego z poszczególnymi sprawami, Grupa stwierdziła, że brak istnienia obecnego obowiązku na dzień 31 grudnia 2017 roku jest bardziej prawdopodobny niż jego istnienie.

39. Kapitał podstawowy

Kapitał zakładowy Getin Noble Banku S.A. wynosi 2 461 630 tys. zł i dzieli się na 883 381 106 akcji serii A oraz 18 315 019 akcji serii B o wartości nominalnej 2,73 zł każda. Akcje Banku są notowane na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie S.A. Akcje Banku są akcjami zwykłymi na okaziciela, każdej akcji przysługuje prawo 1 głosu podczas Walnego Zgromadzenia Banku. Wszystkie akcje Banku są dopuszczone do obrotu giełdowego na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie i są notowane pod nazwą skróconą GETINOBLE, oznaczone kodem PLGETBK00012.

W dniu 5 lipca 2017 roku Sąd Rejonowy dla m.st. Warszawy w Warszawie XII Wydział Gospodarczy KRS dokonał wpisu w przedmiocie podwyższenia kapitału zakładowego Banku, poprzez przeprowadzenie emisji prywatnej akcji zwykłych na okaziciela serii B na kwotę 50 000 001,87 zł.

40. Pozostałe kapitały

	31.12.2017 tys. zł	31.12.2016 tys. zł
Kapitał zapasowy	2 581 962	2 472 942
Kapitał z aktualizacji wyceny, w tym:	(94 766)	(184 919)
wycena portfela aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży	(29 840)	(90 237)
wycena zabezpieczenia przepływów pieniężnych	(64 820)	(94 611)
straty aktuarialne	(106)	(71)
Pozostałe kapitały rezerwowe	279 394	279 394
Razem pozostałe kapitały	2 766 590	2 567 417

	01.01.2017- 31.12.2017 tys. zł	01.01.2016- 31.12.2016 tys. zł
Kapitał z aktualizacji wyceny instrumentów finansowych dostępnych do sprzedaży na początek okresu	(90 237)	(14 071)
(Zmniejszenie) / zwiększenie wynikające z przeszacowania	55 918	(68 324)
Skumulowany zysk przeniesiony do rachunku zysków i strat z tytułu sprzedaży/ wykupu	4 479	(7 842)
Kapitał z aktualizacji wyceny instrumentów finansowych dostępnych do sprzedaży na koniec okresu	(29 840)	(90 237)

41. Dywidendy wypłacone i zaproponowane do wypłaty

W okresie sprawozdawczym jednostka dominująca nie wypłaciła ani nie zaproponowała do wypłaty dywidendy.

W dniu 9 maja 2017 roku Zwyczajne Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy Getin Noble Banku S.A. podjęło decyzję o przeznaczeniu całego zysku Banku za 2016 rok na podwyższenie kapitału zapasowego.

Zarząd Banku nie rekomenduje wypłaty dywidendy z zysku Banku wypracowanego w 2017 roku.

Stanowisko KNF w sprawie polityki dywidendowej banków

W dniu 24 listopada 2017 roku Komisja Nadzoru Finansowego przyjęła stanowisko w sprawie polityki dywidendowej banków w 2018 roku. W celu zapewnienia dalszego stabilnego rozwoju sektora, KNF zaleca, aby dywidendę mogły wypłacić

jedynie banki, które nie realizują programu naprawczego, posiadają pozytywną ocenę BION, posiadają odpowiedni poziom dźwigni finansowej i spełniają odpowiednie wymogi kapitałowe uwzględniając kryterium statusu innej instytucji istotnej systemowo oraz kryterium istotnego zaangażowania w walutowe kredyty mieszkaniowe dla gospodarstw domowych.

42. Zobowiązania warunkowe

Grupa posiada zobowiązania do udzielenia kredytów. Na zobowiązania te składają się zatwierdzone a nie uruchomione w pełni kredyty, niewykorzystane limity na kartach kredytowych oraz limity zadłużenia w rachunku bieżącym. Grupa wystawia gwarancje i akredytywy, które stanowią zabezpieczenie wywiązania się klientów Grupy ze swoich zobowiązań wobec podmiotów trzecich. Z tytułu udzielonych zobowiązań warunkowych Grupa pobiera prowizje, które są rozliczane zgodnie z charakterystyką danego instrumentu.

Na zobowiązania warunkowe dotyczące finansowania obciążone ryzykiem wystąpienia straty z tytułu utraty wartości aktywów tworzone są rezerwy. Jeśli na dzień bilansowy w odniesieniu do zobowiązań warunkowych istnieją obiektywne dowody utraty wartości aktywów, Grupa tworzy rezerwę równą różnicy pomiędzy statystycznie oszacowaną częścią zaangażowania pozabilansowego (ekwiwalent bilansowy bieżących pozycji pozabilansowych) i wartością bieżącą oszacowanych przyszłych przepływów pieniężnych. Wobec pozabilansowej formy zobowiązania warunkowego wartość wyliczonej rezerwy nie obniża wartości bilansowej aktywów i jest ujmowana w bilansie w pozycji „Rezerwy” oraz w rachunku zysków i strat.

	31.12.2017 tys. zł	31.12.2016 tys. zł
Udzielone zobowiązania finansowe	1 944 322	2 123 989
na rzecz podmiotów finansowych	147 977	336 374
na rzecz podmiotów niefinansowych	1 720 460	1 727 512
na rzecz budżetu	75 885	60 103
Udzielone zobowiązania gwarancyjne	169 036	164 387
na rzecz podmiotów finansowych	4 095	4 974
na rzecz podmiotów niefinansowych	160 477	152 921
na rzecz budżetu	4 464	6 492
Razem zobowiązania warunkowe udzielone	2 113 358	2 288 376

	31.12.2017 tys. zł	31.12.2016 tys. zł
Finansowe	-	-
Gwarancyjne	277 004	261 710
Razem zobowiązania warunkowe otrzymane	277 004	261 710

43. Wartość godziwa aktywów i zobowiązań

Wartość godziwa to cena, którą otrzymano by za sprzedaż składnika aktywów lub zapłacono by za przeniesienie zobowiązania w transakcji przeprowadzonej na zwykłych warunkach między uczestnikami rynku na dzień wyceny. Dla wielu instrumentów finansowych wartości rynkowe są niedostępne, stąd wartości godziwe zostały oszacowane przy zastosowaniu szeregu technik wyceny. Do wyceny wartości godziwej aktywów i zobowiązań finansowych zastosowano model oparty na szacowaniach wartości bieżącej przyszłych przepływów pieniężnych poprzez zdyskontowanie przepływów pieniężnych przy zastosowaniu rynkowych stóp procentowych.

W przypadku pewnych grup aktywów i zobowiązań finansowych, ze względu na brak oczekiwanych istotnych różnic pomiędzy wartością bilansową a godziwą, wynikający z charakterystyki tych grup, przyjęto, że wartość bilansowa jest zbliżona do ich wartości godziwej.

44.1. Aktywa i zobowiązania finansowe, które w sprawozdaniu z sytuacji finansowej nie są prezentowane w wartości godziwej

Główne metody i założenia wykorzystywane podczas szacowania wartości godziwej aktywów i zobowiązań finansowych, które w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej nie są prezentowane w wartości godziwej są następujące:

Kasa, środki w Banku Centralnym

Z uwagi na krótkoterminowy charakter tych aktywów przyjęto, że wartość bilansowa jest zbliżona do wartości godziwej.

Należności od banków i instytucji finansowych

Na należności od banków składają się przede wszystkim lokaty zawarte na rynku międzybankowym oraz zabezpieczenia transakcji na instrumentach pochodnych (CIRS). Lokaty złożone na rynku międzybankowym o stałym oprocentowaniu stanowią lokaty krótkoterminowe. Z tego powodu przyjęto, że wartość godziwa należności od banków jest zbliżona do ich wartości księgowej.

Kredyty i pożyczki udzielone klientom

Wartość godziwa została wyliczona dla kredytów z ustalonym harmonogramem płatności. Dla umów, gdzie takie płatności nie zostały określone (np. kredyty w rachunku bieżącym) przyjmuje się, że wartość godziwa jest równa wartości bilansowej. Analogiczne założenie przyjęto dla płatności już zapadłych oraz umów z utratą wartości.

W celu wyliczenia wartości godziwej, na podstawie informacji zapisanych w systemach transakcyjnych, dla każdej umowy identyfikowany jest harmonogram przepływów kapitałowo-odsetkowych, które są grupowane według rodzaju oprocentowania, terminu uruchomienia, rodzaju produktu oraz waluty, w jakiej jest prowadzona umowa. Tak ustalone przepływy pieniężne zostały zdyskontowane za pomocą stóp uwzględniających bieżące marże dla danego typu produktu. W przypadku kredytów walutowych, dla których nie ma odpowiedniej próby uruchomień w rozpatrywanym okresie, marże ustalono jak dla kredytów w złotych skorygowane o historyczne różnice między marżami dla kredytów w złotych i w walutach obcych. Porównanie sumy zdyskontowanych w/w stopą przepływów pieniężnych przypisanych do danej umowy z jej wartością księgową pozwala określić różnicę pomiędzy wartością godziwą a wartością bilansową. Identyfikacja właściwej do dyskontowania danego przepływu stopy odbywa się na podstawie waluty umowy, produktu oraz daty przepływu.

Zobowiązania wobec banków i instytucji finansowych

Przyjmuje się, że wartość godziwa depozytów innych banków i kredytów zaciągniętych na rynku międzybankowym o zmiennym oprocentowaniu jest zbliżona do ich wartości bilansowej.

Zobowiązania wobec klientów

Wartość godziwa została wyliczona dla depozytów o stałej stopie z ustalonym terminem płatności. Dla depozytów bieżących przyjmuje się, że ich wartość godziwa jest równa wartości księgowej. W celu wyliczenia wartości godziwej na podstawie danych pochodzących z systemów transakcyjnych wyznaczone są przyszłe przepływy kapitałowe i odsetkowe, które pogrupowane zostają według waluty, okresu pierwotnego depozytu, rodzaju produktu i daty przepływu. Tak wyliczone przepływy są dyskontowane stopą procentową zbudowaną jako suma stopy rynkowej z krzywej rentowności dla danej waluty i terminu zakończenia lokaty oraz marży uzyskiwanej na depozytach uruchamianych w ostatnim miesiącu okresu rozliczeniowego. Wyliczenie marży odbywa się poprzez porównanie oprocentowania depozytów udzielonych w ostatnim

miesiącu z oprocentowaniem rynkowym.

Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych

Wartość godziwą dłużnych papierów wartościowych notowanych na rynku obligacji Catalyst oszacowano na podstawie kwotowań rynkowych.

Z uwagi na fakt, iż dla większości aktywów i zobowiązań finansowych wycenianych według zamortyzowanego kosztu (innych niż opisane szczegółowo powyżej) z wykorzystaniem efektywnej stopy procentowej okres najbliższego przeszacowania nie przekracza 3 miesięcy, wartość bilansowa tych pozycji nie różni się istotnie od ich wartości godziwej.

Poniżej znajduje się podsumowanie wartości bilansowych i godziwych dla aktywów i zobowiązań finansowych:

	31.12.2017		31.12.2016	
	Wartość księgowa tys. zł	Wartość godziwa tys. zł	Wartość księgowa tys. zł	Wartość godziwa (przekształcone) tys. zł
AKTYWA				
Kasa, środki w Banku Centralnym	3 341 593	3 341 593	3 152 195	3 152 195
Należności od banków i instytucji finansowych	656 216	656 216	1 178 205	1 178 205
Kredyty i pożyczki udzielone klientom*	42 711 803	41 690 998	46 633 758	43 823 307
Instrumenty finansowe utrzymywane do terminu wymagalności	1 674 493	1 711 629	202 641	207 193
ZOBOWIĄZANIA				
Zobowiązania wobec banków i instytucji finansowych	1 848 166	1 848 166	2 595 427	2 595 427
Zobowiązania wobec klientów	48 613 567	49 604 096	53 041 128	53 881 102
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	4 443 174	4 289 856	3 819 593	3 656 400

Wartości godziwe aktywów i zobowiązań finansowych spełniają warunki klasyfikacji do poziomu 3, za wyjątkiem zobowiązań z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych notowanych na aktywnym rynku i zaliczanych do poziomu 1 oraz tych, dla których wartość godziwa jest zbliżona do ich wartości bilansowej, w związku z czym nie zostały wycenione.

44.2. Aktywa i zobowiązania finansowe wyceniane według wartości godziwej w sprawozdaniu z sytuacji finansowej

Grupa dokonuje klasyfikacji poszczególnych składników aktywów i zobowiązań finansowych wycenianych i prezentowanych w sprawozdaniu finansowym w wartości godziwej przy zastosowaniu następującej hierarchii:

Poziom 1

Aktywa i zobowiązania finansowe wyceniane na podstawie kwotowań rynkowych dostępnych na aktywnych rynkach dla identycznych instrumentów. Do tej kategorii Grupa klasyfikuje instrumenty dłużne i kapitałowe dostępne do sprzedaży, dla których istnieje aktywny rynek oraz dłużne i kapitałowe papiery wartościowe w portfelu Domu Maklerskiego będące przedmiotem obrotu na rynku regulowanym o charakterze płynnym.

Poziom 2

Aktywa i zobowiązania finansowe wyceniane przy zastosowaniu technik wyceny opartych o bezpośrednio zaobserwowane kwotowania rynkowe lub inne informacje bazujące na kwotowaniach rynkowych. Do tej kategorii Grupa klasyfikuje dłużne i kapitałowe papiery wartościowe w portfelu Domu Maklerskiego będące przedmiotem obrotu na rynku regulowanym o ograniczonej płynności, bony pieniężne NBP dostępne do sprzedaży wyceniane na podstawie krzywej referencyjnej, certyfikaty inwestycyjne wyceniane na podstawie ceny ogłaszanej przez fundusz oraz instrumenty pochodne.

Poziom 3

Aktywa i zobowiązania finansowe wyceniane przy zastosowaniu technik wyceny na podstawie kwotowań rynkowych, które

GRUPA KAPITAŁOWA GETIN NOBLE BANK S.A.

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2017 roku
(dane w tys. zł)

nie mogą być bezpośrednio zaobserwowane. Do tej kategorii Grupa klasyfikuje akcje i udziały, które nie są przedmiotem obrotu na rynku regulowanym, wyceniane w cenie nabycia pomniejszonej o odpis z tytułu utraty wartości, oraz aktywa finansowe, których wartość godziwa jest wyznaczana za pomocą wewnętrznych modeli wyceny.

Poniżej przedstawiono wartość bilansową instrumentów finansowych wycenianych do wartości godziwej w podziale na 3 poziomy hierarchii:

31.12.2017	Poziom 1 tys. zł	Poziom 2 tys. zł	Poziom 3 tys. zł	Razem tys. zł
AKTYWA				
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	1 973	-	6 027	8 000
Aktywa finansowe wyceniane do wartości godziwej przez wynik finansowy	-	-	158 491	158 491
Pochodne instrumenty finansowe	-	570 995	13 183	584 178
Instrumenty finansowe dostępne do sprzedaży	6 726 940	799 785	654 311	8 181 036
ZOBOWIĄZANIA				
Pochodne instrumenty finansowe	-	248 080	-	248 080

31.12.2016	Poziom 1 tys. zł	Poziom 2 tys. zł	Poziom 3 tys. zł	Razem tys. zł
AKTYWA				
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	1 340	-	11 626	12 966
Aktywa finansowe wyceniane do wartości godziwej przez wynik finansowy	-	-	171 972	171 972
Pochodne instrumenty finansowe	-	62 743	39 393	102 136
Instrumenty finansowe dostępne do sprzedaży	10 837 348	826 608	342 327	12 006 283
ZOBOWIĄZANIA				
Pochodne instrumenty finansowe	-	1 664 441	-	1 664 441

W 2017 ani 2016 roku nie miały miejsca przesunięcia między poziomem 1 a poziomem 2 hierarchii wartości godziwej, ani też żaden z instrumentów nie został przesunięty z poziomu 1 lub poziomu 2 do poziomu 3 hierarchii wartości godziwej.

Przeniesienia między poziomami hierarchii wartości godziwej instrumentów finansowych wycenianych w sposób powtarzalny według wartości godziwej mają miejsce w następujących sytuacjach:

- przeniesienie z poziomu 1 do 2 – w przypadku, gdy na dany dzień bilansowy brak kwotowań rynkowych dostępnych na aktywnych rynkach dla identycznych instrumentów,
- przeniesienie z poziomu 2 do 3 – w przypadku, gdy na dany dzień bilansowy uwzględniany w stosowanych technikach wyceny element nierynkowy stał się istotny.

Techniki wyceny i dane wejściowe w przypadku pomiarów wartości godziwej aktywów i zobowiązań finansowych sklasyfikowanych na poziomie 2 i 3 hierarchii wartości godziwej są następujące:

Instrumenty pochodne

Transakcje opcyjne, charakteryzujące się nieliniowym profilem wartości, wyceniane są na podstawie uznanych modeli wyceny (Black 76, model replikacyjny, model Bachelier, symulacja Monte Carlo) wraz z parametrami odpowiednimi dla wycenianych instrumentów. Danymi wejściowymi z rynku są w tym przypadku kursy walutowe, poziomy indeksów, powierzchnie zmienności strategii opcyjnych oraz dane umożliwiające konstrukcję krzywych dyskontowych.

Pozostałe instrumenty pochodne o liniowym charakterze wyceniane są na podstawie modelu zdyskontowanych przepływów pieniężnych, przy zastosowaniu krzywych dyskontowych oraz krzywych projekcyjnych, generowanych

na podstawie rynkowych kwotowań instrumentów finansowych. Krzywe dyskontowe konstruowane są według koncepcji dyskontowania na bazie kosztu zabezpieczenia, przy użyciu stawek OIS, kwotowań punktów SWAP, transakcji FRA, IRS, tenor basis swap oraz punktów CCBS. Dodatkowo na potrzeby instrumentów, opartych o zmienną stopę procentową, konstruowana jest krzywa projekcyjna, oparta o kwotowania transakcji FRA, IRS oraz odpowiednie indeksy referencyjne.

Wycena opcji sprzedaży posiadanego pakietu akcji TU Europa S.A., sklasyfikowanej na poziomie 3 hierarchii wartości godziwej, dokonywana jest przy zastosowaniu modelu Blacka-Scholesa, do którego przyjmowane są aktualne parametry rynkowe oraz wartość godziwa akcji pochodząca z wyceny spółki. Tak obliczona wycena pomniejszana jest o zdyskontowaną estymację potencjalnego przyszłego zobowiązania, którego wysokość zależy od wyników współpracy pomiędzy spółkami z Grupy Kapitałowej TU Europa S.A. a spółkami powiązаныmi z Panem dr. Leszkiem Czarneckim w okresie 2012-2021. Wartość godziwa opcji wynosi 13 183 tys. zł. W przypadku wzrostu wartości akcji o 1% wartość godziwa opcji spada o 652 tys. zł, a w przypadku spadku wartości akcji o 1% – wartość opcji wzrasta o 662 tys. zł.

Bony pieniężne NBP

Wycena odbywa się na podstawie krzywej referencyjnej, konstruowanej na podstawie krótkoterminowych depozytów rynku międzybankowego.

Akcje i udziały w spółkach nienotowanych

Wartość akcji zakwalifikowanych do aktywów finansowych wycenianych do wartości godziwej przez wynik finansowy szacowana jest na podstawie wyceny sporządzanej przez niezależny podmiot specjalizujący się w tego typu usługach. Wycena przeprowadzona jest przy wykorzystaniu metody dochodowej oraz wskaźnikowej bazującej na wskaźnikach rynkowych (P/E oraz BV) z grup porównywalnych podmiotów. Każdej z tych metod przyznaje się równą wagę.

Obligacje korporacyjne

Wycena dłużnych papierów wartościowych z portfela papierów dostępnych do sprzedaży, sklasyfikowanych na poziomie 3 hierarchii wartości godziwej, oparta jest na modelu zdyskontowanych przepływów pieniężnych, przy czym stopa dyskonta dla niezrealizowanych przepływów pieniężnych oparta jest na rynkowej stopie dyskontowej wyznaczonej z krzywej zerokuponowej powiększonej o marżę ryzyka, właściwą dla danego papieru wartościowego. Marża ryzyka, jako czynnik nieobserwowalny na rynku, kalkulowana jest przez podmiot świadczący usługi plasowania emisji obligacji korporacyjnych. W zależności od typu papieru i emitenta, marża kalkulowana jest jako:

- marża emisji, dla papierów emitowanych w ostatnim półroczu, jeśli emitent nie jest powiązany z Bankiem,
- skorygowana marża innego papieru wartościowego danego emitenta,
- skorygowana marża papieru lub papierów dla emitenta (grupy emitentów) zbliżonego w swej charakterystyce do emitenta, którego papier jest wyceniany.

Wartość godziwa papierów wartościowych wycenianych zgodnie z opisanym powyżej modelem wyceny (przy zastosowaniu marż w przedziale od 0,42% do 5,58%) wynosi 380 568 tys. zł. W przypadku jednostronnego przesunięcia marż ryzyka papierów wartościowych o 25 punktów bazowych wartość godziwa wzrasta o 2 919 tys. zł dla spadku marż oraz maleje o 2 895 tys. zł dla wzrostu marż.

Zasady wyceny papierów korporacyjnych reguluje procedura wprowadzona Uchwałą Zarządu Banku. Wycena dokonywana jest w systemie transakcyjnym Banku na podstawie cen skalkulowanych przez Biuro Ryzyk Rynkowych i Wycen – komórkę odpowiedzialną w Banku za wycenę instrumentów finansowych. Cena jednostkowa papieru szacowana jest okresowo na podstawie opisanego powyżej modelu zdyskontowanych przepływów pieniężnych.

Zmiana stanu aktywów / zobowiązań finansowych klasyfikowanych do poziomu 3 wyceny:

2017	Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	Aktywa finansowe wyceniane do wartości godziwej przez wynik finansowy	Pochodne instrumenty finansowe	Instrumenty finansowe dostępne do sprzedaży
	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł
Stan na początek okresu	11 626	171 972	39 393	342 327
Zyski lub straty, w tym:	1 067	(3 391)	(26 210)	(12 371)
ujęte w rachunku zysków i strat	1 067	(3 391)	(26 210)	(19 426)
ujęte w innych całkowitych dochodach	-	-	-	7 055
Nabycia	75 787	-	-	461 117
Sprzedaże/ wykupy/ rozliczenia	(82 453)	(10 090)	-	(136 762)
Inne zmiany/ przekwalifikowania/ przeniesienia	-	-	-	-
Stan na koniec okresu	6 027	158 491	13 183	654 311

2016	Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	Aktywa finansowe wyceniane do wartości godziwej przez wynik finansowy	Pochodne instrumenty finansowe	Instrumenty finansowe dostępne do sprzedaży
	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł
Stan na początek okresu	16 106	166 817	39 836	259 224
Zyski lub straty, w tym:	(289)	(4 935)	(443)	(6 003)
ujęte w rachunku zysków i strat	(289)	(4 935)	(443)	7 782
ujęte w innych całkowitych dochodach	-	-	-	(13 785)
Nabycia	65 680	10 090	-	284 637
Sprzedaże/ wykupy/ rozliczenia	(69 871)	-	-	(181 739)
Inne zmiany/ przekwalifikowania/ przeniesienia	-	-	-	(13 792)
Stan na koniec okresu	11 626	171 972	39 393	342 327

44.3. Aktywa niefinansowe wyceniane według wartości godziwej w sprawozdaniu z sytuacji finansowej

31.12.2017	Poziom 1	Poziom 2	Poziom 3	Razem
	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł
AKTYWA				
Nieruchomości inwestycyjne	-	-	628 118	628 118
Aktywa trwale przeznaczone do sprzedaży	-	-	247 713	247 713

31.12.2016	Poziom 1	Poziom 2	Poziom 3	Razem
	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł
AKTYWA				
Nieruchomości inwestycyjne	-	-	721 534	721 534
Aktywa trwale przeznaczone do sprzedaży	-	-	415 565	415 565

Zmiana stanu aktywów niefinansowych klasyfikowanych do poziomu 3 wyceny zaprezentowana jest w niniejszym sprawozdaniu w nocie 30 i 32.

44. Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych

Ustawa z dnia 4 marca 1994 roku o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych z późniejszymi zmianami stanowi, że Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych tworzą pracodawcy zatrudniający według stanu na dzień 1 stycznia danego roku co najmniej 20 pracowników w przeliczeniu na pełne etaty. Grupa tworzy taki fundusz i dokonuje okresowych odpisów. Celem Funduszu jest finansowanie działalności socjalnej, pożyczek udzielonych jej pracownikom oraz pozostałych kosztów socjalnych.

Grupa skompensowała aktywa Funduszu ze swoimi zobowiązaniami wobec Funduszu, ponieważ aktywa te nie stanowią oddzielnych aktywów Grupy. W związku z powyższym, saldo netto na dzień 31 grudnia 2017 roku i 2016 roku wynosiło 0 zł.

	01.01.2017- 31.12.2017 tys. zł	01.01.2016- 31.12.2016 tys. zł
Odpisy na Fundusz w okresie obrotowym	3 170	2 961

45. Informacje dodatkowe do sprawozdania z przepływów pieniężnych

Na potrzeby skonsolidowanego sprawozdania z przepływów pieniężnych przyjęto następującą klasyfikację rodzajów działalności:

- działalność operacyjna – obejmuje podstawowy zakres działalności związany ze świadczeniem usług przez jednostki Grupy, obejmujący działania mające na celu wygospodarowanie zysku, a nie będące działalnością inwestycyjną lub finansową. Grupa sporządza sprawozdanie dotyczące przepływów pieniężnych z działalności operacyjnej metodą pośrednią, za pomocą której wynik netto danego okresu sprawozdawczego koryguje się o skutki transakcji, mające charakter bezgotówkowy, o czynne i bierne rozliczenia międzyokresowe dotyczące przyszłych lub przeszłych wpływów lub płatności środków pieniężnych dotyczących działalności operacyjnej, oraz pozostałe przychodowe i kosztowe związane z przepływami pieniężnymi z działalności inwestycyjnej.
- działalność inwestycyjna – polega na nabywaniu i zbywaniu udziałów lub akcji w jednostkach podporządkowanych, jak również wartości niematerialnych i rzeczowych aktywów trwałych. Wpływy z działalności inwestycyjnej obejmują ponadto dywidendy otrzymane z tytułu posiadania akcji i udziałów w innych podmiotach. Zmiany stanu instrumentów dłużnych dostępnych do sprzedaży wykazywane są w działalności operacyjnej.
- działalność finansowa – obejmuje działania związane z pozyskiwaniem środków w formie kapitałów bądź zobowiązań, jak również obsługę źródeł finansowania.

Środki pieniężne i ich ekwiwalenty

Dla celów sprawozdania z przepływów pieniężnych, gotówka i jej ekwiwalenty obejmują bilansowy stan środków pieniężnych oraz salda rachunków bieżących i lokat krótkoterminowych.

	31.12.2017 tys. zł	31.12.2016 tys. zł
Gotówka i środki w Banku Centralnym	3 341 593	3 152 195
Bieżące należności od banków	367 221	215 335
Lokaty krótkoterminowe w bankach	-	110
Razem środki pieniężne i ich ekwiwalenty	3 708 814	3 367 640

GRUPA KAPITAŁOWA GETIN NOBLE BANK S.A.

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2017 roku
(dane w tys. zł)

Wyjaśnienie różnic pomiędzy bilansowymi zmianami stanu aktywów i pasywów oraz zmianami stanu wykazanymi w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych

2017	Bilansowa zmiana stanu	Sprawozdanie z przepływów pieniężnych	Różnica
	tys. zł	tys. zł	tys. zł
Zmiana stanu należności od banków i instytucji finansowych	521 989	671 226	(149 237) 1)
Zmiana stanu pochodnych instrumentów finansowych (aktywo)	(482 042)	(498 021)	15 979 2)
Zmiana stanu instrumentów finansowych dostępnych do sprzedaży	3 825 247	4 220 352	(395 105) 3)
Zmiana stanu instrumentów finansowych utrzymywanych do terminu wymagalności	(1 471 852)	(1 457 903)	(13 949) 4)
Zmiana stanu innych aktywów	165 690	158 974	6 716 5)
Zmiana stanu aktywów trwałych przeznaczonych do sprzedaży	167 852	161 917	5 935 6)
Zmiana stanu zobowiązań wobec banków i instytucji finansowych	(747 261)	117 013	(864 274) 7)
Zmiana stanu pochodnych instrumentów finansowych (zobowiązanie)	(1 416 361)	(1 370 591)	(45 770) 8)
Zmiana stanu zobowiązań z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	623 581	(38 283)	661 864 9)
Zmiana stanu pozostałych zobowiązań	88 510	(2 814)	91 324 10)
Zmiana stanu rezerw	(950)	(737)	(213) 11)

2016	Bilansowa zmiana stanu	Sprawozdanie z przepływów pieniężnych	Różnica
	tys. zł	tys. zł	tys. zł
Zmiana stanu należności od banków i instytucji finansowych	1 116 711	967 774	148 937 1)
Zmiana stanu pochodnych instrumentów finansowych (aktywo)	66 775	67 166	(391) 2)
Zmiana stanu instrumentów finansowych dostępnych do sprzedaży	534 941	458 779	76 162 3)
Zmiana stanu instrumentów finansowych utrzymywanych do terminu wymagalności	(48 319)	(12 486)	(35 833) 4)
Zmiana stanu aktywów trwałych przeznaczonych do sprzedaży	23 867	26 039	(2 172) 6)
Zmiana stanu zobowiązań wobec banków i instytucji finansowych	(1 233 385)	(583 041)	(650 344) 7)
Zmiana stanu pochodnych instrumentów finansowych (zobowiązanie)	143 982	155 534	(11 552) 8)
Zmiana stanu zobowiązań z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	(273 468)	15 465	(288 933) 9)
Zmiana stanu rezerw	(1 829)	(1 733)	(96) 11)

- 1) Ze „Zmiany stanu należności od banków i instytucji finansowych” wyłączono zmianę stanu części należności stanowiących ekwiwalent środków pieniężnych (rachunki bieżące i lokaty jednodniowe w innych bankach) i zaprezentowano ją w pozycji „Zwiększenie/ zmniejszenie środków pieniężnych netto”,
- 2) „Zmiana stanu pochodnych instrumentów finansowych (aktywo)” nie uwzględnia wyceny zabezpieczeń przepływów pieniężnych odniesionych na kapitał z aktualizacji wyceny,
- 3) „Zmiana stanu instrumentów finansowych dostępnych do sprzedaży” nie uwzględnia wyceny aktywów finansowych odniesionych na kapitał z aktualizacji wyceny oraz uwzględnia bilans zamknięcia zdekonsolidowanej jednostki zależnej,
- 4) Ze „Zmiany stanu instrumentów finansowych utrzymywanych do terminu wymagalności” wyłączono zmianę stanu z tytułu nabycia i zbycia instrumentów finansowych zaprezentowaną w działalności inwestycyjnej,
- 5) „Zmiana stanu innych aktywów” uwzględnia bilans zamknięcia zdekonsolidowanej jednostki zależnej,
- 6) Ze „Zmiany stanu aktywów trwałych przeznaczonych do sprzedaży” wyłączono zmianę stanu z tytułu sprzedaży nieruchomości zaprezentowaną w działalności inwestycyjnej,
- 7) Ze „Zmiany stanu zobowiązań wobec banków i instytucji finansowych” wyłączono zmianę stanu z tytułu spłaconych kredytów długoterminowych zaprezentowaną w działalności finansowej,

- 8) „Zmiana stanu pochodnych instrumentów finansowych (zobowiązanie)” nie uwzględnia wyceny zabezpieczeń przepływów pieniężnych odniesionych na kapitał z aktualizacji wyceny,
- 9) Ze „Zmiany stanu zobowiązań z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych” wyłączono zmianę z tytułu emisji i wykupu długoterminowych papierów wartościowych zaprezentowaną w działalności finansowej,
- 10) „Zmiana stanu pozostałych zobowiązań” uwzględnia bilans zamknięcia zdekonsolidowanej jednostki zależnej,
- 11) „Zmiana stanu rezerw” nie uwzględnia zysków/ strat aktuarialnych odniesionych na kapitał z aktualizacji wyceny.

46. Informacje dotyczące segmentów działalności

W ramach Grupy istnieją następujące sprawozdawcze segmenty operacyjne:

Bankowość

Przedmiotem działalności w tym segmencie jest świadczenie usług bankowych oraz prowadzenie działalności gospodarczej w zakresie: przyjmowania wkładów pieniężnych płatnych na żądanie lub z nadejściem oznaczonego terminu, prowadzenie rachunków tych wkładów, prowadzenie innych rachunków bankowych, udzielanie kredytów, udzielanie i potwierdzanie gwarancji bankowych oraz otwieranie i potwierdzanie akredytyw, emitowanie bankowych papierów wartościowych, przeprowadzanie bankowych rozliczeń pieniężnych, udzielanie pożyczek pieniężnych, operacje czekowe i wekslowe oraz operacje, których przedmiotem są warranty, wydawanie kart płatniczych oraz wykonywanie operacji przy ich użyciu, terminowe operacje finansowe, nabywanie i zbywanie wierzytelności pieniężnych, przechowywanie przedmiotów i papierów wartościowych oraz udostępnianie skrytek sejfowych, prowadzenie skupu i sprzedaży wartości dewizowych, udzielanie i potwierdzanie poręczeń, wykonywanie czynności zleconych, związanych z emisją papierów wartościowych, pośrednictwo w dokonywaniu przekazów pieniężnych oraz rozliczeń w obrocie dewizowym. Grupa prowadzi działalność w danym segmencie na terenie całego kraju, świadczy usługi private banking – rachunki bieżące dla klientów indywidualnych, rachunki oszczędnościowe, depozyty, kredyty konsumpcyjne i hipoteczne, lokaty terminowe, zarówno w złotych, jak i walutach obcych. Przychody segmentu obejmują wszelkie przychody rozpoznane przez Getin Noble Bank S.A., BPI Bank Polskich Inwestycji S.A. oraz GNB Leasing Plan DAC i GNB Auto Plan 2017 sp. z o.o. Aktywa segmentu obejmują aktywa Getin Noble Banku S.A., BPI Banku Polskich Inwestycji S.A. oraz GNB Leasing Plan DAC i GNB Auto Plan 2017 sp. z o.o.

Działalność pozostała

Przedmiotem pozostałej działalności Grupy jest głównie świadczenie usług z zakresu pośrednictwa finansowego i zarządzania aktywami. W ramach tego segmentu Grupa prowadzi również działalność maklerską związaną z rynkiem papierów wartościowych i towarów giełdowych, świadczy usługi w zakresie sporządzania analiz inwestycyjnych, analiz finansowych oraz innych rekomendacji o charakterze ogólnym dotyczącym transakcji w zakresie instrumentów finansowych.

Przedmiotem tej działalności jest również lokowanie środków pieniężnych zebranych w drodze publicznego proponowania jednostek uczestnictwa, doradztwo inwestycyjne, tworzenie i zarządzanie funduszami inwestycyjnymi, zarządzanie portfelami inwestycyjnymi i portfelami wierzytelności, oraz świadczenie usług wynajmu oraz zarządzania nieruchomościami.

Przychody segmentu obejmują wszelkie przychody rozpoznane przez spółkę Noble Securities S.A., ProEkspert sp. z o.o., Noble Funds TFI S.A. (do końca maja 2017 roku), Sax Development sp. z o.o., Debtor NS FIZ, Open Finance Wierzytelności Detalicznych NS FIZ oraz spółki Grupy Property FIZAN. W przychodach segmentu prezentowany jest także udział w zysku jednostki stowarzyszonej Open Finance S.A. oraz Noble Funds TFI S.A. (od czerwca 2017 roku).

GRUPA KAPITAŁOWA GETIN NOBLE BANK S.A.

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2017 roku
(dane w tys. zł)

Aktywa segmentu obejmują aktywa Noble Securities S.A., ProEkspert sp. z o.o., Sax Development sp. z o.o., Debtor NS FIZ, Open Finance Wierzytelności Detalicznych NS FIZ oraz spółki Grupy Property FIZAN.

Żaden z segmentów operacyjnych Grupy nie został połączony z innym segmentem w celu stworzenia powyższych sprawozdawczych segmentów operacyjnych.

Zarząd monitoruje oddzielnie wyniki operacyjne segmentów w celu podejmowania decyzji dotyczących alokacji zasobów, oceny skutków tej alokacji oraz wyników działalności. Podstawą oceny wyników działalności jest zysk lub strata brutto. Podatek dochodowy jest monitorowany na poziomie poszczególnych spółek Grupy.

Ceny transakcyjne stosowane przy transakcjach pomiędzy segmentami operacyjnymi są ustalane na zasadach rynkowych podobnie jak przy transakcjach ze stronami niepowiązanymi. Prezentowane w tabeli przychody, zysk brutto i aktywa segmentu nie zawierają korekt i wyłączeń konsolidacyjnych.

2017	Bankowość tys. zł	Pozostała działalność tys. zł	Korekty konsolidacyjne tys. zł	Razem tys. zł
Przychody segmentu				
zewnątrzne	2 949 263	112 678	37 913	3 099 854
wewnętrzne	220 033	29 060	(249 093)	-
Razem przychody segmentu	3 169 296	141 738	(211 180)	3 099 854
Zysk/ (strata) brutto segmentu				
zewnątrzny	(480 889)	(216 241)	36 102	(661 028)
wewnętrzny	29 580	9 343	(38 923)	-
Razem zysk/ (strata) brutto segmentu	(451 309)	(206 898)	(2 821)	(661 028)
Aktywa segmentu na dzień 31.12.2017	63 512 921	1 790 989	(5 468 374)	59 835 536

Przychody w segmencie bankowości zawierają przychody z tytułu odsetek w wysokości 2 705 407 tys. zł, a w zysku brutto ujęte są dodatkowo koszty z tytułu odsetek w wysokości 1 423 915 tys. zł.

2016 (przekształcone)	Bankowość tys. zł	Pozostała działalność tys. zł	Korekty konsolidacyjne tys. zł	Razem tys. zł
Przychody segmentu				
zewnątrzne	3 327 192	133 684	(59 444)	3 401 432
wewnętrzne	252 204	30 313	(282 517)	-
Razem przychody segmentu	3 579 396	163 997	(341 961)	3 401 432
Zysk/ (strata) brutto segmentu				
zewnątrzny	55 774	22 571	(120 710)	(42 365)
wewnętrzny	69 709	2 427	(72 136)	-
Razem zysk/ (strata) brutto segmentu	125 483	24 998	(192 846)	(42 365)
Aktywa segmentu na dzień 31.12.2016	69 050 487	1 734 807	(4 625 486)	66 159 808

Przychody w segmencie bankowości zawierają przychody z tytułu odsetek w wysokości 2 889 342 tys. zł, a w zysku brutto ujęte są dodatkowo koszty z tytułu odsetek w wysokości 1 603 020 tys. zł.

47. Transakcje z podmiotami powiązanymi

Przez podmioty powiązane Grupa Getin Noble Bank S.A. rozumie jednostki stowarzyszone i wspólne przedsięwzięcia Grupy i ich jednostki podporządkowane oraz jednostki powiązane przez podmiot dominujący najwyższego szczebla – dr. Leszka Czarneckiego.

GRUPA KAPITAŁOWA GETIN NOBLE BANK S.A.

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2017 roku
(dane w tys. zł)

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe obejmuje sprawozdanie finansowe Getin Noble Banku S.A. oraz sprawozdania finansowe jednostek zależnych wymienionych w nocie II.3.

31.12.2017	Sprawozdanie z sytuacji finansowej						Pozabilans
	Aktywa – kredyty i skupione wierzytel. tys. zł	Aktywa - instrumenty finansowe tys. zł	Aktywa - pozostałe należności tys. zł	Pasywa - depozyty tys. zł	Pasywa - pozostałe zobow. tys. zł	Utworzone odpisy aktualizujące tys. zł	Udzielone zobow. finansowe i gwarancyjne tys. zł
Jednostki stowarzyszone	-	499 192	17 895	29 869	-	33	162
Podmioty powiązane przez podmiot dominujący:	5 789 283	216 872	288 930	2 532 338	17 293	80	18 673
Spółki z Grupy Getin Holding S.A.	5 782 759	184 929	119 012	125 223	17 235	55	18 175
Spółki z Grupy LC Corp B.V.	6 524	31 943	169 918	2 405 362	-	25	486
Pozostałe spółki	-	-	-	1 753	58	-	12
Członkowie Zarządu i Rady Nadzorczej Getin Noble Banku S.A.	1 495	-	25	13 399	-	2	1 601

31.12.2016	Sprawozdanie z sytuacji finansowej						Pozabilans
	Aktywa – kredyty i skupione wierzytel. tys. zł	Aktywa - instrumenty finansowe tys. zł	Aktywa - pozostałe należności tys. zł	Pasywa - depozyty tys. zł	Pasywa - pozostałe zobow. tys. zł	Utworzone odpisy aktualizujące tys. zł	Udzielone zobow. finansowe i gwarancyjne tys. zł
Jednostki stowarzyszone:	-	79 981	28 510	17 037	429	9	-
Podmioty powiązane przez podmiot dominujący:	5 589 724	108 931	294 154	3 579 190	395	105	38 085
Spółki z Grupy Getin Leasing S.A.	5 354 817	75 357	866	37 857	168	10	7 131
Spółki z Grupy Getin Holding S.A.	24 868	8 559	142 612	30 631	220	10	4 625
Spółki z Grupy LC Corp B.V. oraz LC Corp S.A.	210 036	25 015	150 673	3 506 275	7	85	26 320
Pozostałe spółki	3	-	3	4 427	-	-	9
Członkowie Zarządu i Rady Nadzorczej Getin Noble Banku S.A.	1 661	-	-	7 276	1	2	1 602

01.01.2017-31.12.2017	Rachunek zysków i strat				
	Przychody z tyt. odsetek i prowizji tys. zł	Koszty z tyt. odsetek i prowizji tys. zł	Pozostałe zakupy tys. zł	Pozostała sprzedaż tys. zł	Przychody z tyt. dywidend tys. zł
Jednostki stowarzyszone	18 808	25 970	1 286	1 299	4 227
Podmioty powiązane przez podmiot dominujący:	332 047	408 952	37 379	16 088	1 225
Spółki z Grupy Getin Holding S.A.	233 967	38 374	10 336	10 295	-
Spółki z Grupy LC Corp B.V.	98 062	370 559	23 409	5 789	1 225
Pozostałe spółki	18	19	3 634	4	-
Członkowie Zarządu i Rady Nadzorczej Getin Noble Banku S.A.	27	198	-	277	-

01.01.2016-31.12.2016	Rachunek zysków i strat				
	Przychody z tyt. odsetek i prowizji tys. zł	Koszty z tyt. odsetek i prowizji tys. zł	Pozostałe zakupy tys. zł	Pozostała sprzedaż tys. zł	Przychody z tyt. dywidend tys. zł
Jednostki stowarzyszone:	5 713	34 646	1 367	22 498	-
Podmioty powiązane przez podmiot dominujący:	243 119	170 717	31 033	238 276	38 040
Spółki z Grupy Getin Leasing S.A.	219 339	34 283	6 043	5 421	38 040
Spółki z Grupy Getin Holding S.A.	13 268	541	1 070	1 711	-
Spółki z Grupy LC Corp B.V. oraz	10 481	135 873	20 448	210 071	-

GRUPA KAPITAŁOWA GETIN NOBLE BANK S.A.

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2017 roku
(dane w tys. zł)

LC Corp S.A.					
Pozostałe spółki	31	20	3 472	21 073	-
Członkowie Zarządu i Rady Nadzorczej Getin Noble Banku S.A.	32	182	-	480	-

Wynagrodzenia członków Zarządu i Rady Nadzorczej jednostki dominującej

	01.01.2017- 31.12.2017 tys. zł	01.01.2016- 31.12.2016 tys. zł
Zarząd Banku	12 140	10 435
Krótkoterminowe świadczenia pracownicze	11 008	9 392
Płatności w formie akcji	1 132	1 043
Rady Nadzorcza Banku	2 848	1 243
Krótkoterminowe świadczenia pracownicze	2 848	1 243
Razem wynagrodzenia członków Zarządu i Rady Nadzorczej Banku	14 988	11 678

Na krótkoterminowe świadczenia pracownicze składają się wynagrodzenia zasadnicze, premie i inne świadczenia, w tym rezerwy na świadczenia, stanowiące koszty wynagrodzeń w danym roku, których rozliczenie w całości nastąpi w ciągu 12 miesięcy od dnia bilansowego, a także kwoty z tytułu zmiennych składników wynagrodzeń wynikające z opisanej poniżej polityki wynagradzania kadry kierowniczej Banku, których wypłata w formie gotówkowej nastąpi w roku kolejnym.

Płatności w formie akcji obejmują wycenę przyznanych praw do akcji oraz kwoty z tytułu odroczonego składnika wynagrodzeń przyznawanego w formie instrumentu finansowego, tj. akcji fantomowych, zgodnie z zasadami opisanymi poniżej. Wykazane kwoty zawierają narzuty na wynagrodzenia z tytułu ubezpieczeń społecznych itp.

W 2017 i 2016 roku nie wypłacono świadczeń po okresie zatrudnienia ani świadczeń z tytułu rozwiązania stosunku pracy.

Świadczenia dla kierownictwa Banku wynikające z programu zmiennych składników wynagrodzeń

Wynagrodzenie zmienne członków Zarządu Getin Noble Banku S.A. jest rozliczane w sposób przejrzysty, zapewniający efektywną realizację Polityki Zmiennych Składników Wynagrodzeń. Podstawą do określenia wysokości wynagrodzenia zmiennego jest ocena efektów pracy osób zajmujących stanowiska kierownicze objętych Polityką oraz danej jednostki organizacyjnej z uwzględnieniem 3-letniego horyzontu i wyników finansowych Banku. Do oceny efektów pracy stosuje się kryteria finansowe i niefinansowe, określane w postaci celów rocznych o charakterze ilościowym i jakościowym – wyznaczanych każdej z osób zajmującej stanowisko kierownicze objęte Polityką.

Wyniki Banku przyjmowane w celu określenia zmiennych składników wynagrodzenia uwzględniają koszt ryzyka Banku, koszt kapitału i ryzyka płynności w perspektywie długoterminowej.

Maksymalny stosunek wynagrodzenia zmiennego do wynagrodzenia stałego nie może przekraczać 100% łącznego wynagrodzenia stałego otrzymywanego w Banku i w spółkach zależnych.

Wysokość przyznanej i wypłaconej premii uwzględnia kondycję finansową Banku i odpowiedni poziom kosztu ryzyka Banku, kosztu kapitału i ryzyka płynności w perspektywie długoterminowej i może podlegać korektom z tego tytułu. Zasadą jest, iż w przypadku, gdy stopień realizacji założonych celów różnić się będzie od 100%, wysokość zmiennych składników wynagrodzeń ulega proporcjonalnemu obniżeniu. Dodatkowo wynagrodzenie zmienne osób zajmujących stanowiska kierownicze objęte Polityką ma charakter warunkowy. Warunkowane jest m.in.: brakiem istotnego pogorszenia sytuacji Banku w wyniku działań leżących w obszarze obowiązków danego Menedżera, przekroczenia wskaźników dotyczących kosztów ryzyka, kapitału, płynności, które naraziło Bank na istotne straty.

Przyznane za dany rok wynagrodzenie zmienne wypłacane jest zgodnie z następującymi zasadami:

- płatność nie przekraczająca 30% przyznanego w danym okresie rocznego wynagrodzenia zasadniczego i nie więcej niż

100 tys. zł jest wypłacana w gotówce;

- od nadwyżki wynagrodzenia zmiennego ponad wartość określoną w punkcie powyżej, co najmniej 50% każdego składnika wynagrodzenia zmiennego składa się z instrumentu finansowego, którym są akcje fantomowe Getin Noble Banku S.A., a co najmniej 40% wynagrodzenia zmiennego podlega odroczeniu zgodnie z obowiązującymi w Banku zasadami dotyczącymi sposobu i terminu wypłaty, z uwzględnieniem 3-letniego okresu oceny;
- płatność 40% wynagrodzenia zmiennego przyznanego za dany rok rozłożona jest w równych ratach płatnych z dołu w formie gotówkowej i instrumencie finansowym, w równej proporcji po 50% na kolejne 3 bądź 5 lat, z uwzględnieniem 3-letniego okresu oceny.

Wynagrodzenie zmienne płatne w formie instrumentów finansowych realizowane jest w postaci akcji fantomowych tj. w postaci wypłaty gotówkowej, której wysokość uzależniona jest od ceny akcji Banku, tj. średniej wartości kursu zamknięcia notowań akcji Banku na GPW w Warszawie z 90 dni kalendarzowych przypadających przed dniem realizacji konkretnej transzy.

48. Wynagrodzenie podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych

Poniższa tabela przedstawia wynagrodzenie wypłacone lub należne Ernst & Young Audyt Polska spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp. k. za rok zakończony dnia 31 grudnia 2017 roku oraz Deloitte Polska Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Sp. k. za rok zakończony dnia 31 grudnia 2016 roku w podziale na rodzaje usług w wartościach netto:

	01.01.2017- 31.12.2017 tys. zł	01.01.2016- 31.12.2016 tys. zł
Obowiązkowe badanie rocznego sprawozdania finansowego	658	386
Inne usługi poświadczające, w tym przegląd sprawozdania finansowego	568	440
Pozostałe usługi	18	-
Razem wynagrodzenie biegłego rewidenta	1 244	826

Wynagrodzenie nie obejmuje obowiązkowego badania jednostkowych sprawozdań spółek zależnych Banku.

49. Zatrudnienie

Zatrudnienie w Grupie na dzień 31 grudnia 2017 i 2016 roku kształtowało się następująco:

	31.12.2017	31.12.2016
Liczba zatrudnionych w osobach	5 338	5 221
Liczba zatrudnionych w etatach	5 310,9	5 150,2

50. Zdarzenia następujące po zakończeniu okresu sprawozdawczego

W dniu 26 stycznia 2018 roku Zarząd Getin Noble Banku S.A. podjął uchwałę w przedmiocie podwyższenia kapitału zakładowego w ramach kapitału docelowego w drodze subskrypcji prywatnej akcji serii C. Na mocy Uchwały Zarząd Banku postanowił o podwyższeniu kapitału zakładowego z kwoty 2 461 630 421,25 zł do kwoty 2 651 630 416,89 zł, to jest o kwotę 189 999 995,64 zł, w drodze emisji 69 597 068 akcji zwykłych na okaziciela serii C o wartości nominalnej 2,73 zł każda akcja.

W dniu 23 lutego 2018 roku Walne Zgromadzenie Banku podjęło uchwałę ws. wyłączenia prawa poboru Akcji serii C.

Subskrypcja Akcji serii C miała charakter subskrypcji prywatnej, a objęcie Akcji serii C nastąpiło do dnia 31 marca 2018 roku

w drodze zawarcia stosownych umów objęcia Akcji serii C (złożenie ofert przez Bank i ich przyjęcie przez oznaczonych adresatów powiązanych kapitałowo lub osobowo z Panem dr. Leszkiem Czarneckim).

W dniu 11 kwietnia 2018 roku Bank otrzymał od Komisji Nadzoru Finansowego decyzję dotyczącą wyrażenia zgody na zmianę Statutu Banku, która wejdzie w życie z dniem wpisania jej do rejestru przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego, zgodnie z art. 430 §1 Kodeksu spółek handlowych.

W dniu 22 marca 2018 roku Zarząd Getin Noble Banku S.A. podjął uchwałę o rozpoczęciu działań zmierzających do przygotowania i przeprowadzenia procesu połączenia BPI Banku Polskich Inwestycji S.A. z GNB w drodze przeniesienia całego majątku spółki przejmowanej (BPI) na spółkę przejmującą (GNB) zgodnie z art. 492 §1 pkt 1) Kodeksu spółek handlowych. Z uwagi na fakt, że Bank posiada 100% akcji BPI to przedmiotowe przejęcie odbędzie się w trybie uproszczonym, o którym mowa w art. 516 § 6 KSH. Według stanu na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego Bank rozpoczął i prowadzi wstępne prace w zakresie identyfikacji obszarów, w ramach których konieczne będzie podjęcie działań integrujących. Powyższe ma pozwolić na identyfikację ryzyk i problemów, które mogłyby wpłynąć na przebieg procesu połączenia, a także ma umożliwić ustalenie ram czasowych na wykonanie niezbędnych czynności operacyjnych.

Po dniu 31 grudnia 2017 roku nie wystąpiły inne zdarzenia nieujęte w niniejszym sprawozdaniu, a mogące w znaczący sposób wpłynąć na przyszłe wyniki finansowe Grupy Kapitałowej Getin Noble Bank S.A.

III. ZARZĄDZANIE RYZYKIEM FINANSOWYM W GRUPIE

Zarządzanie ryzykiem stanowi jeden z kluczowych elementów zarządzania Bankiem i spółkami Grupy Kapitałowej. Grupa Kapitałowa Getin Noble Bank S.A. jest narażona przede wszystkim na charakterystyczne dla działalności banków uniwersalnych rodzaje ryzyka. Stąd też kluczowe znaczenie w działaniu Grupy ma zarządzanie ryzykiem kredytowym, utraty płynności, rynkowym oraz operacyjnym. Coraz większego znaczenia nabiera również zarządzanie ryzykiem braku zgodności.

Celem zarządzania ryzykiem jest w długim okresie stabilizacja wyniku finansowego Grupy, a w krótkiej perspektywie utrzymanie zakładanych wielkości parametrów jakości aktywów oraz pożądanej struktury bilansu i pozycji pozabilansowych, a także jakości procesów operacyjnych, w celu uzyskania założonej relacji dochodu do ponoszonego ryzyka.

Historycznie, w wyniku stosowanej w Getin Noble Banku S.A. przed 2010 rokiem polityki kredytowej oraz liberalnych zasad rządzących procesem kredytowym, relacja ta ukształtowała się niekorzystnie, co znalazło odzwierciedlenie przede wszystkim w podwyższonym profilu ryzyka kredytowego i kumulacji odpisów z tytułu utraty wartości portfeli kredytowych. Od tego czasu sposób zarządzania ryzykiem w Banku podlegał stopniowym zmianom i udoskonaleniu. Niemniej jednak tempo tych zmian nie było dostosowane do tempa deterioracji starego portfela kredytowego, ani też do potrzeb wynikających z przebudowy sposobu działania Banku w kierunku modelu relacyjnego. W konsekwencji tego stanu rzeczy, przywołana wcześniej relacja dochodowości do poziomu ryzyka ukształtowała się w 2017 roku na nieakceptowalnym poziomie. W związku z tym podjęto szereg działań mających na celu zmianę sposobu zarządzania Bankiem, w tym decyzję o wprowadzeniu w zarządzaniu ryzykiem niezbędnych zmian modernizujących ten obszar zarządzania. Czwarty kwartał 2017 roku został poświęcony na:

- przygotowanie zmian organizacyjnych pionu zarządzania ryzykiem, których zadaniem było wzmocnienie roli pionu w zarządzaniu Bankiem, usprawnienie procesów zarządzania ryzykiem oraz dostosowanie ich do zmian działalności po stronie sprzedażowej (część zmian organizacyjnych już została zrealizowana),
- przegląd portfela kredytowego w oparciu o bardziej konserwatywne podejście do oceny prawdopodobieństwa odzysku zaangażowań niepracujących;
- dokończenie niezbędnych zmian w zakresie metodologii wyceny portfela kredytowego w ramach reżimu nowego standardu MSSF 9.

Działaniom tym towarzyszyła intencja zbudowania solidnej bazy do stopniowego odzyskania przez Bank zakładanego poziomu dochodowości oraz wskaźników adekwatności kapitałowej oraz ich ustabilizowania w długim okresie na oczekiwanym poziomie.

Zgodnie ze zobowiązaniami kodeksowymi, wymaganiami nadzorczymi oraz dobrą praktyką rynkową za zarządzanie ryzykiem na poziomie strategicznym odpowiedzialny jest Zarząd Banku. Założenia w tym zakresie są zawarte w „Strategii i polityce zarządzania ryzykiem ekspozycji kredytowych Getin Noble Bank S.A.”. Na poziomie operacyjnym do zarządzania ryzykiem powołane zostały komitety odpowiedzialne za rekomendacje i decyzje oraz monitorowanie poszczególnych rodzajów ryzyka. Są to:

- Komitet Kredytowy,
- Komitet Zarządzania Aktywami i Pasywami,
- Komitet Ryzyka Operacyjnego.

Poza wspomnianymi wcześniej zadaniami związanymi z monitorowaniem poziomu ryzyka, komitety podejmują decyzje wytyczające na bieżąco zmiany polityk zarządzania ryzykiem, wewnętrzne limity ekspozycji na poszczególne rodzaje ryzyka. Zadania te są realizowane w ramach przyjętych przez Zarząd Banku strategii, z uwzględnieniem wymagań regulacyjnych, w tym limitów nadzorczych.

Nadzór właścicielski w zakresie polityki zarządzania ryzykiem sprawuje Rada Nadzorcza Banku.

Poszczególne spółki Grupy w zakresie zarządzania ryzykami rynkowymi uwzględniają regulacje rynków, na których działają oraz wymogi odpowiednich instytucji nadzorczych, szczególnie Komisji Nadzoru Finansowego. Nadzór właścicielski dotyczący polityki zarządzania ryzykiem finansowym sprawują rady nadzorcze powołane w spółkach Grupy.

1. Ryzyko kredytowe

Ryzyko kredytowe wynika z potencjalnego niewywiązania się bądź nieterminowego wykonania przez klienta zobowiązań finansowych wynikających z zawartych transakcji, w tym szczególnie kredytów oraz instrumentów finansowych.

Zarządzanie ryzykiem kredytowym w Getin Noble Banku S.A. ma na celu zbudowanie i utrzymanie portfeli kredytowych o oczekiwanym przez Bank poziomie ryzyka wyrażonym uśrednionymi dla poszczególnych portfeli kosztach ryzyka rozumianych jako relacja tworzonych w danym okresie analitycznym odpisom z tytułu utraty wartości ekspozycji kredytowych do średniego salda ekspozycji kredytowych. W tym celu Bank zarządza ryzykiem kredytowym na wszystkich etapach życia portfeli/ transakcji kredytowych, tj.:

- akwizycji klientów i udzielania kredytów,
- monitorowania zaangażowań kredytowych oraz sytuacji finansowej klientów,
- monitorowania parametrów ryzyka poszczególnych portfeli kredytowych,
- restrukturyzacji i windykacji zaangażowań kredytowych.

Narzędziami do zarządzania ryzykiem w tym zakresie są polityki kredytowe, w tym o charakterze branżowym, reguły akceptacyjne, modele scoringowe i ratingowe na użytek selekcji transakcji i oceny zdolności kredytowej, modele scoringowe na użytek wyboru ścieżek odzyskiwania należności, organizacja procesu kredytowego, w tym zasady i kompetencje decyzyjne zawarte w procedurach operacyjnych itp. Jak już wspomniano wcześniej, w roku 2017 dokonane zostały istotne zmiany w polityce kredytowej i akceptacyjnej, a począwszy od czwartego kwartału 2017 roku rozpoczęła się restrukturyzacja funkcji zarządzania ryzykiem kredytowym, która będzie kontynuowana i zakończona w roku 2018. Dotychczasowa struktura organizacyjna charakteryzowała się dominacją podejścia produktowego, a podział organizacyjny podążał za podziałem funkcji w ramach procesu kredytowego. Wdrażane zmiany organizacyjne oparte są, z jednej strony na dążeniu do odzwierciedlenia dokonującej się po stronie funkcji sprzedaży transformacji modelu produktowego Banku na model relacyjny, oparty na podejściu klientowskim, a z drugiej strony trwałej modyfikacji jakości zarządzania ryzykiem kredytowym, która powinna zapewnić przede wszystkim:

- poprawę zdolności do bieżącego zarządzania portfelami kredytowymi poprzez umożliwienie szybszej reakcji na zmiany jakości portfeli kredytowych oraz zdarzeń w otoczeniu Banku, w tym sytuacji ekonomicznej,
- umożliwienie wczesnej identyfikacji ekspozycji zagrożonych,
- zwiększenie efektywności odzysku należności w ramach prowadzonych działań restrukturyzacyjnych i windykacyjnych.

W pozostałych spółkach zależnych Grupy ryzyko kredytowe nie istnieje bądź jest na bardzo niskim poziomie, w związku z tym, że spółki te nie prowadzą działalności kredytowej, a jedynie uczestniczą w procesie pozyskiwania klientów i sprzedaży produktów kredytowych Banku. Grupa w zakresie pośrednictwa finansowego współpracuje z instytucjami finansowymi, które nie mają problemów płynnościowych i regularnie płacą swoje należności.

Struktura i organizacja procesu zarządzania ryzykiem kredytowym

Do podstawowych uczestników systemu zarządzania ryzykiem kredytowym Banku należą:

Rada Nadzorcza Banku

Rolą Rady Nadzorczej jest akceptacja strategii zarządzania ryzykiem kredytowym oraz polityki kredytowej, okresowa ocena realizacji przez Zarząd założeń strategii i polityki kredytowej, nadzór nad kontrolą systemu zarządzania ryzykiem

kredytowym oraz ocena jej adekwatności i skuteczności. Rada Nadzorcza na wniosek Zarządu Banku wydaje rekomendacje odnoszące się do największych kwotowo zaangażowań kredytowych.

Zarząd Banku

Zarząd Banku odpowiada za opracowanie, wprowadzenie i aktualizację strategii oraz procedur w zakresie systemu zarządzania ryzykiem kredytowym oraz polityki kredytowej, okresowe raportowanie do Rady Nadzorczej o realizacji polityki kredytowej oraz funkcjonowaniu systemu zarządzania ryzykiem kredytowym, utrzymywanie komunikacji z instytucją nadzoru i raportowanie do niej oraz udostępnianie jej wszelkich wymaganych aktami prawnymi informacji w zakresie ryzyka kredytowego. Zarząd Banku jest również odpowiedzialny za rozwój systemu zarządzania ryzykiem kredytowym oraz sprawowanie nadzoru nad zarządzaniem ryzykiem kredytowym we wszystkich obszarach działalności Banku. Na mocy decyzji Zarządu w Banku funkcjonują Komitet Kredytowy Banku oraz Komitet Ryzyka Kredytowego i Ryzyka Koncentracji. Zarząd Banku podejmuje decyzje kredytowe odnośnie zaangażowań zgodnie z przyjętymi (wyrażonymi kwotą zaangażowania) poziomami decyzyjnymi.

Komitet Kredytowy Banku

Rolą Komitetu Kredytowego Banku jest wsparcie działalności Zarządu poprzez realizację funkcji opiniodawczo-doradczych w procesie podejmowania decyzji kredytowych oraz samodzielne podejmowanie decyzji w ramach przyznaných uprawnień. Komitet jest odpowiedzialny również za rekomendowanie Zarządowi Banku systemowych rozwiązań w zakresie ustalania wewnętrznych limitów zaangażowania wobec emitentów papierów wartościowych oraz innych banków. Komitet Kredytowy Banku podejmuje większość decyzji kredytowych oraz przyjmuje rekomendacje w odniesieniu do zaangażowań kredytowych zarezerwowanych przez swoją wielkość do decyzji Zarządu Banku.

Komitet Ryzyka Kredytowego i Ryzyka Koncentracji

Komitet Ryzyka Kredytowego i Ryzyka Koncentracji spełnia rolę organu opiniodawczo-doradczego w procesie zarządzania ryzykiem kredytowym w Banku oraz w procesie zarządzania ryzykiem koncentracji. Do zakresu jego zadań należy m.in.: dokonywanie oceny występującego w Banku poziomu ryzyka kredytowego, w tym ryzyka koncentracji, kontrahentów, produktów oraz ryzyka kredytowego występującego w spółkach zależnych Banku, rekomendowanie poziomu „apetytu na ryzyko” na dany rok kalendarzowy oraz przyjmowanie sprawozdań z jego realizacji w ciągu roku, ocena wyników przeprowadzanych testów warunków skrajnych oraz ewentualna rekomendacja podjęcia określonych działań, rozpatrywanie raportów, symulacji, informacji dotyczących ryzyka kredytowego i/ lub procesów windykacyjnych oraz sprawowanie nadzoru nad kompleksowym ujęciem ryzyka koncentracji, rekomendowanie określonego postępowania w zakresie rozpatrywanych spraw związanych z ryzykiem koncentracji, analizowanie i opiniowanie okresowych raportów związanych z ryzykiem koncentracji.

Na koniec 2017 roku struktura pionu zarządzania ryzykiem była jeszcze w trakcie transformacji. Wprowadzane zmiany miały na celu stworzenie dwóch czytelnych centrów zarządzania ryzykiem kredytowym odpowiednio dla klientów detalicznych i niedetalicznych integrujących cały proces zarządzania ryzykiem tych dwóch grup klientów, tj. politykę kredytową, politykę akceptacyjną, decyzje kredytowe, monitorowanie portfeli i poszczególnych ekspozycji. Jedynie windykacja będzie osobnym obszarem, łączącym w zakresie swoich zadań odzyskiwanie należności od wszystkich grup klientów. Docelowa struktura pionu zarządzania ryzykiem w zakresie ryzyka kredytowego będzie obejmowała trzy obszary:

- ryzyka kredytowego klientów detalicznych,
- ryzyka kredytowego przedsiębiorstw,
- windykacji.

Na zakończenie roku obejmowała jeszcze dodatkowo obszar decyzji kredytowych, którego zadania zostaną rozdzielone od maja 2018 roku do obszarów ryzyka kredytowego, odpowiednio klientów detalicznych i przedsiębiorstw. Również od

maja 2018 roku zadania związane z wyceną portfeli kredytowych zostaną przeniesione do nowoutworzonego Departamentu Ryzyka Finansowego.

Obszar Ryzyka Kredytowego Klientów Detalicznych

W ramach wyodrębnionego Obszaru Ryzyka Kredytowego Klientów Detalicznych funkcjonują następujące jednostki organizacyjne:

- Departament Zarządzania Ryzykiem Kredytowym Detalu, który odpowiedzialny jest za zarządzanie portfelem kredytowym i ryzykiem kredytowym na każdym etapie procesu kredytowego w Banku,
- Departament Analiz Systemowych Ryzyka Kredytowego, który realizuje zadania związane ze sprawozdawaniem o ryzyku kredytowym w działalności Banku. Do zadań departamentu należy również wyznaczanie poziomu odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości oraz wyliczanie wymogów kapitałowych z tytułu ryzyka kredytowego,
- Departament Analiz Statystycznych, którego kluczowym zadaniem jest rozwój modeli ryzyka kredytowego ze szczególnym naciskiem na modele akceptacyjne (scoring, rating). Docelowo w tej jednostce organizacyjnej będą scentralizowane wszystkie funkcje związane z budową i rozwojem modeli statystycznych dla wszystkich rodzajów ryzyka kredytowego,
- Departament Zarządzania Ryzykiem Nadużyć, którego zadaniem jest definiowanie zasad polityki przeciwdziałania wyłudzeniom zarówno w obszarze produktów kredytowych, jak i aspektów transakcyjnych, rozwój i utrzymanie narzędzi wspierających proces przeciwdziałania nadużyciom.

Obszar Ryzyka Kredytowego Przedsiębiorstw

W strukturze organizacyjnej Banku utworzono nowy Obszar Ryzyka Kredytowego Przedsiębiorstw, w którym funkcjonują następujące jednostki organizacyjne:

- Departament Zarządzania Ryzykiem Kredytowym Przedsiębiorstw odpowiedzialny za określanie polityki kredytowej w tym polityk branżowych, optymalizację procesu kredytowego oraz regulacje kredytowe. Do zadań departamentu należy również wyznaczanie limitów koncentracji w obszarze przedsiębiorstw,
- Biuro Zarządzania Nieruchomościami, które realizuje zadania w zakresie zarządzania nieruchomościami, administrowania i utrzymywanie prawidłowego stanu technicznego oraz sprzedaży nieruchomości przejętych przez Bank w drodze windykacji.

Obszar Windykacji

W strukturze organizacyjnej Banku wyodrębniony jest Obszar Windykacji, w którym znajdują się następujące jednostki organizacyjne:

- Departament Kredytów Trudnych odpowiedzialny za zindywidualizowane procesy monitorujące i restrukturyzacyjne wobec klientów o jednostkowym zaangażowaniu z pojedynczej umowy ≥ 400 tys. zł,
- Departament Windykacji Telefonicznej, którego głównym zadaniem są masowe procesy monitorujące i windykacyjne wobec klientów o jednostkowym zaangażowaniu z pojedynczej umowy poniżej 400 tys. zł,
- Departament Windykacji Terenowej, który realizuje procesy monitorujące i windykacyjne poprzez bezpośrednie kontakty z klientami w zakresie portfela nieregularnego Banku,
- Departament Postępowań Sądowych i Egzekucyjnych odpowiedzialny za działania sądowo-egzekucyjne celem odzyskania wierzytelności na Banku na drodze przymusowej,
- Departament Windykacji Zewnętrznej odpowiedzialny za współpracę z podmiotami zewnętrznymi (outsourcing) i sprzedaż portfeli Banku,

- Biuro Wsparcia Procesów Windykacyjnych – jednostka odpowiedzialna za procesy wspomagające dla działań monitorowania i windykacji (procesy windykacji pisemnej, archiwizacji, projektów i inicjatyw) oraz wycenę transakcji indywidualnie znaczących,
- Biuro Analiz i Projektów Statystycznych – głównym zadaniem jednostki jest zapewnienie raportowania, ustalania celów dla pracowników poszczególnych jednostek Obszaru Windykacji oraz sporządzanie wewnętrznych analiz,
- Zespół Radców Prawnych – odpowiedzialny za obsługę prawną spraw prowadzonych przez obszar windykacji.

Komórka audytu wewnętrznego

Do zadań komórki audytu wewnętrznego należy kontrola i ocena jakości systemu zarządzania ryzykiem kredytowym oraz okresowy przegląd procesu zarządzania ryzykiem kredytowym w Banku. Celem funkcjonowania komórki audytu wewnętrznego jest identyfikacja nieprawidłowości w wykonywaniu przez uczestników systemu zarządzania ryzykiem kredytowym przydzielonych im funkcji i zadań.

Strategia i procesy zarządzania ryzykiem kredytowym

Działalność kredytowa Banku realizowana jest w pięciu obszarach:

- bankowość hipoteczna,
- private banking,
- finansowanie zakupu samochodów,
- pozostałe kredyty detaliczne (gotówkowe, karty kredytowe, limity w rachunkach bieżących),
- obsługa małych i średnich przedsiębiorstw oraz jednostek budżetowych.

Strategia kredytowa dla wszystkich obszarów zawarta jest ujęta w dokumentach, przede wszystkim w „Strategii i polityce zarządzania ryzykiem ekspozycji kredytowych Getin Noble Bank S.A.”, w których określono zasady, wskazówki, wytyczne i zalecenia dotyczące zagadnień związanych z działalnością kredytową.

Polityka ryzyka kredytowego podlega przeglądom i dostosowaniu zarówno do uregulowań zewnętrznych (uchwały KNF), jak i do czynników makroekonomicznych mogących mieć, w ocenie Banku, wpływ na wzrost ryzyka kredytowego.

W 2017 roku Bank uregulował zagadnienia związane z ryzykiem koncentracji wynikające ze znowelizowanej Rekomendacji C. Bank podjął istotne działania ograniczające ryzyko kredytowe kredytów detalicznych, których efekt widoczny jest w obniżeniu poziomu ryzyka niezabezpieczonych kredytów detalicznych udzielonych w 2017 roku .

Zarządzanie ryzykiem kredytowym w Banku realizowane jest na podstawie wewnętrznych procedur dotyczących identyfikacji, pomiaru, monitorowania i kontroli ryzyka. Stosowane modele identyfikacji i pomiaru ryzyka kredytowego są dostosowane do profilu, skali i złożoności podejmowanego ryzyka, niemniej bank zamierza przyspieszyć zmiany w zakresie stosowanych modeli konsekwentnie wdrażając w zarządzaniu ryzykiem podejście oparte na szacowaniu empirycznej straty oczekiwanej.

W ramach wymienionych obszarów biznesowych funkcjonują procedury dla poszczególnych produktów kredytowych. W celu zapewnienia obiektywności oceny ryzyka kredytowego, w strukturach obszarów handlowych oddzielono proces sprzedaży (pozyskiwania klientów) od procesu oceny i akceptacji ryzyka kredytowego klientów. Za ocenę i akceptację poszczególnych wniosków kredytowych oraz przygotowanie rekomendacji dla ciał decyzyjnych wyższego szczebla odpowiadają wyspecjalizowani do tego zadania pracownicy pionu zarządzania ryzykiem.

Tryb podejmowania decyzji kredytowych zatwierdzany jest przez Zarząd Banku. Kompetencje kredytowe nadawane są pracownikom Banku w sposób indywidualny, w zależności od ich umiejętności, doświadczenia i pełnionych funkcji. Decyzje kredytowe powyżej uprawnień przyznanych indywidualnie pracownikom są podejmowane przez Komitety Kredytowe, funkcjonujące w centrach akceptacyjnych. W Centrali Banku funkcjonuje Komitet Kredytowy Banku, który

podejmuje decyzje powyżej uprawnień przyznanych centrom akceptacyjnym. Decyzje kredytowe na najwyższym szczeblu uprawnień podejmuje Zarząd Banku. Zmiany obowiązującego trybu decyzyjnego akceptowane są przez Zarząd Banku.

Zgodnie z utrwalaniem modelu banku relacyjnego stopniowym dalszym zmianom będą ulegać metody stosowane w zakresie akceptacji kredytów zmierzając do konsekwentnych modeli opartych na zarządzaniu profilem kredytowym klienta w miejsce podejścia produktowego.

Zakres i rodzaj systemów raportowania i pomiaru ryzyka

Bank monitoruje i ocenia jakość portfela kredytowego na podstawie wewnętrznej procedury, która obejmuje monitorowanie portfela zarówno przez wyodrębnione komórki w obszarach handlowych, jak również przez komórki pionu zarządzania ryzykiem. Wyniki przeprowadzonych przez wymienione obszary analiz przedstawiane są w okresowych raportach (miesięcznych, kwartalnych i półrocznych). Wnioski z tych analiz wykorzystywane są do bieżącego zarządzania ryzykiem kredytowym w Banku.

Stosowany system monitorowania ryzyka obejmuje monitoring ryzyka pojedynczych zaangażowań oraz jakości portfela kredytowego jako całości.

W ramach monitoringu ryzyka pojedynczych zaangażowań okresowej ocenie podlega sytuacja ekonomiczno-finansowa kredytobiorcy, terminowość regulowania zobowiązań wobec Banku oraz stan i wartość przyjętych zabezpieczeń. Zarówno zakres, jak i częstotliwość dokonywanych przeglądów zgodny jest z wymogami regulacji zewnętrznych i zależy w szczególności od rodzaju kredytowanego podmiotu, kwoty zaangażowania kredytowego oraz formy przyjętych zabezpieczeń.

W ramach całościowego monitoringu portfela kredytowego komórki obszaru ryzyka kredytowego przeprowadzają szereg analiz i działań, między innymi:

- monitorują jakość portfela kredytowego Banku, w tym duże zaangażowania,
- prowadzą okresową ocenę ryzyka koncentracji zaangażowań, w tym m.in.: ryzyka branżowego (wyznaczają maksymalne limity zaangażowania w poszczególne branże gospodarki), ryzyka koncentracji zaangażowań wobec pojedynczych podmiotów oraz grup podmiotów powiązanych (monitorują tzw. duże zaangażowania),
- oceniają sytuację finansową banków kontrahentów, wyznaczają maksymalne limity zaangażowania wobec poszczególnych banków,
- przeprowadzają testy warunków skrajnych dla wybranych grup produktowych,
- przekazują dla Zarządu Banku i Rady Nadzorczej informację zarządczą w formie raportów okresowych.

W procedurach i regulacjach wewnętrznych Banku, w ramach zasad zarządzania ryzykiem koncentracji, określone zostały limity koncentracji. Bank dąży do ograniczania koncentracji ekspozycji wobec pojedynczych klientów lub grup powiązanych klientów. Zarząd Banku ustalił graniczną wielkość dużej ekspozycji na poziomie bardziej restrykcyjnym niż wynika z uregulowań Rozporządzenia CRR, tj. 5% uznanego kapitału Banku, przy czym suma wszystkich dużych ekspozycji nie może być wyższa niż 400% uznanego kapitału Banku. Na dzień 31 grudnia 2017 roku (poza ekspozycją wobec Narodowego Banku Polskiego i rządów, w tym Skarbu Państwa) tylko ekspozycja wobec grupy podmiotów powiązanych z Bankiem przez podmiot dominujący oraz ekspozycja wobec spółki GNB Leasing Plan Ltd. (własna ekspozycja sekurytyzacyjna) przekracza 10% uznanego kapitału Banku.

Zarządzanie ryzykiem kredytów walutowych i indeksowanych

Getin Noble Bank S.A. systematycznie analizuje wpływ zmian kursów walut oraz stóp procentowych na ponoszone ryzyko kredytowe w kredytach na zakup pojazdów, hipotecznych i detalicznych. Badany jest wpływ ryzyka kursowego na jakość portfela ekspozycji kredytowych walutowych lub indeksowanych, a w przypadku ekspozycji zabezpieczonych hipotecznie,

Bank analizuje również wpływ zmian kursów na poziom zabezpieczenia ekspozycji.

Bank przeprowadza testy warunków skrajnych dwa razy w roku dla kredytów hipotecznych oraz raz w roku dla kredytów na zakup pojazdów i kredytów detalicznych. W zakresie wpływu ryzyka kursowego dłużnika na ryzyko kredytowe ponoszone przez Bank, testy przeprowadzane są w oparciu o scenariusz spadku kursu złotego w stosunku do poszczególnych walut obcych o 50% lub scenariusz maksymalnej rocznej zmiany kursu z ostatnich 5 lat (o ile jest większa niż 50%), przy czym przyjmuje się, że spadek kursu walutowego będzie utrzymywał się przez okres 12 miesięcy.

Bank analizuje wpływ zmian stopy procentowej na ryzyko kredytowe ponoszone przez Bank. Testy warunków skrajnych w zakresie wpływu zmiany stóp procentowych na jakość portfela kredytowego przeprowadzane są przy założeniu wzrostu stóp procentowych o 1 000 punktów bazowych, przy założeniu, że wzrost poziomu stóp procentowych będzie utrzymywał się przez okres 12 miesięcy. Bank analizuje również wpływ zmiany stopy bezrobocia i spadku dochodu na poziom ryzyka kredytowego w w/w portfelach.

Obecnie Bank udziela kredytów detalicznych oraz hipotecznych wyłącznie w walucie polskiej. W przypadku kredytów dla podmiotów gospodarczych, przeznaczonych na finansowanie działalności, kredyty w walutach wymienialnych udzielane są wyłącznie klientom, którzy uzyskują przychody z działalności gospodarczej w danej walucie lub zabezpieczają się przed ryzykiem zmian kursowych. Kredyty walutowe, przede wszystkim występują również w przypadku finansowania nieruchomości przychodowych, co wynika ze specyfiki tego rynku, na którym walutą odniesienia jest wciąż EUR.

Zasady polityki stosowania zabezpieczeń i ograniczania ryzyka

W celu ograniczenia ryzyka kredytowego Bank stosuje szeroką gamę zabezpieczeń prawnie dozwolonych, dobranych stosownie do charakterystyki produktu i obszaru działania. Szczegółowe zasady doboru, stosowania i ustanawiania zabezpieczeń zawarte są w regulacjach wewnętrznych i procedurach produktowych poszczególnych obszarów handlowych. Przyjęte zabezpieczenie powinno zapewnić zaspokojenie się Banku w przypadku niewywiązania się kredytobiorcy z umowy kredytowej. Przy wyborze zabezpieczeń Bank kieruje się rodzajem i wielkością kredytu, okresem kredytowania, statusem prawnym i kondycją finansową kredytobiorcy, jak również ryzykiem Banku i innymi zagrożeniami. Preferowane są zabezpieczenia w formach gwarantujących pełne i szybkie odzyskanie należności w drodze windykacji. Typowe rodzaje zabezpieczeń wymaganych przez Bank są następujące:

Dla kredytów hipotecznych podstawowym zabezpieczeniem jest hipoteka ustanowiona na nieruchomości z pierwszeństwem zaspokojenia, a także cesja praw z polisy ubezpieczeniowej na wypadek pożaru i innych zdarzeń losowych.

Przy udzielaniu kredytów na zakup pojazdu Bank wymaga zastawu rejestrowego na pojeździe, częściowego lub całkowitego przeniesienia prawa własności pojazdu, a także zabezpieczeń osobistych (weksel własny in blanco, gwarancja osoby trzeciej w formie weksla własnego lub poręczenia cywilnego) oraz zawarcia umów ubezpieczenia (m.in. na wypadek śmierci lub całkowitej niepełnosprawności kredytobiorcy oraz cesji praw polisy ubezpieczeniowej lub wskazanie Banku jako beneficjenta polisy).

Zabezpieczeniem kredytów konsumpcyjnych są: polisa ubezpieczeniowa oraz zabezpieczenia osobiste (np. gwarancja osoby trzeciej w formie weksla własnego lub poręczenia cywilnego).

Zabezpieczenia rzeczowe, takie jak: hipoteka ustanowiona na nieruchomości z pierwszeństwem zaspokojenia, zastaw rejestrowy (na majątku przedsiębiorstwa lub całkowite przeniesienie prawa własności do przedsiębiorstwa kredytobiorcy lub na majątku osobistym kredytobiorcy lub kierownictwa firmy) czy kaucja pieniężna lub zastaw na środkach pieniężnych na rachunku powierniczym są jednymi ze stosowanych zabezpieczeń kredytów korporacyjnych. Nie mniej ważne są zabezpieczenia osobiste (gwarancja osoby trzeciej w formie weksla własnego lub poręczenia cywilnego, weksel własny

in blanco) i cesja wierzytelności.

Restrukturyzacja (forbearance)

Celem działalności restrukturyzacyjnej Banku jest maksymalizacja efektywności zarządzania wierzytelnościami trudnymi tj. uzyskanie najwyższych odzysków przy jednoczesnym ograniczeniu ponoszonych kosztów, związanych z odzyskaniem wierzytelności, obciążających docelowo dłużnika.

Działalność restrukturyzacyjna polega na zmianie warunków spłaty zobowiązania, które są indywidualnie ustalane wobec każdego kontraktu. Ekspozycje restrukturyzowane to ekspozycje, którym przyznano udogodnienia w formie ugody z dłużnikiem, który doświadcza lub wkrótce zacznie doświadczać trudności z wywiązaniem się ze swoich zobowiązań finansowych.

Restrukturyzacja ekspozycji kredytowej to renegocjacja lub zmiana warunków umowy kredytu, należności lub inwestycji utrzymanej do terminu wymagalności, wynikająca z trudności finansowych dłużnika lub emitenta.

Restrukturyzacja ekspozycji kredytowej obejmuje działania takie jak:

- kapitalizacja wymagalnych wierzytelności oraz ustalenie nowego harmonogramu spłaty rat,
- prolongata terminów spłat wierzytelności zarówno w odniesieniu do należności głównej, jak i odsetek (karencja w zakresie kapitału i/lub odsetek),
- odstąpienie od naliczania odsetek w określonym czasie od całości lub części wierzytelności,
- rozłożenie (wydłużenie) w czasie spłat kapitału i odsetek odmiennie w stosunku do obowiązującego harmonogramu spłaty (indywidualny harmonogram spłat),
- okresowe kumulowanie odsetek,
- zmiana warunków finansowych transakcji (w tym w szczególności zmiana wysokości oprocentowania, wydłużenie okresu kredytowania),
- umorzenie części należności głównej niespłaconej wierzytelności,
- umorzenie/ odstąpienie od dochodzenia części lub całości niespłaconych odsetek, należnych do dnia podpisania ugody,
- rezygnacja z naliczania i pobrania części lub całości należnych odsetek od wierzytelności, poczynwszy od dnia podpisania porozumienia (umowy), jeśli spłata tej wierzytelności nastąpi w terminie określonym w umowie,
- zmiana kolejności zarachowania spłat przewidzianej umową (wpłaty w pierwszej kolejności na spłatę kapitału),
- udzielenie dłużnikowi w szczególnych przypadkach nowych produktów bankowych wspierających realizację programu restrukturyzacyjnego pod warunkiem udokumentowania zasadności ich udzielenia,
- zamiana części lub całości wierzytelności na akcje lub udziały w majątku dłużnika przejęcie majątku dłużnika w zamian za zwolnienie z części lub całości długu,
- zwolnienie/ sprzedaż zabezpieczenia,
- refinansowanie zadłużenia (oznaczające korzystanie z umów dłużnych w celu zapewnienia całkowitej lub częściowej spłaty innych umów dłużnych, z których dłużnik nie jest w stanie się wywiązać na dotychczasowych warunkach).

Bank renegocjuje umowy z dłużnikami, którzy znaleźli się w trudnej sytuacji finansowej i nie są w stanie wywiązać się z pierwotnych warunków umowy kredytowej. Elementem procesu restrukturyzacji jest ocena możliwości wywiązania się przez dłużnika z warunków określanych aneksem restrukturyzacyjnym (spłaty zadłużenia w ustalonych terminach). Bank udzielając udogodnienia klientowi (restrukturyzacji) dokonuje stosownych zapisów w systemach, co umożliwia identyfikację portfela należności restrukturyzowanych. Ekspozycje restrukturyzowane objęte są procesem monitorowania. Wierzytelność po co najmniej dwuletnim okresie kwarantanny, w którym przez co najmniej połowę okresu była regularnie obsługiwana, traci status ekspozycji w stanie restrukturyzacji i jest zaliczana do ekspozycji uzdrowionych/ terminowo

regulowanych.

Na potrzeby kalkulacji odpisów aktualizujących zgodnie z MSR 39 i MSR 37 dodatkowo wprowadzono definicję ekspozycji restrukturyzowanej jako ekspozycji, dla której nastąpiła restrukturyzacja i która znajduje się w okresie uprawdopodobnienia się restrukturyzacji. Ekspozycja jest traktowana jako restrukturyzowana do momentu uprawdopodobnienia się restrukturyzacji, czyli przez minimum 12 miesięcy od daty restrukturyzacji. W przypadku gdy ekspozycja nie jest spłacana w sposób terminowy, okres uprawdopodobnienia się restrukturyzacji ulega wydłużeniu. Każdorazowo przeprowadzając proces restrukturyzacji Bank przeprowadza test na utratę wartości w celu oszacowania, czy nastąpiła utrata przepływów pieniężnych powiązana z restrukturyzacją. Jeśli test ten wskazuje na istotną utratę wartości, ekspozycja ta jest traktowana jako ekspozycja z rozpoznaną utratą wartości.

Każda ekspozycja restrukturyzowana badana jest pod kątem utraty wartości wynikającej z przeprowadzonej restrukturyzacji, a także pod kątem zaistnienia innych zdefiniowanych przesłanek utraty wartości. W przypadku ekspozycji indywidualnie znaczących badanie to przeprowadzane jest w ramach oceny indywidualnej i w przypadku rozpoznania utraty wartości naliczany jest odpis z tytułu utraty wartości przy zastosowaniu metod szacowania przepływów pieniężnych dla ekspozycji indywidualnie znaczących. Ekspozycje indywidualnie nieznaczące poddawane są grupowej ocenie utraty wartości i w przypadku rozpoznania utraty wartości naliczany jest odpis z tytułu utraty wartości przy wykorzystaniu metod statystycznych. W przypadku, gdy dla danej umowy indywidualnie znaczącej lub indywidualnie nieznaczącej nie rozpoznano przesłanek utraty wartości, naliczany jest odpis na straty poniesione, ale nie zaraportowane (IBNR), przy czym ekspozycje w okresie uprawdopodobnienia się restrukturyzacji traktowane są jako ekspozycje o podwyższonym ryzyku i naliczany jest dla nich wyższy poziom odpisu niż dla innych umów, dla których naliczany jest odpis IBNR.

Poniżej przedstawiono dane liczbowe dotyczące ekspozycji restrukturyzowanych ujmowanych w kalkulacji odpisów aktualizujących zgodnie z MSR 39:

Ekspozycje restrukturyzowane 31.12.2017	Wartość brutto bez utraty wartości tys. zł	Wartość brutto z utratą wartości tys. zł	Odpisy na kredyty i pożyczki bez utraty wartości tys. zł	Odpisy na kredyty i pożyczki z utratą wartości tys. zł	Razem wartość netto tys. zł
Kredyty i pożyczki:					
oceniane indywidualnie	186 996	905 447	(266)	(444 705)	647 472
oceniane grupowo	422 993	1 966 169	(14 692)	(824 392)	1 550 078
Razem	609 989	2 871 616	(14 958)	(1 269 097)	2 197 550

Ekspozycje restrukturyzowane 31.12.2016	Wartość brutto bez utraty wartości tys. zł	Wartość brutto z utratą wartości tys. zł	Odpisy na kredyty i pożyczki bez utraty wartości tys. zł	Odpisy na kredyty i pożyczki z utratą wartości tys. zł	Razem wartość netto tys. zł
Kredyty i pożyczki:					
oceniane indywidualnie	175 450	1 113 383	(156)	(335 625)	953 052
oceniane grupowo	415 157	2 077 323	(14 831)	(760 622)	1 717 027
Razem	590 607	3 190 706	(14 987)	(1 096 247)	2 670 079

Ekspozycje restrukturyzowane – struktura geograficzna	31.12.2017			31.12.2016		
	Wartość brutto tys. zł	Odpisy, w tym IBNR tys. zł	Razem wartość netto tys. zł	Wartość brutto tys. zł	Odpisy, w tym IBNR tys. zł	Razem wartość netto tys. zł
Polska	3 412 915	(1 266 013)	2 146 902	3 721 331	(1 093 697)	2 627 634
Irlandia	15 914	(4 707)	11 207	19 173	(6 463)	12 710
Wielka Brytania	29 806	(8 414)	21 392	19 080	(7 214)	11 866
Pozostałe kraje	22 970	(4 921)	18 049	21 729	(3 860)	17 869

GRUPA KAPITAŁOWA GETIN NOBLE BANK S.A.

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2017 roku
(dane w tys. zł)

Razem	3 481 605	(1 284 055)	2 197 550	3 781 313	(1 111 234)	2 670 079
-------	-----------	-------------	-----------	-----------	-------------	-----------

Ekspozycje restrukturyzowane – struktura podmiotowa	31.12.2017			31.12.2016		
	Wartość brutto tys. zł	Odpisy, w tym IBNR tys. zł	Razem wartość netto tys. zł	Wartość brutto tys. zł	Odpisy, w tym IBNR tys. zł	Razem wartość netto tys. zł
Kredyty i pożyczki udzielone:						
podmiotom finansowym innym niż banki	10 400	(6 027)	4 373	12 085	(5 064)	7 021
podmiotom niefinansowym innym niż osoby fizyczne	555 443	(252 565)	302 878	600 387	(217 360)	383 027
osobom fizycznym	2 915 762	(1 025 463)	1 890 299	3 168 841	(888 810)	2 280 031
jednostkom budżetowym	-	-	-	-	-	-
Razem	3 481 605	(1 284 055)	2 197 550	3 781 313	(1 111 234)	2 670 079

Ekspozycje restrukturyzowane – struktura rodzajowa	31.12.2017			31.12.2016		
	Wartość brutto tys. zł	Odpisy, w tym IBNR tys. zł	Razem wartość netto tys. zł	Wartość brutto tys. zł	Odpisy, w tym IBNR tys. zł	Razem wartość netto tys. zł
kredyty korporacyjne	282 279	(131 454)	150 825	269 756	(76 264)	193 492
kredyty samochodowe	117 172	(80 538)	36 634	133 340	(79 419)	53 921
kredyty hipoteczne	2 764 350	(944 780)	1 819 570	3 029 507	(801 836)	2 227 671
kredyty detaliczne	317 804	(127 283)	190 521	348 710	(153 715)	194 995
Razem	3 481 605	(1 284 055)	2 197 550	3 781 313	(1 111 234)	2 670 079

Ekspozycje restrukturyzowane – według okresów przetarminowania	31.12.2017			31.12.2016		
	Wartość brutto tys. zł	Odpisy, w tym IBNR tys. zł	Razem wartość netto tys. zł	Wartość brutto tys. zł	Odpisy, w tym IBNR tys. zł	Razem wartość netto tys. zł
nieprzetarminowane i przetarminowane do 30 dni	1 179 872	(113 358)	1 066 514	1 502 824	(117 096)	1 385 728
przetarminowane powyżej 30 dni do 90 dni	307 214	(77 251)	229 963	338 594	(53 292)	285 302
przetarminowane powyżej 90 dni	1 994 519	(1 093 446)	901 073	1 939 895	(940 846)	999 049
Razem	3 481 605	(1 284 055)	2 197 550	3 781 313	(1 111 234)	2 670 079

Ekspozycje restrukturyzowane	31.12.2017 tys. zł	31.12.2016 tys. zł
Wartość zabezpieczeń	2 162 141	2 603 444

Ekspozycje restrukturyzowane – zmiana stanu	01.01.2017- 31.12.2017 tys. zł	01.01.2016- 31.12.2016 tys. zł
Stan netto na początek okresu	2 670 079	3 044 451
Wartość ekspozycji ujętych w okresie	733 840	817 113
Wartość ekspozycji wyłączonych w okresie	(826 230)	(1 015 991)
Splaty /inne zmiany	(207 317)	(104 511)
Aktualizacja odpisów z tytułu utraty wartości	(172 822)	(70 983)
Stan netto na koniec okresu	2 197 550	2 670 079

Struktura portfela kredytowego

Strukturę portfela kredytowego Grupy według rodzaju kredytów, segmentów geograficznych rynku i branż gospodarki prezentują poniższe tabele. Zaprezentowany udział procentowy w portfelu kredytowym liczony jest od wartości nominalnych.

	Udział % w portfelu	
	31.12.2017	31.12.2016
Kredyty dla osób fizycznych:	73,63	75,36
samochodowe	2,38	1,88
ratalne	0,31	0,41
mieszkaniowe, budowlane, hipoteczne	59,92	62,97
pozostałe	11,02	10,10
Kredyty dla podmiotów gospodarczych	26,37	24,64
Razem	100,00	100,00

	Udział % w portfelu	
	31.12.2017	31.12.2016
Dolnośląskie	11,05	10,86
Kujawsko-Pomorskie	4,06	4,04
Lubelskie	2,92	2,91
Lubuskie	2,43	2,43
Łódzkie	5,04	5,14
Małopolskie	6,78	6,70
Mazowieckie	24,84	25,04
Opolskie	1,83	1,86
Podkarpackie	2,38	2,37
Podlaskie	1,43	1,34
Pomorskie	7,98	8,05
Śląskie	10,88	10,93
Świętokrzyskie	1,34	1,35
Warmińsko-Mazurskie	3,17	3,13
Wielkopolskie	8,09	7,94
Zachodniopomorskie	4,80	4,82
Siedziba poza obszarem Polski	0,98	1,09
Razem	100,00	100,00

	Udział % w portfelu	
	31.12.2017	31.12.2016
Rolnictwo i łowiectwo	0,32	0,30
Górnictwo i kopalnictwo	0,05	0,05
Działalność produkcyjna	1,91	1,89
Zaopatrzenie w energię elektryczną i gaz	0,04	0,04
Budownictwo	3,47	2,93
Handel hurtowy i detaliczny	5,12	4,81
Transport, gospodarka magazynowa i łączność	3,56	3,63
Pośrednictwo finansowe	1,34	0,67
Obsługa nieruchomości	3,31	3,41
Administracja publiczna	1,78	1,76
Pozostałe sekcje	5,47	5,15
Osoby fizyczne	73,63	75,36
Razem	100,00	100,00

Poniżej przedstawiono maksymalne narażenie Grupy na ryzyko kredytowe bez uwzględnienia posiadanych zabezpieczeń ani innych elementów powodujących poprawę warunków kredytowania:

Maksymalne narażenie na ryzyko kredytowe	31.12.2017	31.12.2016
	tys. zł	(przekształcone) tys. zł
Aktywa finansowe:		
Kasa, środki w Banku Centralnym (z wyjątkiem gotówki)	3 131 201	2 972 730
Należności od banków i instytucji finansowych	656 216	1 178 205
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	8 000	12 966
Aktywa finansowe wyceniane do wartości godziwej przez wynik finansowy	158 491	171 972
Pochodne instrumenty finansowe	584 178	102 136
Kredyty i pożyczki udzielone klientom oraz należności z tytułu leasingu finansowego	42 711 803	46 633 758
Instrumenty finansowe dostępne do sprzedaży	8 181 036	12 006 283
Instrumenty finansowe utrzymywane do terminu wymagalności	1 674 493	202 641
Pozostałe aktywa finansowe	505 100	595 237
Razem aktywa finansowe	57 610 518	63 875 928
Zobowiązania gwarancyjne	169 036	164 387
Zobowiązania warunkowe	1 944 322	2 123 989
Razem zobowiązania pozabilansowe	2 113 358	2 288 376
Całkowite narażenie na ryzyko kredytowe	59 722 832	66 196 339

Do celów adekwatności kapitałowej, w ramach polityki dotyczącej stosowania i wyceny zabezpieczeń kredytowych i zarządzania zabezpieczeniami, Bank stosuje zabezpieczenia o najwyższym stopniu płynności, takie jak środki finansowe zdeponowane w banku oraz dłużne papiery wartościowe emitowane przez NBP i rząd RP. W ramach technik redukcji ryzyka Bank stosuje zabezpieczenia finansowe o najwyższej płynności, wyceniane co miesiąc metodą efektywnej stopy procentowej, a w ramach ochrony nieruchomości gwarancje udzielane przez wybrane instytucje i Bank Gospodarstwa Krajowego. W związku ze stosowaniem instrumentów ochrony nieruchomości Bank analizuje ryzyko koncentracji wobec dostawców tych zabezpieczeń.

Poniżej zaprezentowano kredyty i pożyczki w wartości brutto, dla których indywidualnie wykazano utratę wartości:

	31.12.2017	31.12.2016
	tys. zł	tys. zł
Kredyty korporacyjne	326 275	320 690
Kredyty mieszkaniowe	1 479 144	1 675 276
Kredyty detaliczne	21 365	24 884
Razem kredyty i pożyczki, dla których indywidualnie wykazano utratę wartości	1 826 784	2 020 850

Kwota zabezpieczeń przyjęta przy wyliczaniu odpisów na indywidualnie znaczące kredyty na dzień 31 grudnia 2017 roku wyniosła 0,78 mld zł (0,83 mld zł na dzień 31 grudnia 2016 roku).

Wartość aktywów przejętych za długi w 2017 roku wyniosła 49,9 mln zł (80,3 mln zł w 2016 roku).

Poniżej przedstawiono informację o jakości kredytowej aktywów na dzień 31 grudnia 2017 i 2016 roku.

GRUPA KAPITAŁOWA GETIN NOBLE BANK S.A.

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2017 roku
(dane w tys. zł)

31.12.2017	Niezależnie bez utraty wartości tys. zł	Bez utraty wartości			Zaległe z utratą wartości tys. zł	Odsetki tys. zł	Odpisy (w tym IBNR) tys. zł	Razem tys. zł
		do 1 m-ca tys. zł	powyżej 1 m-ca do 2 m-cy tys. zł	powyżej 2 m-cy tys. zł				
Należności od banków i instytucji finansowych	650 696	-	-	-	-	5 682	(162)	656 216
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	8 000	-	-	-	-	-	-	8 000
Aktywa finansowe wyceniane do wartości godziwej przez wynik finansowy	158 491	-	-	-	-	-	-	158 491
Kredyty i pożyczki udzielone klientom, w tym:	35 382 680	2 390 292	588 131	211 657	7 222 207	112 930	(3 196 094)	42 711 803
kredyty korporacyjne	7 812 598	1 688 723	318 200	62 615	815 658	15 650	(378 251)	10 335 193
kredyty samochodowe	1 424 576	83 649	12 294	4 663	340 497	4 381	(207 018)	1 663 042
kredyty hipoteczne	22 819 055	458 736	220 822	125 806	4 672 705	70 431	(1 861 629)	26 505 926
kredyty detaliczne	3 326 451	159 184	36 815	18 573	1 393 347	22 468	(749 196)	4 207 642
Instrumenty finansowe dostępne do sprzedaży, w tym:	8 212 066	-	-	-	10 199	-	(41 229)	8 181 036
emitowane przez banki centralne	799 785	-	-	-	-	-	-	799 785
emitowane przez banki i inne podmioty finansowe	488 812	-	-	-	-	-	-	488 812
emitowane przez podmioty niefinansowe	30 903	-	-	-	10 199	-	(9 235)	31 867
emitowane przez Skarb Państwa	6 612 960	-	-	-	-	-	-	6 612 960
portfel wierzytelności	279 606	-	-	-	-	-	(31 994)	247 612
Instrumenty finansowe utrzymywane do terminu wymagalności, w tym:	1 674 493	-	-	-	-	-	-	1 674 493
emitowane przez Skarb Państwa	1 461 145	-	-	-	-	-	-	1 461 145
emitowane przez jednostki samorządowe	173 233	-	-	-	-	-	-	173 233
emitowane przez podmioty niefinansowe	40 115	-	-	-	-	-	-	40 115
Razem aktywa finansowe	46 086 426	2 390 292	588 131	211 657	7 232 406	118 612	(3 237 485)	53 390 039

GRUPA KAPITAŁOWA GETIN NOBLE BANK S.A.

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2017 roku
(dane w tys. zł)

31.12.2016 (przekształcone)	Niezależne bez utraty wartości tys. zł	Bez utraty wartości			Zaległe z utratą wartości tys. zł	Odsetki tys. zł	Odpisy (w tym IBNR) tys. zł	Razem tys. zł
		do 1 m-ca tys. zł	powyżej 1 m-ca do 2 m-cy tys. zł	powyżej 2 m-cy tys. zł				
Należności od banków i instytucji finansowych	1 173 038	-	-	-	-	5 792	(625)	1 178 205
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	12 966	-	-	-	-	-	-	12 966
Aktywa finansowe wyceniane do wartości godziwej przez wynik finansowy	171 972	-	-	-	-	-	-	171 972
Kredyty i pożyczki udzielone klientom, w tym:	39 086 766	2 043 226	464 856	284 941	7 222 557	226 649	(2 695 237)	46 633 758
kredyty korporacyjne	7 845 943	1 261 329	173 362	101 225	822 535	13 907	(340 921)	9 877 380
kredyty samochodowe	1 669 968	108 095	17 235	6 992	334 939	5 809	(187 302)	1 955 736
kredyty hipoteczne	26 154 723	535 746	235 005	156 066	4 759 052	183 651	(1 484 743)	30 539 500
kredyty detaliczne	3 416 132	138 056	39 254	20 658	1 306 031	23 282	(682 271)	4 261 142
Instrumenty finansowe dostępne do sprzedaży, w tym:	12 005 442	-	-	-	11 045	-	(10 204)	12 006 283
emitowane przez banki centralne	824 780	-	-	-	-	-	-	824 780
emitowane przez banki i inne podmioty finansowe	394 561	-	-	-	-	-	-	394 561
emitowane przez podmioty niefinansowe	69 386	-	-	-	11 045	-	(10 204)	70 227
emitowane przez Skarb Państwa	10 716 715	-	-	-	-	-	-	10 716 715
Instrumenty finansowe utrzymywane do terminu wymagalności, w tym:	202 641	-	-	-	-	-	-	202 641
emitowane przez jednostki samorządowe	160 347	-	-	-	-	-	-	160 347
emitowane przez podmioty niefinansowe	42 294	-	-	-	-	-	-	42 294
Razem aktywa finansowe	52 652 825	2 043 226	464 856	284 941	7 233 602	232 441	(2 706 066)	60 205 825

2. Ryzyko operacyjne

Definicja i cel zarządzania ryzykiem operacyjnym

Ryzyko operacyjne jest to ryzyko straty wynikające z nieodpowiednich lub zawodnych procedur wewnętrznych, błędów ludzi i systemów lub ze zdarzeń zewnętrznych, obejmując również ryzyko prawne. Kategoria ryzyka operacyjnego nie obejmuje ryzyka strategicznego i ryzyka reputacji.

Celem strategicznym zarządzania ryzykiem operacyjnym jest optymalizacja wewnętrznych procesów biznesowych i pozabiznesowych, pozwalająca na ograniczenie kosztów i strat oraz zwiększenie bezpieczeństwa funkcjonowania i ograniczanie ryzyka reputacji. Zarządzanie ryzykiem operacyjnym jest ukierunkowane na zapobieganie zagrożeniom, efektywne podejmowanie decyzji, ustalanie priorytetów i alokację zasobów, zapewniające lepsze zrozumienie potencjalnego ryzyka i ewentualnych niepożądanych jego skutków.

Podstawowym celem operacyjnym zarządzania ryzykiem operacyjnym jest dążenie do identyfikacji ryzyka operacyjnego oraz możliwie najbardziej precyzyjnego pomiaru wielkości i oceny jego profilu. W tym celu doskonalone są rozwiązania w zakresie modelu pomiaru i zarządzania ryzykiem operacyjnym, umożliwiające stosowanie w przyszłości zaawansowanych metod pomiaru, wrażliwych na ryzyko operacyjne, uwzględniających czynniki i parametry ryzyka operacyjnego specyficzne dla Grupy, a w szczególności dla Banku, tzn. ściśle związane z jego profilem działalności.

Struktura i organizacja jednostki zarządzania ryzykiem operacyjnym

W procesie zarządzania ryzykiem operacyjnym aktywnie uczestniczą następujące jednostki organizacyjne:

- wszystkie komórki i jednostki organizacyjne Centrali, jednostki operacyjne (stanowiące terenowe jednostki organizacyjne Banku);
- podmioty powiązane – spółki zależne od Banku;
- podmioty zewnętrzne – jednostki franczyzowe i jednostki pośredników.

Funkcjonalnie wyodrębnia się następujące dwie grupy jednostek organizacyjnych uczestniczących w procesie:

- jednostki systemowe – odpowiedzialne za systemowe zarządzanie ryzykiem operacyjnym, projektujące regulacje wewnętrzne i tworzące rozwiązania do bieżącego zarządzania ryzykiem operacyjnym, wykonujące również zadania bieżącego zarządzania ryzykiem operacyjnym,
- jednostki operacyjne – zajmujące się bieżącym zarządzaniem ryzykiem operacyjnym w swojej codziennej działalności.

We wszystkich pionach i na wszystkich szczeblach struktury organizacyjnej Banku wyróżnia się następujące grupy jednostek, osób i funkcji odpowiedzialnych za czynności związane z zarządzaniem ryzykiem operacyjnym, wykonywane na trzech, następujących poziomach:

- poziom podstawowy – jednostki i osoby zajmujące się zarządzaniem ryzykiem operacyjnym w swojej codziennej działalności;
- poziom nadzoru (kierowniczy) – osoby zajmujące stanowiska kierownicze, pełniące kontrolę funkcjonalną;
- poziom nadrzędny, funkcjonujący w formie scentralizowanej – którego główną funkcją jest zarządzanie ryzykiem operacyjnym. Funkcja ta realizowana jest przez osoby wykonujące zadania wydzielonej komórki ds. zarządzania ryzykiem operacyjnym, funkcjonującej w ramach działalności Biura Zarządzania Ryzykiem Operacyjnym oraz Komitetu Ryzyka Operacyjnego.

Ze względu na skalę i rodzaj działalności Getin Noble Banku S.A., w zarządzaniu ryzykiem operacyjnym w Grupie wiodące role spełniają Rada Nadzorcza i Zarząd Banku. Działania Zarządu Banku, na poziomie operacyjnym realizuje Komitet Ryzyka Operacyjnego – jego zadaniem jest monitorowanie ryzyka operacyjnego, opiniowanie regulacji odnoszących się do zarządzania ryzykiem operacyjnym oraz rekomendowaniu miar i norm ekspozycji na ryzyko.

Główną, nadrzędną funkcję zarządzania ryzykiem operacyjnym w Banku, spełniają wyznaczeni pracownicy, wydzielonej, niezależnej komórki ds. zarządzania ryzykiem operacyjnym – Biura Zarządzania Ryzykiem Operacyjnym, stanowiącej element w pionie zarządzania ryzykiem.

Strategie i procesy zarządzania ryzykiem operacyjnym oraz zakres i rodzaj systemów raportowania i pomiaru ryzyka operacyjnego

Zarządzanie ryzykiem operacyjnym stanowi proces obejmujący działania w zakresie identyfikacji, pomiaru, ograniczania, monitorowania i raportowania ryzyka. Objęte są nim wszystkie procesy i systemy, ze szczególnym naciskiem na te związane z wykonywaniem czynności bankowych, zapewniających klientom usługi finansowe.

Bank zarządza ryzykiem operacyjnym zgodnie z ustaloną przez Zarząd Banku i zatwierdzoną przez Radę Nadzorczą Banku „Strategią zarządzania ryzykiem operacyjnym”:

- uwzględniającą regulacje ostrożnościowe wynikające z Prawa Bankowego oraz odpowiednich uchwał i rekomendacji nadzoru bankowego;
- zawierającą charakterystykę zasad już stosowanych w Banku oraz znajdujących się w fazie rozwoju i planowanych w przyszłości.

Funkcjonujący system raportowania i pomiaru ryzyka operacyjnego wspomagany jest systemem informatycznym, pozwalającym na rejestrację zdarzeń ryzyka operacyjnego, ewidencję skutków ich powstawania. Stanowi on jednocześnie bazę i środowisko do przekrojowych analiz z zakresu ryzyka operacyjnego stanowiąc podstawę do pomiaru ryzyka oraz dla systemu raportowania o ryzyku operacyjnym, który obejmuje raporty dla celów wewnętrznych – zarządczych, jak i zewnętrznych – nadzorczych.

Raportowanie zarządcze i nadzorcze jest oparte na założeniach wynikających z:

- wytycznych Rekomendacji M;
- regulacji nadzorczych dotyczących zasad i sposobu ogłaszania przez banki informacji o charakterze jakościowym i ilościowym dotyczących adekwatności kapitałowej.

Pomiar ryzyka operacyjnego obejmuje między innymi kalkulację:

- wymaganego kapitału własnego na pokrycie ryzyka operacyjnego;
- wskaźników określających stopień narażenia Banku na ryzyko operacyjne, zwany również wrażliwością Banku na ryzyko operacyjne lub narażeniem Banku na ryzyko operacyjne;
- zagregowanego wolumenu strat rzeczywistych.

Zasady polityki stosowania zabezpieczeń i ograniczania ryzyka operacyjnego

W zależności od wielkości i profilu ryzyka operacyjnego stosuje się odpowiednie działania korygujące i zapobiegawcze, adekwatne do zdiagnozowanego ryzyka i zapewniające wybór oraz wdrożenie środków skutecznie modyfikujących ryzyko.

W szczególności stosuje się następujące sposoby zabezpieczania ryzyka operacyjnego:

- opracowywanie i wdrażanie planów utrzymania ciągłości działania (w tym planów awaryjnych), zapewniających nieprzerwane działanie organizacji na określonym poziomie;
- ubezpieczanie przed skutkami trudnych do przewidzenia błędów lub zdarzeń operacyjnych o znaczących skutkach finansowych;
- zlecanie czynności na zewnątrz (outsourcing).

Ponadto, w celu zabezpieczenia wszelkich procesów wymagających transferu środków, ryzyko operacyjne jest eliminowane głównie przez wprowadzenie zasady sprawdzania „na drugą rękę”.

Kluczowe procesy biznesu zostały opisane w odpowiednich dokumentach – Politykach i Procedurach. Poprawność operacji biznesowych podlega ciągłemu monitoringowi, a raporty są przekazywane bezpośrednio do Zarządu Banku.

Skuteczność stosowanych w Banku zabezpieczeń oraz metod ograniczania ryzyka operacyjnego monitoruje się poprzez ciągłe śledzenie, gromadzenie i analizowanie zdarzeń operacyjnych oraz obserwację profilu ryzyka operacyjnego, a także kontrolowanie ilościowych i jakościowych zmian ryzyka operacyjnego.

3. Ryzyko utraty płynności

Ryzyko utraty płynności jest definiowane jako potencjalna niezdolność do niewywiązania się Banku z bieżących i przyszłych zobowiązań finansowych zgodnie z terminami kontraktowymi. Zarządzanie płynnością stanowi oczywisty, kluczowy element zarządzania ryzykiem Banku, a także pozostałych podmiotów w Grupie Kapitałowej. Celem zarządzania ryzykiem płynności jest zapewnienie możliwości realizowania zobowiązań w horyzoncie dziennym, zdolności do utrzymania płynności w krótkim, średnim i długim okresie zarówno w normalnych warunkach, jak i w przypadku wystąpienia zdarzeń kryzysowych.

Zasadniczym źródłem ryzyka płynności Grupy są pozycje Getin Noble Banku S.A. Monitorowanie poziomu ryzyka w Grupie odbywa się poprzez okresowe pomiary ryzyka w ujęciu skonsolidowanym dla całej Grupy.

W celu skutecznego zarządzania płynnością Bank odpowiednio kształtuje strukturę aktywów i pasywów poprzez politykę depozytową oraz kredytową, strukturę cen produktów itd. W działaniu tym Bank kieruje się z jednej strony, bieżącymi, krótkoterminowymi potrzebami płynnościowymi, jak również długoterminową strategią zmierzającą do budowy profilu płynnościowego Banku opartego o rosnące stabilne źródła finansowania. Znalazło to wyraz w strategii przebudowy Banku, której ważnym elementem jest wdrożenie modelu relacyjnego, który między innymi zapewni wzrost trwałych źródeł finansowania w formie osadów na rachunkach bieżących i oszczędnościowych klientów detalicznych oraz z segmentu małych i średnich przedsiębiorstw zmniejszając znaczenie depozytów terminowych w finansowaniu Banku.

Strategia zarządzania ryzykiem płynności określona została w „Strategii Banku”, natomiast podejście Banku do zarządzania ryzykiem określone jest w „Polityce zarządzania ryzykiem płynności”. Przywołane dokumenty definiują poziom apetytu na ryzyko rozumiany jako oczekiwany poziom ekspozycji na ryzyko oraz zakres tolerancji czyli maksymalnych, nieprzekraczalnych poziomów ryzyka.

Działania Banku w zakresie zarządzania ryzykiem utraty płynności są zgodne z rekomendacjami i regulacjami ostrożnościowymi Komisji Nadzoru Finansowego i Narodowego Banku Polskiego, ale również z rozporządzeniami UE. Proces zarządzania ryzykiem płynności w Banku, zarówno za poziomie strategicznym, jak i operacyjnym jest dostosowany do wymagań Rekomendacji P KNF.

Zachowanie płynności bieżącej, krótko-, średnio- i długoterminowej polega na realizacji przez Bank następujących celów:

- utrzymanie pożądanej struktury bilansu,
- finansowanie udzielonych przez Bank kredytów funduszami własnymi i środkami stabilnymi,
- wykorzystywanie niestabilnych pasywów jako źródła finansowania aktywów łatwo zbywalnych,
- zapewnienie szybkiego i łatwego dostępu do zewnętrznych źródeł finansowania.

Zarządzanie płynnością średnio- i długoterminową należy do kompetencji Zarządu Banku, natomiast za zarządzanie płynnością bieżącą i krótkoterminową odpowiedzialny jest Departament Skarbu. Rolę opiniodawczo-doradczą w procesie zarządzania płynnością sprawuje Komitet Zarządzania Aktywami i Pasywami, który monitoruje poziom ryzyka płynności na podstawie informacji sporządzanej przez Biuro Ryzyk Rynkowych i Wycen.

Regulacje Banku obejmują również aspekty zarządzania płynnością bieżącą w trakcie dnia.

Do oceny ryzyka płynności monitorowane są:

- nadzorcze normy płynności, w tym wskaźniki LCR (z ang. *liquidity coverage ratio* – wskaźnik pokrycia wypływów netto) oraz NSFR (z ang. *net stable funding ratio* – wskaźnik stabilnego finansowania),
- ustalone wewnętrznie miary niedopasowania zapadalności aktywów i wymagalności, wskaźniki struktury bilansu oraz

miary stabilności źródeł finansowania,

- wyniki stress testów uwzględniających scenariusze o charakterze kryzysowym odnoszące się do czynników wewnątrzbankowych jak i czynników leżących w sytuacji na rynkach finansowych.

Podstawowe miary, kluczowe miary płynności oraz stopień wykorzystania limitów płynnościowych (w tym przestrzeganie nadzorczych norm płynności oraz wskaźnika LCR) są poddawane codziennemu monitorowaniu i raportowane Zarządowi Banku.

Dla zapewnienia pożądanego poziomu płynności Bank kształtuje strukturę aktywów i pasywów w sposób zgodny z przyjętymi wewnętrznymi limitami oraz zgodnie z rekomendacjami KNF i NBP, w tym celu:

- utrzymuje rezerwy płynności w bezpiecznych, łatwo zbywalnych aktywach rynku finansowego,
- posiada możliwości korzystania z dodatkowych źródeł finansowych w postaci kredytu lombardowego, kredytu technicznego w Narodowym Banku Polskim,
- akcję kredytową finansuje głównie funduszami własnymi oraz stabilną bazą depozytową,
- jest przygotowany operacyjnie do wystąpienia do NBP o udzielenie kredytu refinansowego (okresowo weryfikowana jest kwota dostępnego kredytu).

Skuteczność zarządzania ryzykiem płynności (w tym jego zabezpieczania) oceniana jest na podstawie poziomu wykorzystania przyjętych limitów ograniczających ekspozycję na ryzyko, w tymi limitów nadzorczych.

Bank przeprowadza symulacje wytrzymałości Banku na wzmożone wpływy środków (testy warunków skrajnych). Analizy są istotnym elementem w procesie zarządzania aktywami i pasywami. Bank posiada procedurę postępowania w sytuacji zagrażającej istotnym wzrostem ryzyka płynności, tzw. „Procedurę dotyczącą planu awaryjnego utrzymania płynności w Getin Noble Bank S.A. w sytuacjach kryzysowych”. W ramach Procedury określono m.in. symptomy pogarszania się sytuacji płynnościowej Banku, tzw. stany ostrzegawcze i kryzysowe, które mają za zadanie wskazywać z wyprzedzeniem potencjalne zagrożenia. Ich monitoring odbywa się w trybie dziennym. W przypadku wystąpienia sytuacji zagrażającej płynności Banku, Zarząd Banku oraz Komitet Zarządzania Aktywami i Pasywami są informowani o wystąpieniu zagrożenia.

W 2017 roku wskaźnik LCR był utrzymywany na adekwatnym poziomie.

W ciągu okresu sprawozdawczego Bank utrzymywał nadzorcze miary płynności na poziomie wymaganym przez Komisję Nadzoru Finansowego. Poniżej przedstawiono nadzorcze miary płynności Getin Noble Banku S.A.:

Nadzorcze miary płynności		Wartość minimalna	Wartość na dzień	
			31.12.2017	31.12.2016
M1	Luka płynności krótkoterminowej (w mln zł)	0,00	4 573	5 647
M2	Współczynnik płynności krótkoterminowej	1,00	1,68	1,96
M3	Współczynnik pokrycia aktywów nie płynnych funduszami własnymi	1,00	2,10	2,56
M4	Współczynnik pokrycia aktywów nie płynnych i aktywów o ograniczonej płynności funduszami własnymi i środkami obcymi stabilnymi	1,00	1,21	1,24

Poniżej przedstawiono analizę zobowiązań Grupy według umownych terminów wymagalności przed dyskontowaniem:

31.12.2017	Do 1 m-ca	Powyżej 1 m-ca	Powyżej 3 m-cy	Powyżej 1 roku	Powyżej 5 lat	Razem
	tys. zł	do 3 m-cy	do 1 roku	do 5 lat	5 lat	tys. zł
Zobowiązania wobec banków i instytucji finansowych	300 024	470 517	531 155	494 186	86 214	1 882 096
Pochodne instrumenty finansowe	25 921	35 313	733	184 162	1 951	248 080
Zobowiązania wobec klientów	21 439 532	11 851 571	12 450 473	3 261 672	289 004	49 292 252
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	17 113	441 088	489 149	1 600 112	2 417 019	4 964 481
Razem zobowiązania finansowe	21 782 590	12 798 489	13 471 510	5 540 132	2 794 188	56 386 909

31.12.2016	Do 1 m-ca	Powyżej 1 m-ca do 3 m-cy	Powyżej 3 m-cy do 1 roku	Powyżej 1 roku do 5 lat	Powyżej 5 lat	Razem
	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł
Zobowiązania wobec banków i instytucji finansowych	73 135	76 970	908 238	1 503 560	100 838	2 662 741
Pochodne instrumenty finansowe	16 369	76 436	271 154	1 298 039	2 441	1 664 439
Zobowiązania wobec klientów	18 939 519	13 840 807	15 379 323	4 389 260	1 434 261	53 983 170
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	6 961	21 006	307 524	3 213 699	365 050	3 914 240
Razem zobowiązania finansowe	19 035 984	14 015 219	16 866 239	10 404 558	1 902 590	62 224 590

Depozyty klientowskie stanowią podstawowe źródło finansowania działalności kredytowej Banku; wskaźnik relacji kredytów netto do zobowiązań wobec klientów nie przekracza 85%. W ramach stabilnych źródeł finansowania przeważają depozyty klientów detalicznych, natomiast stabilne środki depozytów klientów firmowych stanowią uzupełnienie ogólnej bazy stabilnych źródeł finansowania.

4. Ryzyko rynkowe

Ryzyko rynkowe polega na możliwości poniesienia strat w wyniku zmienności czynników rynkowych, przede wszystkim stóp procentowych, kursów walut oraz cen papierów wartościowych oraz innych, w tym pochodnych instrumentów finansowych. Poprzez stosowaną politykę zarządzania aktywami i pasywami oraz system limitów ryzyka rynkowego Grupa zmierza do optymalizacji relacji dochodu do ponoszonego ryzyka. Głównym źródłem ryzyka rynkowego Grupy są pozycje Getin Noble Banku S.A.

Za zarządzanie ryzykiem rynkowym w Banku odpowiedzialny jest Komitet Zarządzania Aktywami i Pasywami. Jego rolą jest kreowanie polityki zarządzania aktywami i pasywami, ustanawianie limitów ryzyka oraz monitorowanie ich wykorzystania. Za operacyjne zarządzanie ryzykiem rynkowym odpowiada Departament Skarbu dokonując bieżącego monitorowania pozycji ryzyka i kształtując ich wielkość poprzez zawieranie transakcji na rynku międzybankowym oraz poprzez określanie walutowych kursów wymiany oraz stóp transferowych dla zawieranych transakcji z klientami. Za kontrolę zarządzania ryzykiem rynkowym odpowiada Biuro Ryzyk Rynkowych i Wycen zlokalizowane w pionie zarządzania ryzykiem. Do jego kluczowych zadań należy monitorowanie kluczowych miar ryzyka rynkowego, rozwój metod pomiaru ryzyka oraz rekomendowanie wewnętrznych limitów i norm ostrożnościowych w tym zakresie. Biuro Ryzyk Rynkowych i Wycen przedkłada Komitetowi Zarządzania Aktywami i Pasywami w okresach miesięcznych informację o zarządzaniu ryzykiem rynkowym. Monitorowanie poziomu ryzyka w Grupie odbywa się poprzez okresowe pomiary ryzyka w ujęciu skonsolidowanym.

4.1. Ryzyko walutowe

Ryzyko walutowe Banku wynika z negatywnych dla wyników finansowych skutków zmienności kursów walutowych. Podstawowym celem zarządzania ryzykiem walutowym jest kształtowanie struktury pozycji walutowej Banku w celu zminimalizowania wrażliwości na zmienność kursów. Narzędziem do tego celu jest system monitorowania limitów wewnętrznych oraz wynikających z przepisów nadzorczych norm ostrożnościowych. Pozycja walutowa Banku wynika z transakcji zawieranych z klientami Banku. Bank nie prowadzi pozycji handlowych związanych z ryzykiem walutowym.

Departament Skarbu na bieżąco monitoruje poziom otwartej pozycji walutowej i reguluje jej wielkość poprzez zawierane na rynku międzybankowym transakcje walutowe. Są to w przeważającej mierze transakcje o charakterze kasowym. Poza nimi Bank dokonuje, w ograniczonym wewnętrznych limitami stopniu, transakcji na instrumentach pochodnych. Osobnym zagadnieniem jest zarządzanie ryzykiem walutowym wynikającym z istniejącego portfela kredytów hipotecznych indeksowanych do CHF i EUR. W tym zakresie zmienność przepływów pieniężnych tych portfeli jest zabezpieczana poprzez

portfel transakcji CIRS. Efekt tego zabezpieczenia jest odzwierciedlana w księgach Banku z zastosowaniem rachunkowości zabezpieczeń z zachowaniem, niezbędnego w tym zakresie reżimu dopasowania przepływów pieniężnych i ich wyceny.

Analiza ekspozycji Banku na ryzyko walutowe odbywa się w oparciu o stanowiące standard na rynku metody oparte na szacowaniu wpływu zmienności na wynik finansowy oraz na wykorzystanie funduszy własnych Banku. Do podstawowych metod w tym zakresie należą:

- pomiar wartości zagrożonej (VaR),
- testy warunków skrajnych (stress testy)
- analiza wielkości pozycji walutowej w stosunku do funduszy własnych i kalkulacja wymogu kapitałowego na pokrycie ryzyka walutowego.

Wielkość ekspozycji Banku na ryzyko walutowe oraz obliczanie wymogu kapitałowego niezbędnego do pokrycia ryzyka walutowego jest realizowane codziennie i stanowi element codziennego zestawu informacji zarządczej przekazywanej do kierownictwa Banku, w tym do Zarządu. Biuro Ryzyka Rynkowego i Wycen przekazuje komplet informacji o kształtowaniu się ryzyka walutowego do Komitetu Zarządzania Aktywami Pasywami. Raport zawiera między innymi informację o wielkości pozycji walutowych Banku w poszczególnych walutach, wielkości miar ryzyka oraz stopnia wykorzystania limitów otwartych pozycji walutowych.

Proces zarządzania i pomiaru ryzyka walutowego jego kontroli i monitorowania jest wsparty szeregiem narzędzi informatycznych, którego kluczowym elementem jest System Analizy Ryzyka Rynkowego i Płynności (SARRP).

Analiza wrażliwości dla ryzyka walutowego

Getin Noble Bank S.A. przygotowuje codziennie analizę wrażliwości dla ryzyka walutowego w Banku oraz kwartalnie analizę wrażliwości dla ryzyka walutowego Grupy.

VAR (1D, 99,9%)	31.12.2017	31.12.2016
	tys. zł	tys. zł
Ryzyko walutowe	821	805

Metoda ta oparta jest na modelu wartości zagrożonej (VaR) i polega na badaniu, z 99,9% prawdopodobieństwem, wielkości maksymalnej straty jaką Bank/ Grupa może ponieść jednego dnia z tytułu wyceny pozycji walutowej (w wyniku zmiany kursów walutowych), przy założeniu normalnych warunków rynkowych. Zmienność wykorzystywana w modelu obliczona jest przy zastosowaniu wykładniczo ważonej średniej ruchomej (tzw. EWMA) dziennych względnych zmian kursów walutowych w okresie ostatnich 251 dni roboczych. Szereg czasowy o tej samej długości został zastosowany do wyznaczenia macierzy korelacji pomiędzy poszczególnymi kursami walutowymi. Oczywiście miara VaR nie wyraża absolutnej straty maksymalnej, na jaką narażony jest Bank/ Grupa. VaR jest miarą określającą poziom ryzyka na dany moment w czasie, odzwierciedlającą pozycje na konkretny moment, które nie muszą odzwierciedlać ryzyka pozycji Banku/ Grupy w innym momencie i jest narzędziem bieżącego zarządzania pozycją walutową.

Na dzień 31 grudnia 2017 roku udział pozycji całkowitej walutowej (suma długich lub suma krótkich pozycji netto na poszczególnych walutach – w zależności od tego, która z tych sum jest wyższa) w funduszach własnych regulacyjnych Grupy wyniósł 0,88% (0,65% na dzień 31 grudnia 2016 roku). W ciągu okresu sprawozdawczego poziom ryzyka walutowego w Grupie kształtował się na poziomie niewymagającym utrzymywania kapitału na jego pokrycie.

Poniższe tabele przedstawiają zaangażowanie walutowe Grupy na dzień 31 grudnia 2017 i 2016 roku w podziale na poszczególne rodzaje aktywów, zobowiązań i zobowiązań pozabilansowych:

GRUPA KAPITAŁOWA GETIN NOBLE BANK S.A.

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2017 roku
(dane w tys. zł)

31.12.2017	WALUTA							Razem tys. zł
	PLN tys. zł	EUR tys. zł	CHF tys. zł	USD tys. zł	GBP tys. zł	JPY tys. zł	Inne tys. zł	
Kasa, środki w Banku Centralnym	1 990 582	1 308 952	8 222	28 171	5 666	-	-	3 341 593
Należności od banków i instytucji finansowych	385 498	236 333	5 803	3 642	6 933	14 760	3 247	656 216
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	31 682 818	749 053	10 007 787	43 069	3	229 072	1	42 711 803
Pozostałe aktywa	11 868 011	1 086 757	8 701	162 434	10	11	-	13 125 924
Suma aktywów	45 926 909	3 381 095	10 030 513	237 316	12 612	243 843	3 248	59 835 536
Zobowiązania wobec banków i instytucji finansowych	1 487 626	360 470	56	14	-	-	-	1 848 166
Zobowiązania wobec klientów	45 766 797	1 745 625	177 390	876 300	45 324	651	1 480	48 613 567
Pozostałe zobowiązania	5 052 719	5 510	71	-	-	-	-	5 058 300
Suma zobowiązań	52 307 142	2 111 605	177 517	876 314	45 324	651	1 480	55 520 033
Kapitał własny	4 315 503	-	-	-	-	-	-	4 315 503
Suma zobowiązań i kapitału własnego	56 622 645	2 111 605	177 517	876 314	45 324	651	1 480	59 835 536
ZAANGAŻOWANIE NETTO	(10 695 736)	1 269 490	9 852 996	(638 998)	(32 712)	243 192	1 768	-
POZYCJE POZABILANSOWE								
Aktywa	15 173 740	447 046	1 449 778	1 531 928	40 765	65 525	2 416	18 711 198
Pasywa	4 143 332	1 714 115	11 348 366	894 216	6 022	311 625	3 429	18 421 105
LUKA	334 672	2 421	(45 592)	(1 286)	2 031	(2 908)	755	290 093

GRUPA KAPITAŁOWA GETIN NOBLE BANK S.A.

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2017 roku
(dane w tys. zł)

31.12.2016 (przekształcone)	WALUTA							Razem tys. zł
	PLN tys. zł	EUR tys. zł	CHF tys. zł	USD tys. zł	GBP tys. zł	JPY tys. zł	Inne tys. zł	
Kasa, środki w Banku Centralnym	2 142 650	970 423	8 329	25 853	4 940	-	-	3 152 195
Należności od banków i instytucji finansowych	230 083	925 775	5 276	4 702	3 935	3 628	4 806	1 178 205
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	32 462 844	985 693	12 801 731	64 729	2	318 758	1	46 633 758
Pozostałe aktywa	13 782 018	1 210 542	10 323	192 761	3	3	-	15 195 650
Suma aktywów	48 617 595	4 092 433	12 825 659	288 045	8 880	322 389	4 807	66 159 808
Zobowiązania wobec banków i instytucji finansowych	2 591 614	3 732	64	17	-	-	-	2 595 427
Zobowiązania wobec klientów	49 861 087	1 865 218	246 778	1 029 950	34 244	310	3 541	53 041 128
Pozostałe zobowiązania	5 760 889	3 942	204	1 053	25	-	42	5 766 155
Suma zobowiązań	58 213 590	1 872 892	247 046	1 031 020	34 269	310	3 583	61 402 710
Kapitał własny	4 757 098	-	-	-	-	-	-	4 757 098
Suma zobowiązań i kapitału własnego	62 970 688	1 872 892	247 046	1 031 020	34 269	310	3 583	66 159 808
ZAANGAŻOWANIE NETTO	(14 353 093)	2 219 541	12 578 613	(742 975)	(25 389)	322 079	1 224	-
POZYCJE POZABILANSOWE								
Aktywa	17 618 653	1 022 624	2 224 191	1 230 389	28 483	73 021	2 265	22 199 626
Pasywa	4 839 310	3 225 725	14 790 420	484 508	1 959	387 926	7 742	23 737 590
LUKA	(1 573 750)	16 440	12 384	2 906	1 135	7 174	(4 253)	(1 537 964)

4.2. Ryzyko stopy procentowej

Ryzyko odsetkowe Grupy wynika z negatywnych dla wyników finansowych skutków zmiany rynkowych stóp procentowych. O jego wielkości przesądza wielkość otwartych pozycji bilansowych i pozabilansowych wrażliwych na zmiany rynkowych stóp procentowych. Departament Skarbu Getin Noble Banku S.A. na bieżąco monitoruje strukturę terminową aktywów i pasywów dokonując jej korekt zgodnie z ustaloną polityką zarządzania ryzykiem stopy procentowej, utrzymując a w ramach ustalonych wewnętrznie norm ostrożnościowych. Podstawowymi narzędziami w tym zakresie są transakcje na papierach wartościowych oraz instrumentach pochodnych.

Bank stosuje stanowiące standard rynkowy metody pomiaru ryzyka stopy procentowej. Podstawowe metody pomiaru tego ryzyka to:

- analiza niedopasowania terminów przeszacowania aktywów i pasywów oraz pozycji w podziale na waluty,
- analiza ryzyka bazowego, ryzyka wrażliwości na zmianę krzywej dochodowości oraz ryzyka opcji klienta,
- analiza dochodu odsetkowego narażonego na ryzyko (metoda Earnings-at-Risk),
- analizę wartości zagrożonej portfela banku, związanej z wyceną rynkową (metoda VaR),
- testy warunków skrajnych, przedstawiające podatność banku na poniesienie strat w wyniku niekorzystnych zmian warunków rynkowych oraz załamania się kluczowych założeń strategicznych Banku.

Bank stosuje się do Wytycznych EBA w sprawie zarządzania ryzykiem stopy procentowej wynikającym z działalności zaliczonej do portfela niehandlowego opublikowanych 5 października 2015 roku.

Biuro Ryzyka Rynkowego i Wycen monitoruje parametry ryzyka stopy procentowej i przekazuje komplet informacji o kształtowaniu się ryzyka stopy procentowej do Komitetu Zarządzania Aktywami Pasywami. Raport zawiera między innymi informację o wielkości miar ryzyka oraz stopnia wykorzystania poszczególnych limitów wewnętrznych.

Proces zarządzania i pomiaru ryzyka stopy procentowej jego kontroli i monitorowania jest wsparty szeregiem narzędzi informatycznych, którego kluczowym elementem jest System Analizy Ryzyka Rynkowego i Płynności (SARRP).

Analiza wrażliwości dla ryzyka stopy procentowej

Analiza wrażliwości dla ryzyka stopy procentowej sporządzana jest codziennie dla ekspozycji Banku oraz kwartalnie dla ekspozycji Grupy:

	31.12.2017		31.12.2016	
	EaR (+/- 25 pb) tys. zł	VAR (1D, 99,9%) tys. zł	EaR (+/- 25 pb) tys. zł	VAR (1D, 99,9%) tys. zł
Ryzyko stopy procentowej	7 717	5 689	14 094	20 405

Metoda analizy dochodu odsetkowego narażonego na ryzyko (EaR) polega na szacowaniu potencjalnej zmiany wyniku odsetkowego Banku/ Grupy (wrażliwość wyniku finansowego) w perspektywie najbliższych 12 miesięcy w przypadku zmiany stóp procentowych o 25 punktów bazowych (równoległe przesunięcie krzywej dochodowości). Metoda opiera się na teoretycznym założeniu stałości portfela w całym okresie analitycznym czyli braku ze strony Banku/ Grupy jakichkolwiek działań dostosowujących. Jest to więc obraz portfela na dany moment w czasie.

Metoda wartości zagrożonej (VaR) polega na szacowaniu z 99,9% prawdopodobieństwem, wielkości maksymalnej straty jaką Bank/ Grupa może ponieść jednego dnia z tytułu wyceny portfela (pod wpływem zmian stóp procentowych), przy założeniu normalnych warunków rynkowych. Miara ta nie wyraża absolutnej straty maksymalnej, na jaką narażony jest Bank/ Grupa. VaR jest miarą określającą poziom ryzyka na dany moment w czasie i stanowi narzędzie do bieżącego zarządzania ryzykiem odsetkowym. W celu uzupełnienia informacji o możliwej stracie Banku/ Grupy z tytułu niekorzystnych zmian stóp procentowych kwartalnie przeprowadzane są również testy warunków skrajnych dotyczące symulacji wpływu

zasadniczych zmian w rynkowych stopach procentowych oraz strukturze i saldach aktywów i pasywów oraz pozycji pozabilansowych, na poziom ponoszonego przez Bank/ Grupę ryzyka stopy procentowej w zakresie wyniku odsetkowego i wyceny portfela należności/ zobowiązań wrażliwych na ryzyko stopy procentowej.

Bank testuje zmiany struktury należności i zobowiązań poprzez uwzględnienie ryzyka opcji klienta oraz potencjalne zmiany dochodu Banku oraz zmiany wartości ekonomicznej portfela przy założeniu „szokowych” zmian stóp procentowych, przy zmienionej strukturze portfela. W ramach założeń dotyczących zmian stóp procentowych, przyjmuje się następujące warianty:

- przesunięcie równoległe krzywych stóp procentowych o +/- 200 punktów bazowych (tzw. standardowy szok nadzorczy),
- równoległe przesunięcia krzywej dochodowości w oparciu o inne wartości (scenariusze wewnętrzne),
- zmiany kształtu krzywej dochodowości (scenariusze wewnętrzne).

Poniżej zaprezentowano podział aktywów i zobowiązań oraz pozycji pozabilansowych Grupy sklasyfikowanych na dzień 31 grudnia 2017 i 2016 roku według kryterium ryzyka stopy procentowej. Wartości bilansowe instrumentów finansowych o stałym oprocentowaniu przedstawiono w podziale na grupy instrumentów utrzymywanych do terminów zapadalności/ wymagalności tych instrumentów. Wartości bilansowe instrumentów finansowych o zmiennym oprocentowaniu przedstawiono w podziale na grupy instrumentów według umownych dat przeszacowania oprocentowania. Grupa przy mierzeniu swojej ekspozycji na ryzyko stopy procentowej bierze pod uwagę wpływ założeń dotyczących depozytów o nieokreślonym terminie wymagalności, tj. depozytów bieżących poprzez szacowanie utrzymywanego na tych rachunkach osadu. Szacowanie to odbywa się w oparciu o specyficzne dla tych pozycji bilansu modele. Pozostałe aktywa i pasywa zaprezentowano w pozycji aktywów/ pasywów nieoprocentowanych.

GRUPA KAPITAŁOWA GETIN NOBLE BANK S.A.

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2017 roku
(dane w tys. zł)

31.12.2017	do 1 miesiąca tys. zł	powyżej 1 m-ca do 3 m-cy tys. zł	powyżej 3 m-cy do 1 roku tys. zł	powyżej 1 roku do 5 lat tys. zł	powyżej 5 lat tys. zł	aktywa/ pasywa nieoprocent. tys. zł	Razem tys. zł
POZYCJE BILANSOWE							
Kasa, środki w Banku Centralnym	3 131 203	-	-	-	-	210 390	3 341 593
Należności od banków i instytucji finansowych	656 216	-	-	-	-	-	656 216
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	21 929 146	18 213 408	1 481 233	826 810	261 206	-	42 711 803
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu i wyceniane do wartości godziwej przez wynik finansowy	-	-	-	-	-	166 491	166 491
Instrumenty finansowe dostępne do sprzedaży i utrzymywane do terminu zapadalności	3 489 709	401 643	2 499 655	2 506 280	827 078	131 164	9 855 529
Pozostałe aktywa	-	-	-	-	-	3 103 904	3 103 904
Suma aktywów	29 206 274	18 615 051	3 980 888	3 333 090	1 088 284	3 611 949	59 835 536
Zobowiązania wobec banków i instytucji finansowych	345 075	1 498 586	4 505	-	-	-	1 848 166
Zobowiązania wobec klientów	21 760 940	11 057 682	10 769 812	4 834 675	190 458	-	48 613 567
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	2 015 119	1 151 570	1 262 167	14 318	-	-	4 443 174
Pozostałe zobowiązania	-	-	-	-	-	615 126	615 126
Suma zobowiązań	24 121 134	13 707 838	12 036 484	4 848 993	190 458	615 126	55 520 033
Kapitał własny	-	-	-	-	-	4 315 503	4 315 503
Suma zobowiązań i kapitału własnego	24 121 134	13 707 838	12 036 484	4 848 993	190 458	4 930 629	59 835 536
LUKA BILANSOWA	5 085 140	4 907 213	(8 055 596)	(1 515 903)	897 826	(1 318 680)	-
POZYCJE POZABILANSOWE							
Transakcje stopy procentowej:							
Należności	4 640 285	7 319 507	1 915 471	380 600	85 423	4 369 912	18 711 198
Zobowiązania	4 624 755	7 080 826	1 829 676	321 602	57 931	4 506 315	18 421 105
LUKA POZABILANSOWA	15 530	238 681	85 795	58 998	27 492	(136 403)	290 093
LUKA RAZEM	5 100 670	5 145 894	(7 969 801)	(1 456 905)	925 318	(1 455 083)	290 093

GRUPA KAPITAŁOWA GETIN NOBLE BANK S.A.

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2017 roku
(dane w tys. zł)

31.12.2016 (przekształcone)	do 1 miesiąca	powyżej 1 m-ca do 3 m-cy	powyżej 3 m-cy do 1 roku	powyżej 1 roku do 5 lat	powyżej 5 lat	aktywa/ pasywa nieoprocent.	Razem
	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł
POZYCJE BILANSOWE							
Kasa, środki w Banku Centralnym	2 972 721	-	-	-	-	179 474	3 152 195
Należności od banków i instytucji finansowych	1 178 205	-	-	-	-	-	1 178 205
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	25 092 572	19 774 017	1 392 271	302 505	72 393	-	46 633 758
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu i wyceniane do wartości godziwej przez wynik finansowy	-	-	-	-	-	184 938	184 938
Instrumenty finansowe dostępne do sprzedaży i utrzymywane do terminu zapadalności	4 748 101	258 769	1 501 339	4 859 643	711 927	129 145	12 208 924
Pozostałe aktywa	-	-	-	-	-	2 801 788	2 801 788
Suma aktywów	33 991 599	20 032 786	2 893 610	5 162 148	784 320	3 295 345	66 159 808
Zobowiązania wobec banków i instytucji finansowych	179 695	2 376 657	39 075	-	-	-	2 595 427
Zobowiązania wobec klientów	20 690 440	12 777 029	13 306 116	5 370 286	897 257	-	53 041 128
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	1 427 841	1 175 770	1 199 432	16 550	-	-	3 819 593
Pozostałe zobowiązania	-	-	-	-	-	1 946 562	1 946 562
Suma zobowiązań	22 297 976	16 329 456	14 544 623	5 386 836	897 257	1 946 562	61 402 710
Kapitał własny	-	-	-	-	-	4 757 098	4 757 098
Suma zobowiązań i kapitału własnego	22 297 976	16 329 456	14 544 623	5 386 836	897 257	6 703 660	66 159 808
LUKA BILANSOWA	11 693 623	3 703 330	(11 651 013)	(224 688)	(112 937)	(3 408 315)	-
POZYCJE POZABILANSOWE							
Transakcje stopy procentowej:							
Należności	4 634 583	8 078 387	1 825 951	1 234 802	153 283	6 272 620	22 199 626
Zobowiązania	5 379 107	9 005 702	1 850 957	1 259 827	46 844	6 195 153	23 737 590
LUKA POZABILANSOWA	(744 524)	(927 315)	(25 006)	(25 025)	106 439	77 467	(1 537 964)
LUKA RAZEM	10 949 099	2 776 015	(11 676 019)	(249 713)	(6 498)	(3 330 848)	(1 537 964)

5. Ryzyko związane z pochodnymi instrumentami finansowymi

Podstawowymi rodzajami ryzyka związanymi z instrumentami pochodnymi są ryzyko rynkowe i ryzyko kredytowe. W momencie początkowego ujęcia pochodne instrumenty finansowe zwykle nie posiadają żadnej bądź posiadają znikomą wartość rynkową. Wynika to z tego, że instrumenty pochodne nie wymagają żadnej inwestycji początkowej netto, bądź wymagają tylko niewielkiej początkowej inwestycji netto w porównaniu z innymi rodzajami umów, które w podobny sposób reagują na zmiany warunków rynkowych.

Instrumenty pochodne uzyskują dodatnią lub ujemną wartość wraz ze zmianami określonej stopy procentowej, ceny papieru wartościowego, ceny towaru, kursu wymiany waluty obcej, indeksu ceny, klasyfikacji kredytowej lub indeksu kredytowego, czy też innego parametru rynkowego. W wyniku tych zmian posiadane instrumenty pochodne stają się bardziej lub mniej korzystne od instrumentów o takim samym rezydualnym okresie zapadalności dostępnych w danym momencie na rynku.

Ryzyko kredytowe związane z kontraktami pochodnymi stanowi potencjalny koszt zawarcia nowego kontraktu na warunkach pierwotnych w przypadku, gdy druga strona uczestnicząca w pierwotnym kontrakcie nie spełni swojego obowiązku. Aby ocenić wielkość potencjalnego kosztu zastąpienia Bank wykorzystuje takie same metody, jak do oceny ponoszonego ryzyka rynkowego. Aby kontrolować poziom podejmowanego ryzyka kredytowego, Bank dokonuje oceny pozostałych uczestników kontraktów wykorzystując takie same metody, jak przy decyzjach kredytowych.

Spółki Grupy zawierają transakcje dotyczące instrumentów pochodnych z bankami krajowymi i zagranicznymi. Transakcje zawierane są w ramach limitów kredytowych przyznanych poszczególnym instytucjom. Bank ustala, na podstawie przyjętej procedury oceny sytuacji finansowej banków, limity maksymalnego zaangażowania dla banków. W ramach tych limitów ustalone są granice procentowe zaangażowania dla poszczególnych rodzajów transakcji.

6. Rachunkowość zabezpieczeń

W Grupie rachunkowość zabezpieczeń stosuje tylko Getin Noble Bank S.A., który dokonuje zabezpieczenia zmienności przepływów pieniężnych dla portfela kredytów hipotecznych indeksowanych do waluty CHF i EUR wydzielonym portfelem jednoznacznie określonych transakcji zabezpieczających CIRS float-to-fixed CHF/PLN i EUR/PLN oraz zabezpieczenia zmienności przepływów pieniężnych dla portfela depozytów w PLN wydzielonym z rzeczywistych transakcji CIRS portfelem jednoznacznie określonych transakcji zabezpieczających IRS fixed-to-float. W trakcie okresu zabezpieczenia Bank dokonuje pomiarów efektywności powiązania zabezpieczającego. Zmiana wartości godziwej instrumentów zabezpieczających wykazywana jest w kapitale z aktualizacji wyceny w wielkości, w jakiej zabezpieczenie jest efektywne. Nieefektywna część zabezpieczenia ujmowana jest w rachunku zysków i strat.

Część efektywna zgromadzona w kapitale z aktualizacji wyceny po dacie redesygnacji powiązania zabezpieczającego podlega stopniowej reklasyfikacji według opracowanego przez Bank harmonogramu do rachunku zysków i strat w okresie do wygaśnięcia pierwotnego portfela. Wartość efektywnej zmiany wartości godziwej instrumentów zabezpieczających zaprezentowana w kapitale z aktualizacji wyceny na dzień 31 grudnia 2017 roku wynosi -64 820 tys. zł. Przepływy pieniężne z tytułu pozycji zabezpieczanej będą realizowane w okresie od 1 stycznia 2018 roku do 22 listopada 2021 roku tj. do daty zapadalności najdłuższej transakcji CIRS.

GRUPA KAPITAŁOWA GETIN NOBLE BANK S.A.

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2017 roku
(dane w tys. zł)

Poniżej przedstawiono zapadalność transakcji zabezpieczających CIRS (w wartości nominalnej):

	31.12.2017	
	Należności tys. zł	Zobowiązania tys. zł
Zapadalność transakcji zabezpieczających CIRS:		
do 1 miesiąca	352 635	356 720
od 1 miesiąca do 3 miesięcy	856 170	891 800
od 3 miesięcy do 1 roku	954 750	886 313
od 1 roku do 5 lat	9 739 681	9 417 408
Razem transakcje zabezpieczające CIRS	11 903 236	11 552 241

	31.12.2016	
	Należności tys. zł	Zobowiązania tys. zł
Zapadalność transakcji zabezpieczających CIRS:		
od 1 miesiąca do 3 miesięcy	319 596	391 144
od 3 miesięcy do 1 roku	2 562 105	2 799 764
od 1 roku do 5 lat	10 511 971	11 811 400
Razem transakcje zabezpieczające CIRS	13 393 672	15 002 308

Poniższa tabela prezentuje wartość godziwą instrumentów zabezpieczających w rachunkowości zabezpieczeń przepływów pieniężnych. Jako wartość godziwą instrumentu zabezpieczającego podano wartość wyceny bilansowej.

	31.12.2017 tys. zł	31.12.2016 tys. zł
CIRS - wycena dodatnia	473 381	2 348
CIRS - wycena ujemna	(223 636)	(1 598 926)

Poniżej przedstawiono zmianę wartości godziwej zabezpieczeń przepływów pieniężnych odnoszoną na kapitał własny:

	01.01.2017- 31.12.2017 tys. zł	01.01.2016- 31.12.2016 tys. zł
Skumulowane całkowite dochody na początek okresu (brutto)	(116 805)	(131 549)
Straty na instrumencie zabezpieczającym	2 011 838	(274 881)
Kwota przeniesiona w okresie z całkowitych dochodów do rachunku zysków i strat, w tym:	(1 975 058)	289 625
przychody odsetkowe	(247 986)	(242 979)
Zyski z tytułu różnic kursowych	(1 727 072)	532 604
Skumulowane całkowite dochody na koniec okresu (brutto)	(80 025)	(116 805)
Efekt podatkowy	15 205	22 194
Skumulowane całkowite dochody na koniec okresu (netto)	(64 820)	(94 611)
Nieefektywna część zabezpieczenia przepływów pieniężnych rozpoznana w rachunku zysków i strat	(8 076)	(6 736)
Wpływ w okresie na całkowite dochody (brutto)	36 780	14 744
Podatek odroczony z tytułu zabezpieczenia przepływów pieniężnych	(6 988)	(2 801)
Wpływ w okresie na całkowite dochody (netto)	29 792	11 943

Getin Noble Bank S.A. stosuje rachunkowość zabezpieczeń wartości godziwej. Bank stosuje zabezpieczenia portfelowe wartości godziwej depozytów złotych opartych na stałej stopie procentowej przed ryzykiem zmiany wartości godziwej z tytułu ryzyka zmiany referencyjnej stopy procentowej WIBOR. Instrumentem zabezpieczającym jest część lub całość przepływów pieniężnych z tytułu zawartych przez Bank transakcji IRS. Bank wyznacza powiązania zabezpieczające na podstawie analizy wrażliwości wartości godziwej zabezpieczanego portfela depozytów oraz portfela instrumentów

zabezpieczających na ryzyko zmiany referencyjnej stopy procentowej WIBOR. Analiza ta oparta jest o miary „BPV” oraz „duration”. Efektywność powiązania zabezpieczającego jest mierzona z częstotliwością miesięczną.

Wartość godziwa transakcji IRS wyznaczonych na instrumenty zabezpieczające w ramach zabezpieczeń wartości godziwej depozytów złotych o stałym oprocentowaniu przed ryzykiem stopy procentowej została zaprezentowana w poniżej:

	31.12.2017 tys. zł	31.12.2016 tys. zł
Wartość godziwa transakcji IRS stanowiących instrumenty zabezpieczające w ramach zabezpieczeń wartości godziwej depozytów od klientów indywidualnych przed ryzykiem stopy procentowej	8 929	10 552

W trakcie okresu sprawozdawczego Bank rozpoznał następujące kwoty z tytułu zmiany wartości godziwej instrumentu zabezpieczającego oraz pozycji zabezpieczanej:

	01.01.2017 - 31.12.2017		01.01.2016 - 31.12.2016	
	Na instrumencie zabezpieczającym tys. zł	Na pozycji zabezpieczanej - związane z zabezpieczaniem ryzykiem tys. zł	Na instrumencie zabezpieczającym tys. zł	Na pozycji zabezpieczanej - związane z zabezpieczaniem ryzykiem tys. zł
Zyski	-	-	-	696
Straty	1 622	394	2 660	-
Razem	1 622	394	2 660	696

Od 1 stycznia do 31 grudnia 2017 roku Grupa rozpoznała amortyzację zmiany wartości godziwej pozycji zabezpieczanej w kwocie 456 tys. zł (1 391 tys. zł od 1 stycznia do 31 grudnia 2016 roku).

7. Zarządzanie kapitałem

Nadrzędnym celem strategii zarządzania kapitałem w Grupie Getin Noble Banku S.A. jest posiadanie odpowiedniego poziomu kapitału zabezpieczającego podejmowane ryzyko, który pozwalałby na bezpieczne funkcjonowanie Banku i pozostałych spółek Grupy i zwiększanie wartości dla ich akcjonariuszy. Zarządzanie kapitałem odbywa się na poziomie poszczególnych spółek Grupy, a kontrola zarządzania odbywa się poprzez funkcje sprawowane w ramach Rad Nadzorczych spółek.

Miernikiem adekwatności kapitałowej jest współczynnik wypłacalności, który wyraża stosunek funduszy własnych (po obligatoryjnych pomniejszeniach) do sumy aktywów i pozycji pozabilansowych ważonych ryzykiem. Współczynnik wypłacalności przypisuje aktywom i pozycjom pozabilansowym wagi procentowe według m.in. stopnia ryzyka kredytowego, ryzyka rynkowego, walutowego czy stopy procentowej.

W zakresie preferowanej struktury kapitału Getin Noble Bank S.A. zakłada posiadanie struktury z przeważającym udziałem funduszy podstawowych (Tier1), co ma istotne znaczenie w zakresie spełnienia wymogów określonych w *Rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 roku w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych (CRR)*.

Wysokość obowiązujących banki wymogów kapitałowych wyznaczają następujące składowe:

- minimalne wartości współczynników kapitałowych na poziomie regulacyjnym Filara I, tj. dla łącznego wskaźnika kapitałowego (TCR) poziom 8%, dla współczynnika kapitału Tier1 (T1) poziom 6% oraz dla współczynnika kapitału podstawowego Tier1 (CET1) poziom 4,5%,
- dodatkowe domiary kapitałowe, tzw. add-on, które dotyczą Filara II,

GRUPA KAPITAŁOWA GETIN NOBLE BANK S.A.

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2017 roku
(dane w tys. zł)

- wymóg połączonego bufora – określonego w Ustawie z dnia 5 sierpnia 2015 roku o nadzorze makroostrożnościowym nad systemem finansowym i zarządzaniu kryzysowym w systemie finansowym.

Na dzień 31 grudnia 2017 roku obowiązujące Getin Noble Bank S.A. wskaźniki kapitałowe dla Grupy wynosiły:

- wskaźnik adekwatności kapitałowej dla Tier1 (CET 1): 8,78%,
- łączny wskaźnik adekwatności kapitałowej (TCR): 11,21%.

Wymagana na koniec 2017 roku wysokość współczynników kapitałowych uwzględnia:

- indywidualne dodatkowe wymogi kapitałowe w zakresie funduszy własnych Banku na pokrycie ryzyka związanego z portfelem walutowych kredytów hipotecznych dla gospodarstw domowych; na podstawie indywidualnego zalecenia KNF dla Getin Noble Banku S.A. z listopada 2017 roku, Grupa zobowiązana jest utrzymywać dodatkowy wymóg kapitałowy na poziomie 1,71 p.p. ponad wartość łącznego współczynnika kapitałowego oraz 1,28 p.p. ponad wartość współczynnika kapitału Tier1,
- bufor zabezpieczający na poziomie 1,25 p.p. w zakresie współczynnika kapitałowego opartego o kapitał Tier1 (CET1) oraz łącznego współczynnika kapitałowego (TCR) – wynikający z przepisów *Ustawy z dnia 5 sierpnia 2015 roku o nadzorze makroostrożnościowym nad systemem finansowym i zarządzaniu kryzysowym w systemie finansowym*,
- bufor innej instytucji o znaczeniu systemowym w wysokości 0,25% łącznej kwoty ekspozycji na ryzyko obliczonej zgodnie z art. 92 ust. 3 Rozporządzenia CRR - Komisja Nadzoru Finansowego na podstawie przeprowadzonej oceny zgodnie z art. 39 ust. 1 *Ustawy z dnia 5 sierpnia 2015 roku o nadzorze makroostrożnościowym nad systemem finansowym i zarządzaniu kryzysowym w systemie finansowym* nałożyła na Getin Noble Bank S.A. na zasadzie indywidualnej i skonsolidowanej.

Grupa Getin Noble Bank S.A. na koniec 2017 roku uzyskała wskaźniki adekwatności kapitałowej spełniające minima wskazane powyżej.

WSPÓŁCZYNNIKI KAPITAŁOWE GRUPA	31.12.2017		Poziom powyżej wymogu pp.
	Wymóg połączonego bufora	Wykonanie	
Współczynnik kapitału Tier 1	8,78%	9,56%	0,78
Łączny współczynnik kapitałowy	11,21%	12,58%	1,37

Po uwzględnieniu dodatkowych rekomendacji Komisji Nadzoru Finansowego w zakresie utrzymywania obowiązującego do dnia 31 grudnia 2017 roku tzw. „bufora dywidendowego” w wysokości odpowiednio 3% (Tier1) oraz 4% (TCR) zalecany poziom wskaźników kapitałowych na dzień 31 grudnia 2017 roku wynosił dla Grupy:

- wskaźnik adekwatności kapitałowej dla Tier1 (CET 1): 11,78%,
- łączny wskaźnik adekwatności kapitałowej (TCR): 15,21%.

Grupa nie spełniała na dzień 31 grudnia 2017 roku zalecanych przez KNF wymogów, co spowodowane było zaimplikowaniem w IV kwartale 2017 roku wprowadzonych zmian regulacyjnych związanych z:

- wejściem w życie Rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 25 maja 2017 roku dot. wyższych 150% wag ryzyka dla ekspozycji zabezpieczonych hipotekami na nieruchomościach,
- rekomendacją KNF z dnia 24 października 2017 roku w zakresie emitowanych obligacji podporządkowanych, aby minimalna wartość nominalna jednej obligacji podporządkowanej wynosiła co najmniej 400 tys. zł.

Bank zgodnie z art. 60 ust. 1 ustawy z dnia 5 sierpnia 2015 roku o nadzorze makroostrożnościowym nad systemem finansowym i zarządzaniu kryzysowym w systemie finansowym przygotował i wystąpił do KNF z wnioskiem o zatwierdzenie Planu Ochrony Kapitału.

Plan określa dodatkowe działania w stosunku do wskazanych w PPN, jakie Bank zamierza podjąć w celu zwiększenia

funduszy własnych do poziomu zapewniającego pokrycie wymogów połączonego bufora kapitałowego; opierają się one na dwóch kluczowych założeniach zgodnych z koncepcją przyjętą w PPN tj.: optymalizacji bieżących wyników, przy jednoczesnej minimalizacji okresu niespełniania wymogów kapitałowych oraz koncentracji na budowie bazy kapitałowej w oparciu o fundusze najwyższej jakości (Tier 1). Plan zakłada osiągnięcie minimalnych poziomów połączonego bufora kapitałowego do końca 2019 roku.

Zarządzanie kapitałem zgodnie z wymogami regulacyjnymi odbywa się również na poziomie jednostki zależnej Noble Securities S.A.

Noble Securities S.A., jako dom maklerski jest obowiązany do utrzymywania wymogów kapitałowych zgodnych z ustawą z dnia 29 lipca 2005 roku o obrocie instrumentami finansowymi i Rozporządzeniem CRR w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych. Spółka na bieżąco kontroluje płynność finansową i wskaźniki adekwatności kapitałowej. Wszelkie istotne informacje finansowe, w tym informacje dotyczące płynności finansowej i adekwatności kapitałowej przekazywane są Radzie Nadzorczej Noble Securities S.A. Informacje o kształtowaniu się poziomu funduszy własnych przekazywane są do Komisji Nadzoru Finansowego. Na dzień 31 grudnia 2017 roku spółka posiadała fundusze własne i kapitał podstawowy Tier 1 w wysokości 69 169 tys. zł. Ustawowy minimalny kapitał założycielski dla Noble Securities S.A. wynosi 3 045 tys. zł. Ponadto na dzień 31 grudnia 2017 roku spółka wyznaczyła łączną kwotę ekspozycji na ryzyko w wysokości 325 384 tys. zł oraz wyliczyła kapitał wewnętrzny (wymóg z tzw. II Filaru) w wysokości 31 753 tys. zł. Na dzień 31 grudnia 2017 roku spółka nie posiadała kapitału dodatkowego Tier 1 ani kapitału Tier 2. Poziom funduszy własnych Noble Securities S.A. na dzień 31 grudnia 2017 roku był wyższy od kapitału wewnętrznego, współczynnik kapitału podstawowego Tier 1 był wyższy niż 4,5%, współczynnik kapitału Tier 1 był wyższy niż 6%, łączny współczynnik kapitałowy był wyższy niż 8%, co oznacza, że spółka przestrzegała wymogów w zakresie adekwatności kapitałowej.

8. Współczynnik kapitałowy

Na dzień 31 grudnia 2017 i 2016 roku współczynnik kapitałowy został wyliczony zgodnie z *Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 roku w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych (CRR)*.

	31.12.2017	31.12.2016 (przekształcone)
	tys. zł	tys. zł
Kapitał Tier 1	4 196 859	4 661 062
Kapitał Tier 2	1 329 687	1 363 985
RAZEM FUNDUSZE WŁASNE	5 526 546	6 025 047
CAŁKOWITY WYMÓG KAPITAŁOWY	3 513 264	3 204 597
WSPÓŁCZYNNIKI KAPITAŁOWE		
Współczynnik kapitału Tier 1	9,6%	11,6%
Łączny współczynnik kapitałowy	12,6%	15,0%

W 2017 roku Bank otrzymał zgodę Komisji Nadzoru Finansowego na zaliczenie do funduszy własnych środków pieniężnych w wysokości 349 mln zł pozyskanych przez Getin Noble Bank S.A. z tytułu emisji obligacji podporządkowanych oraz 50 mln zł z podwyższenia kapitału zakładowego Banku.

Zarówno na dzień 31 grudnia 2017 i 2016 roku w portfelu Grupy nie było należności, które kwalifikowałyby się jako należności przekraczające limity koncentracji, w związku z tym ryzyko koncentracji oceniane jest przez Grupę jako nieistotne.

9. Ryzyko braku zgodności

Ryzyko braku zgodności jest rozumiane jako zagrożenie poniesienia negatywnych skutków w wyniku nieprzestrzegania w działalności spółek Grupy przepisów prawa (w szczególności ustaw, rozporządzeń, uchwał), regulacji wewnętrznych, bądź przyjętych wewnętrznie standardów, zasad lub kodeksów postępowania.

W 2017 roku Bank podjął działania mające na celu dostosowanie do nowych zasad zgodności określonych w Rozporządzeniu Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 6 marca 2017 roku w sprawie systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej, polityki wynagrodzeń oraz szczegółowego sposobu szacowania kapitału wewnętrznego w bankach (Dz.U.2017.637) oraz Rekomendacji H KNF dotyczącej systemu kontroli wewnętrznej w bankach (Dz.Ur.2017.7).

Proces zarządzania ryzykiem braku zgodności obejmuje: identyfikację ryzyka, ocenę ryzyka, monitorowanie i kontrolę ryzyka oraz raportowanie o ryzyku.

W procesie identyfikacji ryzyka braku zgodności Getin Noble Bank S.A. przeprowadza bieżące analizy obowiązujących przepisów prawa, regulacji ostrożnościowych, przepisów wewnętrznych oraz przyjętych przez Bank standardów postępowania oraz gromadzi informacje o występujących przypadkach braku zgodności i przyczynach ich wystąpienia. Dokonując oceny ryzyka Bank określa charakter i potencjalną skalę strat finansowych lub sankcji prawnych. Monitorowanie ryzyka braku zgodności polega na systematycznym obserwowaniu i śledzeniu zmian poziomu ryzyka braku zgodności, a także skuteczności stosowanych metod ograniczania tego ryzyka. Proces kontroli i ograniczania ryzyka braku zgodności w Banku obejmuje: działania zapobiegające występowaniu braku zgodności i naruszeń, eliminowanie zidentyfikowanych przypadków braku zgodności oraz minimalizację skutków ich wystąpienia i obejmuje aspekty: prewencyjny (tj. ograniczanie ryzyka poprzez wprowadzenie rozwiązań i elementów zapewniających zgodność) oraz łagodzący (tj. zarządzanie ryzykiem po identyfikacji przypadku wystąpienia braku zgodności w celu złagodzenia negatywnych skutków wystąpienia ryzyka).

Raportowanie w szczególności obejmuje wyniki identyfikacji, w tym wyniki monitorowania kluczowych mechanizmów kontrolnych zapewniających zgodność wraz ze zidentyfikowanymi nieprawidłowościami, oraz oceny ryzyka braku zgodności, informacje nt. przypadków braku zgodności oraz najważniejsze zmiany otoczenia regulacyjnego. Odbiorcami raportów są Komitet Ryzyka Operacyjnego, Jakości i Procesów, Prezes Zarządu, Zarząd Banku, Komitet Audytu i Rada Nadzorcza Banku.

W procesie zarządzania ryzykiem braku zgodności Bank uwzględnia także ryzyko wynikające z działalności prowadzonej przez podmioty wchodzące w skład Grupy Kapitałowej.

GRUPA KAPITAŁOWA GETIN NOBLE BANK S.A.

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2017 roku
(dane w tys. zł)

Podpisy Członków Zarządu Getin Noble Banku S.A.:

Artur Klimczak
Prezes Zarządu

Jerzy Pruski
Wiceprezes Zarządu

Karol Karolkiewicz
Członek Zarządu

Maciej Kleczkiewicz
Członek Zarządu

Marcin Kuksinowicz
Członek Zarządu

Marcin Romanowski
Członek Zarządu

Maciej Szrecheda
Członek Zarządu

Podpis osoby, której powierzono prowadzenie ksiąg rachunkowych:

Beata Kisielewska
Dyrektor Departamentu Rachunkowości

Warszawa, 23 kwietnia 2018 roku